

BAŽNYČIOS PREZIDENTŲ MOKYMAI

HOVARDAS V. HANTERIS

BAŽNYČIOS PREZIDENTŲ MOKYMAI
HOVARDAS V. HANTERIS

Išleido
Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia
Salt Leik Sitis, Jutos valstija

Serijos *Bažnyčios prezidentų mokymai* knygos

Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas

(leidinio numeris 36481 156)

Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young (35554)

Teachings of Presidents of the Church: John Taylor (35969)

Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff (36315)

Bažnyčios prezidentų mokymai. Lorencas Snou (36787 156)

Teachings of Presidents of the Church: Joseph F. Smith (35744)

Teachings of Presidents of the Church: Heber J. Grant (35970)

Bažnyčios prezidentų mokymai. Džordžas Albertas Smitas (36786 156)

Teachings of Presidents of the Church: David O. McKay (36492)

Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Fildingas Smitas (36907 156)

Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee (35892)

Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball (36500)

Bažnyčios prezidentų mokymai. Ezra Taftas Bensonas (08860 156)

Bažnyčios prezidentų mokymai. Hovardas V. Hanteris (08861 156)

Šias knygas galite įsigyti vietiniame paskirstymo centre arba apsilankę internete, adresu store.lds.org. Šias knygas taip pat galite įsigyti elektroniniu formatu tinklalapyje LDS.org ir per mobiliąją programą Gospel Library.

Būsime dėkingi už jūsų atsiliepimus ir pasiūlymus dėl šios knygos. Prašome juos siūsti šiuo adresu:

Curriculum Development

50 East North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0024 USA

El. paštu: cur-development@ldschurch.org

Prašome nurodyti savo vardą, adresą, apylinkę ir kuolą. Būtinai nurodykite knygos pavadinimą. Tada išdėstykite savo komentarus ir pasiūlymus apie šios knygos stipriąsias ir tobulintinas vietas.

© 2015 Intellectual Reserve, Inc.

Visos teisės saugomos.

Išspausdinta Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Leidimas anglų kalba patvirtintas: 3/11

Vertimas patvirtintas: 3/11

Teachings of Presidents of the Church: Howard W. Hunter vertimas

Lithuanian

08861 156

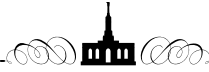

Turiny

Įvadas	V
Istorinė apžvalga	IX
Hovardo V. Hanterio gyvenimas ir tarnystė	1
1 Jėzus Kristus – vienintelis mūsų kelias į viltį ir džiaugsmą . . .	37
2 „Aš jums palieku ramybę“	49
3 Sunkumai – tai Dievo plano dalis, skirta mūsų amžinajam tobulėjimui.	59
4 Pagalba iš aukštybės	73
5 Džozefas Smitas – Sugražinimo pranašas	85
6 Jėzaus Kristaus Apmokėjimas ir Prisikėlimas	95
7 Nuolatinis apreiškimas per gyvuosius pranašus	107
8 Neškime Evangeliją į visą pasaulį.	117
9 Dešimtinės įstatymas	127
10 Šventieji Raštai – tai pačios naudingiausios studijos	135
11 Tikroji didybė.	147
12 Grįžkite ir puotaukite prie Viešpaties stalo.	159
13 Šventykla – didingas mūsų narystės simbolis	167
14 Šeimos istorijos ir šventyklos darbo spartinimas.	179
15 Viešpaties vakarienės sakramentas.	189
16 Santuoka – amžina partnerystė	197
17 Saugokime ir ginkime šeimą	209
18 Mes tikime, jog turime būti sąžiningi	221
19 Mūsų įsipareigojimas Dievui	231
20 Sekime Gelbėtojo parodytu tikrosios meilės taku.	243
21 Tikėjimas ir liudijimas	255
22 Evangelijos mokymas.	267
23 „Ne mažiau naudingi“	279
24 Sekimas Jėzaus Kristaus pavyzdžiu.	291
Iliustracijų sąrašas.	303
Abėcėlinė rodyklė	304

Howard W. Hunter

Įvadas

Pirmoji Prezidentūra ir Dvylikos Apaštalų Kvorumas patvirtino seriją knygų *Bažnyčios prezidentų mokymai*, kad padėtų jums priartėti prie Viešpaties ir pagilinti supratimą apie sugrąžintąją Jėzaus Kristaus Evangeliją. Bažnyčiai išleidus naujas šios serijos knygas, jūs sukaupsite pagalbinių Evangelijos knygų rinkinį savo šeimai. Šios knygos yra skirtos tiek individualioms studijoms, tiek sekmadienio pamokoms. Taip pat jos gali padėti jums ruošti šeimos namų vakaro pamokas bei kitas pamokas ar kalbas ir atsakyti į klausimus, susijusius su Bažnyčios doktrina.

Šioje knygoje pateikiami mokymai Prezidento Hovardo V. Hanterio, kuris nuo 1994 m. birželio 5 d. iki 1995 m. kovo 3 d. tarnavo Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Prezidentu.

Asmeninės studijos

Studijuodami Prezidento Hovardo V. Hanterio mokymus, pamaldžiai siekite Šventosios Dvasios įkvėpimo. Kiekvieno skyriaus pabaigoje pateikiami klausimai padės jums apmąstyti, suprasti ir pritaikyti Prezidento Hanterio mokymus. Jums taip pat gali padėti šios idėjos:

- Užsirašykite mintis ir jausmus, kurie studijuojant jums ateina per Šventąją Dvasią.
- Pasibraukite tas ištraukas, kurias norite prisiminti. Apmąstykite, ar nevertėtų tas ištraukas išmokti atmintinai arba užsirašyti Raštuose šalia susijusių eilučių.
- Skyrių ar ištrauką perskaitykite kelis kartus, kad galėtumėte geriau suprasti.
- Paklauskite savęs: Kaip Prezidento Hanterio mokymai praplečia mano supratimą apie Evangelijos principus? Ko Viešpats nori, kad išmokčiau iš šių mokymų?

- Paklauskite savęs, kaip šiame vadovėlyje pateikti mokymai gali padėti jums įveikti asmeninius sunkumus ir rūpesčius.
- Pasidalinkite tuo, ką sužinojote, su šeimos nariais ir draugais.

Mokymas iš šios knygos

Toliau pateikiamos gairės gali jums padėti mokytis iš šios knygos tiek namuose, tiek Bažnyčioje.

Pasiruoškite mokytis

Ruošdamiesi mokytis siekite Šventosios Dvasios vadovavimo. Kad teisingai suprastumėte Prezidento Hanterio mokymus, pamaldžiai išstudijuokite reikiamą skyrių. Jeigu jo žodžiai palies jus asmeniškai, tai mokysite daug galingiau (žr. DS 11:21).

Daugumoje skyrių yra daugiau informacijos, nei galėsite aptarti vienoje pamokoje. Pamaldžiai atrinkite tuos mokymus, kurie, jūsų manymu, bus naudingiausi.

Kad mokiniai būtų geriau pasiruošę dalyvauti diskusijoje ir mokytis vieni kitus, raginkite juos studijuoti skyrių prieš pamoką.

Ruošdamiesi įtraukti mokinius ypatingą dėmesį atkreipkite į kiekvieno skyriaus pabaigoje esantį poskyrį „Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokytis“. Šiame poskyryje rasite klausimų, Raštų nuorodų, patarimų studijuojantiems ir mokytojams. Šie klausimai ir Raštų nuorodos tiesiogiai susiję su tuo skyriumi. Patarimai studijuojantiems ir mokytojams yra taikytini platesniame Evangelijos mokymosi ir mokymo procese.

Supažindinkite su skyriumi

Supažindindami su skyriumi stenkitės sukurti tokią aplinką, kurioje Dvasia galėtų paliesti dalyvių širdis ir protus. Galite pasinaudoti viena ar daugiau iš šių idėjų:

- Perskaitykite ar apžvelkite skyriaus pradžioje esantį poskyrį, pavadintą „Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo“, o po to jį aptarkite.
- Aptarkite skyriuje pateiktą citatą, nuotrauką arba Raštų ištrauką.
- Visi kartu sugiedokite kokią nors giesmę.

- Trumpai papasakokite su tema susijusį asmeninį potyrį.

Skatinkite diskusiją apie Prezidento Hanterio mokymus

Mokydami iš šios knygos pakvieskite kitus dalintis savo mintimis, užduoti klausimus, liudyti ir mokyti vieniems kitus. Aktyviai dalyvaudami jie geriau mokysis, taip pat tai geras būdas padėti jiems gauti asmeninį apreiškimą.

Jei diskusijos pasidaro įdomios ir naudingos, nesistenkite jų nutraukti norėdami aptarti kitus mokymus. Žiūrėkite, kad diskusijos būtų sutelktos į Prezidento Hanterio mokymus.

Diskusijai paskatinti užduokite skyriaus pabaigoje esančius klausimus. Taip pat galite sugalvoti savo klausimus, skirtus konkrečiai jūsų mokomiems žmonėms. Toliau pateikiamos kelios idėjos, kaip paskatinti diskusiją:

- Paprašykite mokinių papasakoti, ko jie išmoko individualiai studijuodami šį skyrių. Gali būti pravartu su keliais jų susisiekti iš anksto ir paprašyti, kad pasiruoštų papasakoti, ką sužinojo.
- Pavieniams asmenims ar mažoms grupelėms paveskite parinktus klausimus, esančius skyriaus pabaigoje. Paprašykite, kad šiame skyriuje jie surastų su tais klausimais susijusius mokymus. Tada pakvieskite juos pasidalinti savo mintimis ir įžvalgomis.
- Kartu perskaitykite iš skyriaus parinktus Prezidento Hanterio mokymus. Paprašykite, kad dalyviai iš Raštų ir savo patirties pateiktų su tais mokymais susijusių pavyzdžių.
- Paprašykite, kad mokiniai pasirinktų juos dominantį poskyrį ir tyliai jį perskaitytų. Pasirinkusius tuos pačius poskyrius pakvieskite susiskirstyti grupelėmis po du ar tris ir jose aptarti tai, ko išmoko.

Skatinkite pritaikymą ir dalinimąsi

Prezidento Hanterio mokymai prasmingiausi taps tiems asmenims, kurie jais dalinsis su kitais žmonėmis ir taikys juos savo gyvenime. Galite pasinaudoti viena ar daugiau iš šių idėjų:

- Paklauskite dalyvių, kaip vykdydami pareigas namuose, Bažnyčioje ir kitur jie gali pritaikyti Prezidento Hanterio mokymus. Pavyzdžiui, galite pakviesti juos apmąstyti ir aptarti, kaip

jo mokymus jie gali taikyti vykdydami sutuoktinių, tėvų, sūnų, dukrų, namų mokytojų ar lankančių seserų pareigas.

- Pakvieskite dalyvius pasidalinti patirtimi apie tai, kaip jiems sekėsi taikyti tai, ko išmoko.
- Raginkite mokinius dalintis Prezidento Hanterio mokymais su šeimos nariais ir draugais.

Apibendrinkite diskusiją

Trumpai apibendrinkite pamoką arba paprašykite, kad tai padarytų vienas ar du dalyviai. Paliudykite apie jūsų aptartus mokymus. Galite pakviesti ir kitus pasidalinti savo liudijimais.

Informacija apie cituotus šaltinius

Mokymai šioje knygoje yra tiesioginės citatos iš Prezidento Hovardo V. Hanterio pamokslų ir straipsnių. Spausdintų šaltinių citatose skyryba, rašyba, didžiosios raidės ir suskirstymas į pastraipas yra išlaikyti kaip originaliuose šaltiniuose, nebent, siekiant didesnio aiškumo, buvo būtini redakciniai ar tipografiniai pakeitimai. Kadangi šios citatos atitinka spausdintus šaltinius, tekste galite pastebėti nežymių stilistinių neatitikimų. Pavyzdžiui, kai kurie su Dievybe susiję įvardžiai vienose citatose rašomi iš mažosios, o kitose – iš didžiosios raidės.

Prezidentas Hanteris dažnai vartojo tokius žodžius kaip *žmonės*, *žmogus* arba *žmonija* kalbėdamas apie visus žmones: tiek vyrus, tiek moteris. Dažnai įvardžius *jis*, *jo* ir *jam* jis vartojo kalbėdamas apie abi lytis. Taip kalbėti buvo priimta jo laikmetyje, tad juos vartodamas jis dažniausiai omenyje turėdavo tiek moteris, tiek ir vyrus.

Istorinė apžvalga

Čia pateikta trumpa chronologija padės jums orientuotis, kada Prezidentas Hovardas V. Hanteris mokė šioje knygoje aprašytų dalykų.

1907 m. lapkričio 14 d.	Gimė Boisyje, Aidaho valstijoje, Džono Viljamo (Vilio) Hanterio ir Neli Meri Rasmusen Hanter šeimoje.
1920 m. balandžio 4 d.	Pakrikštytas ir patvirtintas Boisyje.
1923 m. gegužė	Gauna Erelio skauto apdovanojimą – antrą tokį apdovanojimą Boisyje.
1927 m. sausis ir vasaris	Kartu su savo grupe „Hanterio sentimentalistai“ groja dviejų mėnesių kruize po Aziją.
1928 m. kovas	Persikrausto į pietinę Kaliforniją.
1928 m. balandis	Pradedą darbą viename Kalifornijos banke.
1931 m. birželio 10 d.	Solt Leiko šventykloje veda Klarą Mei Džefs.
1932 m. sausis	Netenka darbo banke dėl banko padalinių užsidarymo, kurį paskatino Didžioji depresija; pradeda dirbti įvairiausiai kitus darbelius.
1934 m. sausis	Pradedą dirbti Los Andželo apygardos potvynių kontrolės skyriaus departamente.
1934 m. kovo 20 d.	Gimsta sūnus Hovardas Viljamas (Bilis) Hanteris jaunesnysis.

- 1934 m. spalio 11 d. Miršta sūnus Hovardas Viljamas (Bilis) Hanteris jaunesnysis.
- 1935 m. rugsėjis Įstoja į Los Andželo Soutvestern universiteto teisės fakultetą (dabartinę Soutvestern teisės mokyklą).
- 1936 m. gegužės 4 d. Gimsta sūnus Džonas Džeikobas Hanteris.
- 1938 m. birželio 29 d. Gimsta sūnus Ričardas Alenas Hanteris.
- 1939 m. birželio 8 d. Baigia teisės fakultetą, trečiasis savo grupėje.
- 1940 m. balandis Pradedą privačią teisės praktiką, iš pradžių nepilnu etatu, o 1945 m. pradeda dirbti pilnu etatu; teisininku dirba iki 1959 m., kuomet pašaukiamas į apaštalus.
- 1940 m. rugsėjis – 1946 m. lapkritis Tarnauja Kalifornijos El Sereno apylinkės vyskupu.
- 1950 m. vasaris – 1959 m. lapkritis Tarnauja Kalifornijos Pasadinos kuolo prezidentu.
- 1953 m. lapkričio 14 d. Savo 46-ojo gimtadienio dieną Arizonos Mesos šventykloje užantspauduojamas su savo tėvais.
- 1959 m. spalio 9 d. Prezidentas Deividas O. Makėjus pašaukia būti Dvylikos Apaštalų Kvorumo nariu.
- 1959 m. spalio 15 d. Prezidentas Deividas O. Makėjus įšventina į apaštalus ir paskiria Dvylikos Kvorumo nariu.
- 1964 m. – 1972 m. Tarnauja Bažnyčios genealogijos draugijos prezidentu.
- 1965 m. – 1976 m. Tarnauja Polinezijos kultūros centro prezidentu Laie miestelyje, Havajuose.

- 1970 m. – 1972 m. Tarnauja Bažnyčios istoriku.
- 1974 m. – 1979 m. Padeda koordinuoti Orsono Haido memorialinio sodo Jeruzalėje planavimą, finansavimą ir statybą.
- 1975 m. lapkritis Meksiko mieste per vieną savaitgalį iš 5 kuolų suorganizuoja 15 naujų kuolų.
- 1979 m. – 1989 m. Koordinuoja Brigamo Jango universiteto (BJU) Artimų Rytų studijų centro Jeruzalėje planavimą ir statybą.
- 1979 m. spalio 24 d. Jeruzalėje pašventina Orsono Haido memorialinį sodą.
- 1983 m. spalio 9 d. Po daugiau nei 10 metų užsitęsios ligos miršta Klara Hanter.
- 1985 m. lapkričio 10 d. Paskiriamas Veikiančiuoju Dvylikos Apaštalų Kvorumo prezidentu, nes pašlyja Kvorumo prezidento Meriono Dž. Romnio sveikata.
- 1988 m. birželio 2 d. Mirus prezidentui Merionui Dž. Romniui, paskiriamas Dvylikos Apaštalų Kvorumo prezidentu.
- 1989 m. gegužės 16 d. Pašventina Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centrą Jeruzalėje.
- 1990 m. balandžio 12 d. Solt Leiko šventykloje veda Ainis Bernisę Igan Stenton.
- 1994 m. birželio 5 d. Paskiriamas 14-uoju Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios prezidentu.
- 1994 m. spalio 1 d. Per visuotinę konferenciją palaikomas kaip Bažnyčios prezidentas.
- 1994 m. spalio 9 d. Pašventina Floridos Orlando šventyklą.

- 1994 m. gruodžio 11 d. Pirmininkauja Bažnyčios 2000-ojo kuolo įkūrimui (Meksikos Meksiko Kontreras kuolas).
- 1995 m. sausio 8 d. Pašventina Jutos Bauntifulo šventyklą.
- 1995 m. kovo 3 d. Būdamas 87-erių miršta savo namuose Solt Leik Sityje, Jutoje.

Hovardo V. Hanterio gyvenimas ir tarnystė

1994 m. birželio 6 d., praėjus dienai nuo jo paskyrimo Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Prezidentu, Hovardas V. Hanteris išsakė du kvietimus. Kalbėdamas švelnaus raginimo tonu jis pasakė:

„Pirmiausia noriu pakviesti visus Bažnyčios narius gyventi skiriant dar didesnę dėmesį Viešpaties Jėzaus Kristaus gyvenimui ir pavyzdžiui, ypač Jo rodytai meilei, vilčiai ir atjautai. Meldžiu, kad vieni su kitais elgtumėmės maloniau, mandagiau, nuolankiau, kantriau ir atlaidžiau.“¹

Raginti žmones sekti Gelbėtojo pavyzdžiu – tokia buvo Prezidento Hanterio mokymų esmė ištisus dešimtmečius. Prieš kelerius metus jis pasakė: „Prašau, atminkite tokį dalyką. Jei savo gyvenimą ir tikėjimą sutelksime į Jėzų Kristų ir Jo sugražintąją Evangeliją, tai ilgainiui nenutiks nieko blogo. Iš kitos pusės, jei savo gyvenimo nesutelksime į Gelbėtoją ir jo mokymus, tai joks kitas pasisekimas ilgainiui neišeis į gera.“²

Antrasis Prezidento Hanterio kvietimas Bažnyčios nariams buvo daugiau naudotis šventyklos teikiamomis palaimomis:

„Aš taip pat kviečiu Bažnyčios narius įtvirtinti Viešpaties šventyklą, kaip didįjį jų narystės ir nuostabaus švenčiausių sadorų laikymosi simbolį. Giliausias mano širdies troškimas – kad kiekvienas Bažnyčios narys būtų vertas įeiti į šventyklą. Labai norėčiau, kad kiekvienas suaugęs narys būtų vertas turėti ir turėtų galiojančią šventyklos rekomendaciją, net jei geografinė šventyklos padėtis neleistų ja iš karto ar dažnai pasinaudoti.

Būkime šventyklą lankantys ir ją mylintys žmonės. Skubėkime į šventyklą taip dažnai, kaip tik leidžia laikas, asmeniniai ištekliai ir aplinkybės. Vykime ne tik dėl savo mirusių giminaičių, bet ir dėl

Hovardas V. Hanteris vaikystėje

asmeninio garbinimo šventykloje palaiminimo, dėl tarp tų pašvęstų sienų tyrančio šventumo ir saugumo. Šventykla – tai grožio vieta, apreiškimo vieta, ramybės vieta. Ji – Viešpaties namai. Tai šventa Viešpačiui. Tai turėtų būti šventa ir mums.“³

Prezidentas Hanteris šiuos du kvietimus akcentuodavo visą savo tarnystės Bažnyčios Prezidentu laiką. Nors Prezidentu jis buvo vos devynis mėnesius, šie kvietimai Bažnyčios narius visame pasaulyje įkvėpė būti panašesnius į Kristų ir su didesniu pasišventimu siekti šventyklos palaiminimų.

Pradžia

XIX a. viduryje Hovardo V. Hanterio protėviai iš keturių skirtingų šalių prisijungė prie Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios. Protėviai iš jo motinos pusės buvo iš Danijos ir Norvegijos. Emigravę iš savo tėvynės jie tapo vienais pirmųjų Maunt Plezanto, Jutoje, gyventojais. Šių tvirtų pionierių palikuonė Nelė Rasmusen taps pranašo mama.

Protėviai iš Hovardo tėvo pusės šaknis buvo giliai įleidę Škotijoje ir Naujojoje Anglijoje. Prisijungusieji prie Bažnyčios daug ką paaukojo, tačiau dauguma jų po kelių metų nuo jos atsiribojo. Džono Viljamo (Vilio) Hanterio gimimas 1879 metais Hanterio genealogijoje pradėjo trečiąją kartą, kuri nebebuvo susieta su Bažnyčia. Tačiau Vilis Hanteris taps pranašo tėvu.

Kai Viliui Hanteriui buvo aštuoneri metai, jo šeima persikraustė gyventi į Boisį, Aidahe. Maždaug po šešiolikos metų Vilis sutiko Nelę Rasmusen, atvykusią į Boisį pagyventi pas savo tetą ir dėdę. Vilis netrukus ėmė asistuoti Nelei, o po dviejų metų jai pasipiršo. Nelė iš pradžių dvejojo, tačiau dėl Vilio atkaklumo galiausiai sutiko už jo tekėti. Pora susituokė Maunt Plezante, Jutoje, ir sugrįžo į Boisį kurti savo namų. Jų pirmasis vaikas Hovardas Viljamas Hanteris gimė Boisyje 1907 m. lapkričio 14 d. Vienintelis kitas jų vaikas dukrelė Doroti gimė 1909 metais.

Gyvenimo pamato liejimas

Hovardo gimimo metu Bažnyčia Boisyje teturėjo vieną mažą skyrių. Hovardo mama buvo aktyvi to skyriaus narė, savo vaikus auginusi Evangelijoje. Apie ją Hovardas sakė: „Ji visuomet buvo tikinti. [...] Ji tarnavo Pradinukų ir [Merginų] organizacijų prezidente. Prisimenu, kaip su mama eidavome į bažnyčią, kartais dar gerokai prieš susirinkimus, o paskui pasilikdavome po jų, kad ji galėtų baigti savo darbą.“⁴ Nors Hovardo tėvas nebuvo Bažnyčios narys, jis neprieštaravo šeimos dalyvavimui ir kartais kartu su ja apsilankydavo sakramento susirinkime.

Nelė Hanter ne tik rūpinosi savo vaikų aktyvumu Bažnyčioje, bet ir padėjo jiems namie lietus tvirtus religijos pamatus. Hovardas prisiminė: „Būtent mama vadovavo mūsų Evangeliniam švietimui. Melstis išmokome iš jos. [...] Liudijimą, būdamas berniuku, gavau iš savo pamaldžios mamos.“⁵

1913 metais Boisio skyrius apylinke virto likus kelioms dienoms iki Hovardo šeštojo gimtadienio. Po dvejų metų, kai Hovardui buvo aštuoneri, jis laukė savo krikšto. Jis sakė: „Nekantariai to laukiau.“ Tačiau jo tėvas nedavė leidimo. Hovardas prisiminė: „Tėvas [...] manė, kad turiu palaukti iki tol, kol suprasiu, koku gyvenimo keliu noriu eiti. Norėjau pasikrikštyti, tačiau laikas atėjo ir praėjo be šio palaiminimo.“⁶

Kadangi nebuvo pakrikštytas, būdamas dvylikos Hovardas negalėjo būti įšventintas į diakonus. Jis sakė: „Tuo metu jau visi mano draugai buvo įšventinti į diakonus. Kadangi nebuvo oficialus Bažnyčios narys, negalėdavau daryti daugumos tų dalykų, kuriuos darydavo jie.“⁷ Hovardas ypač liūdėjo dėl to, kad negalėjo dalinti sakramento: „Su kitais berniukais lankydavome sakramento susirinkimus. Kai ateidavo laikas jiems dalinti sakramentą, aš susigūždavau savo kėdėje. Jausdavausi pamirštas.“⁸

Hovardas vėl kreipėsi į tėvą, šį kartą su savo dešimtmete seserimi Doroti: „Ėmėme savo tėvą įtikinėti leisti mums pasikrikštyti. Mes taip pat meldėmės, kad jis pasakytų „taip“. Kaip mes džiaugėmės galiausiai gavę jo sutikimą.“⁹ Praėjus beveik penkiems mėnesiams po dvyliktojo Hovardo gimtadienio, jis ir Doroti pasikrikštijo viešajame

baseine. Netrukus po to Hovardas buvo išventintas į diakonus ir pirmą kartą dalijo sakramentą. Jis prisiminė: „Bijojau, bet kartu ir jaudinausi dėl tokios privilegijos.“¹⁰ Be kitų pareigų, Hovardas dar pumpuodavo vargonų dupleles ir užkurdavo pečių, kad šaltais sekmadienio rytais būtų šilta. Jis sakė: „Kai ėmiau mokytis Bažnyčios nario ir turimos kunigystės pareigų, man atsivėrė visiškai naujas pasaulis.“¹¹

Būdamas vaikinių organizacijoje Hovardas įstojo į savo apylinkės skautų būrį ir sunkiai darbavosi, kad užsitarnautų aukščiausią Erelio skauto apdovanojimą. Artėdamas prie šio tikslo jis ėmė draugiškai konkuruoti. Jis prisiminė: „Buvome du, kurie varžėmės dėl pirmojo Erelio skauto Boisyje.“ Tas antrasis vaikinys reikalavimus įvykdė pirmiau, tačiau Hovardas visai nenusiminė būdamas antruoju to apdovanojimo gavėju.¹³

Hovardas darbštumo išmoko jaunystėje. Jis padėdavo našlėms ir kitiems kaimynams, pardavinėdavo laikraščius ir dirbdavo savo dėdės ūkyje. Tapęs vyresnis jis dirbo patarnautoju golfo aikštelėje, telegramų išnešiotuju, vaistinėje, laikraštyje, viešbutyje, parduotuvėje ir meno galerijoje.

Doroti Hanter sakė, kad jos brolis buvo „labai ambicingas“ ir „sumanus“.¹⁴ Prie šių savybių jam taip pat derėjo atjautos ir dosnumo savybės. Prisimindama jo rūpestingumą, Doroti sakė: „Hovardas visuomet norėjo daryti gera ir būti geras. Jis, nuostabus brolis, rūpinosi manimi. Jis buvo malonus mūsų mamai ir tėvui.“¹⁵

Atjautą Hovardas rodė ir gyvūnams. Jis sakė: „Kiekviena benamė katė prieglobstį rasdavo mūsų namuose, net jei šeima tam prieštauradavo.“¹⁶ Kartą kažkokie kaimynų berniukai kankino kačiuką ir įmetė jį į netoli Hanterių namų buvusį drėkinimo griovį. Kačiukui vos išlipus, jie vėl jį įmesdavo. Netrukus priėjo Hovardas ir išgelbėjo kačiuką. Doroti prisiminė: „Jis ten gulėjo vos gyvas, ir Hovardas parsinešė jį namo.“¹⁷

Motina pasakė: „Jis neišgyvens.“

Tačiau Hovardas atkakliai prašė: „Mama, turime bent pabandyti.“¹⁸

Doroti sakė, kad jie „apklojo jį antklode, padėjo prie šilto pečiaus ir rūpinosi juo“; dėl tokio rūpestingumo kačiukas atsigavo ir jų šeimoje gyveno dar daug metų.

Hovardas į mokytojus buvo išventintas 1923 metais, prieš pat Boisio antrosios apylinkės įkūrimą. Kadangi reikėjo kitos vietos susirinkimams ir buvo planuojamas augimas, vietos Bažnyčios vadovai pasiūlė statyti kuolo tabernakulį. Iš Boisio šventųjų buvo paprašyta paaukoti 20 000 dolerių šio pastato statybai.¹⁹ Susirinkime, kuriame vadovai ragino aukoti, jaunasis Hovardas V. Hanteris buvo pirmasis ranką pakėlęs ir įsipareigojęs asmuo. Jis įsipareigojo paaukoti 25 dolerius, kas 1923 metais buvo dideli pinigai, ypač penkiolikmečiui. Vėliau jis sakė: „Aš dirbau ir taupiau tol, kol galėjau pilnai sumokėti įsipareigojimą.“²⁰ 1925 metais tabernakulis buvo užbaigtas, ir tų metų gruodį jo pašventini atvyko Prezidentas Heberis Dž. Grantas.²¹

Nuo pat jaunumės Hovardas buvo gabus muzikai, o būdamas paaugliu išmoko groti keliais instrumentais. Būdamas 16-kos, jis subūrė savo paties muzikos grupę, kurią pavadino „Hanterio sentimentalistai“. Ši grupė dažnai grojo įvairiuose šokiuose, priėmimo vakarėliuose ir kituose renginiuose Boisio apylinkėse.

Kai Hovardui buvo 19-ka, jam buvo pasiūlytas kontraktas groti į Aziją plaukiančiame kruiziniame laive. Pirmuosius du 1927 metų mėnesius Hovardo penkių narių grupė grodavo per pietus ir šokius laivui plaukiant Ramiajame vandenyne ir sustojant įvairiuose Japonijos, Kinijos ir Filipinų uostuose. Šis kruizas Hovardui buvo savišvietos laikas, kurio metu jis galėjo susipažinti su kitokiais žmonėmis ir jų kultūra. Nors didelę dalį uždarbio išleisdavo ekskursijoms ir suvenyrams, jis teisinosi: „Užtat įgytos žinios buvo vertos to, ką išleidome.“²²

Didžiųjų sprendimų laikmetis

Vos grįžęs iš kruizo, Hovardas sužinojo džiugią naujieną, kad, kol jis buvo išvykęs, pasikrikštijo jo tėvas. Kitą sekmadienį Hovardas ir jo tėvas pirmą kartą kartu lankėsi kunigystės susirinkime. Rūpestingas vyskupas ragindavo Vilį Hanterį krikštytis, o Hovardas pridūrė, kad „būtent dėl [namų] mokytojo jis ėmė labai domėtis bažnyčia“.²³

Po kruizo Hanteris nebežinojo, kas jo laukia toliau. Jis buvo užsiėmęs muzikine veikla ir kitais darbais, taip pat savo verslu, tačiau nei viena iš šių veiklų neturėjo geros karjeros perspektyvos. Kai jo verslo įmonė 1928 metų kovą užsidarė, jis nusprendė aplankyti vieną draugą pietinėje Kalifornijoje. Iš pradžių jis planavo ten pabūti

Hovardas V. Hanteris, viduryje, su „Hanterio sentimentalistais“ 1927 m.

vieną ar dvi savaites, tačiau greitai apsisprendė likti ir ieškoti, kaip jis pats apibūdino, „darbo su perspektyva“.²⁴ Kalifornijoje jis ras ne tik karjerą, bet ir žmoną, plačias galimybes tarnauti Bažnyčioje ir namus – kuriuose jis gyvens daugiau nei tris dešimtmečius.

Pirmieji Hovardo darbai Kalifornijoje buvo pardavinėti batus ir dirbti citrusinių vaisių pakavimo įmonėje, kurioje per dieną į sunkvežimius kartais pakraudavo nuo 45 iki 50 tonų apelsinų. Jis stebėjosi: „Net nežinojau, kad pasaulyje yra tiek daug apelsinų.“ Vieną dieną jam „labai nesisekė“, nes turėjo citrinas surūšiuoti pagal spalvas, tačiau jis negalėjo atskirti geltono ir žalio atspalvių, kadangi buvo daltonikas. Jis prisiminė: „Darbui artėjant į pabaigą maniau, kad man pakriks nervai.“²⁵

Pradirbęs citrusinių vaisių įmonėje dvi savaites, Hovardas nušuntė dokumentus darbui į vieną Los Andželo banką, kur jį iš karto įdarbino ir ėmė greitai kelti pareigose. Tuo pat metu jis tęsė muzikinę veiklą su įvairiomis grupėmis grodamas vakarėliuose. 1928 metų rugsėjį, praėjus maždaug šešiams mėnesiams nuo Hovardo atsikraustymo į Kaliforniją, jis vėl susijungė su savo šeima, kai ten atsikraustė jo tėvai ir sesuo.

Jaunystėje Hovardas lankė bažnyčią, tačiau Evangeliją studijavo paviršutiniškai. Kalifornijoje jis labiau susidomėjo Evangelijos studijomis. Jis prisiminė: „Pirmą kartą Evangeliją ėmiau giliau suprasti Adams apylinkės sekmadieninės mokyklos pamokose, kurias vedė brolis Piteris A. Kleitonas. Jis labai daug žinojo ir mokėjo įkvėpti jaunimą. Išstudijuodavau pamokas, perskaitydavau papildomus jo mums duotus skaitinius ir pasisakydavau pagal paskirtas temas. [...] Šį savo gyvenimo periodą laikau metu, kuomet ėmė atsiverti Evangelijos tiesos. Visada turėjau liudijimą apie Evangeliją, tačiau staiga pradėjau ją suprasti.“²⁶ Tie patyrimai sekmadieninės mokyklos klasėje Hovardui įskiepijo viso gyvenimo meilę Evangelijos studijavimui.

Jam labai patiko bendrauti su kitais Los Andželo krašto jaunais suaugusiais. Jie kartu eidavo į bažnyčią, kartais per sekmadienį lankydavosi net dviejose ar trijose apylinkėse, dalyvaudavo pačiose įvairiausiose veiklose. Viena tų veiklų Hovardui tapo labai reikšminga. Po kelių mėnesių nuo persikėlimo į Kaliforniją jis su keliais draugais apsilankė Bažnyčios šokiuose, po kurių nuėjo pabraidyti į paplūdimį. Tą vakarą jis sutiko Klarą Mei Džefs, tuomet buvusia pasimatyme su vienu iš jo draugų. Hovardas ir Klara netrukus ėmė domėtis vienas kitu, ir abipusė trauka greitai virto meile.

1928 metais jie buvo keliuose pasimatymuose, o kitais metais ėmė rimčiau žiūrėti į savo santykius. Vėliau Hovardas sakė: „Ji turėjo šviesiai rudus plaukus ir buvo labai graži mergina. Manau, kad labiausiai mane patraukė jos liudijimo gilumas.“²⁷ Vieną 1931 metų pavasario vakarą, beveik po trejų metų nuo jų pirmojo susitikimo, Hovardas nusivežė Klarą į vietą, kur atsiveria gražus vaizdas į Ramųjį vandenyną. Ten jis jai pasipiršo, o Klara sutiko. Hovardas prisiminė:

„Mes nuvažiuome į Palos Verdesą, pasistatėme automobilį ant uolos, nuo kurios mėnesienos šviesoje galėjome stebėti į akmenis dūžtančias iš Ramiojo vandenyno atriešančias bangas. Mes kalbėjomės apie ateities planus, ir aš ant jos piršto užmoviau žiedą su deimantu. Tą vakarą priėmėme daug sprendimų ir kelis rimtus nutarimus dėl savo gyvenimo.“²⁸

Likus keturioms dienoms iki vestuvių, Hovardas dėl tų nutarimų priėmė jo gyvenimą pakeitusį sprendimą. Kai tą vakarą jo grupė baigė pasirodymą, jis susipakavo savo instrumentus ir daugiau

niekada profesionaliai nebegrojo. Jis sakė: „Muzikavimas šokiuose ir vakarėliuose tam tikru atžvilgiu buvo žavus dalykas, ir iš to neblogo uždirbdavau“, tačiau jis jautė, kad tam tikri tokio gyvenimo būdo aspektai nesiderino su gyvenimu, kurį regėjo savo būsimoje šeimoje. Po daugelio metų jis pasakė: „Dėl mėgstamiausio užsiėmimo nutraukimo atsivėrė tam tikra tuštuma, [tačiau] niekada nesigailėjau priėmęs tokį sprendimą.“²⁹ Jo sūnus Ričardas pastebėjo: „Dažnai pagalvodavau, kokios nepaprastos savidrausmės (kurią vadinu iš-tverme) reikėjo, kad tai, ką taip giliai mylėjai, išmainytumei į kažką vertingesnio.“³⁰

Iššūkiai ir palaiminimai pirmaisiais santuokos metais

Hovardas ir Klara 1931 m. birželio 10 d. susituokė Solt Leiko šventykloje, o po to sugrįžo į pietinę Kaliforniją pradėti savo bendro gyvenimo. Verslo sąlygos Jungtinėse Valstijose ėmė blogėti dėl Didžiosios depresijos, o 1932 metų sausį bankas, kuriame dirbo Hovardas, buvo priverstas užsidaryti. Stengdamasis sudurti galą su galu jis du metus dirbo įvairius darbus. Jiedu su Klara buvo apsisprendę kiek įmanoma ilgiau likti savarankiški, tačiau po metų jie priėmė kvietimą kurį laiką pagyventi kartu su Klaros tėvais.

1934 m. kovo 20 d. gimė pirmasis Hovardo ir Klaros vaikas. Sūnelį jie pavadino Hovardu Viljamu Hanteriu jaunesniuolu, bet paprastai vadino jį Biliu. Tą vasarą jie pastebėjo, kad Bilis yra kažkoks apatiškas. Gydytojai jam diagnozavo mažakraujystę. Hovardas du kartus davė kraujo perpylimui, tačiau Bilio sveikata nesitaisė. Tolumesni tyrimai parodė, kad jis turi rimtų bėdų su žarnynu, kurį daktarai rekomendavo operuoti. Hovardas prisiminė: „Mane nuvežė į operacinę, kurioje paguldė ant operacinio stalo šalia sūnaus, kad per operaciją duočiau jam kraujo. Po operacijos daktarai per daug nesidžiaugė.“³¹ Po trijų dienų septynių mėnesių Bilis mirė šalia jo lovelės sėdėjusių tėvelių akivaizdoje. Hovardas rašė: „Naktį išėję iš ligoninės, buvome labai susisieloję ir priblokšti.“³² „Mums tai buvo didelis smūgis.“³³

Du mėnesius prieš Bilio gimimą Hovardas įsidarbino Los Andželo apygardos potvynių kontrolės skyriuje. Tame darbe susipažinęs su teisiniais dokumentais ir teismo procesais, jis nusprendė imtis

advokato karjeros. Tam tikslui pasiekti reikėjo ištisų metų ryžto ir sunkaus darbo. Kadangi neturėjo pirmos pakopos aukštojo išsilavinimo laipsnio, Hovardas turėjo baigti daugybę kursų, kad būtų priimtas į teisės mokyklą. Kursus jis lankydavo vakarais, nes turėjo toliau dirbti. Net ir mokydamasis teisės mokykloje jis dirbo pilnu etatu. Jis rašė: „Nebuvo lengva dirbti visą dieną, vakare eiti į mokyklą ir dar rasti laiko pastudijuoti.“³⁴ „Man buvo įprasta studijuoti iki nakties vėlumos.“³⁵ Hovardas tokiu griežtu režimu gyveno penkerius metus, kol galiausiai 1939 metais mokyklą baigė trečias savo kurse.

Kol Hovardas mokėsi teisės mokykloje, jiedu su Klara susilaukė dar dviejų sūnų: 1936 metais – Džono, o 1938 metais – Ričardo. Dėka Hovardo darbo potvynių kontrolės apygardoje jų šeima išgalėjo nusipirkti nedidelį namą.

El Sereno apylinkės vyskupas

1940 metais, praėjus beveik metams nuo teisės mokyklos baigimo, Hovardas buvo pašauktas naujai įkurtos El Sereno apylinkės Kalifornijoje vyskupu. Nustebęs dėl šio pašaukimo, jis pasakė: „Visuomet maniau, kad vyskupas yra vyresnis vyras, tad nesupratau, kaip galiu būti apylinkės tėvu, jei man tėra trisdešimt dveji.“ Kuolo prezidentūra patikino, kad jis yra „tinkamas šiam pavedimui“. Nors ir jautėsi priblokštas, Hovardas pažadėjo: „Stengsiuos kaip įmanydamas.“³⁶ Tą pažadą daugiau nei per šešerius vyskupavimo metus jis vykdė su dideliu pasišventimu, įkvėpimu ir atjauta.

Hovardo dienotvarkė vėl buvo perkrauta ir sekinanti, tačiau jis jautė, kad už šią tarnystę gauna daug palaiminimų. Jis sakė: „Mane užgriuvo svarbios pareigos. Tai buvo šlovingas darbas ir didelis palaiminimas.“³⁷

Pirmiausias naujosios apylinkės poreikis buvo surasti vietą susirinkimams. Vyskupija išsinuomojo kelias patalpas vietiniame pastate, o apylinkės nariai pradėjo rinkti lėšas savo susirinkimų namams. Bažnyčios pastatų statyba netrukus buvo sustabdyta dėl Antrojo pasaulinio karo, tačiau apylinkės nariai žvelgė į ateitį ir toliau rinko pinigus. Vieno tokio pinigų rinkimo metu, vadintu „svogūnų projektu“, jie eidavo į konservavimo fabriką pjaustyti svogūnų. Svogūnų kvapas lengvai nepasišalindavo, ir vyskupas Hanteris

pašmaikštavo: „Nesunku buvo pasakyti, kuris į sakramento susirinkimą atėjęs žmogus pjaustė svogūnus.“³⁸

Pinigai taip pat buvo renkami juos uždirbus kapojant kopūstus kopūstų rauginimo fabrikėlyje ir pakuojant bei pardavinėjant perteklinius pusryčių dribsnius. Vyskupas Hanteris prisimena: „Tai buvo laimingos dienos, nes darbavomės kartu – žmonės iš įvairių visuomenės sluoksnių ir įvairių sugebėjimų palaikė vyskupiją rinkdami lėšas maldos namų statybai. Mūsų apylinkė buvo lyg didelė laiminga šeima.“³⁹ Po didelės kantrybės ir pasiaukojimo, praėjus beveik ketveriems metams nuo Hovardo atleidimo iš vyskupo pašaukimo, 1950 metais apylinkė galiausiai pasiekė tikslą turėti savo susirinkimų namus.

Vyskupavimas Antrojo pasaulinio karo metu turėjo savų iššūkių. Daug vyriškosios lyties apylinkės narių tarnavo armijoje, namuose palikdami šeimas be vyrų ir tėvų. Dėl vyrų trūkumo sudėtinga buvo rasti, ką pašaukti į Bažnyčios pašaukimus. Tad vyskupavimo metu Hovardas dar tarnavo ir skautų būrio vadu. Jis sakė: „Turėjome grupelę gerų vaikinių, kurių negalėjome apieisti. Su tais berniukais darbavausi beveik dvejus metus, ir jie smarkiai pažengė į priekį.“⁴⁰

Iš vyskupo pašaukimo Hovardas buvo atleistas 1946 m. lapkričio 10 d. Jis sakė: „Visuomet liksiu dėkingas už tą privilegiją ir jos metu įgytas žinias.“ Nors šis patyrimas buvo „sudėtingas įvairiais aspektais“, tačiau jie su Klara „buvo dėkingi už tai, kokias vertybes tai atnešė į jų šeimą“.⁴¹ Reikšdamas dėkingumą už vyskupo Hanterio tarnystę, vienas apylinkės narys parašė: „Jis suvienijo mūsų mažos apylinkės narius ir išmokė siekti tų tikslų, kurie mums atrodė nepasiekiami. Kartu su visa apylinke mes dirbome, meldėmės, žaidėme ir garbinome.“⁴²

Nors Hovardas buvo atleistas 1946 metais, tačiau jo ypatingas ryšys su El Sereno apylinkės nariais nenutrūko. Jo sūnus Ričardas sakė, kad „iki pat savo gyvenimo pabaigos jis palaikė ryšį su apylinkės nariais ir žinojo, kur jie yra ir kas su jais darosi. Jei tik keliaudavo ten, kur [gyveno] vienas iš senų jo apylinkės narių, jis visuomet su jais susisiekdavo. Meilė tos apylinkės nariams tęsėsi visą jo gyvenimą“.⁴³

Šeimos auginimas ir karjera

Hovardas ir Klara Hanteriai buvo mylintys tėvai, savo sūnus mokę vertybių, atsakomybės ir Evangelijos svarbos. Dar net prieš Bažnyčiai nusprendus pirmadienio vakarus skirti šeimos namų vakarams, Hanterių šeima vieną vakarą skirdavo mokymui, pasakojimams, žaidimams ir bendriems pasivaikščiėjimams. Keliaudama šeima kartais nuvykdavo į šventyklą, kad Džonas su Ričardu galėtų atlikti vikarinius krikštus už mirusiuosius. Hovardui su sūnumis taip pat labai patikdavo kartu rinkti modelinius traukinius, stovyklauti ir užsiimti kitomis lauko pramogomis.

Gimus Džonui ir Ričardui Hovardas vienu metu ir dirbo pilnu etatu, ir lankė teisės mokyklą, o kai vaikai buvo labai maži – ketverių ir dvejų metų – jis dar buvo pašauktas vyskupu, tad šeimos stiprinimas iš Klaros pareikalavo papildomų pastangų. Tas pastangas ji dėjo su džiaugsmu. Ji sakė: „Mano didžiausias troškimas ir didžiausia ambicija [...] buvo būti gera žmona, būti gera šeimininke ir būti labai gera motina. Mes dėjome daug pastangų, kad mūsų berniukai būtų arti Bažnyčios; su berniukais aš praleidau tikrai nuostabų laiką.“⁴⁴ Hovardas dažnai dėkodavo Klarai už jos įtaką ir pasiukojimą auginant jų sūnus.

Augindamas šeimą ir tarnaudamas vadovu Bažnyčioje Hovardas tuo pat metu darė klestinčią juristo karjerą. Daugiausiai dirbdamas su verslo įmonėmis ir korporacijomis jis tapo labai gerbiamu advokatu pietinėje Kalifornijoje. Jis buvo išrinktas tarnauti daugiau nei dviejų tuzinų kompanijų direktorių valdybose.

Savo profesijoje Hovardas buvo žinomas dėl savo sąžiningumo, tikslaus mąstymo, aiškaus bendravimo ir teisingumo pojūčio. Jis taip pat buvo žinomas kaip „žmonių teisininkas“, žmogus, kuris „rodos, visuomet rasdavo laiko ir skirdavo dėmesio padėti žmonėms su jų problemomis“.⁴⁵ Vienas advokatas pasakojo, kad Hovardas „labiau rūpindavosi tuo, kad žmonėms būtų suteikta reikiama pagalba, o ne kad jam būtų už ją kompensuota“.⁴⁶

Hovardas ir Klara Hanteriai su savo sūnumis Džonu ir Ričardu

Kalifornijos Pasadinos kuolo prezidentas

1950 metų vasarį vyresnieji Styvenas L. Ričardsas ir Haroldas B. Ly iš Dvylikos Kvorumo atvyko į Kaliforniją padalinti sparčiai augantį Pasadinos kuolą. Kuole jie kalbėjosi su daugybe brolių, tarp jų ir su Hovardu. Pamaldžiai apsvarstę, ką Viešpats išrinktų tarnauti kuolo prezidentu, beveik vidurnaktį jie pasikvietė Hovardą ir suteikė jam pašaukimą. Vyresnieji Ričardsas ir Ly liepė jam gerai išsimiegoti, paskambinti jiems anksti kitą rytą ir pasakyti, ką rekomenduotų į savo patarėjus. Hovardas pasakojo: „Tą naktį grįžęs namo negalėjau užmigti. Pašaukimas mane pribloškė. Su Klara ilgai kalbėjomės.“⁴⁷

Po Prezidento Hanterio ir jo patarėjų palaikymo buvo pradėti vertinti kuolo poreikiai. Aukščiausias naujosios kuolo prezidentūros prioritetas buvo padėti nariams ugdyti dvasinę stiprybę. Vienas rūpesčių buvo tai, kad šeimos vis rečiau rinkdavosi kartu, iš dalies dėl to, kad šeimos nariai būdavo užimti įvairiausiomis veiklomis. Vadovams kartu pasimeldus ir pasitarus, buvo nuspręsta akcentuoti šeimos namų vakarus ir pirmadienio vakarus skirti šeimoms. Visi Bažnyčios pastatai kuole pirmadienio vakarais buvo uždaryti ir, aiškino Prezidentas Hanteris, „nebuvo rengiami jokie kiti renginiai, kurie trukdytų tam šventam vakarui“.⁴⁸

Savo tarnystės pradžioje Prezidentas Hanteris ir kiti pietinės Kalifornijos kuolų prezidentai susitiko su vyresniuoju Styvenu L.

Vadovai Pasadinės kuole, 1950 m. Iš kairės į dešinę: pirmasis patarėjas kuolo prezidentūroje Deikenas K. Brodhedas, prezidentas Hovardas V. Hanteris, antrasis patarėjas A. Kėjus Beris, raštininkas Emronas „Džekas“ Džonsas

Ričardsu, kad aptartų seminarijos programą vidurinės mokyklos mokiniams. Prezidentas Hanteris prisiminė: „[Vyresnysis Ričardas] paaiškino, kad jie norėtų pabandyti rengti eksperimentines ankstyvo ryto seminarijos pamokas mūsų krašte, kurio įstatymuose nebuvo numatytas suderinto [su mokykla] laiko religinis ugdymas.“⁴⁹ Prezidentas Hanteris buvo paskirtas komiteto, kuris nagrinėjo šios idėjos tinkamumą, pirmininku. Po nagrinėjimo komitetas rekomendavo įsteigti ankstyvo ryto seminariją mokiniams iš trijų vidurinių mokyklų. Kadangi Prezidento Hanterio sūnus Ričardas buvo jaunuolis, tai jis taip pat dalyvavo tame ankstyvo ryto seminarijos eksperimente. Jis prisiminė: „Mes svarstėme, kam galėjo pasimaišyti protas, kad 6 valandą ryto imtų rengti pamokas; tačiau tai tapo mūsų mėgstamiausiu dienos metu, kuomet galėjome susirinkti su Bažnyčios draugais ir pasimokyti.“⁵⁰ Netrukus ši programa aprėpė daugiau mokinių ir tapo ankstyvo ryto seminarijos programos Bažnyčios jaunimui pirmtake.

1951 metų spalio visuotinės konferencijos metu Pirmoji Prezidentūra susitiko su pietinės Kalifornijos kuolų prezidentais ir pranešė jiems apie norą Los Andžele statyti šventyklą. Perspektyva netoliese turėti šventyklą atnešė daug džiaugsmo ir pareikalavo didelio pasiukojimo, nes Bažnyčios narių jos statybai buvo paprašyta paaukoti 1 milijoną dolerių. Grįžęs į Kaliforniją, Prezidentas Hanteris susitiko su

kuolo ir apylinkių vadovais ir pasakė: „Suteikite žmonėms galimybių per dosnias aukas šventyklai gauti didelių palaiminimų.“⁵¹ Per šešis mėnesius nariai pietinėje Kalifornijoje šventyklos statybai įsipareigojo paaukoti 1,6 milijonų dolerių. Ji buvo pašventinta 1956 metais.

Nariai ne tik aukojo lėšas šventyklai ir kitiems Bažnyčios pastatams, bet ir užsiėmė savanorišku darbu. Statant susirinkimų namus Prezidentas Hanteris daug valandų praleido dirbdamas kastuvu, plaktuku ir teptuku. Nariai dar savanoriavo Bažnyčios gerovės programos projektuose: paukštynuose, citrusinių vaisių soduose ir konservų fabrikuose. Aštuonerius metus Prezidentas Hanteris buvo atsakingas už šių projektų koordinavimą dvylikoje kuolų, pats taip pat prisidėdavo prie tų darbų. Vienas draugas pastebėjo: „Jis niekada niekieno neprašydavo kažką padaryti, neprašydavo daryti to, ko pats nedarytų.“⁵² Po daugelio metų, jau būdamas Dvylikos Kvorumo nariu, vyresnysis Hanteris pasakė:

„Niekada nesidarbavau nuobodžiam gerovės projekte. Laipiodavau po medžius ir skindavau citrinas, lupdavau vaisius, prižiūrėdavau boilerius, nešiodavau dėžes, iškraudinėdavau sunkvežimius, valydavau konservų fabriką ir darydavau dar tūkstantį ir vieną kitų darbų, tačiau geriausiai prisimenu juoką, dainas ir gražią draugystę žmonių, užsiėmusių tarnystė Viešpačiui.“⁵³

1953 m. lapkritį Prezidentas ir sesuo Hanteriai, kartu su kitais nariais iš Pasadinos kuolo, nuvyko į Arizonos Mesos šventyklą atlikti apeigų. Lapkričio 14-ąją buvo 46-asis Prezidento Hanterio gimtadienis. Prieš tos dienos sesijų pradžią šventyklos prezidentas paprašė jo pasisakyti susirinkusiems į koplyčią. Vėliau jis taip rašė apie tą nutikimą:

„Man bekalbant susirinkusiems [...] į salę įėjo mano baltai apsirengę tėtis ir mama. Net nežinojau, kad tėtis buvo pasiruošęs gauti šventyklos palaiminimus, nors mama jau kurį laiką to labai nekantriai laukė. Aš taip smarkiai susigraudinau, kad nebegalėjau tęsti kalbos. Prezidentas Praisas [t. y. šventyklos prezidentas] priėjo prie manęs ir paaiškino, kas atsitiko. Tą rytą į šventyklą atvykę tėtis ir mama paprašė prezidento neužsiminti man apie jų atvykimą, nes jie norėjo, kad tai būtų gimtadienio siurprizas. To gimtadienio aš niekada nepamiršau, nes tą dieną jie gavo šventyklos apdovanojimus, o aš turėjau privilegiją būti jų užantspaudavimo liudininku, po to ir pats būti su jais užantspauduotas.“⁵⁴

Maždaug po trejų metų buvo baigti jungti amžinieji Prezidento Hanterio šeimos ryšiai: Doroti su savo tėvais buvo užantspauduota naujai pašventintoje Kalifornijos Los Andželo šventykloje.

Būdamas kuolo prezidentu Hovardas vadovavo su meile. Viename kuolo pašaukime tarnavusi moteris pasakojo: „Jauteisi vertinamas, norimas ir reikalingas. [...] Jis įpareigodavo žmones būti atsakingus už gautus pašaukimus, tačiau jeigu jiems reikėdavo jo nuomonės ar patarimo – jis visuomet būdavo pasiruošęs padėti. Mes žinojome, kad jis mus visiškai palaiko ir rūpinasi.“⁵⁵ Vienas jo patarėjų pastebėjo: „Jis pagirdavo žmones už jų pasiekimus ir leisdavo jiems siekti aukštų tikslų“.⁵⁶ Viena kuolo narė, sakiusi, kad Prezidentas Hanteris buvo vienas įtakingiausių jos mokytojų, aiškino: „Šis žmogus kitus mylėdavo laikydamas juos didžiausiu prioritetu, kad suprastų žmones, išklausydavo juos ir dalijosi su jais savo patyrimais.“⁵⁷

1959 metų rudenį Hovardas V. Hanteris Pasadinose kuole prezidentu jau buvo ištarnavęs daugiau nei devynerius metus tuo palaimindamas tūkstančių pastarųjų dienų šventųjų pietinėje Kalifornijoje gyvenimą. Jo tarnystė netrukus išsiplės palaiminama Bažnyčios narių gyvenimus visame pasaulyje.

Dvylikos Kvorumas

„Tu liudysi apie mano vardą [...] ir tu siųsi mano žodį iki žemės pakraščiu“ (DS 112:4).

1959 m. spalio 9 d., tarp visuotinės konferencijos sesijų Solt Leik Sityje Hovardas sužinojo, kad su juo nori susitikti Prezidentas Deividas O. Makėjus. Jis tuojuo pat nuėjo į Bažnyčios administracinę pastatą, kur jį šiltai pasitiko Prezidentas Makėjus ir pasakė: „Prezidente Hanteri, [...] Viešpats prakalbo. Esi pašaukiamas būti vienu iš jo ypatingųjų liudytojų, tad rytoj būsi palaikytas kaip Dvylikos Kvorumo narys.“⁵⁸ Apie šį nutikimą Hovardas rašė:

„Negaliu net apsaakyti, ką tuo metu jaučiau. Akys pritvinko ašarų, ir aš pritrūkau žodžių. Dar niekad nebuvau jautęs tokio visiško nuolankumo, kaip jaučiau sėdėdamas priešais šį didį, malonų, gerą vyrą – Viešpaties pranašą. Jis man sakė, kad į mano gyvenimą tai atneš daug džiaugsmo, nepakartojamą draugystę su broliais ir kad nuo

Dvylikos Apaštalių Kvorumas, 1965 m. Sėdi iš kairės į dešinę: Ezra Taftas Bensonas, Markas E. Pytersonas (fotelyje), Džozefas Fildingas Smitas (Kvorumo prezidentas) ir Legrandas Ričardas. Stovi iš kairės į dešinę: Gordonas B. Hinklis, Delbertas L. Steiplis, Tomas S. Monsonas, Špenseris V. Kimbolas, Haroldas B. Ly, Merionas Dž. Romnis, Ričardas L. Evansas ir Hovardas V. Hanteris

tada visas mano gyvenimas ir laikas bus pašvęstas tarnystei Viešpačiui, ir kad nuo tada aš priklausysiu Bažnyčiai ir visam pasauliui. [...] Jis apkabino mane ir patikino, kad Viešpats mane mylės ir kad jausiu Pirmosios Prezidentūros ir Dvylikos Kvorumo palaikymą. [...] Atsakai jam, kad su džiaugsmu šiai tarnystei atiduosiu visą savo laiką, gyvenimą ir tai, ką turiu.“⁵⁹

Išėjęs iš Prezidento Makėjaus kabineto, Hovardas grįžo į savo viešbučio kambarį ir paskambino Klarai, tuo metu Provo mieste lankiusiai jų sūnų Džoną su žmona ir kūdikiu. Iš pradžių Hovardas vos galėjo kalbėti. Kai jis pagaliau pasakė Klarai apie pašaukimą, jie abu labai susijaudino.

Kitą dieną, visuotinės konferencijos šeštadieninėje sesijoje, Hovardas Viljamas Hanteris buvo palaikytas kaip Dvylikos Apaštalių Kvorumo narys. Apie tai jis pasakojo: „Pajutau [...] kad ant pečių užgriuvo visas pasaulis. Visos konferencijos metu jaučiausi labai nejaukiai ir klausinėjau savęs, ar kada priprasiu prie šio pašaukimo.“⁶⁰

Prezidentas Makėjus pašaukė vyresnįjį Hanterį pasisakyti tos konferencijos sekmadienio popietinėje sesijoje. Trumpai apžvelgęs savo gyvenimą ir paliudijęs, jis pridūrė:

„Neatsiprašinėsiu už savo ašaras, prasiveržusias dėl šio įvykio, nes tikiu, kad žiūriu į savo draugus, Bažnyčios brolius ir seseris, kurių širdys šiandien plaka tuo pačiu ritmu kaip ir mano – Evangelijos jauduliu ir tarnyste kitiems.

Prezidente Makėjau, [...] aš besąlygiškai priimu šį pašaukimą, į kurį mane pašaukėte, ir esu pasiryžęs šiai tarnystei paaukoti savo gyvenimą bei viską, ką turiu. Sesuo Hanter irgi prisijungia prie šio mano pažado.“⁶¹

Vyresnysis Hanteris į apaštalus buvo išventintas 1959 m. spalio 15 d. Būdamas 51-erių jis buvo jauniausias Dvylikos narys, o Kvorumo amžiaus vidurkis tuomet buvo beveik 66-eri.

Vėlesnius 18 mėnesių vyresnysis Hanteris važinėdavo tarp Kalifornijos ir Jutos, nes turėjo užbaigti būtinus juristo darbus ir pasiruošti persikraustymui. Vienas jo klientų pasakė, kad „Bažnyčia turbūt jam davė labai patrauklų pasiūlymą“, kad išviliojo jį iš tokio sėkmingo juristo darbo. Apie tai vyresnysis Hanteris savo dienoraštyje rašė:

„Dauguma žmonių nesupranta, kodėl mūsų tikėjimo žmonės priima pašaukimus tarnauti arba įsipareigoja atiduoti visą save. [...] Man labai patiko teisininko darbas, tačiau šis atėjęs pašaukimas visiškai nustelbs profesinius siekius ar finansinę naudą.“⁶²

Vyresniojo Hanterio apaštališkoji tarnystė, kurios metu jis apke-liavo beveik visas pasaulio šalis ir vykdė pavedimą būti ypatinguoju Jėzaus Kristaus liudytoju (žr. DS 107:23) tęsėsi daugiau nei 35 metus.

Jutos genealogijos draugija

„Tad mes [...] atnašaukime Viešpačiui [...] knygą, kurioje bus užrašai apie mūsų mirusiųsius, kuri bus verta visokeriopo priėmimo“ (DS 128:24).

1964 metais Pirmoji Prezidentūra paskyrė vyresnįjį Hanterį būti Bažnyčios genealogijos draugijos, kuri tuo metu buvo žinoma kaip Jutos genealogijos draugija, prezidentu. Ši organizacija buvo Bažnyčios Šeimos istorijos departamento pirmtakė. Jos tikslas buvo rinkti, saugoti ir dalintis genealogine informacija visame pasaulyje.

Vyresnysis Hanteris šioje draugijoje prezidentavo aštuonerius metus, per kuriuos buvo atsakingas už ilgalaikę naudą davusių pokyčių šeimos istorijos darbe efektyvumą ir kokybės didinimą bei plėtojimą.

Iki 1969 metų ši organizacija sukaupė „daugiau nei 670 000 mikrofilmų juostų, o tai buvo trijų milijonų tomų po 300 puslapių ekvivalentas“. Ji taip pat surinko „šešis milijonus užbaigtų šeimyninių aprašų – 36 milijonų asmenų kartoteką ir daugiau nei 90 000 tomų knygų kolekciją“.⁶³ Kiekvieną savaitę buvo papildoma po maždaug 1 000 naujų mikrofilmų juostų iš viso pasaulio. Tokių duomenų apdorojimas ir publikavimas – tiek tyrimo, tiek šventyklos darbo tikslams – buvo milžiniška užduotis. Vadovaujant vyresniajam Hanteriui, ši genealogijos draugija į pagalbą pasitelkė naujausias kompiuterines technologijas. Vienas rašytojas pastebėjo, kad ši draugija tapo „garsi pasaulyje tarp profesionalių organizacijų dėl savo pažangaus duomenų rinkimo ir apdorojimo“.⁶⁴

1972 metais vyresnysis Hanteris buvo atleistas iš Genealogijos draugijos prezidento pareigų. Apibendrinamas jo darbų poveikį vyresnysis Ričardas G. Skotas pasakė: „Tam darbui jis pašventė didelę savo gyvenimo dalį ir paklojo tokius pamatus bei nutiesė tokius kelius, iš kurių Bažnyčia vis dar gauna daug naudos.“⁶⁵

Polinezijos kultūros centras

*„Išiklausykite jūs, žmonės tolybėse, ir jūs, kurie
jūros salose, klausykite drauge“ (DS 1:1).*

1965 metais Pirmoji Prezidentūra paskyrė vyresnįjį Hanterį būti Polinezijos kultūros centro Havajų Laie mieste prezidentu bei valdybos pirmininku. Iki tol šis centras veikė tik 15 mėnesių ir susidūrė su daug iššūkių. Turistų lankomumas buvo nedidelis, žmonės labai įvairiai vertino centro tikslus ir programas. Praėjus savaitei po šio paskyrimo, vyresnysis Hanteris nuvyko į Laie ir pradėjo atidžią centro stipriųjų pusių ir poreikių analizę.

Vadovaujant vyresniajam Hanteriui, šis Polinezijos kultūros centras tapo vienu populiariausiu turistinių objektu Havajuose, 1971 metais pritraukęs beveik vieną milijoną lankytojų. Vyresnysis Hanteris taip pat prižiūrėjo didelį šio centro ir jo programų plėtojimąsi. Svarbu ir tai, vyresniojo Hanterio žodžiais tariant, kad šis centras

ap rūpindavo darbu ir „taip padėdavo įgyti išsilavinimą tūkstančiams studentų iš pietinio Ramiojo vandenyno regiono, dauguma kurių [kitu atveju] nebūtų galėję išvykti iš savo salų ir lankyti mokyklos“.⁶⁶

1976 metais, po 12 metų trūkusio prezidentavimo Polinezijos kultūros centre, vyresnysis Hanteris buvo atleistas. Jo tarnystė prezidentu padėjo išsipildyti Prezidento Deivido O. Makėjaus 1955 metais pasakytiems žodžiams, kad nedidelis Laie kaimas turi potencialą tapti „misionierišku faktoriumi, paveiksiančiu ne tūkstančius, ne dešimtis tūkstančių, bet milijonus žmonių, panorėsiančių sužinoti apie šį miestelį ir kuo jis svarbus“.⁶⁷

Bažnyčios istorikas

*„Tai yra Viešpaties paskirto raštininko pareiga vesti istoriją ir bendrą
bažnyčios metraštinę apie viską, kas vyksta Sionėje“ (DS 85:1).*

1970 metų sausį mirė Prezidentas Deividas O. Makėjus, o naujuoju Bažnyčios Prezidentu buvo paskirtas Džozefas Fildingas Smitas. Džozefas Fildingas Smitas paskutinius 49 metus tarnavo Bažnyčios istoriku, tad jam tapus Bažnyčios Prezidentu, vyresnysis Hanteris buvo pašauktas perimti iš jo šį paskyrimą. Jis sakė: „Prezidentas Smitas Bažnyčios istoriku buvo tiek daug metų, kad sunkiai galėjau save įsivaizduoti šiose pareigose.“⁶⁸

Šių naujų pareigų vyresnysis Hanteris ėmėsi su jam būdingu užsidegimu. Jis sakė: „Šis darbas, kurį yra apreiškęs pats Viešpats, yra labai sudėtingas – pradedant informacijos rinkimu ir užrašymu ir baigiant medžiagos prieinamumu Bažnyčios nariams.“⁶⁹ Savaitraštyje *Church News* („Bažnyčios naujienos“) buvo parašyta, kad Bažnyčios istorikas yra „atsakingas už tvarkymą visų Bažnyčios dokumentų, įskaitant susirinkimų protokolus, šventyklos aprašus, visus įšventinimus, patriarchalinius palaiminimus ir [...] dabartinės Bažnyčios istorijos rinkimą“.⁷⁰

Kad Dvylikos nariai galėtų daugiau laiko skirti savo apaštališkajai tarnystei, 1972 metais nuo jų pečių buvo nuimti tam tikri sunkūs administraciniai darbai. Šie pokyčiai neaplenkė ir vyresniojo Hanterio, nes jis buvo atleistas iš Bažnyčios istoriko pareigų. Tačiau jis ir toliau atliko patarėjo vaidmenį Bažnyčios Istorijos Departamente.

Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centras Jeruzalėje

Jis rašė: „Ir toliau ten vadovavau, tačiau man pačiam jau neberekėjo ten dirbti.“⁷¹ Patarėjo vaidmenį ten jis atliko iki 1978 metų.

Tarnystė Šventojoje Žemėje

Hovardas V. Hanteris ypatingai pamilo Šventąją Žemę, kurioje 1958 ir 1960 metais lankėsi kartu su savo šeima. Būdamas apaštalu į ją jis grįžo daugiau nei du tuzinus kartų. Vyresnysis Džeimsas E. Faustas iš Dvylikos Kvorumo pasakė: „Jo troškimas būti ten, kur vaikščiojo ir mokė Gelbėtojas, atrodo nepasotinamas.“⁷²

Labai gerai suprasdamas to regiono neramumus vyresnysis Hanteris nešė meilės ir taikos žinią. Jis sakė: „Tiek žydai, tiek arabai yra mūsų Tėvo vaikai. Visi jie yra pažado vaikai, tad, kaip bažnyčia, mes esame nešališki. Mylime ir domimės jais visais. Jėzaus Kristaus Evangelijos tikslas – skatinti aukščiausios tvarkos meilę, vienybę ir brolystę.“⁷³

Nuo 1972 iki 1989 metų vyresnysis Hanteris buvo atsakingas už du ypatingus projektus Jeruzalėje: Orsono Haido memorialinį sodą ir Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centrą Jeruzalėje. Ankstyvosios Bažnyčios laikais – 1841 metais – vyresnysis Orsonas Haidas iš Dvylikos Kvorumo sukalbėjo pašventinimo maldą

Alyvų kalne, esančiame į rytus nuo Jeruzalės. 1972 metais Pirmoji Prezidentūra paprašė vyresniojo Hanterio pradėti ieškoti potencialių vietų Jeruzalėje pastatyti memorialą Orsonui Haidui. 1975 metais Jeruzalės miestas atvėrė kelią į tai, kas galiausiai taps Orsono Haido memorialiniu sodu, pastatytu ant Alyvų kalno.

Per kelerius tolesnius metus vyresnysis Hanteris daugybę kartų keliavo į Jeruzalę, kad aptartų memorialo sutartis ir prižiūrėtų jo kūrimą bei statymą. Šis projektas buvo užbaigtas 1979 metais ir tais pačiais metais pašventintas Prezidento Spenserio V. Kimbolo. Po pašventinimo vyresnysis Hanteris išreiškė savo įsitikinimą, kad šis memorialas „teigiamai prisidės prie Bažnyčios įvaizdžio gerinimo“.⁷⁴

Dar prieš Orsono Haido memorialinio sodo užbaigimą vyresnysis Hanteris pradėjo ieškoti vietos, kurioje Bažnyčia galėtų įkurti BJU centrą užsienio studijų programai. Šiame centre taip pat turėtų rinktis Jeruzalės skyriaus nariai. Šio projekto įgyvendinimas vyresniojo Hanterio tarnystėje buvo vienas iš pačių sudėtingiausių ir delikačių pavedimų.

Bažnyčios vadovai surado vietą, tačiau gauti leidimus žemės nuomai ir statybai prireikė beveik penkerių metų, kuriuos vyresnysis Hanteris apibūdino kaip „darbą be pabaigos“.⁷⁵ Po ilgų debatų ir derybų Izraelio vyriausybė davė leidimą pradėti centro statybas.

1988 metų gegužę statybos buvo beveik baigtos ir buvo pasirašyta pasirašyti nuomos sutartį. Tuo metu Hovardas V. Hanteris tarnavo veikiančiuoju Dvylikos prezidentu. Prieš metus jam buvo atlikta rimta nugaros operacija, dėl kurios jis negalėjo vaikščioti, bet vis tiek nuskrido į Jeruzalę pasirašyti sutarties. Kol jis ten buvo, BJU studentai ir Jeruzalės skyriaus nariai surengė nedidelį priėmimą, kad išreikštų savo dėkingumą. To skyriaus istorijoje aprašyta emociinga to priėmimo pradžios scena: „Kai Prezidentą Hanterį, vis dar gyjantį po nugaros operacijos, pro paradines duris vežimėlyje įvežė [Brigamo Jango universiteto] Prezidentas [Džefris R.] Holandas, choras juos sveikindamas ėmė giedoti giesmę „The Holy City“ (liet. „Šventasis miestas“).“⁷⁶ Prezidento Hanterio skruostais riedėjo ašaros.

1989 metų gegužę Prezidentas Hanteris grįžo į Jeruzalę pašventinti centro. Šis pašventinimas buvo ištiso dešimtmečio nepaprastu jo ir kitų žmonių pastangų Jeruzalės centro viltį paversti realybe

Prezidentas Hanteris Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centre Jeruzalėje, prieš centro pašventinimą

kulminacija. Vyresnysis Džefris R. Holandas pasakė: „Prezidentas Hovardas V. Hanteris [...] buvo nuolatinė gija ir mylintis sargas bokšte virš šio projekto, nuo pat tada, kai jis tebuvo tik svajonė.“⁷⁷ Pašventinimo maldoje Prezidentas Hanteris pasakė:

„Šis pastatas [...] yra pastatytas apgyvendinimui tų, kurie Tave myli ir siekia mokytis apie Tave bei sekti Tavo Sūnaus, mūsų Gelbėtojo ir Išpirkėjo, pėdomis. Šis pastatas yra gražus visais aspektais ir atspindi grožį to, ką jis simbolizuoja. O Tėve, dėkojame už privilegiją pastatyti šiuos namus Tau, Tavo sūnų ir dukrų labui ir mokymuisi.“⁷⁸

Besiplečianti Bažnyčia

„Sionė turi augti grožiu ir šventumu; jos ribos turi būti išplėstos; jos kuolai turi būti sustiprinti“ (DS 82:14).

Kai 1959 metais Hovardas V. Hanteris buvo pašauktas apaštalu, Bažnyčioje buvo apie 1,6 milijono narių. Per ateinančius dešimtmečius jis suvaidins pagrindinį vaidmenį beprecedentiniame Bažnyčios augime pasauliniu mastu. Šimtus savaitgalių jis praleido keliaudamas po kuolus, stiprindamas tenykščius narius ir pašaukdamas

naujus vadovus. Daugybėje šalių jis taip pat susitiko su vyriausybių pareigūnais, padėdamas atverti duris misionieriškam darbui.

Iki 1975 metų Bažnyčios narių skaičius išaugo iki maždaug 3,4 milijono, o ypač sparčiai ji augo Lotynų Amerikoje. Vėliau tais metais vyresniajam Hanteriui ir vyresniajam Dž. Tomui Fajansui, Dvylikos padėjėjui, buvo pavesta Meksiko mieste padalinti penkis kuolus. Po susitikimo su to krašto vadovais ir peržiūrėjęs informaciją iš kuolų prezidentų, vyresnysis Hanteris iš tų penkių kuolų įkūrė 15 kuolų – ir viską padarė per vieną savaitgalį.⁷⁹ Su jam būdingu santūrumu jis rašė: „Abejoju, ar kada nors Bažnyčioje buvo toks didžiulis perorganizavimas, tad grįžę namo buvome pavargę.“⁸⁰

Klara – atsidavusi porininkė

Kai vyresnysis Hanteris 1959 metais buvo pašauktas į Dvylikos Kvorumą, jis pasakė: „Mano žmona yra maloni ir mylinti porininkė.“⁸¹ Vyresniojo Hanterio apaštalavimo metu Klara daugelį metų lydėdavo jį kelionėse. Prezidentas Tomas S. Monsonas prisiminė atvejį, kuomet jis pastebėjo, kaip Klara rodo meilę Tongos vaikams: „Ji paimdavo tuos mielus mažus Tongos vaikučius į glėbį, po vieną jų pasisodindavo ant abiejų kelių ir kalbėdavo jiems [...], o tada Pradinukų mokytojoms aiškino, kokios palaimintos ir privilegijuotos jos yra turėdamos galimybę mokytį tokius brangius mažus vaikučius. Ji žinojo žmogaus sielos vertę.“⁸²

1974 metais duotame interviu vyresnysis Hanteris apie Klarą pasakė: „Visos mūsų santuokos metu [...] ji mane mylėjo, tausojo ir drąsino. [...] Ji buvo puiki pagalbininkė.“⁸³

Dar prieš šį interviu Klaros sveikata ėmė labai prastėti. Iš pradžių jai labai skaudėdavo galvą, kartais ji prarasdavo atmintį ir nebesiorientuodavo. Vėliau ji patyrė kelis nedidelius insultus, po kurių jai pasidarė sunku kalbėti ar valdyti rankas. Kai jai prireikė jau nuolatinės priežiūros, vyresnysis Hanteris, tuo metu dar eidamas Dvylikos Kvorumo nario pareigas, buvo pasiryžęs pats ja kiek įmanydamas rūpintis. Jis pasirūpindavo, kad ją kas nors prižiūrėtų dienos metu, o pats ja rūpindavosi naktimis. Vyresnysis Hanteris tais metais ir pats turėjo sveikatos problemų, įskaitant širdies smūgį 1980-aisiais.

Hovardas ir Klara Hanteriai

Kraujas į smegenis Klarai išsiliejo du kartus: 1981-aisiais ir 1982-aisiais. Po antrojo išsiliejimo ji tapo tokia neįgali, kad daktarai primygtinai prašė ją paguldyti į slaugos centrą, kur ją galėtų tinkamai pasirūpinti medikai. Tame centre ji praleido paskutinius 18 savo gyvenimo mėnesių. Per tuos mėnesius Prezidentas Hanteris ją lankydavo bent kartą per dieną, jei tik nebūdavo išvykęs Bažnyčios reikalais. Nors Klara jo dažniausiai nepažindavo, jis ir toliau jai sakydavo, kaip ją myli, ir rūpindavosi, kad jai nieko netrūktų. Vienas anūkas pasakė: „Jis visada skubėdavo ją aplankyti, pabūti su ja ir pasirūpinti ja.“⁸⁴ Prisimindamas, kaip tėvas rūpinosi mama, Ričardas Hanteris rašė:

„Prastėjant sveikatai mano mama turėjo pačią geriausią slaugą, kokia tik įmanoma, nes ją rūpinosi tėtis. Visa šeima su didžiule nuostaba ir pagarba žiūrėjo, kaip tėtis persiorientuodavo į slaugytojo vaidmenį. [...] Prisimenu, kokią naštą jis jautė, kai daktarai jį perspėjo, jog blogiausias dalykas jai yra likti namuose, o ne gultis į patyrusių slaugytojų įstaigą. Jeigu ji liks namie, tai jis pats mirs bandydamas ją slaugyti su paties pašlijusia sveikata. Tuomet ji pati turės save slaugyti. Jo atsidavimas jai yra vienas iš tų momentų, kuriuos visuomet su meile prisiminsime savo šeimoje.“⁸⁵

Klara mirė 1983 m. spalio 9 dieną. Stebėjęs, kaip vyresnysis Hanteris slaugė Klarą, sirgusią daugiau nei 10 metų, vyresnysis Džeimsas E. Faustas pasakė: „Švelnumas, akivaizdžiai matėsis jų bendravime, vėrė širdį ir labai jaudino. Dar niekad nebuvau matęs tokio vyro atsidavimo savo žmonai pavyzdžio.“⁸⁶

Dvylikos Apaštalų Kvorumo prezidentas

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas mirė 1985 metų lapkritį, o vietoj jo Bažnyčios Prezidentu tapo Ezra Taftas Bensonas. Merionas Dž. Romnis tapo Dvylikos Kvorumo prezidentu, nes buvo vyriausias Kvorumo narys. Dėl Prezidento Romnio prastos sveikatos vyresnysis Hanteris, antras pagal amžių vyriausias narys, buvo paskirtas Atsakinguoju Dvylikos prezidentu. Dvylikos prezidentu jis tapo 1988 metų birželį, praėjus beveik dviem savaitėms po Prezidento Romnio mirties.

Prezidentas Hanteris Atsakinguoju prezidentu arba Dvylikos Kvorumo prezidentu ištarnavo aštuonerius su puse metų. Per tą laikotarpį labai išsiplėtė Dvylikos tarnavimas pasauliniu mastu, kadangi Bažnyčia išaugo nuo 5,9 milijono narių iki 8,7 milijono. Ji turėjo apylinkes ir skyrius 149 tautose ir teritorijose. Prezidentas Hanteris 1988 metais pasakė: „Bažnyčios istorijoje tai jaudinantys metai. Šiandien eiti jau nebepakanka. Turime bėgti, kad neatsiliktume ir šis darbas judėtų pirmyn.“⁸⁷ Vykdydamas pareigą liudyti apie Jėzų Kristų ir statyti Bažnyčią visame pasaulyje, Prezidentas Hanteris vadovavo pavyzdžiu. Būdamas Dvylikos prezidentu jis keliavo po Jungtines Valstijas ir daugiau nei po 25 kitas šalis.

Prezidentas Hanteris veržėsi pirmyn, nepaisydamas prastėjančios sveikatos. 1986 metais jam buvo atlikta atvira širdies operacija, o 1987 metais – stuburo operacija. Nors stuburas užgijo, tačiau jis negalėjo vaikščioti dėl pažeisto nervo ir kitų komplikacijų. Tą spalį pasisakydamas visuotinėje konferencijoje jis sėdėjo neįgaliojo vežimėlyje. Jis pradėjo sakydamas: „Atleiskite man, kad sėdėsiu jums truputį pasisakydamas. Sėdėdamas vežimėlyje pasisakau ne savo noru. Matau, kad jums patogu konferenciją stebėti atsisėdus, tad paseksiu jūsų pavyzdžiu.“⁸⁸

Pasiryžęs atgauti gebėjimą vaikščioti, Prezidentas Hanteris praėjo įtemptą fizinės terapijos kursą. Kitos konferencijos metu, 1988

metų balandį, prie sakyklos jis atėjo lėtai, pasiramsčiuodamas lazda. Gruodį pasiramsčiuodamas lazda jis apsilankė kassavaitiniame Pirmosios Prezidentūros ir Dvylikos susirinkime šventykloje. Tai buvo pirmas kartas po daugiau nei metų, kai nebesinaudojo neįgaliojo vežimėliu. Jis pasakojo: „Kai įėjau į tarybos kambarį, broliai atsistojo ir plojo. Tai buvo pirmas kartas, kai girdėjau plojant šventykloje. [...] Dauguma daktarų man sakė, kad nebegalėsiu stovėti ar vaikščioti, tačiau jie neatsižvelgė į maldos galią.“⁸⁹

1990 metų balandį, besibaigiant Dvylikos Kvorumo susirinkimui, Prezidentas Hanteris paklausė: „Ar kas nors nori ką aptarti, ko nėra darbotvarkėje?“ Kai niekas nieko nepasakė, jis pranešė: „Ką gi, [...] jei niekas neturi ką pridurti, tai, pamaniau, jums pranešiu, jog šiandien po pietų bus mano vestuvės.“ Vienas iš Dvylikos narių pasakė, kad tas pranešimas buvo toks netikėtas, jog „visi suabejojo ar teisingai išgirdo“. Prezidentas Hanteris savo broliams paaiškino: „Ainis Stenton yra sena pažįstama iš Kalifornijos. Jau kurį laiką lankydavausi pas ją, tad nusprendžiau ją vesti.“⁹⁰ Prezidento Hanterio vyskupavimo laikais Ainis buvo El Sereno apylinkės narė. Jų keliai susitiko vėliau, kai persikrausčiusi į Jutą Ainis įsidarbino Bažnyčios valdybos pastato registratūroje. 1990 m. balandžio 12 dieną Solt Leiko šventykloje juos sutuokė Prezidentas Gordonas B. Hinklis.

Nuo Klaros mirties buvo praėję beveik septyneri metai. Prezidentui Hanteriui tarnaujant Dvylikos Kvorumo prezidentu ir Bažnyčios prezidentu, Ainis buvo didelės paguodos ir stiprybės šaltinis. Ji lydėjo jį daugelyje kelionių pas šventuosius visame pasaulyje.

1993 m. vasario 7 d. Prezidentas Hanteris nuvažiavo į Brigamo Jango universiteto vakaronę, kuri kalbėjo septyniolikai tūkstančių žmonių. Jam vos pradėjus kalbėti prie sakyklos atbėgo vyras, vienoje rankoje nešinas lagaminėlį, o kitoje – kažkokį juodą daiktą. Vyras sušuko: „Baikite dabar pat!“ Jis grasino detonuoti, kaip pats pasakė, bombą, jei Prezidentas Hanteris neperskaitys paruošto pareiškimo. Prezidentas Hanteris atsisakė ir ryžtingai prie sakyklos stovėjo tol, kol tas vyras jam grasino. Baimei ir sujudimui pradėjus plisti po pastatą, auditorija ėmė giedoti „Už pranašą, Dieve, Tau dėkojam“. Po kelias minutes trūkusios nežinios, du apsauginiai sulaukė vyrą, o Prezidentas Hanteris saugumo sumetimais buvo paguldytas ant žemės. Kai viskas susitvarkė, jis trumpai pailsėjo ir toliau tęsė

Hovardas ir Ainis Hanteriai

savo pasisakymą. Jis pradėjo: „Gyvenime yra nemažai iššūkių“ ir pridūrė: „kaip ką tik pademonstravome“.⁹¹

Per ankstesnius 20 metų Prezidentas Hanteris ištvėrė daug išbandymų: Klaros sveikata vis prastėjo, ir ji galiausiai mirė, jis pats dėl savo sveikatos problemų į ligoninę gulėsi daug kartų, kentėjo dideliu skausmu ir fizine negalia. Tuometiniai jo mokymai dažniausiai būdavo apie sunkumus; jis liudydavo, kad išbandymų metu mūsų ramybės ir pagalbos šaltinis yra Gelbėtojas Jėzus Kristus. Viename pamoksle jis mokė:

„Bažnyčios pranašai ir apaštalai susiduria su [...] asmeninėmis problemomis. Prisipažinsiu, kad ir pats su keliomis esu susidūręs, neabejotinai ir jūs su jomis susidursite dabar ir vėliau savo gyvenime. Tokie patyrimai mus daro nuolankius, grynina mus, moko ir laimina mus, jie Dievo rankose gali būti galingi įrankiai padaryti mus geresnius žmones, dėkingesnius, labiau mylinčius, dėmesingesnius kitiems žmonėms, patiriantiems sunkumus.“⁹²

Tokie mokymai buvo lyg meilės apkabinimas tiems, kurie kentėjo. Įkvepiantys Prezidento Hovardo V. Hanterio žodžiai ne tik jį patį, bet ir daugelį kitų žmonių padrąsindavo atsigręžti į Gelbėtoją.

Bažnyčios Prezidentas

„Prezidentas Hanteris yra vienas iš labiausiai mylinčių, į Kristų panašiausių vyrų, kokį tik esame pažinoję. Jo dvasingumas yra neišsivaizduojamai gilus. Kadangi tiek daug metų Prezidentas Hanteris buvo ypatinguoju Viešpaties Jėzaus Kristaus liudytoju ir buvo Jo vedamas, todėl jo dvasingumas nusišlifavo nepaprastu būdu. Tas dvasingumas yra neišsenkantis visos jo esybės šaltinis“ (Džeimsas E. Faustas).⁹³

1994 m. gegužės 30 dieną po ilgos ligos mirė Prezidentas Ezra Taftas Bensonas. Po šešių dienų Dvylikos Apaštalų Kворumas į Solt Leiko šventyklą susirinko perorganizuoti Pirmąją Prezidentūrą. Kaip vyriausias apaštalas Hovardas V. Hanteris buvo paskirtas Bažnyčios Prezidentu. Savo patarėjais jis pašaukė Gordoną B. Hinklį ir Tomą S. Monsoną, kurie buvo ir Prezidento Bensono patarėjais.

Kitą dieną vykusioje spaudos konferencijoje Prezidentas Hanteris išsakė pirmuosius viešus pareiškimus kaip Bažnyčios prezidentas. Jis pradėjo: „Mes labai gedime dėl mūsų draugo ir brolio Ezros Tafto Benson mirties. Jo netektis mane palietė labai asmeniškai, kalbant apie šias naujas pareigas, man atitekusias po jo mirties. Išliejau daug ašarų ir nuoširdžioje maldoje prašiau savo Tėvo Danguje padėti man prilygti šiam aukštam ir šventam pašaukimui, kuris dabar atiteko man.“

Šias paskutines valandas ir dienas mano didžiausia stiprybė buvo mano tvirtas liudijimas apie tai, kad tai yra Dievo, o ne žmonių darbas, kad Jėzus Kristus yra įgaliotas ir gyvasis šios bažnyčios vadovas, kuriai Jis vadovauja žodžiais ir darbais. Aš atiduodu savo gyvenimą, savo stiprybę ir visas savo sielos jėgas nuolatinei tarnystei Jam.⁹⁴

Po meilės kupinų žodžių Prezidentas Hanteris Bažnyčios nariams išsakė du kvietimus. Pirmasis buvo uoliau sekti Jėzaus Kristaus pavyzdžiu, o antrasis – daugiau naudotis šventyklos teikiamomis palaimomis (žr. p. 1–3). Jis taip pat kvietė įskaudintuosius, kenčiančius ar bijančius „sugrįžti [ir leisti] mums būti su jumis ir nušluostyti jūsų ašaras“.⁹⁵

Nepaisydamas savo trapios sveikatos Prezidentas Hanteris buvo pasiryžęs padaryti viską, kad susitiktų su šventaisiais ir juos pastiprintų. Praėjus dviem savaitėm po paskyrimo Prezidentu, jis pasakė pirmąsias savo dideles kalbas: vieną naujiems misijų prezidentams, o po to kitą – daugiau nei 2200 misionierių. Vėliau tą mėnesį jis

Prezidentas Hanteris su savo patarėjais Pirmojoje Prezidentūroje: prezidentu Gordonu B. Hinkliu (kairėje) ir prezidentu Tomu S. Monsonu (dešinėje)

nuvyko į Karteidžo ir Navū miestus Ilinojaus valstijoje, kur buvo minimos 150-osios Džozefo ir Hairumo Smitų nužudymo metinės. Prezidentas Gordonas B. Hinklis pasakojo: „Kur tik benuvykdavome, aplink jį susiburdavo žmonės. Tūkstančiams žmonių jis spaudė ranką ir ypač šypsodavosi, kai aplink jį susispiestasdavo vaikučiai, norėdami pažiūrėti jam į akis ir paspausti jam ranką.“⁹⁶

1994 m. spalio 1 dieną, visuotinės konferencijos šeštadieninėje sesijoje, Bažnyčios nariai oficialiai palaikė Hovardą V. Hanterį kaip Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios prezidentą bei pranašą, regėtoją ir apreiškėją. Įžanginėje kalboje Prezidentas Hanteris pakartojo savo kvietimus Bažnyčios nariams sekti Gelbėtojo pavyzdžiu ir „žvelgti į šventyklas, kaip į didingus mūsų narystės simbolius“.⁹⁷ Kitą savaitę nuvykęs į Floridą dedikuoti Floridos Orlando šventyklas, jis vėl akcentavo šventyklas. Jis mokė: „Viešpaties

apreikštas Evangelijos planas nebūtų išbaigtas be šventyklų, nes būtent čia atliekamos Jo gyvenimo ir išgelbėjimo planui įgyvendinti būtinos apeigos“.⁹⁸

Lapkritį minint šimtąsias genealogijos draugijos metines Prezidentas Hanteris kalbėjo per palydovinę transliaciją. Šis renginys jam buvo ypatingas, nes tai organizacijai jis pirmininkavo nuo 1964 iki 1972 metų. Jis kalbėjo: „Žvelgiu į Viešpaties nuaustą šventyklos bei šeimos istorijos darbo plėtojimosi gobeleną.“ O tada pareiškė: „Turiu dar vieną svarbią žinią: šis darbas privalo spartėti.“⁹⁹

Prezidentas Hanteris energingai darbavosi iki pat tų metų pabaigos. Pirmajame šios Pirmosios Prezidentūros Kalėdų minėjime jis liudijo apie Gelbėtoją ir dar kartą akcentavo tai, kaip svarbu sekti Jo pavyzdžiu:

„Savo gyvenimą Gelbėtojas pašventė žmonių laiminimui. [...] [Jis] niekada neduodavo tam, kad ką nors gautų. Jis davė be atlygio ir su meile, o Jo dovanos buvo neišmatuojamos vertės. Jis davė regėjimą neregiams, klausą kurtiesiems, vaikščiojimą luošiesiems; švarą nešvariesiems, sveikatą ligotiems ir kvėpavimą bedvasiams. Jo dovanos buvo galimybė paniekintiems, laisvė prispaustiesiems, atleidimas atgailaujantiems, viltis nusiminusiems ir šviesa tamsoje. Mums Jis atidavė Savo meilę, Savo tarnystę ir Savo gyvenimą. O svarbiausia tai, kad mums ir visiems mirtingiesiems Jis padovanojo prisikėlimą, išgelbėjimą ir amžinąjį gyvenimą.

Tad turėtume stengtis duoti, kaip Jis davė. Atiduokime save kaip šventą dovaną. Atiduokime kaip atminimą to, ką davė Gelbėtojas.“¹⁰⁰

Savo kalboje jis taip pat perskaitė šiek tiek pakoreguotą žinią, kuri buvo išspausdinta žurnale tais metais, kai jis buvo pašauktas apaštalu:

„Per šias Kalėdas užbaikite kivirčius. Susiraskite užmirštą draugą. Užtuot įtarinėję, imkite pasitikėti. Parašykite laišką. Atsakykite su švelnumu. Drąsinkite jaunimą. Savo lojalumą parodykite žodžiais ir darbais. Laikykitės pažado. Pamiškite pagiežą. Atleiskite priešui. Atsiprašykite. Stenkitės suprasti. Apsvarstykite savo reikalavimus kitiems. Pirmiau pagalvokite apie kitą. Būkite malonūs. Būkite švelnūs. Juokitės truputį dažniau. Reikškite dėkingumą. Pasveikinkite nepažįstamąjį. Pradžiuginkite vaiko širdelę. Mėgaukitės Žemės grožiu ir stebuklu. Sakykite ir sakykite meilės žodžius.“¹⁰¹

Kitą savaitę Prezidentas Hanteris keliavo į Meksiko miestą, kuriame turėjo įkurti 2000-ąją Bažnyčios kuolą. Prieš devyniolika metų Meksike jis per vieną savaitgalį penkis kuolus padalino į penkiolika kuolų. Prezidentas Gordonas B. Hinklis 2000-ojo kuolo įkūrimą pavadino „reikšmingu Bažnyčios istorijos etapu“.¹⁰²

Vieną tų mėnesių vakarą Prezidento Hanterio sūnus Ričardas, būdamas Memorialiniame Džozefo Smito pastate, pamatė, kad viena iš administratorių yra neįgaliojo vežimėlyje. Jis pasakojo: „Supratau, kad tai jai buvo naujas dalykas. Nuėjau prie jos ir pasakiau, kad mano tėvas turėjo lygiai tokį patį kaip ir ji. Ji man atsakė, kad Bažnyčios prezidentas irgi turėjo tokį patį neįgaliojo vežimėlį. Ji pridūrė, kad jeigu jam pavyko su juo važinėti, tai ir jai pavyks. Tai ją guodė. Manau, kad tėtį daug kas mylėjo. Turbūt viena priežasčių yra tai, kad jie matė jį kenčiant lygiai taip pat kaip ir jie, o tai, kad jis tas kančias sėkmingai atlaikė, suteikdavo jiems vilties.“¹⁰³

1995 metų pradžioje Prezidentas Hanteris pašventino Jutos Beautifulo šventyklą. Po pirmininkavo šešioms pašventinimo sesijoms jis taip išseko, kad teko gultis į ligoninę. Kai po kelių dienų jį išrašė iš ligoninės, Bažnyčia išleido pranešimą apie tai, kad jis serga prostatos vėžiu, kuris jau išplitęs į kaulus. Paskutines šešias savo gyvenimo savaites Prezidentas Hanteris viešai nesirodė, tačiau ir toliau savo namuose susitikinėjo su savo patarėjais ir tvarkė Bažnyčios reikalus. Prezidentas Gordonas B. Hinklis pasakė: „Esu dėkingas, kad jis turėjo galimybę pašventinti [tą šventyklą], ypač omenyje turint jo ankstesnę prašymą Bažnyčios nariams „žvelgti į šventyklas, kaip į didingus [savo] narystės simbolius“.¹⁰⁴

1995 m. kovo 3 dieną, būdamas 87-erių, Prezidentas Hovardas V. Hanteris mirė. Jo paskutinis žodis, „labai tyliu ir mielu balsu“ ištartas susirinkusiems prie jo lovos, buvo paprasčiausias „ačiū“.¹⁰⁵ Nors Bažnyčios Prezidentu jis buvo vos devynis mėnesius, tačiau jo įtaka buvo labai stipri. Vyresnysis Džeimsas E. Faustas pasakojo: „Bažnyčios nariai iš viso pasaulio prie savo pranašo, regėtojo ir apreiškėjo prisirišo ypatingu būdu. Jame jie matė paties Gelbėtojo savybių įsikūnijimą. Į jo pranašiškas žinias apie gyvenimą, panašesnę į Kristaus, ir apie šventyklas, kaip savo tikėjimo įprasminimą, jie reagavo nepaprastu būdu.“¹⁰⁶

Velionio atminimui prezidentas Gordonas B. Hinklis Prezidento Hanterio laidotuvėse pasakė tokius žodžius:

„Miške krito didingas medis, palikdamas tuštumą. Iš mūsų išėjo didi ir tyli stiprybė.

Daug pasakyta apie jo kančias. Tikiu, kad jos tęsėsi ilgiau ir buvo žymiai aštresnės ir Gilesnės, nei galime iš tikrųjų įsivaizduoti. Jis labai gerai išmoko kęsti skausmą, tad dėl jo nesiskųsdavo. Stebuklas jau vien tai, kad jis taip ilgai išgyveno. Jo kančios guosdavo daugybę kitų, kurie irgi kentėjo; jo kančios lengvino jų skausmą. Jie žinojo, kad jis supranta jų naštų sunkumą. Su jais jis bendravo su ypatinga meile.

Daug pasakyta apie jo gerumą, jo supratingumą ir mandagumą. Visa tai tiesa. Jis pasišventė savo mylimo Viešpaties pavyzdžiui. Jis buvo protingas ir ramus žmogus. Tačiau jis galėjo išsakyti ir stiprią bei išmintingą nuomonę. [...]

Brolis Hanteris buvo geras ir švelnus. Tačiau jis taip pat galėdavo išsakyti stiprius ir įtikinamus pareiškimus. [...] Jis išmanė teisę. Jis mokėjo pateikti reikalą. Jis labai tvarkingai pateikdavo visas prielaidas. O po jų pereidavo prie išvadų. Kai jis kalbėdavo, mes visi klausydavomės. Dažniausiai su jo pasiūlymais būdavo sutinkama. Tačiau, jei būdavo nesutinkama, jis gebėdavo lengvai atsiimti savo pasiūlymą. [...]

Ištisus keturiasdešimt šešerius metus, vilkėdamas šventosios apaštalytės mantiją, jis vadovaujančiu ir galingu balsu skelbė Jėzaus Kristaus Evangelijos mokymus ir vedė Bažnyčios darbą pirmyn. Tarnaudamas Mokytojui po plačiąją Žemę jis keliaudavo kaip tikras ir pajėgus tarnas. [...]

Hovardas V. Hanteris, pranašas, regėtojas ir apreiškėjas, turėjo tvirtą ir neabejotiną liudijimą apie Dievo, mūsų Amžinojo Tėvo, realumą. Su dideliu įsitikinimu jis išsakydavo savo liudijimą apie Viešpaties Jėzaus Kristaus, žmonijos Išpirkėjo, dieviškumą. Apie Pranašą Džozefą Smitą ir apie visus kitus prezidentus iki pat jo paties, Prezidentas Hanteris kalbėdavo su meile. [...]

Telaimina Dievas jo atminimą mūsų visų didžiam labui.¹⁰⁷

Išnašos

1. Iš Jay M. Todd, "President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church," *Ensign*, July 1994, 4.
2. Howard W. Hunter, "Fear Not, Little Flock" (address given at Brigham Young University, Mar. 14, 1989), 2; speeches.byu.edu.
3. Iš "Todd, President Howard W. Hunter," 5.
4. Iš J M. Heslop, "He Found Pleasure in Work," *Church News*, Nov. 16, 1974, 4.
5. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4, 12.
6. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4.
7. Iš Kellene Ricks, "Friend to Friend: From an Interview with Howard W. Hunter, President of the Quorum of the Twelve Apostles," *Friend*, Apr. 1990, 6.
8. Iš Gerry Avant, "Elder Hunter—Packed Away Musician's Career for Marriage," *Church News*, May 19, 1985, 4.
9. Iš Ricks, "Friend to Friend," 6.
10. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4.
11. Iš Ricks, "Friend to Friend," 6.
12. Iš Avant, "Elder Hunter," 4.
13. Žr. "Eagle Scout Qualifies," *Idaho Statesman*, May 12, 1923; citata iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 41.
14. Iš Don L. Searle, "President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles," *Ensign*, Apr. 1986, 22.
15. Iš James E. Faust, "The Way of an Eagle," *Ensign*, Aug. 1994, 4.
16. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 22.
17. Iš James E. Faust, "The Way of an Eagle," 4, 6.
18. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 22.
19. Historical Sketch of the Boise Stake of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (1924), 6, Church History Library, Salt Lake City.
20. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 41.
21. Boisio tabernakulį 1992-aisiais metais nugriovė Boisio švietimo seniūnija, kuri iš Bažnyčios jį buvo nusipirkusi vos prieš kelerius metus (Žr. "Preservationists Protest Demolition Work on Tabernacle in Boise," *Deseret News*, Sept. 9, 1992, B3).
22. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 55.
23. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4; taip pat žr. Knowles, *Howard W. Hunter*, 57.
24. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 64.
25. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 65.
26. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 71.
27. Iš Gerry Avant, "She Made Home a Happy Place," *Church News*, Nov. 16, 1974, 5.
28. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 79–80.
29. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 81.
30. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis. Šioje knygoje yra keletas Prezidento Hanterio sūnaus Ričardo citatų, nes ruošiant ją jis galėjo suteikti informacijos ir įžvalgų. Prezidento Hanterio sūnus Džonas mirė 2007 metais, todėl jo pastabų ir komentarų nėra.
31. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 87.
32. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 88.
33. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4.
34. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 91.
35. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 90.
36. Žr. Knowles, *Howard W. Hunter*, 94.
37. Iš Heslop, "He Found Pleasure in Work," 4.
38. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 97.
39. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 98.
40. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 98.
41. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 100-101.
42. Charles C. Pulsipher, "My Most Influential Teacher," *Church News*, Jan. 10, 1981, 2.
43. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis.
44. Iš Doyle L. Green, "Howard William Hunter: Apostle from California," *Improvement Era*, Jan. 1960, 37.
45. Cree-L Kofford, iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 120.
46. John S. Welch, iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 119.
47. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 123.
48. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 125.
49. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 131.
50. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis.

51. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 127.
52. Charles C. Pulsipher, "My Most Influential Teacher," 2.
53. Howard W. Hunter, "Welfare and the Relief Society," *Relief Society Magazine*, Apr. 1962, 238.
54. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 135. Apie savo senelį Ričardas A. Hantėris rašė: „Visuomet jį pažinojau kaip tikintį Bažnyčios narij. Jis visuomet darydavo ką nors gero. Galėdavai jį vadinti „Misteriu Mormonu“. Dauguma jo kaimynų ir apylinkės narių galėtų papasakoti apie jo gerus ir supratingus darbus. Jis buvo Bažnyčios bendruomenės numylėtinis“ (nespausdintas rankraštis).
55. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 137.
56. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 139.
57. Betty C. McEwan, "My Most Influential Teacher," *Church News*, June 21, 1980, 2.
58. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 144.
59. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 144.
60. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 145-46.
61. Iš Conference Report, Oct. 1959, 121.
62. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 151.
63. Douglas D. Palmer, "The World Conference on Records," *Improvement Era*, July 1969, 7.
64. Jay M. Todd, "Elder Howard W. Hunter, Church Historian," *Improvement Era*, Apr. 1970, 27.
65. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 194.
66. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 208.
67. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 205.
68. Iš Todd, "Elder Howard W. Hunter, Church Historian," 27.
69. Iš Todd, "Elder Howard W. Hunter, Church Historian," 27.
70. "New Church Historian Called," *Church News*, Feb. 14, 1970, 3.
71. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 197.
72. James E. Faust, "Howard W. Hunter: Man of God," *Ensign*, Apr. 1995, 27.
73. Howard W. Hunter, "All Are Alike unto God," *Ensign*, June 1979, 74.
74. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 215.
75. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 218.
76. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 222; sutrupinimai paaiškinti.
77. Iš Gerry Avant, "He Wanted to Visit the Holy Land Just One More Time," *Church News*, Mar. 11, 1995, 9.
78. Iš Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 119.
79. Žr. "Growth in Mexican Cities Explodes into 16 Stakes," *Church News*, Nov. 22, 1975, 3.
80. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 202.
81. Iš Conference Report, Oct. 1959, 121.
82. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 168-69.
83. Iš Avant, "She Made Home a Happy Place," 5.
84. Iš Searle, "President Howard W. Hunter," 25.
85. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis.
86. James E. Faust, iš "President Howard W. Hunter: The Lord's 'Good and Faithful Servant,'" *Ensign*, Apr. 1995, 15.
87. Iš Dell Van Orden, "Exciting Time in Church History," *Church News*, June 25, 1988, 6.
88. Howard W. Hunter, "The Opening and Closing of Doors," *Ensign*, Nov. 1987, 54.
89. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 284.
90. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 291.
91. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 305-6.
92. Howard W. Hunter, "An Anchor to the Souls of Men," *Ensign*, Oct. 1993, 71.
93. James E. Faust, "The Way of an Eagle," 13.
94. Iš "Todd, President Howard W. Hunter," 4.
95. Iš Todd, "President Howard W. Hunter," 5; taip pat žr. Howard W. Hunter, "Exceeding Great and Precious Promises," *Ensign*, Nov. 1994, 8.
96. Gordon B. Hinckley, "A Prophet Polished and Refined," *Ensign*, Apr. 1995, 34.
97. Howard W. Hunter, "Exceeding Great and Precious Promises," *Ensign*, Nov. 1994, 8.
98. Iš Gerry Avant, "Temple Is Dedicated in Sunshine State," *Church News*, Oct. 15, 1994, 3.
99. Howard W. Hunter, "We Have a Work to Do," *Ensign*, Mar. 1995, 64.

100. Howard W. Hunter, "The Gifts of Christmas," *Ensign*, Dec. 2002, 18.
101. Howard W. Hunter, "The Gifts of Christmas," 18–19; adaptuota iš "What We Think Christmas Is," *McCall's*, Dec. 1959, 82–83.
102. Gordon B. Hinckley, "A Prophet Polished and Refined," 34.
103. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis.
104. Gordon B. Hinckley, "A Prophet Polished and Refined," 34.
105. Iš Dell Van Orden, "14th President of the Church Dies at Age 87; He Touched Millions of Lives across the World," *Church News*, Mar. 11, 1995, 3.
106. James E. Faust, "Howard W. Hunter: Man of God," 26.
107. Gordon B. Hinckley, "A Prophet Polished and Refined," 33–35.

Jėzus Kristus – vienintelis mūsų kelias į viltį ir džiaugsmą

„Jei savo gyvenimą ir tikėjimą sutelksime į Jėzų Kristų ir jo sugražintąją Evangeliją, tai ilginiui nenu tiks nieko blogo.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Viena pastebimiausia Prezidento Hovardo V. Hanterio mokymų tema yra apie tai, kad tikroji ramybė, gijimas ir laimė pas žmogų ateina tik tada, kai jis stengiasi pažinti ir sekti Jėzumi Kristumi. Prezidentas Hanteris mokė, kad „Kristaus kelias yra ne tik *teisingas* kelias, bet ir *vienintelis* kelias į viltį ir džiaugsmą“¹.

Su tokiu pat tvirtumu Prezidentas Hanteris liudydavo apie dangiškąją Gelbėtojo misiją. Jis skelbė: „Būdamas įšventintas apaštalas ir ypatingas Kristaus liudytojas, aš jums iškilmingai liudiju, kad Jėzus Kristus tikrai yra Dievo Sūnus. Jis yra tas Mesijas, apie kurį išpranašavo Senojo Testamento pranašai. Jis yra Izraelio viltis, dėl kurio atėjimo ilgas nustatyto garbinimo šimtmečius meldėsi Abraomo, Izaoko ir Jokūbo vaikai. [...]

Tai liudiju Šventosios Dvasios galia. Žinau, kad Kristus yra realus, lyg būčiau jį matęs savo akimis ir girdėjęs savo ausimis. Taip pat žinau, kad Šventoji Dvasia apie mano liudijimo tikrumą paliudys širdyse visų tų, kurie klausysis tikėjimo ausimis.“²

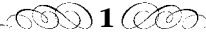
Prezidentas Hanteris Šventojoje Žemėje lankėsi daugiau nei du tuzinus kartų, nes jį traukė tos vietos, kuriose tarnavo Jėzus. Vyresnysis Džeimsas E. Faustas iš Dvylikos Kvorumo pasakė: „Jeruzalė jam buvo lyg magnetas. [...] Jo troškimas būti ten, kur vaikščiojo ir mokė Jėzus, atrodė nepasotinamas. Jam labai patiko visi vaizdai ir garsai. Jam ypač patiko Galilėja. Tačiau vieną vietą jis mėgo labiausiai. Jis *visada* sakydavo: „Senų gerų laikų labai nueikime dar kartelį

„Ar dažnai galvojame apie Gelbėtoją? Kaip giliai, su kokių dėkingumu ir su kokių susižavėjimu mes mąstome apie jo gyvenimą? Ar tikrai Jis yra mūsų gyvenimo centras?“

prie Sodo kapo.“ Ten jis atsisėdęs medituodavo, lyg bandydamas atverti uždangą tarp savęs ir Gelbėtojo.“³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Kristų turėtume pažinti labiau, nei pažįstame; Jį turėtume prisiminti dažniau, nei prisimename

Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios nariai pagarbiai gieda:

*Net ir mintis apie Tave, o Jėzau,
Man saldi,
Bet dar labiau norėčiau aš
Būt prie Tavęs arti. [...]*

... Ar dažnai galvojame apie Gelbėtoją? Kaip giliai, su koku dėkingumu ir su koku susižavėjimu mes mąstome apie jo gyvenimą? Ar tikrai jis yra mūsų gyvenimo centras?

Pavyzdžiui, ar dažnai savo įprastos dienos, darbo savaitės ar prabėgančio mėnesio metu mes susimąstome: „Net ir mintis apie Tave, o Jėzau“? Turbūt kai kurie iš mūsų tai daro nedažnai.

Mūsų gyvenimas tikrai būtų daug ramesnis, santuokos ir šeimos stipresnės, o bendruomenės ir tautos saugesnės, malonesnės ir labiau konstruktyvesnės, jei mūsų krūtines to saldumo labiau pripildytų Jėzaus Kristaus Evangelija.

Jei nekreipsime didesnio dėmesio į savo mintis ir savo širdis, kažin ar begalėsime viltis to didesnio džiaugsmo, to saldesnio apdovanojimo – vieną dieną išvysti jo veidą ir ilsėtis jo akivaizdoje.

Kiekvieną mūsų gyvenimo dieną ir kiekvieną metų laiką ... Jėzus kiekvieno iš mūsų klausia, kaip tai jis padarė prieš daugybę metų pergalingai įžengęs į Jeruzalę: „Ką jūs manote apie Mesiją? Kieno jis sūnus?“ (Mato 22:42.)

Mes skelbiame, kad jis yra Dievo Sūnus, tad šio fakto realumas mūsų sielas turėtų išjudinti daug dažniau.⁴

Kristų turėtume pažinti daug geriau, nei pažįstame; jį turėtume atminti daug dažniau, nei atmename; jam tarnauti turėtume daug

*„Tad būkime labiau pasišventę ir drausmingesni Kristaus pasekėjai.
Branginkime jį savo mintyse ir jo vardą tarkime su meile.“*

narsiau, nei tarnaujame. Tik tada galėsime gerti vandens iš amžinojo gyvenimo veršmės ir ragauti gyvenimo duonos.⁵

2

**Jėzus yra mūsų vienintelis tikrasis vilties
ir nesibaigiančio džiaugsmo šaltinis**

*O atgailos viltie skaisti,
Romiujų džiaugsme Tu,
Kely parkritusius guodi,
Keli mus gerumu.*

Koks mielas giesmės posmelis, kiek vilties sudėta į Kristaus Evangeliją! Ar ne visiems mums, kad ir kas būtume, reikia daugiau vilties ir didesnio džiaugsmo? Tai visuotinis poreikis ir žmonių sielų ilgesys, ir tai žadama visiems Kristaus pasekėjams. Viltis bus suteikta visiems atgailaujantiems, o džiaugsmas – visiems romiesiems.

Atgaila kainuoja: ji mums kainuos mūsų išdidumą ir abejingumą, o labiausiai – mūsų nuodėmes. Nes, kaip suprato karaliaus Lamonio tėvas prieš dvidešimt šimtmečių, tai yra tikrosios vilties kaina. Jis maldavo: „O Dieve, ... prašau, apreikšk man save, ir aš paliksiu

visas savo nuodėmes, ... kad galėčiau būti prikeltas iš mirusiųjų ir išgelbėtas paskutiniąją dieną“ (Almos 22:18). Jei mes paliksime visas savo nuodėmes, kad pažintume jį ir sektume juo, tai irgi būsime pripildyti amžinojo gyvenimo džiaugsmo.

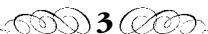
O kaip dėl romiųjų? Pasaulyje, kuriame laimima per įbauginimą ir siekiama visur pirmauti, tikrai nestovi didelė žmonių eilė prie knygos, kviečiančios visus būti tiesiog romesnius. Tačiau būtent romieji paveldės žemę – įspūdingas korporacinis perėmimas, ir tai bus padaryta *be jokio* įbauginimo! Anksčiau ar vėliau, bet meldžiame, kad anksčiau, *o ne* vėliau, visi pripažins, kad Kristaus kelias yra ne tik *teisingas* kelias, bet ir *vienintelis* kelias į viltį ir džiaugsmą. Kiekvienas kelis klaupsis ir kiekvienas liežuvis pripažins, kad švelnumas yra geriau nei grubumas, kad gerumas yra geriau nei prievarta ir kad švelnus balsas išvaiko rūstybę. Galiausiai, kaip įmanoma anksčiau turime tapti panašesni į Jį. [...]

*Tu džiaugsmas kiekvienos širdies,
Šviesios vilties sparnai.
O Jėzau, būki mūs šlovė
Dabar ir amžinai.*

To asmeniškai meldžiu ir trokštu visam pasauliui. [...] Liudiju, kad Jėzus yra vienintelis tikrasis nesibaigiančio džiaugsmo šaltinis, kad jame yra mūsų vienintelė nesibaigianti ramybė. Tikrai noriu, kad jis būtų tokia mūsų šlovė, kokios mes kiekvienas atskirai trokštame, ir kad jis būtų toks apdovanojimas, kokį žmonės ir tautos gali visada branginti. Jis yra mūsų apdovanojimas dabar ir amžinybėje. Visi kiti apdovanojimai galiausiai taps nevaisingi. Visa kita didybė su laiku išblėsta ir išnyksta. Galiausiai ... nebežinosime jokio kito džiaugsmo, kaip tik džiaugsmą Kristuje.

[...] Tad būkime labiau pasišventę ir drausmingesni Kristaus pasekėjai. Branginkime jį savo mintyse ir jo vardą tarkime su meile. Klaupkimės prieš jį su romumu ir gailestingumu. Laiminkime ir tarnaukime kitiems, kad ir jie taip darytų.⁶

Pasauliui labiausiai trūksta aktyvaus ir nuoširdaus tikėjimo Gelbėtoju ir Jo mokymais

Yra žmonių, skelbiančių, kad tikėti Biblija yra senamadiška. Ar tikrai senamadiška tikėti Dievą, Jėzų Kristų, Gyvojo Dievo Sūnų? Ar tikrai senamadiška tikėti jo apmokančiąja auka ir prisikėlimu? Jei taip, tai pareiškiu, kad esu senamadiškas ir kad ši Bažnyčia yra senamadiška. Didysis Mokytojas labai paprastai mokė amžinojo gyvenimo principų ir pamokų apie laimę, ateisiančią pas įtikėjusiuosius. Tad tikrai netikslinga manyti, kad būtina modernizuoti šiuos Didžiojo Mokytojo mokymus. Jo žinia susijusi su tokiais principais, kurie yra amžini.⁷

Šiame amžiuje, kaip ir visuose buvusiuose ar visuose būsimuose amžiuose, pasauliui labiausiai trūksta aktyvaus ir nuoširdaus tikėjimo esminiais Jėzaus iš Nazareto, gyvojo Dievo gyvojo Sūnaus, mokymais. Kadangi daug žmonių tokius mokymus atmeta, nuoširdiems tikintiesiems Jėzaus Kristaus Evangelija tai turėtų būti dar reikšmingesnė priežastis skelbti jos tiesas ir savo pavyzdžiu rodyti teisus ir švelnaus gyvenimo galią ir ramybę. [...]

Kaip turėtume elgtis, kai mus įžeidžia, neteisingai supranta, nesąžiningai ar nemaloniai elgiasi su mumis ar nusideda prieš mus? Ką turėtume daryti, kai mus įskaudina artimieji arba kai negauname paaukštino, arba kai esame neteisingai apkaltinami, arba kai nesąžiningai puolami mūsų motyvai?

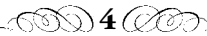
Ar turėtume priešintis? Ar turėtume pasiūsti dar didesnes armijas? Ar turėtume žengti atgal ir kovoti akis už akį ir dantis už dantį, arba ... tiesiog suvokti, kad tai galiausiai paliks mus be akių ir be dantų? [...]

Savo didingu gyvenimu ir savo mokymų pavyzdžiu Kristus davė mums daug patarimų ir nuo jų niekad neatsiejamų pažadų. Savo didingu ir galingu mokymu mokytus ir beraščius, turtuolius ir vargšus, sveikus ir ligotus jis pripildė vilties.⁸

Stenkitės ugdyti asmeninį liudijimą apie Jėzų Kristų ir apmokėjimą. Visi turėtume labiau gilintis į Kristaus gyvenimą ir siekti liudijimo apie jo realumą. Jei stengsimės suprasti jo misiją ir jo įvykdytą apmokėjimą, tai imsime trokšti būti labiau panašesni į jį.⁹

Gelbėtojas gali nuraminti mūsų gyvenimo audras

Jei naudosime tikėjimą Gelbėtoju, tai jis nuramins neramius mūsų gyvenimo vandenis

Visi esame patyrę netikėtų gyvenimo audrų. Tam tikros audros ... gali būti nuožmios, bauginančios ir galimai destruktivos. Kaip pavieniai asmenys, kaip šeimos, kaip bendruomenės, kaip tautos ir net kaip pati Bažnyčia, mes esame patyrę staigių škvalų, kurių metu vienaip ar kitaip imdavome klausti: „Mokytojau, tau nerūpi, kad mes žūvame?“ (Morkaus 4:38.) Vienaip ar kitaip visuomet, nutilus audrai, tylumoje išgirdavome: „Kodėl jūs tokie bailūs? Argi jums tebestinga tikėjimo?“ (Morkaus 4:40.)

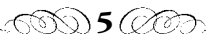
Niekas iš mūsų nenorėtume manyti, kad mums *stinga* tikėjimo, tačiau manau, kad šis švelnus Viešpaties pabarimas yra labai pelnytas. Šis didysis Jehova, kuriuo mes pasikliaujame ir kurio vardą prisiėmėme, pasakė: „Tebūna skliautas tarp vandenų ir teatskiria vandenis nuo vandenų!“ (Pradžios 1:6.) Jis taip pat pasakė: „Tebūna sutelkti vandenys po dangumi į vieną vietą ir tepasirodo sausuma!“

(Pradžios 1:9.) Be to, būtent jis perskyrė Raudonąją jūrą, kad izraelitai galėtų pereiti sausu dugnu. (Žr. Išėjimo 14:21–22.) Tad tikrai nereikia stebėtis, jog Galilėjos jūroje jis sugebėjo suvaldyti kelias stichijas. Mūsų tikėjimas turėtų mums priminti, kad jis gali nuraminti neramius mūsų gyvenimų vandenį. [...]

Visi gyvenime patirsime negandų. Manau, kad neverta tuo net abejoti. Tam tikros negandos galimai bus nuožmios, kenksmingos ir destruktivos. Tam tikros negandos gali net prislėgti mūsų tikėjimą mylinčiu Dievu, turinčiu galią mums padėti.

Manau, kad visų mūsų Tėvas į tokius rūpesčius atsakytų: „Kodėl jūs tokie bailūs? Argi jums tebestinga tikėjimo?“ Be abejo, tikėjimas mus turi lydėti visos kelionės metu, per visus patyrimus, visoje mūsų gyvenimo pilnatvėje, o ne tik pavieniais audringais momentais. [...]

Jėzus pasakė: „Pasaulyje jūsų priespauda laukia, bet jūs būkite drąsūs: aš nuagalėju pasaulį!“ (Jono 16:33.)¹⁰

Jei savo gyvenimą sutelksime į Gelbėtoją, tai nebereiks baimintis, o mūsų nuogaštavimai virs džiaugsmu

Pakankamai žinau apie jūsų užimtus ir neramius gyvenimus, tad žinau, kad kartais imate nervintis. Galbūt kartas nuo karto imate truputį nerimauti. Visa tai žinau. [...]

Mano šiandienos žinia jums – „nebijok, mažoji kaimene“. Padrąsinti jus džiūgauti dėl didžiųjų gyvenimo palaimų. Pakviesti jus pajusti didingą gyvenimo pagal Evangeliją ir mūsų Tėvo Danguje meilės jaudulį. Gyvenimas yra nuostabus, net ir sunkiais laikais, visose to gyvenimo kelio stotelėse yra laimės, džiaugsmo ir ramybės – viso to neišmatuojamai daug yra kelio pabaigoje.

Žinoma, kad yra daug nerimą keliančių dalykų, net ir labai rimtų, tačiau būtent todėl ir kalbame evangeliniais tikėjimo, vilties ir Meilės terminais. Būdami pastarųjų dienų šventieji gyvename apstų gyvenimą, o stengdamiesi pabrėžti savo palaiminimus ir galimybes mažiname savo nusivylimą ir nerimą. Raštai byloja: „Stropiai ieškokite, visada melskitės ir būkite tikintys, ir viskas išeis jums į gera“ (DS 90:24). Noriu jums priminti tą pažadą. [...]

Prašau, atminkite tokį dalyką. Jei savo gyvenimą ir tikėjimą sutelksime į Jėzų Kristų ir jo sugrąžintąją Evangeliją, tai ilgainiui nutiks nieko blogo. Iš kitos pusės, jei savo gyvenimo nesutelksime į Gelbėtoją ir jo mokymus, tai joks kitas pasisiekimas ilgainiui neišeis į gera. [...]

Visi kartais vargstame dėl sveikatos problemų, o kai kurie net nuolatos. Ligos ir negalavimai yra mirtingojo gyvenimo naštos dalis. Tikėkite ir būkite pozityvūs. Kunigystės galia yra reali, o gyvenime yra tiek daug gerumo, net jei ir vargstame fiziškai. Džiugu žinoti, kad Prisikėlimo metu neliks jokių sužeidimų ar ligų.

Nerimą galime imti jausti ir dėl pagundų. O taip pat ir dėl svarbių sprendimų, susijusių su išsilavinimo ar karjeros siekimu, finansų ar santuokos. Kad ir kokia būtų jūsų našta, reikiamos stiprybės gausite iš Kristaus. Jėzus Kristus yra Alfa ir Omega, tiesiogine prasme pradžia ir pabaiga. Jis yra su mumis nuo pradžios iki pabaigos, tad jis yra daugiau nei vien mūsų gyvenimo stebėtojas. [...]

Jei mus varginantis jungas yra pati nuodėmė – tai žinia ta pati. Kristus žino, ką reiškia pajusti visų mūsų nuodėmių svorį, nes jis pirmas jas nešė. O jei mūsų našta nesusijusi nei su nuodėme, nei su pagunda, bet su liga, skurdu ar atmetimu – tai žinia ta pati. Jis tai žino. [...]

Jis kentėjo daug daugiau – ne tik už mūsų nuodėmes. Jis, kurį Izaijas vadino „skausmų vyru“ (Izaijo 53:3; Mozijo 14:3), tobulai suvokia visas problemas, su kuriomis susiduriame, nes jis pasirinko nešti visas mūsų bėdas ir skausmus. [...]

Broliai ir seserys, jūs patiriate ir patirsite įvairių bėdų ir iššūkių, tačiau žvelkite į gyvenimą su džiaugsmu ir kupini tikėjimo. Reguliariai studijuokite Raštus. Karštai melskitės. Pakluskite Dvasios ir pranašų balsui. Darykite viską, ką galite, kad padėtumėte kitiems. Tai darydami tikrai surasite didelę laimę. Vieną šlovingą dieną visas jūsų nerimas virs džiaugsmu.

Štai ką Džozefas Smitas iš Liberčio kalėjimo kameros rašė vargstantiems šventiesiems:

Džiugiai darykime visa, kas mūsų galioje; ir tada galime stovėti ramūs, visiškai tikri, kad pamatysime Dievo išgelbėjimą ir kad jo ranka bus apreikšta [DS 123:17; kursyvas pridėtas].

[Viešpaties žodžiais Pranašui Džozefui Smitui:]

Nebijok, mažoji kaimene; darykite gera; tegul nors žemė ir pragaras susivienija prieš jus; nes jeigu jūs pastatyti ant mano uolos, jie negali nugalėti. [...]

Dėl kiekvienos minties žvelkite į mane; neabejokite, nebijokite.

Žvelkite į žaizdas mano šone ir taip pat į vinių žymes mano rankose ir kojose; būkite ištikimi, laikykitės mano įsakymų, ir jūs paveldėsite dangaus karalystę [DS 6:34–37].¹¹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Pamažtykite, kaip atsakytumėte į Prezidento Hanterio klausimus 1 poskyryje. Kaip savo gyvenimą galėtume labiau sutelkti į Jėzų Kristų? Kaip savo namus galėtume labiau sutelkti į Jį? Kaip Kristų galime pažinti geriau, nei jau pažįstame?
- Kiek mums „kainuoja“ Kristaus siūloma viltis, džiaugsmas ir ramybė? (Žr. 2 poskyrį.) Kada jautėte iš Gelbėtojo kilusią viltį, ramybę ir džiaugsmą?
- Kodėl, jūsų manymu, „pasauliui labiausiai trūksta aktyvaus ir nuoširdaus tikėjimo esminiais Jėzaus iš Nazareto mokymais“? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip galite parodyti savo tikėjimą Kristaus mokymais, jeigu jus „įžeidžia, neteisingai supranta, nesąžiningai ar nemaloniai elgiasi su [jumis] ar nusideda prieš [jus]“?
- Ko galime pasimokyti iš Prezidento Hanterio mokymų apie baimę ir tikėjimą? (Žr. 4 poskyrį.) Kaip tikėjimas gali mums padėti įveikti baimę? Pabandykite prisiminti, kada dėl jūsų tikėjimo Gelbėtojas nuramino jūsų gyvenimo audras.
- Kaip Prezidento Hanterio patarimas 5 poskyryje gali mums padėti „žvelgti į gyvenimą su džiaugsmu“ net tada, kai patiriame sielvartą, nusivylimą ar ligą? Kaip galime išsiugdyti amžinybės perspektyvą? Kaip Gelbėtojas yra jums padėjęs gyventi apstesnį gyvenimą?

Susijusios Raštų nuorodos

Mato 11:28–30; Jono 14:6; 2 Nefio 31:19–21; Almos 5:14–16; 7:10–14; 23:6; Helamano 3:35; 5:9–12; DS 50:40–46; 93:1

Patarimas studijuojantiems

„Studijuodami atkreipkite dėmesį į idėjas, kurios ateina į jūsų protą, ir jausmus, kurie ateina į jūsų širdį“ (*Skelbti Mano Evangeliją* [2004], p. 18). Pagalvokite, ar nevertėtų užsirašyti savo įspūdžių, net jei ir atrodo, kad jie nesusiję su skaitomais žodžiais. Galbūt tai yra būtent tai, ką jums nori apreikšti Viešpats.

Išnašos

1. „Net ir mintis apie Tave“, *Giesmės*, nr. 73.
2. „An Apostle’s Witness of Christ,“ *Ensign*, Jan. 1984, 70.
3. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God,“ *Ensign*, Apr. 1995, 27.
4. „Net ir mintis apie Tave“, nr. 73.
5. „What Manner of Men Ought Ye to Be?“ *Ensign*, May 1994, 64; taip pat žr. „He Invites Us to Follow Him,“ *Ensign*, Sept. 1994, 5.
6. „Net ir mintis apie Tave“, nr. 73.
7. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), p. 318.
8. „The Beacon in the Harbor of Peace,“ *Ensign*, Nov. 1992, 18.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), p. 30.
10. „Viešpatie, vėtra pakilo“, *Giesmės*, nr. 51.
11. „Fear Not, Little Flock“ (kalba, pasakyta Brigamo Jango universitete, 1989 m. kovo 14 d.), p. 1–2, 4–5; speeches.byu.edu.

*Turime „išižiūrėti į Jėzų“ ir niekada „nenusukti
savo žvilgsnio nuo to, kurį turime tikėti“*

„Aš jums palieku ramybę“

„Ramybę žmogus pajus tik tuomet, kai besąlygiškai pasiduos – pasiduos tam, kuris yra Ramybės kunigaikštis, kuris turi galią suteikti ramybę.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Vienas iš Prezidento Hovardo V. Hanterio bendradarbių Dvylikos Kvorume jį apibūdino kaip žmogų, „turintį nepaprastą kantrybę, kylančią iš didelės vidinės ramybės“¹. Prezidentas Hanteris dažnai kalbėjo apie vidinę ramybę, mokydamas, kad žmogus ją gali įgyti tik atsigręždamas į Dievą, pasikliaudamas Juo, panaudodamas tikėjimą ir stengdamasis vykdyti Jo valią. Tokia ramybė padėjo jam atlaikyti daug sunkumų.

1975 m. pabaigoje vienas gydytojas rekomendavo Prezidento Hanterio žmonai Klarai atlikti smegenų operaciją. Prezidentas Hanteris labai kamavosi, nežinodamas, ar tokia operacija tikrai būtų labai naudinga Klarai, nes tai gali išvarginti trapų jos kūną ir nepagerinti jos būklės. Jis lankėsi šventykloje, tarėsi su šeimos nariais ir netrukus pajuto, kad tokia operacija teikė daugiausiai vilčių, kad Klara nors kiek pasitaisys. Jis taip aprašė savo išgyvenimus operacijos dieną:

„Nulydėjau ją iki pat operacinės durų ir pabučiavau, tada ji buvo išvežta pro tas duris. Laikas ėjo, aš laukiau ir nerimavau. [...] Staiga didelis nerimas virto ramybe. Supratau, kad buvo priimtas teisingas sprendimas ir kad buvo atsakyta į mano maldas.“²

1989 m. Prezidentas Hanteris turėjo dar vieną patyrimą, kuomet sunkiu metu pajuto ramybę. Jis buvo Jeruzalėje, kur turėjo pašventinti Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centrą Jeruzalėje. Kelios grupuotės protestavo prieš Bažnyčios buvimą Jeruzalėje, o kai kurie net grasino smurtu. Vienas iš kalbėtojų

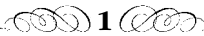

pašventinime buvo vyresnysis Boidas K. Parkeris iš Dvylikos Kvorumo, vėliau taip prisiminęs tą nutikimą:

„Man bekalbant salės gale kilo šurmulyš. Į salę įžengė karine uniforma vilkintys vyriškiai. Prezidentui Hanteriui jie pasiuntė žinutę. Pasisukau ir pasiteiravau, ką daryti. Jis tarė: „Grasino padėti sprogmenį. Ar bijai?“ Atsakiau: „Ne.“ Jis atsakė: „Ir aš nebijau; pabaik savo kalbą.“³ Pašventinimas praėjo sklandžiai; nebuvo jokio sprogmens.

Panašiomis situacijomis Prezidentas Hanteris kliaudavosi Gelbėtojo pažadėta ramybe, apie kurią dažnai cituodavo: „Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne taip aš ją duodu, kaip duoda pasaulis. Tenebūgštauja jūsų širdys ir teneliūdi!“ (Jono 14:27.)

Hovardo V. Hanterio mokymai

Jėzus Kristus mums yra tikrosios ramybės šaltinis

Dar prieš 700 metų iki Kristaus gimimo pranašas Izaijas, kalbėdamas apie tai, vartojo didį pasigėrėjimą reiškusių vardus. [...] Mūsų dabartiniam pasauliui labai įdomus vienas iš tų vardų – „Ramybės kunigaikštis“ (Izaijo 9:6). Izaijas pareiškė: „Jo viešpatavimas be ribų, o taika begalinė“ (6 eil.). Kokia jaudinanti viltis karų kamuojamam ir nuodėmėmis nusėtam pasauliui!⁴

Pasaulis ilgisi tokios ramybės, kuomet nebebus karo veiksmų; tačiau žmonės nesuvokia, kad ramybė – tai toks egzistencijos būvis, kurį žmogus pajunta tik laikydamasis Dievo sąlygų, ir niekaip kitaip.

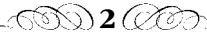
Vienoje Izaijo knygos psalmėje yra tokie žodžiai: „Nesvyruojantiems duodi ramybę, teiki jiems gerovę, nes jie tavim pasitiki“ (Izaijo 26:3). Toji tobula ramybė, kurią mini Izaijas, pas žmogų ateina tik per tikėjimą Dievu. To nesupranta netikintis pasaulis.

Per paskutinę vakarienę su Dvylika Jėzus jiems plovė kojas, laužė jiems duoną ir pasiuntė taure; po to, kai iš ten pasišalino Judas, Mokytojas jiems kurį laiką kalbėjo. Be viso kito, jis dar kalbėjo apie artėjančią savo mirtį ir apie paveldą, kurį palieka kiekvienam iš jų. Jis nesuskrovė sau jokių gėrybių, nuosavybės ar turtų. Raštai byloja tik apie tokį turtą, kaip vilkėtą rūbą, kuris kitą dieną po nukryžavimo buvo pasidalintas tarp kareivių, metusių burtus, kam tas rūbas

atiteks. Jo palikimas mokiniams nuskambėjo tokiais paprastais, bet giliais žodžiais: „Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne taip aš ją duodu, kaip duoda pasaulis. Tenebūgštauja jūsų širdys ir teneliūdi!“ (Jono 14:27.)

Jis pasakė žydišką pasveikinimą ir palaiminimą: „Aš jums palieku ramybę.“ Šį pasveikinimą ir palikimą jie turėjo priimti ne įprasta forma, nes jis pasakė: „... Ne taip aš ją duodu, kaip duoda pasaulis.“ Ne kaip tuščią palinkėjimą, ne kaip tiesiog mandagų formalumą, ne kaip tradiciškai tai daro pasaulis; jis jiems tai suteikė kaip ramybės kūrėjas ir Kunigaikštis. Jis tai suteikė jiems, sakydamas: „Tenebūgštauja jūsų širdys ir teneliūdi!“ Po kelių valandų jie atsidurs bėdoje, bet su jo ramybe jie galėjo įveikti baimę ir išlikti ramūs.

Tą įsimintiną vakarą jiems skirtos maldos pabaigoje Jis štai ką pareiškė: „... Pasaulyje jūsų spauda laukia, bet jūs būkite drąsūs: aš nugalėjau pasaulį!“ (Jono 16:33.)⁵

Ramybę ugdome gyvendami pagal Evangelijos principus

Visatoje tėra viena vedanti ranka, viena neklaidinanti šviesa ir vienas gerai veikiantis švyturys. Toji šviesa – tai Jėzus Kristus, pasaulio šviesa ir gyvybė, šviesa, kuri, pasak vieno Mormono Knygos pranašo, „yra begalinė, kuri niekada negali būti užtemdyta“ (Mozijo 16:9).

Kad ir kas mes būtume: moterys, vyrai, šeimos, bendruomenės ar tautos, jei ieškome, prie kurio saugumo ir ramybės kranto plaukti, Kristus yra vienintelis švyturys, kuriuo galime pasikliauti. Būtent jis apie savo misiją pasakė: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas“ (Jono 14:6). [...]

Pavyzdžiui, panagrinėkime šį Kristaus nurodymą savo mokiniams. Jis kalbėjo: „Mylėkite savo priešus, laiminkite tuos, kurie jus keikia, darykite gera tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už tuos, kurie nesiskaitydami išnaudoja jus ir jus persekioja“ (Mato 5:44).

Tik pagalvokite, kas būtų, jei bent šio raginimo būtų laikomasi jūsų ir mano kaimynystėje, bendruomenėse, kuriose gyvenate jūs ir jūsų vaikai, tautose, kurios sudaro mūsų vieną didelę pasaulinę šeimą. Suprantu, kad ši doktrina yra didelis iššūkis, bet jis tikrai yra

daug priimtinesnis iššūkis nei pasaulyje nuolat kylantys siaubingi karo, skurdo ir skausmo iššūkliai.⁶

Jei padėsime mus užgavusiems, jei melsimės už mumis neteisingai pasinaudojusius, mūsų gyvenimas galės būti nuostabus. Jei tarnaudami Viešpačiui ir laikydamiesi jo įsakymų susivienysime su Dvasia ir vieni su kitais, tai galėsime turėti ramybę.⁷

Pasauliui, kuriame gyvename, artimam ar tolimam, reikia Jėzaus Kristaus Evangelijos. Ji pasauliui parodys vienintelį žinomą kelią į ramybę. [...] Mus reikia ramesnio pasaulio, augančio iš ramesnių šeimų, kaimynų ir bendruomenių. Kad tokią ramybę užsitikrintume ir lavintume, „turime mylėti kitus, net savo priešus, kaip ir draugus“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas (2010), p. 379*]. [...] Turime ištiesti draugystės ranką. Turime būti malonesni, švelnesni, atlaidesni ir pakantesni.⁸

Pagrindinis Dievo bendravimo būdas yra įtikinėjimas, kantrybė ir didis kantrumas, o ne prievarta ir atšiauri konfrontacija. Jis veikia švelniu prašymu ir mielu viliojimu.⁹

Ramybė nežadama tiems, kurie atmeta Dievą, kurie nesilaiko jo įsakymų ir kurie laužo jo įstatymus. Pranašas Izaijas, pakalbėjęs apie vadovų smukimą ir sugedimą, savo pamokymus tęsė sakydamas: „Nedorėliai – kaip jūra, pašiaušta audros ir negalinti nurimti. Jos bangos išmeta dumblą ir nešvarumus. Nedorėliai nerams ramybės!“ – sako mano Dievas.“ (Izaijo 57:20–21). [...]

[...] Abejingumas Gelbėtojiui arba Dievo įsakymų nesilaikymas sukelia nesaugumą, vidinę suirutę ir nesutarimus. Tai yra ramybės priešingybė. Ramybę žmogus pajus tik tuomet, kai besąlygiškai pasiduos – pasiduos tam, kuris yra Ramybės kunigaikštis, kuris turi galią suteikti ramybę.¹⁰

Dažnos antraštės, šaukiančios apie pasaulio bėdas, turėtų mums priminti siekti tos ramybės, kuri ateina gyvenant pagal paprastus Kristaus Evangelijos principus. Rėksmingos mažumos nesutrikdys mūsų sielos ramybės, jei mylėsime savo artimą ir tikėsime apmokančia Gelbėtojo auka bei tyliu jo patikinimu apie nesibaigiantį gyvenimą. Kaip neramiame pasaulyje surasti tokį tikėjimą? Viešpats pasakė: „Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite,

ir bus jums atidaryta. Nes kiekvienas, kuris prašo, gauna; ir kuris ieško, randa; ir tam, kuris beldžiasi, bus atidaryta“ (Luko 11:9–10)¹¹.

Rodos, kad visi, kurie šiame ir būsime amžinajame gyvenime nori surasti ramybę, turi priimti dvi amžinąsias tiesas. 1) Jėzus yra Kristus, pats amžinasis mūsų Dangiškojo Tėvo sūnus, į žemę atėjęs su konkrečiu tikslu išpirkti žmoniją iš nuodėmės ir kapo, ir jis gyvena tam, kad sugrąžintų mus atgal į Tėvo akivaizdą. 2) Džozefas Smitas buvo jo pranašas, iškeltas šiomis pastarosiomis dienomis, kad sugrąžintų prasižengusios žmonijos prarastą tiesą. Jei visi žmonės priimtų šias dvi esmines tiesas ir gyventų pagal jas, tai pasaulyje būtų ramybė.¹²

Jei kiekvienas iš jūsų asmeniškai nepasiduotumėte ... pagundoms ir ryžtumėtės mokėti kasdienę kainą – švariomis ir doromis mintimis ir darbais, sąžiningumu, principingai ir sąžiningai studijuodami, pasninkaudami, meldamiesi ir garbindami gyventumėte pagal Derliaus įstatymą – tai pajautumėte laisvės, vidinės ramybės ir klestėjimo derlių.¹³

Gyvenimas, kupinas nesavanaudiškos tarnystės, taip pat bus kupinas protu nesuvokiamos ramybės. [...] Tokia ramybė pasiekama tik gyvenant pagal Evangelijos principus. Šie principai sudaro Ramybės kunigaikščio programą.¹⁴

Šiame pasaulyje yra daug dalykų, galinčių suardyti ... asmeninę ramybę per tūkstančių rūšių nuodėmes ir pagundas. Meldžiamės, kad šventieji gyventų harmonijoje su Jėzusu iš Nazareto mums parodytu idealu.

Meldžiamės, kad Šėtono pastangos būtų sukliudytos, kad asmeniniai gyvenimai būtų taikūs ir ramūs, kad šeimos būtų artimos ir rūpintųsi saviškiais, kad apylinkės ir kuolai, skyriai ir apygardos sudarytų didelį Kristaus kūną, besirūpinantį kiekvieno poreikiais, palengvinantį kiekvieno skausmą, gydantį kiekvieno žaizdą – kol visas pasaulis, kaip meldė Nefis, ims veržtis pirmyn, būdamas nepajudinamas dėl Kristaus, turėdamas tobulą vilties skaistumą ir meilę Dievui bei visiems žmonėms. [...]

Nefis tęsė: „Mano mylimi broliai, tai yra kelias; ir nėra jokio kito kelio.“ (Žr. 2 Nefio 31:20–21.)¹⁵

„Gyvenimas, kupinas nesavanaudiškos tarnystės, taip pat bus kupinas protu nesuvokiamos ramybės“

3

**Gelbėtojas padės mums surasti ramybę,
kad ir kokia maišatis mus suptų**

Jėzus neišvengė širdgėlos, skausmo, kančios ir smūgių. Neįmanoma net apsaakyti, kokią naštą jis nešė; nesugebame net suprasti, kodėl pranašas Izaijas jį vadino „skausmų vyru“ (Izaijo 53:3). Beveik visą gyvenimą jo laivas buvo mėtomas, kuris, bent jau žvelgiant

mirtingomis akimis, galiausiai sudužo akmenuotame Kalvarijos krante. Mūsų prašoma nežvelgti į gyvenimą mirtingomis akimis; dvasinės regos padedami sužinome, kad ant to kryžiaus vyko visai kas kita.

Gelbėtojo lūpomis bylojo ir iš jo širdies ėjo ramybė, kad ir kaip nuožmiai būtų siautusi audra. Tebūna taip ir su mumis – mūsų pačių širdyse, mūsų pačių namuose, mūsų pasaulio tautose ir net kartas nuo karto Bažnyčiai susiduriant su smūgiais. Tiek asmeniškai, tiek bendrai neturėtume tikėtis gyvenimą nugyventi be jokios priešpriešos.¹⁶

Žmogus gali gyventi nuostabioje ir ramioje aplinkoje, tačiau dėl savo vidinės nesantaikos ir nesutarimo jis gali būti nuolatinės suirutės būsenos. Ir atvirksčiai, žmogus gali gyventi visiško sunaikinimo ir kraujo liejimo karo aplinkoje ir vis tiek jausti neapsakomą ramybę. Jei žvelgsime pro žmogaus ir pasaulio prizmę, tematysime tik suirutę ir sąmyšį. Bet jei tik atsigręšime į Dievą, tai mūsų nerami siela atras ramybę. Apie tai aiškiai byloja Gelbėtojo žodžiai: „Pasaulyje jūs spauda laukia“ (Jono 16:33); jo palikimas Dvylikai ir visai žmonijai yra toks: „Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne taip aš ją duodu, kaip duoda pasaulis. [...]“ (Jono 14:27).

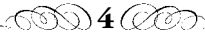
Šią ramybę konfliktuojančiame pasaulyje galime surasti jau dabar, jei tik priimsime jo didžią dovaną ir tokį pakvietimą: „Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti; aš jus atgaivinsiu!

Imkite ant savo pečių mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą“ (Mato 11:28–29).

Ši ramybė apgaubusi saugo mus nuo pasaulio sąmyšio. Žinojimas, kad Dievas yra gyvas, kad esame jo vaikai ir kad jis mus myli, nuramina nerimstančią širdį. Ramybę surasime tik tikėdami Dievą ir jo Sūnų Jėzų Kristų. Toji ramybė bus su mumis dabar ir būsimoje amžinybėje.¹⁷

Šiame sumišusiame, skubančiame, materialinio progreso pasaulyje mes turime sugrįžti prie Kristaus paprastumo. [...] Turime studijuoti paprastus Mokytojo mokytų tiesų pagrindus ir pašalinti ginčytinus dalykus. Mūsų tikėjimas Dievu turi būti tikras, o ne spekuliatyvus. Sugrąžintoji Jėzaus Kristaus Evangelija gali būti

dinamiška ir judanti įtaka, tad tikrai ją priimdami įgysime prasmingos religinės patirties. Viena mormonų religijos stiprybių yra tai, kad tikėjimas virsta kasdieniu apmąstymu ir elgesiu. Taip sąmyšis ir painiava pasikeičia į ramybę ir ramumą.¹⁸

Jeį savo žvilgsnį sutelksime į Jėzų, tai galėsime laimėti prieš ramybę naikinančias stichijas

Leiskite man pasidalinti pasakojimu apie vieną didžiausių Kristaus pergalių prieš tai, kas mums taptų tikru išbandymu ir mūsų širdyse sukeltų baimę. Kartą Kristaus mokiniai išplaukė į Galilėjos jūrą, kaip kad jie dažnai darydavo; buvo sutemę, oras darėsi neramus ir audringas. Sukilo didelės bangos, sustiprėjo vėjas; tad šie mirtingi, glėžni vyrai išsigando. Deja, nebuvo kas galėtų juos nuraminti ir išgelbėti, nes Jėzus liko vienas krante.

Kaip ir visada, jis prižiūrėjo juos. Jis juos mylėjo ir rūpinosi jais. Didžiausio nerimo akimirką jie pažvelgė ir tamsoje išvydo figūrą plazdenančiu apsiaustu, einančią link jų bangų keteromis. Išsigandę jie ėmė šaukti, manydami, kad bangomis vaikšto šmėkla. Bet audroje ir tamsoje, kaip dažnai nutinka mums, atsidūrusiems gyvenimo tamsoje, kai vandenynas atrodo toks didelis, o mūsų valtelės tokios mažos, jiems pasigirdo didingas ir patikinantis ramybės balsas, sakantis šiuos paprastus žodžius: „Tai aš. Nebijokite!“ Petras sušuko: „Viešpatie, jei čia tu, liepk man ateiti pas tave vandeniu.“ Kristus jam atsakė taip, kaip atsakytų mums visiems: „Eik!“

Petras per valtįs šoną šoko į neramius vandenį, nenuleisdamas akių nuo Viešpaties, turbūt vėjas taršė jo plaukus, o pūslai permerkė jo apsiaustą, bet viskas buvo gerai. Bet vos jo tikėjimas susvyravo, vos trumpam nuo Mokytojo nukreipė žvilgsnį į šėlstančias bangas ir po juo esančią juodą prarają, jis ėmė grimzti. Vėl, kaip ir dauguma iš mūsų, jis šaukė: „Viešpatie, gelbėk mane!“ Vėl Jėzus jo nenuvylė. Jis ištiesė ranką, sugriebė beskęstantį mokinį ir švelniai subarė: „Silpnatiki, ko suabejojai?!“

Saugiai grįžę į savo mažąją valtelę jie pamatė, kad vėjas nurimo, o besidaužančios bangos virto vilnelėmis. Netrukus jie atvyko į saugų uostą, kur vieną dieną visi viliasi papulti. Tiek įgula, tiek ir jo mokiniai negalėjo patikėti tuo, kas nutiko. Keli jų kreipėsi į jį vardu,

kurį šiandien ir jums skelbiu: „Tikrai tu Dievo Sūnus!“ (Adaptuota iš Farrar, *The Life of Christ*, pp. 310–313; žr. Mato 14:22–33.)

Tvirtai tikiu, kad jei mes visi atskirai, šeimomis, bendruomenėmis ir tautomis galėtume kaip Petras nenuleisti akių nuo Jėzaus, tai ir mes galėtume pergalingai žengti per „kylančias netikėjimo bangas“ ir „nesibaiminti stiprėjančių abejonės vėjų“. Bet jei tik nukreipsime savo akis nuo to, kuriuo turime tikėti, o tai visai nesunku ir pasaulis visai gundo tai daryti, jei imsime žvalgytis į mus supančių stichijų galią ir šėlsmą, o ne į tą, kuris mums gali padėti ir išgelbėti, tai neišvengiamai imsime grimzti į priešpriešos, širdgėlos ir nevilties jūrą.

Kai bangos grasins mus paskandinti, o gelmės – praryti mėtomą mūsų tikėjimo valtelę, meldžiu, kad per audrą ir tamsą visada išgirs-tume šiuos mielus pasaulio Gelbėtojo žodžius: „Nenusiminkite! Tai aš. Nebijokite!“ (Mato 14:27.)¹⁹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Prezidentas Hanteris moko, kad Jėzus Kristus yra tikrosios ramybės šaltinis (žr. 1 poskyrį). Kokie patyrimai jums padėjo sužinoti šią tiesą? Kaip galime gauti Jėzaus siūlomos ramybės?
- Kaip meilė kitiems žmonėms mums suteikia ramybės? (Žr. 2 poskyrį.) Kaip gyvenimas pagal Evangeliją padeda mums turėti ramybę? Kodėl, kad turėtume ramybę, mums būtina „besąlygiškai pasiduoti“ Gelbėtojui?
- Apžvelkite Prezidento Hanterio mokymus 3 poskyryje. Ar esate patyrę Gelbėtojo pažado „aš jus atgaivinsiu“ nuo turimų našų išsipildymą, kaiėjote link Jo?
- Pamažtykite apie Prezidento Hanterio pasakojimą apie vandeniui einantį Petrą (žr. 4 poskyrį). Ką iš šio pasakojimo sužinojote apie tai, kaip rasti ramybę sunkumų metu? Kaip Gelbėtojas jums sunkumų metu padėjo „nenusiminti“ ir „nebijoti“?

Susijusios Raštų nuorodos

Psalmių 46:10; 85:8; Izaijo 32:17; Morkaus 4:36–40; Romiečiams 8:6; Galatams 5:22–23; Filipiečiams 4:9; Mozijo 4:3; DS 19:23; 59:23; 88:125

Patarimas mokytojui

Pakvieskite klasės narius išsirinkti vieną norimą aptarti šio skyriaus poskyrio dalį ir suformuokite grupelę iš pasirinkusių tą pačią dalį. Paraginkite kiekvieną grupelę aptarti šio skyriaus pabaigoje pateikiamus susijusius klausimus.

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 185.
2. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 266.
3. Boid K. Packer, "President Howard W. Hunter—He Endured to the End," *Ensign*, Apr. 1995, 29.
4. "The Gifts of Christmas," *Ensign*, Dec. 2002, 16.
5. Iš Conference Report, Oct. 1966, 15–16.
6. "The Beacon in the Harbor of Peace," *Ensign*, Nov. 1992, 18.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 40.
8. „A More Excellent Way," *Ensign*, May 1992, 61, 63.
9. "The Golden Thread of Choice," *Ensign*, Nov. 1989, 18.
10. Iš Conference Report, Oct. 1966, 16.
11. Iš Conference Report, Oct. 1969, 113.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 172–173.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 73–74.
14. "The Gifts of Christmas," 19.
15. Iš Conference Report, Apr. 1976, 157.
16. „Viešpatie, vėtra pakilo", *Giesmės*, nr. 51.
17. Iš Conference Report, Oct. 1966, 16-17.
18. Iš Conference Report, Oct. 1970, 131-32.
19. "The Beacon in the Harbor of Peace," 19.

Sunkumai – tai Dievo plano dalis, skirta mūsų amžinajam tobulėjimui

„Jei [mirtingojo gyvenimo sunkumai] mus daro nuolankius, grynina, moko ir laimina mus, tai jie Dievo rankose gali būti galingi įrankiai padaryti mus geresnius žmones.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

1980 m. visuotinėje konferencijoje vyresnysis Hovardas V. Hanteris, tuomet priklausęs Dvylikos Apaštalų Kvorumui, papasakojo apie tai, kaip kartą Samoa saloje prisijungė prie minios, stebinčios ilgavalčių lenktynes. Jis pasakojo: „Minia nenustygo vietoje, beveik visų akys buvo nukreiptos į jūrą, bandydamos pamatyti pirmąjį [valčių] šmėstelėjimą. Staiga per minią nuvilnijo gaudesys, nes toluomoje pasirodė valtys. Kiekvienoje jų sėdėjo po penkiasdešimt stiprių vyrų, irkluojančių tokiu ritmu, kad valtys tiesiog skrodė bangas ir putojantį vandenį – nepakartojamas vaizdas.

Valtys jau gerai matėsi, nes artėjo link finišo. Nors tie stiprūs vyrai yrėsi savo jėgos galia, tačiau sunki valtis su penkiasdešimčia vyrų varžėsi su galinga jėga – vandens pasipriešinimu.

Sirgalių palaikymo šūksniai kulminaciją pasiekė pirmajai ilgavaltėi kirtus finišo liniją.“

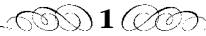
Po lenktynių vyresnysis Hanteris nuėjo prie valčių doko ir pasikalbėjo su vienu irkluotoju, kuris jam paaiškino, kad ilgavaltės pirma-galys „yra sukonstruotas taip, kad lyg peilis skrostų vandenį ir taip padėtų įveikti valties greitį mažinantį pasipriešinimą. Jis taip pat paaiškino, kad irklavimas prieš vandens srovę sukuria jėgą, stumiančią valtį pirmyn. Pasipriešinimas sukuria tiek priešiniimąsi, tiek ir stūmimą“.¹

*Išbandymų metu Gelbėtojas visų mūsų teiraujasi, kaip teiravosi vyriškio
prie Betezdos maudyklės: „Ar norėtum pasveikti?“ (Jono 5:6)*

Pasakojimą apie šias lenktynes Samoa saloje vyresnysis Hanteris panaudojo savo kalbos apie sunkumų tikslus įžangoje. Būdamas apaštalas, jis daug kartų kalbėjo apie sunkumus ir dalinosi patarimais, viltimi ir padrąsinimu. Jis kalbėjo iš savo patirties, nes buvo ištvėręs gyvybei pavojingas ligas ir kitus išbandymus. Su tvirtu įsitikinimu jis liudydavo, kad ištikus sunkumams „Jėzus Kristus turi galią palengvinti mūsų naštas ir sunkumus“².

Hovardo V. Hanterio mokymai

Sunkumai – tai Dievo plano dalis, skirta mūsų amžinajam tobulėjimui

Pastebėjau, kad gyvenime – visų gyvenime – yra pilna pakilimų ir kritimų. Tikrai, pasaulyje matome daug džiaugsmo ir sielvarto, daug pasikeitusių planų ir naujų kryptių, daug palaiminimų, kurie neatrodo ir nejaučiami kaip palaiminimai, tačiau padaro mus nuolankesnius, kantresnius ir labiau tikinčius. Visi kartas nuo karto tai patiriame, ir, manau, taip bus visada. [...]

[...] Prezidentas Spenseris V. Kimbolas, tikrai žinojęs, kas yra kančia, nusivylimas ir nebekontroliuojama padėtis, kartą rašė:

„Būdami žmonės, mes iš savo gyvenimo norime išmesti fizinį skausmą ir dvasinę kančią ir pasirūpinti, kad visada būtų lengva ir patogiu, tačiau, jeigu užversime duris širdgėlai ir sielvartui, neteksime didžiausių savo draugų ir geradarių. Kančia, kada žmonės mokosi kantrybės, didžio kantrumo ir savitvardos, gali juos padaryti šventaisiais“ (*Faith Precedes the Miracle* (1972), 98).

Šioje citatoje Prezidentas Kimbolas kalba apie durų užvėrimą tam tikriems gyvenimo dalykams. [...] Mūsų gyvenime durys dažnai užsidaro, o kai kurie tokie užsidarinėjimai mums sukelia tikrą skausmą ir širdgėlą. Bet *tikrai* tikiu, kad, vienoms durims užsivėrus, atsiveria kitos durys (ir galbūt net ne vienerios) į viltį ir palaiminimus kitose mūsų gyvenimo srityse, kuriose net nesitikėjome to surasti.

[...] Prieš kelerius metus [Prezidentas Merionas Dž. Romnis] pasakė, kad visi vyrai ir moterys, tarp jų ir patys ištikimiausi ir lojaliusi, savo gyvenime patirs negandų ir vargų, nes, pasak Džozefo Smito, „žmonės turi kentėti, kad galėtų įkopti į Sionės kalną ir būti

išaukštinti virš dangų“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 222; žr. Conference Report, Oct. 1969, 57].

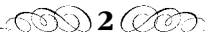
Prezidentas Romnis pasakė:

„Tai nereiškia, kad turime trokšti kančios. To vengiame kaip įmanydami. Tačiau dabar jau žinome ir pasirinkdami ateiti į mirtingąjį gyvenimą žinojome, kad čia būsime bandomi sunkiomis negandomis ir vargais. [...]

[Be to,] Tėvo planas išbandyti [ir išgryninti] savo vaikus apėmė ir patį Gelbėtoją. Kančia, kurią jis susiruošė išverti ir kurią tikrai ištvėrė, prilygo kančioms visų vyrų [ir moterų, kad ir kur jie būtų. Drebėdamas, kraujuodamas ir norėdamas negerti iš tos taurės jis tarė:] „Išgėriau ir užbaigiau savo paruošimus žmonių vaikams“ (DS 19:18–19)“ (iš Conference Report, Oct. 1969, p. 57).

Visi turime užbaigti savo „pasiruošimus žmonių vaikams“ [DS 19:19]. Kristaus pasiruošimai labai skyrėsi nuo mūsų, tačiau visi turime atlikti pasiruošimus, visi turime duris, kurias reikia atverti. Atlikdami tokius pasiruošimus, dažnai patirsime kažkiek skausmo, kažkokių netikėtų gyvenimo posūkių ir turėsime kažkiek paklusti, „lygiai kaip vaikas paklūsta savo tėvui“ [Mozijs 3:19]. Dieviškų pasiruošimų užbaigimas ir celestialinių durų atvėrimas galbūt prives mus – ir neabejotinai prives – prie paskutinių mūsų mirtingojo gyvenimo valandų.³

Į mirtingąjį gyvenimą ateiname tam, kad patirtume pasipriešinimą. Tai yra plano dalis, skirta mūsų amžinajam tobulėjimui. Be pagundos, ligos, skausmo ir sielvarto nebūtų gerumo, doros, dėkingumo už gerovę ar džiaugsmo. [...] Turime atminti, kad tos pačios pasipriešinimo jėgos, kurios trukdo mūsų tobulėjimui, taip pat sudaro sąlygas jas įveikti.⁴

Žemiškos negandos yra tam, kad augtume ir įgytume patirties

Jei [mirtingojo gyvenimo sunkumai] mus daro nuolankius, gryna, moko ir laimina, tai jie Dievo rankose gali būti galingi įrankiai padaryti mus geresnius žmones, padaryti mus dėkingesnius, labiau

mylinčius, dėmesingesnius kitiems žmonėms, patiriantiems savo sunkumus.

Taip, visi patiriame sunkių akimirkų, tiek atskirai, tiek ir bendrai, tačiau net ir pačiais sunkiausiais laikais, senovės ar šiais, tos problemos ir pranašystės niekada nebuvo skirtos niekam kitam, kaip tik laiminti teisiuosius ir padėti mažiau teisiems eiti link atgailos. Dievas myli mus, o Raštai mums sako, kad jis „atidavė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, neprazūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą“ [Jono 3:16].⁵

Didysis Mormono Knygos patriarchas Lehis drąsino savo sūnų Jokūbą, gimusį tyruose didelių sunkumų ir priešpriešos metu. Jokūbo gyvenimas nebuvo toks, kokio jis galbūt tikėjosi, ir jo patyrimai nebuvo tokie, kokių jis tikėjosi. Jis patyrė negandų ir nesėkmių, tačiau Lehis pažadėjo, kad tos negandos bus pašvęstos jo naudai (žr. 2 Nefio 2:2).

Tada Lehis ištarė tokius žodžius, jau tapusius klasika:

„Nes visame kame būtinai turi būti priešingybė. Jei ne, [...] teisumas negalėtų būti įgyvendintas, nei nelabumas, nei šventumas, nei nelaimingumas, nei gėris, nei blogis“ (2 Nefio 2:11).

Gyvenime šie žodžiai man teikė daug paguodos ir padėjo suprasti kai kuriuos skausmus ir nusivylimus. Dar labiau mane guodžia tai, kad, kaip ir Dievo Sūnus, pats didingiausias iš vyrų ir moterų tokią priešpriešą pasirinko tam, kad geriau suprastų skirtumą tarp teisumo ir nelabumo, šventumo ir nelaimingumo, gėrio ir blogio. Uždarytas į tamsų ir drėgną izoliatorių Liberčio kalėjime Pranašas Džozefas Smitas sužinojo, kad, jei esame pašaukti pereiti suspaudimus, tai tik tam, kad galėtume augti, įgyti patirties, ir galiausiai tai mums išeis į gera (žr. DS 122:5–8).

Užsidarius vienoms durims, atsiveria kitos, net ir įkalintam pranašui. Nesame pakankamai išmintingi ir pakankamai patyrę, kad adekvačiai spręstume apie visus įmanomus įėjimus ir išėjimus. Kiekvienam Savo mylimam vaikui Dievo ruošiamose buveinėse galbūt bus ypatingi koridoriai ir laiptų turėklai, specialūs kilimai ir užuolaidos, tačiau, kad tai gautume, turime kai ką patirti. [...]

Įvairiais savo gyvenimo laikotarpiais, turbūt ne kartą, turime pripažinti, kad Dievas žino tai, ko nežinome mes, ir kad Jis mato tai, ko

*Kalinčiam Liberčio kalėjime Džozefui Smitui Viešpatys apreiškė,
kad vargas gali mums suteikti patirties ir būti mūsų labui*

nematome mes. „Juk mano mintys – ne jūsų mintys, o mano keliai – ne jūsų keliai, – tai Viešpaties žodis“ (Izaijo 55:8).

Jei namuose kyla sunkumų dėl klaidžiojančių vaikų, jei kenčiate nuo finansinių bėdų ir emocinės įtampos, neigiamai veikiančios jūsų namus ir laimę, jei turite susidurti su gyvenimo ar sveikatos netekimu, tebūnie ramybė jūsų sieloms. Nebūsime gundomi daugiau, nei sugebėsime atsilaikyti [žr. 1 Korintiečiams 10:13; Almos 13:28; 34:39]. Mūsų nuklydimai ir nusivylimai yra tas ankštas ir siauras kelias pas Jį.⁶

3

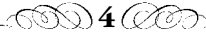
**Net ir sunkiu metu turime daug priežasčių
būti optimistai ir pasitikėti savimi**

Mirtingame gyvenime visada buvo ir visada bus sunkumų. Tačiau dėl to, ką žinome, ir dėl to, kad gyvename taip, kaip turime gyventi, tikrai nėra vietos ir nėra priežasties pesimizmui ir nevilčiai.

Savo gyvenime mačiau du pasaulinius karus, Korėjos karą, Vietnamo karą ir [kitus karus]. Šiaip ne taip išgyvenau Didžiosios depresijos laikotarpį, o sukūręs šeimą dar sugebėjau baigti teisės mokslus. Mačiau, kaip vertybinių popierių biržos ir pasaulio ekonomikos kraustėsi iš proto, mačiau kaip keli despotai ir tironai kraustosi iš proto, dėl ko pasaulyje kilo nemažai vargo.

Tad viliuosi, jog nemanote, kad visi pasaulio sunkumai atsirado tik jūsų dešimtmetyje ar kad dar niekad nebuvo taip blogai, kaip yra blogai jums asmeniškai, ir kad geriau jau nebebus. Užtikrinu jus, kad tikrai yra buvę blogiau ir kad tai tikrai visuomet *pasitaisys*. Visada pagerėja, ypač kai gyvename pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją, ją mylime ir suteikiame jai galimybę pražysti mūsų gyvenime. [...]

Priešingai, nei kai kurie jums sako, jūs šiame pasaulyje turite daug priežasčių būti laimingi, būti optimistai ir pasitikėti savimi. Nuo pat laikų pradžios kiekviena karta turėjo įveikti tam tikrus dalykus ir išspręsti tam tikras problemas.⁷

Gelbėtojas palengvins mūsų naštas, jei ateisime pas Jį

„Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti; aš jus atgaivinsiu!

Imkite ant savo pečių mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą.

Mano jungas švelnus, mano našta lengva“ (Mato 11:28–30). [...]

[...] Šis nepaprastas paties Dievo Sūnaus pagalbos pasiūlymas buvo skirtas ne tik Jo dienų galilėjiečiams. Šis kvietimas užsidėti Jo lengvą jungą ir priimti Jo lengvą našta neapsiriboja tik buvusiomis kartomis. Tai buvo ir yra visuotinis kreipimasis į visus žmones, į visus miestus ir tautas, į visus visur esančius vyrus, moteris ir vaikus.

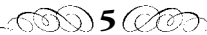
Užgriuvus sunkumams, neturėtume ignoruoti šio nuolatinio atsakymo į mūsų pasaulio rūpesčius ir jaudulius. Čia yra asmeninės ramybės ir apsaugos pažadas. Čia yra galia atleisti nuodėmes visais laikotarpiais. Mes irgi turime tikėti, kad Jėzus Kristus turi galią palengvinti mūsų naštas ir sunkumus. Mes irgi turime ateiti pas Jį ir gauti atilsį nuo savo darbų.

Žinoma, su tokiais pažadais yra susijusios tam tikros pareigos. Jis meldžia: „Imkite ant savo pečių mano jungą.“ Bibliniais laikais jungas buvo labai naudingas prietaisas žemę ariantiems žmonėms. Jo pagalba buvo galima vieno galvijo jėgą sujungti su kito galvijo jėga, ir taip jiems abiems palengvinti sunkią naštą ariant ar traukiant vežimą. Į tokį bendrą jungą įkinkyti galvijai galėjo nesunkiai patempti tokią naštą, kurią vienam traukti būtų pernelyg sunku ar net neįmanoma. Jo jungas reikalauja didelių ir nuoširdžių pastangų, tačiau tikrai atsivertusiems žmonėms šis jungas yra lengvas, o našta palengvėja.

Kristus klausia: kodėl turėtumėte naštą nešti vieni arba kodėl jas turėtumėte pasilengvinti su žemiška pagalba, kuri greitai nusilpsta? Tik Kristaus jungas, tik ėjimas išvien su Dievo galia ir ramybe sunkiai prislėgtiesiems padės pakelti, subalansuoti ir suteiks daugiau stiprybės įveikti savo iššūkius bei iki galo atlikti savo darbus čia, kietame mirtingojo gyvenimo podirvyje.

Akivaizdu, kad visų asmeninės naštos yra skirtingos, bet jų turime visi. [...] Žinoma, tam tikras sielvartas kyla dėl mūsų Tėvo Danguje patarimų nesilaikančio pasaulio nuodėmių. Kokia bebūtų priežastis, neatrodo, kad kas nors visai nesusidurtų su gyvenimo iššūkiais. Tiesą sakant, Kristus visų mūsų klausia: jei visi turime nešti kažkokią naštą ir tempti kažkokį jungą, tai kodėl ne manąjį? Aš jums pažadu, kad mano jungas švelnus, mano našta lengva. (Žr. Mato 11:28–30.)⁸

Pastarųjų dienų šventieji neturi baimintis paskutiniųjų dienų negandų

Raštai ... byloja, kad tam tikrais laiko periodais visas pasaulis patirs kažkokių sunkumų. Mes žinome, kad mūsų Evangelijos laikotarpiu neteisumas, deja, bus akivaizdus, dėl kurio neišvengiamai kils sunkumų, skausmo ir bausmių. Tą neteisumą savo laiku Dievas pažabos, tačiau mūsų užduotis yra gyventi dorai ir ištikimai ir labai nesijaudinti dėl pasaulio bėdų ar jo pabaigos. Mūsų užduotis yra gyventi pagal Evangeliją ir būti ryškiu šviesuliu, miestu ant kalvos, atspindinčiu Jėzaus Kristaus Evangelijos grožį, džiaugsmą ir laimę, visuomet lydinčius bet kokio amžiaus žmones, kurie laikosi įsakymų.

„Visose kartose Kristaus mokiniai yra kviečiami, jiems netgi įsakoma, prisipildyti tobulo vilties skaistumo“

Šiame paskutiniame Evangelijos laikotarpyje bus didelių negandų. (Žr. Mato 24:21.) Žinome, kad „bus girdėti apie karus ir karų gandus“ (DS 45:26) ir kad „visa žemė bus sumaištyje“ (DS 45:26). Visais Evangelijos laikotarpiais buvo tam tikrų pavojingų laikų, tačiau mūsų dienomis kils ypač didelių pavojų. (Žr. 2 Timotiejui 3:1.) Pikti žmonės klestės (žr. 2 Timotiejui 3:13), tačiau tokie pikti žmonės dažniausiai ir klestėdavo. Rasis negandų ir įsigalės nedorybė. (Žr. DS 45:27.)

Tad neišvengiama natūrali tokių pranašysčių pasekmė yra baimė, ir tokią baimę patiria ne vien jaunoji karta. Tokia baimė kyla bet kokio amžiaus žmonėms, nesuprantantiems to, ką suprantame mes.

Tačiau noriu pabrėžti, kad to neturėtų jausti ištikimi pastarųjų dienų šventieji ir kad tai neateina iš Dievo. Senovės Izraeliui didysis Jehova tarė:

„Būkite stiprūs ir ryžtingi! Nebijokite jų ir neišsigąskite, nes pats Viešpats, tavo Dievas, eina su tavimi; jis nepaliks tavęs vieno ir nepasitrauks nuo tavęs. [...]

Pats Viešpats eina pirma tavęs. Jis bus su tavimi, nepaliks tavęs vieno ir neapleis. Nebijok ir neišsigąšk!“ (PakĮst 31:6, 8.)

Jums, mūsų nepaprastai šiuolaikiško Izraelio kartai, Viešpats pasakė:

„Todėl nebijok, mažoji kaimene; darykite gera; tegul nors žemė ir pragaras susivienija prieš jus; nes jeigu jūs pastatyti ant mano uolos, jie negali nugalėti. [...]

Dėl kiekvienos minties žvelkite į mane; neabejokite, nebijokite“ (DS 6:34, 36).

Tokiais patarimais yra persunkti mūsų šių laikų Raštai. Pasiklausykite šio nuostabaus patikinimo: „Nebijokite, maži vaikeliai, nes jūs esate mano, ir aš nugalėjau pasaulį, ir jūs esate iš tų, kuriuos mano Tėvas davė man“ (DS 50:41). „Iš tiesų sakau jums, mano draugai: nebijokite, tebūna paguostos jūsų širdys; taip, nuo šiol visada džiūgaukite ir visame kame dėkokite“ (DS 98:1).

Kadangi gavome tokį nuostabų patarimą, tai privalome daugiau džiaugtis ir mažiau pulti į neviltį, dėkoti už tai, ką turime, ir už Dievo mums atsiųstų palaimų dydį ir mažiau kalbėti apie tai, ko galbūt neturime arba koks nerimas lydi sunkius laikus šioje ar bet kurioje kitoje kartoje.

Didelės vilties ir jaudulio laikas

Pastarųjų dienų šventiesiems šis laikas yra didelės vilties ir jaudulio laikas – viena didingiausių Sugrąžinimo erų ir todėl viena didingiausių erų iš visų Evangelijos laikotarpių, nes mūsų laikotarpis yra pats didingiausias laikotarpis iš visų Evangelijos laikotarpių. Privalome turėti tikėjimą ir viltį – dvi nuostabias esmines bet kurio Kristaus mokinio savybes. Turime ir toliau naudoti tikėjimą Dievu, nes tai yra pirmasis mūsų tikėjimo kodekso principas. Turime tikėti, kad Dievas turi visą galią, kad jis myli mus ir kad jo darbas nebus sustabdytas ar sužlugdytas nei mūsų asmeniniuose gyvenimuose, nei pasaulyje apskritai. [...]

Viešpaties, kurio tarnas esu, vardu jums pažadu, kad Dievas visada saugos savo žmones ir rūpinsis jais. Sunkumų turėsime lygiai taip, kaip jų turėjo kiekviena karta ir kiekvienas žmogus. Tačiau gyvendami pagal Jėzaus Kristaus Evangeliją turėsite visą viltį, visus

pažadus ir patikinimus. Viešpaties galia yra aukščiau šventųjų, tad jis visuomet savo žmonėms paruoš ramybės, apsaugos ir saugumo vietas. Jei tikėsime Dievą, galėsime viltis geresnio pasaulio – tiek asmeniškai sau, tiek visai žmonijai. Senovėje pranašas Eteras (tikrai žinojęs, kas yra vargas) mokė: „Todėl kiekvienas, kuris tiki Dievą, gali tikrai viltis geresnio pasaulio, taip, būtent vietos Dievo dešinėje; ši viltis kyla iš tikėjimo ir tampa inkaru žmonių sieloms, kuris padaro juos tvirtus ir nepajudinamus, visuomet dosnius gerų darbų ir veda šlovinti Dievo“ (Etero 12:4).

Visose kartose Kristaus mokiniai yra kviečiami, jiems netgi įsakoma, prisipildyti tobulo vilties skaistumo. (Žr. 2 Nefio 31:20.)

Stenkimės išsklaidyti baimę

[...] Jei savo tikėjimo ir vilties inkaru pasirinksi Kristų, jo mokymus, įsakymus ir pažadus, tai galėsime kliautis kažkuo tikrai nepaprastu, tikrai stebuklingu, sugebančiu perskirti Raudonąją jūrą ir vesti šių laikų Izraelį ten, „kur niekas mūs ramybės nebedrums, mūs palaimos šventos“ (*Giesmės*, nr. 19). Baimė, kuri sunkiomis dienomis gali apimti žmones, yra pagrindinis Šėtono ginklas, kuriuo jis naudojasi darydamas žmoniją nelaimingą. Bijantis žmogus netenka stiprybės gyvenimo kovoje su blogiu. Tad piktojo galia visuomet bando sėti baimę žmonių širdyse. Kiekviename amžiuje ir kiekvienoje eroje žmonija susidurdavo su baimė.

Būdami Dievo vaikai ir Abraomo, Izaoko bei Jokūbo palikuonys, turime stengtis išsklaidyti žmonių baimę. Baikštūs, bijantys žmonės savo darbo neatliks gerai, o Dievo darbo visai nesugebės atlikti. Pastarųjų dienų šventieji turi atlikti dieviškai paskirtą misiją, kurios tiesiog negalima užgožti baimė ar nerimu.

Vienas Viešpaties apaštalas prieš daug metų pasakė štai ką: „Pergalės prieš baimę raktas buvo suteiktas per Pranašą Džozefą Smitą. „Jeigu būsite pasiruošę, nebijosite“ (DS 38:30). Šią dievišką žinią šiandien reikia kartoti kiekviename kuole ir apylinkėje“ (Elder John A. Widtsoe, iš Conference Report, Apr. 1942, p. 33).

Ar esame pasiruošę paklusti Dievo įsakymams? Ar esame pasiruošę pergalingai pažaboti savo godžius troškimus? Ar esame pasiruošę laikytis teismo įstatymo? Jei į šiuos klausimus sąžiningai galėsime atsakyti „taip“, tai sugebėsime iš savo gyvenimo išvaryti

baimę. Baimės laipsnį savo širdyse galime gerai išmatuoti savo pasiruošimu gyventi teisiai – toks gyvenimas turėtų apibūdinti kiekvieną pastarųjų dienų šventąjį visais amžiais ir laikais.

Privilegija, garbė ir atsakomybė gyventi paskutinėmis dienomis

Leiskite užbaigti vienais didingiausiais mano kažkada skaitytais Pranašo Džozefo Smito žodžiais, kuris savo gyvenime patyrė tiek daug sunkumų ir, be abejo, sumokėjo aukščiausią pergalės kainą. Jis tikrai *siekė* pergalės, jis tikrai buvo laimingas, energingas ir optimistiškas žmogus. Jį pažinojusieji jautė jo stiprybę ir drąsą net pačiais tamsiausiais laikais. Jis neprarasdavo vilties ir ilgai neliūdėdavo.

Apie dabartinius visų mūsų laikus jis sakė, kad prie mūsų dienų temos „ypač mielai apsidavo [senovės] pranašai, kunigai ir karaliai; [visi šie senovės Dievo liudytojai] žvelgė ateitin, džiugiai laukdami laikų, kuriais mes gyvename; ir įkvėpti dangiško ir džiugaus laukimo giedojo, rašė ir pranašavo apie šiuos mūsų laikus; ... mes esame tie palaiminti žmonės, kuriuos Dievas išsirinko, kad įgyvendintų pastarųjų dienų šlovę“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas*, p. 492].

Kokia privilegija! Kokia garbė! Kokia atsakomybė! Koks džiaugsmas! Turime visas priežastis šiuo metu ir amžinybėje džiūgauti ir dėkoti už mūsų gyvenimo kokybę ir už mums duotus pažadus.⁹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Kaip mums gali padėti žinojimas, kad negandos yra Dievo plano dalis, skirta mūsų amžinajam tobulėjimui? (Žr. 1 poskyrį.) Kodėl, jūsų manymu, negandos yra svarbi mirtingojo gyvenimo dalis?
- 2 poskyryje peržiūrėkite Prezidento Hanterio mokymus apie negandų paskirtį. Ar esate patyrę negandų, išėjusių jums į naudą? Kaip galėtume į negandas pradėti žvelgti iš amžinosios Viešpaties perspektyvos?
- Kodėl, pagal Prezidento Hanterio mokymą, sunkumų metu turime priežasčių būti laimingi ir optimistai? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip tokiais laikais galėtume ugdytis didesnę optimizmą? Kokius palaiminimus mes ir toliau gauname net per didžiausias negandas?

- Kaip galime priimti Gelbėtojo pasisiūlymą padėti mums nešti naštas ir palengvinti sunkumus? (Žr. 4 poskyrį.) Ką reiškia imti ant savęs Jo jungą? Kaip Gelbėtojas yra jums padėjęs sunkumų metu?
- Prezidentas Hanteris moko, kad paskutiniųjų dienų negandų baimė nėra iš Dievo (žr. 5 poskyrį). Kuo žalingas gyvenimas su baime? Kaip galime gyventi su viltimi ir tikėjimu, o ne su baime?

Susijusios Raštų nuorodos

Jono 14:27; 16:33; Hebrajams 4:14–16; 5:8–9; 1 Nefio 1:20; Almos 36:3; DS 58:2–4; 101:4–5; 121:7–8; 122:7–9

Patarimas studijuojantiems

„Daugelio nuomone, geriausias laikas studijoms yra ryte, po nakties poilsio. [...] Kiti labiau mėgsta studijuoti tyliomis valandomis po darbų, kai baigiasi dienos rūpesčiai. [...] Tačiau nustatytas studijų laikas ne toks svarbus kaip tai, kad tas laikas būtų reguliarus“ (Howard W. Hunter, „Reading the Scriptures“, *Ensign*, Nov. 1979, 64).

Išnašos

1. “God Will Have a Tried People,” <i>Ensign</i> , May 1980, 24.	5. “An Anchor to the Souls of Men,” <i>Ensign</i> , Oct. 1993, 71.
2. “Come unto Me,” <i>Ensign</i> , Nov. 1990, 17–18.	6. “The Opening and Closing of Doors,” 59–60.
3. “The Opening and Closing of Doors,” <i>Ensign</i> , Nov. 1987, 54, 59.	7. “An Anchor to the Souls of Men,” 70.
4. “God Will Have a Tried People,” 25–26.	8. “Come unto Me,” 17–18.
	9. “An Anchor to the Souls of Men,” 71–73.

*„Viešpats pažadėjo, kad jei nusižeminsime ... ištikus
bėdai ir paprašysime jo pagalbos, tai būsime „padaryti
stiprūs ir ... palaiminti iš aukštybių“ (DS 1:28)*

Pagalba iš aukštybės

„Turbūt gyvenime nėra labiau patikinančio pažado, kaip dieviškos pagalbos ir dvasinio vedimo pažadas ištikus bėdai.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Hovardas V. Hanteris melstis išmoko dar būdamas mažas berniukas. Jis sakė: „Mano mama mokė mane melstis ir dėkoti Dangiškajam Tėvui už viską, kas mane džiugino. Dažnai Jam dėkodavau už žemės grožybes ir už nuostabų laiką, praleistą kaime ir prie upės kartu su skautais. Aš taip pat išmokau Jo paprašyti to, ko norėjau arba ko man reikėjo. [...] Žinojau, kad Dievas mane myli ir girdi.“¹

Visą savo gyvenimą Prezidentas Hanteris dieviškos pagalbos ieškojo per maldą, to jis mokė daryti ir kitus. Pavyzdžiui, jam tarnaujant vyskupu vienas jo apylinkės vyriškis supyko ant kito vyriškio. Prezidento Hanterio patarimas atspindėjo jo liudijimą apie per maldą ateinančią pagalbą:

„Tariau jam: „Mano broli, jei eisi namo ir kiekvieną rytą bei kiekvieną vakarą melsiesi už jį, tai susitiksiu su tavimi po dviejų savaitių tuo pačiu laiku ir tada nuspręsimė, ką turėtume daryti.“

Po tokio patarimo tas vyriškis sugrįžo ir apie kitą vyriškį pasakė: „Jam reikia pagalbos.“

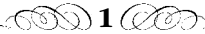
„Ar nori jam padėti?“ – paklausė Prezidentas Hanteris.

„Žinoma, kad noriu“, – atsakė vyriškis.

„Nebeliko jokios pagiežos ir kartėlio“, – vėliau prisiminė Prezidentas Hanteris. „Taip nutinka, jei meldžiamės vieni dėl kitų.“²

Hovardo V. Hanterio mokymai

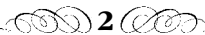
Mūsų Dangiškasis Tėvas pažada mums padėti ir vesti mus ištikus bėdai

Visiems mums gyvenime nutinka taip, kad prireikia ypatingos ir skubios pagalbos iš dangaus. Visi atsiduriame žadą atimančiose aplinkybėse arba mus suglumina gautas patarimas, todėl mums labai reikia dvasinės pagalbos, labai reikia surasti teisingą kelią ir pasielgti teisingai. Šio Evangelijos laikotarpio Raštų pratarinėje Viešpats pažadėjo, kad, jei nusižeminsime ištikus bėdai ir paprašysime jo pagalbos, tai būsime „padaryti stiprūs ir ... palaiminti iš aukštybių, ir laikas nuo laiko [gausime] pažinimą“ (DS 1:28). Tą pagalbą galime gauti ir mes, jei tik jos sieksime, pasikliausime ja ir seksime karaliaus Benjamino Mormono Knygoje pavadintomis „Šventosios Dvasios vilionėmis“. (Žr. Mozijo 3:19.)

Turbūt gyvenime nėra labiau patikinančio pažado, kaip dieviškos pagalbos ir dvasinio vedimo pažadas ištikus bėdai. Tai laisvai iš dangaus prieinama dovana, kurios mums reikia nuo pat ankstyvos jaunystės iki pat paskutiniųjų mūsų gyvenimo dienų. [...]

Jėzaus Kristaus Evangelijoje mes turime pagalbą iš aukštybės. Viešpats sako: „Būkite džiugūs, nes aš jus vesiu“ (DS 78:18). „Aš tau suteiksiu savo Dvasios, kuri apšvies tavo protą, kuri pripildys tavo sielą džiaugsmo“ (DS 11:13).

Liudiju apie Jėzaus Kristaus dieviškumą. Dievas tikrai gyvena ir suteikia mums savo Dvasios. Susidūrę su gyvenimo problemomis ir bandydami atlikti gyvenimo užduotis kliaukimės šia Dievo, mūsų Tėvo, dovana, ir taip surasime dvasinį džiaugsmą.

Kad būtume pamokyti iš aukštybės, turime, kaip ir Džozefas Smitas, skaityti Raštus ir melstis

Pranašas Džozefas Smitas, dar būdamas pasimetęs ir susirūpięs berniukas, ieškojo Viešpaties pažinimo ir valios. [...] Jaunojo Džozefo vaikystės metais Palmyros, Niujorko valst., apylinkėse kilo „neįprastas religinis sujudimas“. Jam atrodė, kad visa apygarda buvo paveikta to sujudimo, nes, kaip rašė jis, „didelės minios dėjos pri-

skirtingų religinių grupių, kas sukėlė nemažą sąmyšį ir susiskaldymą tarp žmonių“ [Džozefas Smitas–Istorija 1:5].

Vos keturiolikos metų sulaukusiam vaikinui tiesos paieškas apsunkino tai, kad tuo metu Smitų šeimos nariai praktikavo skirtingas religijas.

Taigi, turint omenyje šias aplinkybes, kviečiu jus apmąstyti šias ganėtinai įspūdingas tokio jauno amžiaus vaikinio mintis ir išgyvenimus: Jis rašė:

„Šio didelio sujudimo metu mano protas buvo žadinamas giliai mąstyti ir didžiai nerimauti; bet nors mano jausmai buvo gilūs ir dažnai stiprūs, vis tik aš laikiausi atokiai nuo visų tų grupių ...; toks didelis buvo sąmyšis ir kova tarp skirtingų denominacijų, kad tokiam jaunam ir tokiam žmonių bei reiškinių nepažįstančiam asmeniui, kaip aš, buvo neįmanoma prieiti kokią nors tvirtą išvadą apie tai, kuris teisus, o kuris klysta.

Dėl didelio ir nesiliaujančio šauksmo bei sumaišties mano protas kartais būdavo labai sujudintas. [...]

Šio žodžių karo ir nuomonių sąmyšio sukuryje aš dažnai savęs klausdavau: Ką daryti? Kuri iš visų šių grupių teisinga; o gal visos jos neteisingos? Jei kuri nors iš jų teisinga, tai kuri, ir kaip man ją atpažinti?

Kamuojamas sunkių minčių, kurias sukėlė šių religingų žmonių grupių ginčai, vieną dieną skaičiau Jokūbo laiško pirmojo skyriaus penktąją eilutę, kuri skamba taip: *Jeį kuriam iš jūsų trūksta išminties, teprašo Dievą, kuris visiems dosniai duoda ir nepriekaištauja; ir jam bus suteikta.*

Dar niekada jokia Raštų ištrauka su tokia galia neatėjo į žmogaus širdį, kaip ši tuomet atėjo į manąją. Atrodė, kad ji su didele jėga užvaldė visus mano širdies jausmus. Aš mažčiau apie ją vėl ir vėl, suvokdamas, kad jei kuriam reikia išminties iš Dievo, tai man; nes aš nežinojau, kaip pasielgti, ir jei negalėčiau gauti daugiau išminties, nei tada turėjau, niekada nesužinočiau“ [Džozefas Smitas–Istorija 1:8–12].

Ir tai, kas nutiko vėliau, pakeitė visą žmonijos istorijos tėkmę. Nusprendęs „paprašyti Dievą“, jaunasis Džozefas pasitraukė į netoli

Siekdami išminties iš Dievo galime sekti Džozefo Smito pavyzdžiu

jo kaimo buvusią giraitę. Ten, atsakydami į jo karštą maldą, Džozefą aplankė ir mokė Dievas, Amžinasis Tėvas, ir jo Sūnus Jėzus Kristus. To didžiojo apsiareiškimo metu, apie kurį nuolankiai liudiju, buvo atsakyta į žymiai daugiau mūsų Evangelijos laikotarpio klausimų, nei tik į tai, prie kurios bažnyčios jaunasis Džozefas turėtų jungtis, o prie kurios neturėtų.

Tačiau mano tikslas ... nėra nupasakoti pirmąsias Sugražinimo akimirkas, nors jos yra vieni švenčiausių pasakojimų Raštuose. Paprasčiausiai norėčiau pabrėžti nepaprastą to jauno ir nemokyto berniuko parodytą dvasinį jautrumą.

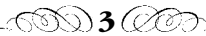
Kas iš mūsų, keturiolikmečių ar bet kurio kito amžiaus, sugebėtų nuolat aiškiai ir ramiai mąstyti, jei būtume iš visų pusių visaip blaškomi, ypač kai mąstytume apie tokį svarbų dalyką kaip mūsų amžinasis išgelbėjimas? Kas iš mūsų sugebėtųme atlaikyti emocinį konfliktą, galimai kiliantį dėl to, kad tėvai praktikoja skirtingas religijas? Kas iš mūsų, keturiolikmečių ar penkiasdešimtmečių, savo sielose ir Šventuose Raštuose ieškome atsakymų į tai, ką apaštalas Paulius vadino „Dievo gelmėmis“? (1 Kor 2:10.)

Kaip nepaprasta ... kad šis jaunuolis taip giliai pažvelgė į Raštus, o po to į asmeninę maldą – turbūt du galingiausius dvasinės įžvalgos ir dvasinių įspūdžių šaltinius, visuotinai prieinamus visai žmonijai. Be abejo, jį labai blaškė nuomonių skirtumai, tačiau jis

buvo pasiryžęs elgtis teisingai ir surasti teisingą kelią. Jis tikėjo, kaip turėtume tikėti aš ir jūs, kad jis gali būti pamokytas ir palaimintas iš aukštybės. Jis ir buvo pamokytas.

Bet tuojau galime pridurti, kad Džozefas Smitas turėjo ypatingą dvasią, kad jo atvejis buvo ypatingas. O kaip gi su visais kitais vyresniais iš mūsų (arba bent vyresniais nei keturiolika metų), neturėjusiais progos atverti Evangelijos laikotarpio? Mes taip pat privalome priimti sprendimus, spręsti nesusipratimus bei atlaikyti mūsų gyvenimą veikiančias žodžių karo pačiomis įvairiausiomis temomis lavinas. Pasaulis yra kupinas tokių sudėtingų problemų, ir kartais susidūrę su jomis labai aiškiai pajuntame savo amžių arba savo silpnumą.

Kartais galime pasijusti taip, lyg mūsų dvasinis aštrumas būtų atšipęs. Kai kuriomis labai sunkiomis dienomis galime pasijusti taip, lyg mus būtų apleidęs Dievas, palikęs mus vienus, pasimetusius ir susirūpinusius. Bet tokie jausmai neturėtų būti pasiteisinimas nei vyresniems iš mūsų, nei jaunesniems ir mažiau patyrusiems. Dievas visus mus pažįsta ir myli. Visi, kiekvienas iš mūsų, esame jo duka ar sūnus. Kad ir kokias pamokas mums gyvenimas pateiktų, pažadas vis dar tikras: „Jei kuriam iš jūsų trūksta išminties, teprašo Dievą, kuris visiems dosniai duoda ir nepriekaištauja; ir jam bus suteikta“ (Jokūbo 1:5).⁴

Malda yra vienas iš būdų įgyti dvasinį pažinimą ir vadovavimą

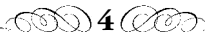
Pažinimas ir išmintis apie žemę bei viskas, kas yra žemiška, pas mus ateina per mūsų fizinius pojūčius žemiškais būdais. Mes liečiame, matome, girdime, ragaujame, uodžiame – ir taip mokomės. Tačiau dvasinis pažinimas, kaip sakė Paulius, pas mus ateina dvasiniu būdu iš dvasinio šaltinio. Paulius tęsia:

„Deja, juslinis žmogus nepriima to, kas ateina iš Dievo Dvasios. Jis tai laiko kvailyste ir nepajėgia suprasti, kad apie tuos dalykus reikia spręsti dvasiškai“ (1 Kor 2:14).

Jau išsiaiškinome ir žinome, kad vienintelis būdas įgyti dvasinį pažinimą yra Jėzaus Kristaus vardu per Šventąją Dvasią artintis prie Tėvo Danguje. Jei taip darysime ir būsime dvasiškai pasiruošę,

išvysime tai, ko mūsų akys galbūt anksčiau neregėjo, ir išgirsime tai, ko galbūt nebuvo anksčiau girdėję, t. y., Pauliaus žodžiais tariant, tai, ką yra paruošęs Dievas (1 Kor 2:9). Tokius dalykus gauname per Dvasią.

Mes tikime ir liudijame pasauliui, kad bendravimas su savo Tėvu Danguje ir patarimai iš Viešpaties yra prieinami ir mūsų dienomis. Mes liudijame, kad Dievas su žmogumi kalbasi taip pat, kaip kalbėjosi Gelbėtojo dienomis bei Senojo Testamento laikais.⁵

Melstis galime visada, ne tik beviltišku metu

Šiais laikais pamaldus pasišventimas ir pagarba šventumui atrodo neracionalu arba netinkama, arba viskas kartu. Tačiau tiems skeptiškiems „šiuolaikiškiems“ žmonėms reikia maldos. Pavojingos akimirkos, didelė atsakomybė, gilus nerimas ir žadą atimantis sielvartas – šie iššūkiai, sudrebinantys mūsų nusistovėjusią ramybę ir rutiną, sugrąžins mūsų prigimtinius impulsus. Jei leisimės, tai jie mus padarys nuolankesnius, švelnesnius ir pagarbesnius maldai.

Jeigu malda tėra tik mėšlungiškas šauksmas krizės metu, tai ji yra visiškai savanaudiška, o apie Dievą mąstome kaip apie remon-tininką ar pagalbos tarnybą, kuri mums reikalinga kilus nelaimėi. Aukščiausiai turėtume prisiminti dieną ir naktį – visada – ne tik tada, kai daugiau niekas nepadedą, o mums desperatiškai reikia pagalbos. Jei mums ir žinoma, kas žmogaus gyvenimui suteikia stebuklingą sėkmę ir kas žmogaus sielai turi neįkainojamą vertę, tai tik pamaldus, pagarbus ir pasišventęs bendravimas su mūsų Dangiškuoju Tėvu.

Psalmininkas giedoja: „Išgirk mano žodžius, Viešpatie, atkreipk dėmesį į mano dejonę!

Klauskis mano maldos šauksmo, mano Karaliau ir mano Dieve, maldauju tave!

Viešpatie, auštant tu girdi mano balsą, auštant kreipiuosi į tave malda ir laukiu“ (Ps 5:1–3).

Turbūt, kaip sakė psalmininkas, šiam pasauliui labiausiai už viską reikia „žvelgti aukštyn“ – tiek savo džiaugsmuose, tiek ir suspau-dimuose, tiek klestint, tiek ir skurstant. Mes turime nuolat žvelgti

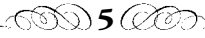
„Malda – tai sielos kuždesys Dievui Tėvui“

aukštyn ir pripažinti, kad Dievas yra visokio gėrio davėjas ir mūsų išgelbėjimo šaltinis. [...]

Mūsų visuomenėje yra daug sričių, iš kurių išnyko maldos dvasia, pagarbumas ir garbinimas. Įvairiuose rateliuose pilna sumanių, įdomių ar talentingų vyrų ir moterų, tačiau jų pilnaverčiam gyvenimui trūksta vieno esminio elemento. Jie nežvelgia aukštyn. Jie neatnašauja įžadų teisume [žr. DS 59:11]. Jų pokalbiai uždega, tačiau nėra šventi. Jų kalbos yra sąmojingos, tačiau ne išmintingos. Savo kabinete, persirengimo kambaryje ar laboratorijoje pagal orumo skalę jie nupuola taip žemai, kad pamatę savo ribotumą būtinai ima piktžodžiauti ant iš aukštybės ateinančių beribių galių.

Deja, bet kartais tokio pagarbumo trūksta net mūsų pačių Bažnyčioje. Kartais ten pernelyg triukšmaujame, į susirinkimus einame ir iš jų išeiname pernelyg nepagarbiai, o juk tai turėtų būtų mūsų pamaldus ir apvalantis garbinimas. Pagarbumas – tai dangaus atmosfera. Malda – tai sielos kuždesys Dievui Tėvui. Mums tikrai vertėtų

panašėti į mūsų Tėvą lygiuojantis į jį, visuomet atmenant jį bei labai rūpinantis jo pasauliu ir jo darbais.⁶

Dvasinį pažinimą įgyti sugebėsime tuomet, kai skirsime laiko meditacijai, apmąstymams ir maldai

Tikrai nėra lengva išsiugdyti dvasingumą ir tobulai susiderinti su aukščiausiomis dieviškomis jėgomis. Tam reikia laiko ir dažnai reikės pakovoti. Tai neatsitiks netyčia, tai pasiekama tik per sąmoningas pastangas ir per Dievo šaukimąsi bei jo įsakymų laikymąsi. [...]

Pranašas Džozefas Smitas ... turbūt yra aiškiausiai iš visų pasakęs, kodėl turime tapti dvasingesni ir kiek laiko bei kantrybės prireiks šiam procesui: [Jis] sakė: „Manome, jog Dievas sukūrė žmogų su protu, galinčiu mokytis, ir protiniais gebėjimais, kuriuos galima didinti pagal tai, ar jis priima ir kaip stropiai priima šviesą, teikiamą iš dangaus tai sąmonei; ir kuo žmogus labiau artėja prie tobulumo, tuo aiškesnis jo suvokimas ir didesnis džiaugsmas, kol jis įveikia savo gyvenimo blogybes ir praranda bet kokį norą nusidėti, ir kaip senovės šventieji pasiekia tokią tikėjimo būseną, kur jis apgaubiamas savo Kūrėjo galia ir šlove ir paimamas gyventi su Juo. Bet manome, kad tai būseną, kurios iki šiol nepasiekė joks žmogus“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 202].⁷

Turime skirti laiko, kad savo protus paruoštume dvasiniams dalykams. Dvasingumo neįgysime iš karto, kartu su įgaliojimo suteikimu. Reikalingas troškimas, pastangos ir asmeninis pasiruošimas. Tam, žinoma, reikia ... pasninkavimo, maldos, Raštų tyrinėjimo, patirties, meditavimo bei teisingo gyvenimo alkimo bei troškimo.

Man labai padeda šie Visagalio Dievo patarimai:

„Jei prašysi, gausi apreiškimą po apreiškimo, pažinimą po pažinimo, kad galėtum pažinti slėpinius ir taikingus dalykus – tai, kas neša džiaugsmą, tai, kas neša amžinąjį gyvenimą“ (DS 42:61).

„Prašykite Tėvą mano vardu, tikrai tikėdami, kad gausite, ir jūs turėsite Šventąją Dvasią, apreiškiančią visa, kas reikalinga žmonių vaikams“ (DS 18:18).

„Tegul didingi amžinybės dalykai būna jūsų protuose“ (DS 43:34).

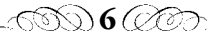
„Nuolat kraukitės savo protuose gyvenimo žodžius, ir reikiama valandą jums bus duota ta dalis, kuri bus skirta kiekvienam žmogui“ (DS 84:85).

„Stropiai ieškokite, visada melskitės ir būkite tikintys, ir viskas išeis jums į gera, jei vaikščiosite teisiai ir atminsite sandorą, kurią sudarėte vienas su kitu“ (DS 90:24).

„Dievas savo Šventąja Dvasia, taip, neapsakoma Šventosios Dvasios dovana, duos jums pažinimą“ (DS 121:26).

Šiuos pažadus Viešpats tikrai išpildys, jei mes jiems pasiruošime.

Skirkite laiko meditacijai, apmąstymams ir maldai apie dvasinius dalykus.⁸

Dievas mums padės, kad galėtume po truputį dvasiškai tobulėti

Vienas iš sunkumų stengiantis įgyti dvasingumą yra jausmas, kad reikia dar daug ką nuveikti ir kad smarkiai atsiliegame. Tobulumo dar niekas nepasiekė; tačiau galime susikoncentruoti į savo stiprybes, pradėti nuo ten, kur esame, ir ieškoti laimės ten, kur ji randama tik ieškant Dievo dalykų. Turėtume atminti šį Viešpaties patarimą:

„Todėl nepailskite daryti gera, nes jūs dedate didelio darbo pamatą. Ir iš mažų dalykų kyla tai, kas didinga.

Štai Viešpats reikalauja širdies ir uolaus proto; ir uolūs bei paklusnūs valgys Sionės žemės gėrybes šiomis paskutinėmis dienomis“ (DS 64:33–34).

Mane visuomet drąsindavo Viešpaties žodžiai, sakantys, kad „uolūs bei paklusnūs valgys Sionės žemės gėrybes šiomis paskutinėmis dienomis“. Visi galime būti uolūs ir paklusnūs. Kadangi Viešpats yra pasakęs, jog Sionės žemės gėrybes šiomis paskutinėmis dienomis valgys tobulieji, tai turbūt kai kas iš mūsų prarado viltį ir pasidavė. [...]

Pradėti galime čia pat. Pradėti galime dabar pat. Nereikia bėgti, reikia eiti žingsnis po žingsnio. Dievas, mūsų laimės kūrėjas, ves mus lyg vaikučius, ir tai darydami galiausiai pasieksime tobulumą.

Niekas šiame mirtingame gyvenime nėra pasiekęs viso įmanomo tobulo ar absoliučios dvasinės brandos. Kiekvienas žmogus turi ir privalo siekti dvasinio tobulėjimo. Jėzaus Kristaus Evangelija – tai dieviškas amžino dvasinio tobulėjimo planas. Tai daugiau nei etikos kodeksas. Tai daugiau nei socialinės tvarkos idealas. Tai daugiau nei pozityvus mąstymas apie asmeninį tobulėjimą ir ryžtą. Evangelija – tai gelbstinti Viešpaties Jėzaus Kristaus galia per jo kunigystę, dvasinį maitinimą ir Šventąją Dvasią. Jei tikėsime Viešpatį Jėzų Kristų ir paklusime jo Evangelijai, tobulinsimės žengdami mažais žingsneliais, melsime stiprybės, tobulinsime savo požiūrį ir ambicijas, tai sėkmingai atsidursime Gerojo Ganytojo kaimenėje. Tam prireiks drausmės, apmokymo, pastangų ir stiprybės. Tačiau Paulius yra pasakęs: „Aš visa galiu tame, kuris mane stiprina“ (Fil 4:13).

Šių dienų apreiškime randame tokį pažadą: „Pasitikėk ta Dvasia, kuri veda daryti gera, – taip, elgtis teisingai, vaikščioti nuolankiai, teisti teisiai; ir tai yra mano Dvasia.

Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: aš tau suteiksiu savo Dvasios, kuri apšvies tavo protą, kuri pripildys tavo sielą džiaugsmo;

ir tada tu pažinsi, arba per tai pažinsi viską, ko tik tu nori iš manęs, kas susiję su teismu, tikrai tikėdamas manimi, kad gausi“ (DS 11:12–14).⁹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Perskaite 1 poskyrį, pabandykite prisiminti metą, kuomet jums reikėjo pagalbos iš dangaus. Kaip dieviškos pagalbos ištikus būdai pažadas yra palaiminęs jūsų gyvenimą?
- Ko galime pasimokyti iš 2 poskyryje aprašyto Džozefo Smito pavyzdžio apie tai, kaip elgtis atsidūrus painiavoje? Kaip galime išsiugdyti tokį didesnę dvasinį jautrumą, kokį turėjo Džozefas?
- Apmąstykite prezidento Hanterio mokymus apie dvasinio pažinimo įgijimą (žr. 3 poskyrį). Kaip galėtume skatinti troškimą ir gebėjimą įgyti dvasinį pažinimą? Kaip dvasinis pažinimas yra jums padėjęs?

- Kodėl pavojinga apie Dievą mąstyti „kaip apie remontininką ar pagalbos tarnybą, kuri jums reikalinga atsitikus nelaimėi“? (Žr. 4 poskyrį.) Kokius palaiminimus esate gavę dėl to, kad meldžiatės?
- 5 poskyryje Prezidentas Hanteris moko apie tai, kaip išsiugdyti dvasingumą. Kodėl dvasinės stiprybės ugdymui būtinos pastangos? Ko galime pasimokyti iš šiamo poskyryje prezidento Hanterio cituojamų Raštų eilučių?
- Peržiūrėkite 6 poskyryje esančius prezidento Hanterio mokymus apie dvasinį augimą. Kokių mažų žingsnelių prireikė jūsų dvasinio augimo procese? Kaip šiame poskyryje pateikiami Prezidento Hanterio mokymai gali padėti žmogui, kuriam sunkiai sekasi augti dvasiškai?

Susijusios Raštų nuorodos

Psalmyno 25:5; Patarlių 3:6; 2 Nefio 32:8–9; Almos 5:46; 34:17–27; 37:36–37; DS 8:2–3; 88:63; 112:10; Džozefas Smitas–Istorija 1:13–17

Patarimas mokytojui

Pakvieskite klasės narius panagrinėti šį skyrių ir surasti jiems aktualius sakinius ar pastraipas. Pakvieskite juos pasidalinti tais sakiniais ar pastraipomis ir paaiškinti, kodėl tai jiems aktualu.

Išnašos

1. Iš Kellene Ricks, „Friend to Friend: From an Interview with Howard W. Hunter, President of the Quorum of the Twelve Apostles,“ *Friend*, Apr. 1990, 6.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 39–40.
3. “Blessed from on High,“ *Ensign*, Nov. 1988, 59, 61.
4. “Blessed from on High,“ 59–60.
5. “I Testify,“ *Ensign*, Nov. 1981, 13.
6. “Hallowed Be Thy Name,“ *Ensign*, Nov. 1977, 52–53.
7. “Developing Spirituality,“ *Ensign*, May 1979, 25.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 36–37.
9. “Developing Spirituality,“ 25–26.

*„Džozefas Smitas buvo ne tik didis žmogus, bet ir
įkvėptas Viešpaties tarnas bei Dievo pranašas“*

Džozefas Smitas – Sugražinimo pranašas

*„Iškilingai liudiju, kad Pranašas Džozefas
Smitas yra pateptasis Viešpaties tarnas
šiomis paskutinišiomis dienomis.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Nensė Novel, viena iš Hovardo V. Hanterio tėvo propromočiučių, XIX a. ketvirtojo dešimtmečio viduryje persikėlė į Lapyrą Mičigane. 1842 metais į Lapyrą iš Navū Ilinijoje užsuko Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios misionierius. Nensė išklausė jo žinios, pasimeldė dėl jos ir gavo liudijimą, kad jis mokė tiesos. Norėdama sužinoti daugiau apie Bažnyčią, ji nuvyko į Navū. Savo dienoraštyje ji taip aprašo savo patyrimus:

„Nuvykau paklausyti mormonų pamokslininko [Džozefo Smito], bet buvau labai atsargi, kad nelikčiau apgauta. Jis kalbėjo apie ant-rąjį Kristaus atėjimą. Kadangi jis skelbė tokią tiesą, kokios mokė Jėzus Kristus, tai aš irgi gavau liudijimą apie tai, kad jis kalbėjo tiesą ir kad Džozefas Smitas yra tikras pranašas, Dievo pašauktas ir išventintas atlikti didį darbą. Paprašiau, kad mane pakrikštytų.“¹

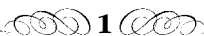
Hovardas V. Hanteris, kaip ir jo propromočiutė Nensė Novel, irgi turėjo tvirtą liudijimą apie pranašišką Džozefo Smito misiją. Praėjus trims savaitėms po to, kai tapo Bažnyčios prezidentu, jis nuvyko į Navū paminėti 150-ąsias Džozefo ir Hairumo Smitų nužudymo metines. Navū šventyklos teritorijoje vykusiame susirinkime Prezidentas Hanteris pasakė:

„Dėl Pranašo Džozefo pradėto darbo jaučiu tokią atsakomybę, kad per man paskirtą laiką čia, žemėje, esu pasiryžęs padaryti viską, ką galiu. Būdamas žemėje Džozefas tikrai buvo ištikimas ir atsi-davęs. [...] Iškilingai liudiju, kad Pranašas Džozefas Smitas yra

pateptasis Viešpaties tarnas šiomis paskutiniuosiomis dienomis. Kartu su juo liudiju apie Jėzaus Kristaus dieviškumą ir tikrumą.“²

Vėliau tą dieną prie Karteidžo kalėjimo vykusiame susirinkime Prezidentas Hanteris liudijo: „Džozefas Smitas, kuris šioje vietoje atidavė savo gyvybę, buvo Viešpaties įrankis sugražinant Jo Evangelijos pilnatvę ir Jo kunigystės įgaliojimą.“³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Dievas Tėvas ir Jėzus Kristus Džozefui Smitui pasirodė tam, kad pradėtų Sugražinimą

Evangelija pasauliui daug kartų buvo perduodama per pranašus, ir kaskart ji buvo prarandama dėl nepaklusnumo. 1820 metais tylą buvo nutraukta, ir Viešpats vėl pasirodė pranašui. Šis pranašas, Džozefas Smitas, galėjo paliudyti apie savo asmeninį tikrą žinojimą, jog Dievas gyvas, jog Jėzus yra Kristus, Dievo Sūnus, prisikėlusi Asmenybė, atskira ir skirtinga nuo Tėvo. Jis neliudijo apie tai, kuo tikėjo, ar apie tai, ką manė ar spėjo jis ar kiti, jis liudijo apie tai, ką žinojo. Jis tai žinojo todėl, kad jam asmeniškai pasirodė ir kalbėjo Dievas Tėvas ir Sūnus.⁴

Dievas ... jam [Džozefui Smitui] apsireiškė kaip atskiras asmuo. Be to, Tėvas ir Sūnus parodė nepaneigiamą tiesą, kad jie yra atskiros ir skirtingos asmenybės. Tikrai, Tėvo ir Sūnaus ryšys buvo įtvirtintas tokiu dievišku pristatymu jaunajam pranašui: „Tai mano mylimasis Sūnus. Jo klausyk!“ [Džozefas Smitas–Istorija 1:17].⁵

Išgirdę jaunąjį Džozefą Smitą sakant, kad jam pasirodė Dievas, žmonės ėmė iš jo juoktis ir šalinosi jo, panašiai kaip tai nutiko su vienu žmogumi, kadaise krikščionybės pradžioje pamokslavusiu Atėnuose tarp išmintingų ir gabių žmonių. Tačiau, kalbant apie tą senovės įvykį, Paulius tame didingame mokslo mieste faktiškai buvo vienintelis žmogus, žinojęs, kad numiręs žmogus gali atgimti iš naujo. Jis buvo vienintelis žmogus Atėnuose, kuris formalią stabmeldystę galėjo aiškiai atskirti nuo nuoširdaus vienintelio tikrojo ir gyvojo Dievo garbinimo. [Žr. ApD 17:19–20, 22–23].⁶

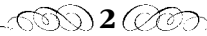
Abejojusieji Dievo Sūnumi, save skelbusiu Gelbėtoju, vis klausė: „Argi jis ne dailidės sūnus?!“ (Mato 13:55.) Kai Džozefas pranešė,

kad matė regėjimą ir Tėvą bei Sūnų, jo kaimynai, dvasininkai ir miestiečiai ėmė abejoti: „Argi jis ne ūkininko sūnus?!“ Kristus buvo persekiojamas ir atiduotas mirčiai, tačiau laikas tapo jo gynėju. Kas nutiko su dailidės sūnumi, tas nutiko ir su ūkininko sūnumi.⁷

Džozefas Smitas buvo ne tik didis žmogus, bet ir įkvėptas Viešpaties tarnas bei Dievo pranašas. Jo didybė susideda tik iš vieno dalyko – pareiškimo apie tai, kad regėjo Tėvą ir Sūnų ir kad sureagavo į to dieviško apreiškimo tikrumą. [...]

Liudiju ..., kad Tėvas ir Sūnus tikrai pasirodė pranašui Džozefui Smitui, kad mūsų dienomis pradėtų didžiojo paskutiniųjų dienų darbo išjudinimą.

Liudiju, kad tas jaunuolis pranašas, šioje Bažnyčioje vis dar laikomas esminiu stebuklu, yra gyvasis liudijimas, kad su Dievo pagalba ir vadovaujant pasaulio Gelbėtoji silpni ir paprasti dalykai išeis į priekį ir palauš galinguosius ir stipriuosius.⁸

Jėzus Kristus Savo Bažnyčią atkūrė per pranašą Džozefą Smitą

Pakludama Dievo įsakymui grupelė vyrų ir moterų 1830 m. balandžio 6 dieną ... susirinko pono Piterio Vitmerio [vyresniojo] namuose suorganizuoti Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios. [...] Nė vienas iš jų neturėjo nei ypatingo išsilavinimo, nei buvo reikšmingas vadovas. Jie buvo dori žmonės ir gerbiami piliečiai, beveik niekam nežinomi už jų gyvenamosios vietos ribų. [...]

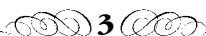
Šie nuolankūs, paprasti žmonės susirinko todėl, kad vienas iš jų, Džozefas Smitas jaunesnysis, labai jaunas vaikinai, buvo pareiškęs kai ką labai nepaprasto. Jis skelbė jiems ir kitiems jo klausantiems, kad iš dangaus kelis kartus gavo labai svarbių žinių, o taip pat atvirai regėjo Dievą Tėvą ir jo Mylimą Sūnų Jėzų Kristų. Po tokių apreiškimų Džozefas Smitas jau buvo išspausdinęs Mormono Knygą, Kristaus tarnavimo senovės Amerikos gyventojams metraščių. Be to, Viešpats šiam vaikinui, dabar jau dvidešimt ketverių metų, įsakė atkurti Bažnyčią, kuri egzistavo Naujojo Testamento laikais, ir kad visu savo atkurtu tyrumu ji būtų vėl pavadinta jos pagrindinio kertinio akmens ir amžinojo vadovo, paties Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu.

Tokiu būdu labai kukliai, tačiau ir labai reikšmingai prasidėjo pirmasis pasakojimo apie didingąją Bažnyčią veiksmas, ilgainiui pavekęs ne tik tą žmonių kartą, bet ir visą žmonijos šeimą. [...] Taip, tikrai kukli pradžia, tačiau pareiškimas apie prabilusį Dievą, apie vėl atkurtą Kristaus Bažnyčią ir apie dieviškai patvirtintas jos doktrinas buvo pats nepaprasciausias pareiškimas pasauliui nuo paties Gelbėtojo dienų, kuomet Jis vaikščiojo Judėjos takais ir Galilėjos kalvomis.⁹

Tarp visų [Džozefo Smito gautų] dieviškų apreiškimų buvo nurodymas atkurti tikrąją ir gyvąją Bažnyčią, tad šiais laikais ji buvo atkurta tokia, kokia egzistavo Gelbėtojo žemiškosios tarnystės metu. Pranašas Džozefas Smitas sakė, kad Jėzaus Kristaus Bažnyčia buvo suorganizuota „pagal Jo mums duotus įsakymus ir apreiškimus šiomis paskutinėmis dienomis, taip pat pagal Bažnyčios tvarką, aprašytą Naujajame Testamente“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 133]. [...]

[...] Tą 1830 m. balandžio 6 dieną pasikrikštijusieji Bažnyčioje tikėjo asmeniškai bendraujančio Dievo buvimu; jie tikėjo, kad jo ir jo Sūnaus Jėzaus Kristaus tikrumas sudaro amžinąjį šios bažnyčios pamatą.¹⁰

Per [Džozefą Smitą] ir paskesnius įvykius į žemę buvo sugrąžinta kunigystė ir Evangelijos pilnatvė. Ji daugiau niekada nebus iš jos paimta [žr. DS 65:2]. Kristaus Bažnyčia, Dievo karalystė žemėje, buvo vėl atkurta, o jos likimas, pasak Raštų, – risti pirmyn ir pripildyti visą žemę [žr. Danieliaus 2:35].¹¹

Džozefas Smitas buvo pranašas, regėtojas ir apreiškėjas

Pranašo Džozefo atėjimas į pasaulį buvo pranašystės išsipildymas. Dar prieš daugelį amžių į Egiptą parduotas Juozapas pranašavo:

„Viešpats, mano Dievas, pakels regėtoją, kuris bus rinktinis regėtojas mano strėnų vaisiui. [...] Ir jo vardas bus duotas pagal mane; ir tai bus pagal jo tėvo vardą“ (2 Nefio 3:6, 15).

Džozefo Smito jaunesniojo vardas buvo toks pats kaip ir senovės Juozapo, kuris buvo ištremtas į Egiptą. Jo vardas buvo toks pats kaip ir jo tėvo Džozefo Smito vyresniojo vardas. Taip išsipildė pranašystė.

Jis vadinamas Pranašu Džozefu Smitu ir „Džozefu regėtoju“. Jis taip pat dažnai vadinamas „pranašu, regėtoju ir apreiškėju“.

Pavadinimai „pranašas“, „regėtojas“ ir „apreiškėjas“ dažnai vartojami pakaitomis ir dauguma mano, kad tai reiškia vieną ir tą patį. Tačiau tai nėra vienas ir tas pats, nes šie pavadinimai turi atskiras ir skirtingas prasmes.

[Vyresnysis] Džonas A. Vidsou pranašu vadina mokytoją, tiesos aiškintoją. Jis moko tiesos, kurią žmogui apreiškia Viešpats ir kurią, su gautu įkvėpimu, jis perteikia pagal žmonių supratimą. Žodžiu „pranašas“ dažnai vadinamas žmogus, kuris iš Viešpaties gauna apreiškimų ir nurodymų. Dauguma mano, kad pranašas iš esmės nusako ateities įvykius, tačiau tai tėra viena iš daugelio pranašo funkcijų. Jis yra Viešpaties atstovas.

Regėtojas yra žmogus, kuris regi. Tačiau regi ne kūniškėmis akimis, o dvasinėmis. Regėjimo dovana yra antgamtinis apdovanojimas. Džozefas buvo lyg Mozė, senovės regėtojas. Mozė Dievą regėjo akis į akį. Tačiau tą regėjimą jis paaiškina tokiais žodžiais:

„Bet dabar mano paties akys matė Dievą; tačiau ne mano prigimtinės, bet mano dvasinės akys, nes mano prigimtinės akys nebūtų galėjusios pamatyti; nes aš būčiau turėjęs išdžiūti ir mirti jo akivaizdoje; bet ant manęs buvo jo šlovė; ir aš mačiau jo veidą, nes buvau atmainytas priešais jį“ (Mozės 1:11).

Neturėtume manyti, kad matyti dvasiškai nereiškia matyti tiesiogiai. Toks regėjimas nėra fantazija ar įsivaizdavimai. Objektas yra tikrai matomas, bet ne kūniškėmis akimis. Visi turime dvasines akis, kurios papildo mūsų kūniškas akis. Iš pradžių buvome sukurti dvasiškai, o vėliau mūsų dvasioms įvilkti buvo sukurti mūsų kūnai. Mums yra pasakyta, kad pirmajame būvyje vadovavomės rega. Tai reikė, kad regėjome dvasinėmis akimis, nes dar neturėjome kūnų su kūniškėmis akimis. Visi žmonės turi dvasinę regą, tačiau šios regos privilegija jie negali pasinaudoti tol, kol jos neatgaivina Viešpaties Dvasia. [...]

Kai kurie į žemę pasiūsti žmonės Šventosios Dvasios galia sugeba išsvysti ir regėti su Dievu susijusius dalykus. Regėtojas yra žmogus, kuris žino apie praeitį, kuris žino apie ateitį ir per kuriuos bus visas apreiškta (žr. Mozijo 8:15–17). Trumpai tariant, tai žmogus,

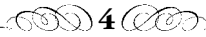

Pranašo Džoefo Smito gyvenimą „vedė apreiškimas“

kuris regi, kuris vaikšto Viešpaties šviesoje su dvasinėmis akimis, atvertomis ir atgaivintomis Šventosios Dvasios galia. Mozė, Samuelis, Izaijas, Ezechielis ir daugybė kitų buvo regėtojai, nes turėjo privilegiją iš arčiau nei kiti mirtingieji pamatyti dievišką šlovę ir galią.

Per apreiškimą sužinome tai, ko nežinojome arba tai, ką anksčiau žmogus žinojo, tačiau vėliau buvo ištrinta iš jo atminties. Apreiškimas visada siejasi su tiesa ir visada gaunamas su dievišku patvirtinimo antspaudu. Apreiškimas gaunamas įvairiai, tačiau reikia nepamiršti, kad apreiškėjas gyvena ir elgiasi taip, kad būtų harmonijoje su dieviška apreiškimo dvasia, tiesos dvasia, ir būtent todėl jis gali gauti dieviškas žinias.

Apibendrindami galime pasakyti, kad pranašas yra dieviškos tiesos mokytojas, regėtojas visomis to žodžio prasmėmis. [Džozefo Smito] dvasinę regą iki nepaprasto laipsnio atgaivino ir sudvasino Šventoji Dvasia. Būtent su šia dovana jis regėjo Tėvą ir Sūnų, kuomet nuėjo melstis į giraitę. Sekdami tolimesniais jo gyvenimo įvykiais ir darbais matome, kad jis pradėjo ne nuo savo paties galių. Jis kliovėsi Viešpačiu, todėl sulaukė jo pagalbos ir gavo iš jo nurodymų. Jo gyvenimą vedė apreiškimas.¹²

Gerbkime tą, kam Jehova kalbėjo

Giedodami giesmę „Gerbkime tą, kam Jehova kalbėjo“ (*Giesmės*, nr. 17) apie Džozefą Smitą prisimename tiek daug girtinų dalykų.

Jį gerbiame ne tik už tai, kad jam kalbėjo Jehova, bet ir kad jam kalbėjo kiti dangaus pasiuntiniai. Daug kas lankė, perdavė raktus ir mokė šį „rinktinį regėtoją“, iškeltą pastarosiomis dienomis (2 Nef 3:6–7). 1834 metais tėvas Smitas, laimindamas jaunėlį Smitą, pareiškė, kad senovės Juozapas iš Egipto matė šį pastarųjų dienų regėtoją. Senovės Juozapas pravirko supratęs, kaip pranašo Džozefo darbas palaimins gausią to ankstesniojo Juozapo ainiją.

Džozefą Smitą gerbiame ir už jo stropumą bei gebėjimą išversti bei gauti šimtus apreikšto Rašto puslapių. Jis buvo apreikšimo kanalas. Paskaičiuota, kad per jį perėjo daugiau nuostabių Raštų puslapių, nei per bet kurį kitą žmogų žmonijos istorijoje.

Džozefą gerbiame ne tik dėl gebėjimo išverti, bet ir dėl gebėjimo „gerai tai [išverti]“ (DS 121:8). Vaikystėje jam buvo atlikta skausminga kojos operacija, be kurios vėliau savo gyvenime jis nebūtų atlaikęs sunkaus Sionės stovyklos žygio iš Ohajo į Misūrį. To žygio metu Džozefas „daugumą laiko ėjo pėsčiomis, ir jo kojos ... buvo visos pūslėtos, kruvinos ir skaudančios“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas*, p. 277]. Jį ir Emą gerbiame už tai, kad ištvėrė skaudžias ankstyvas šešių savo ir įvaikintų vaikų netektis. Tai labai gerai supranta net vieno vaiko netekę tėvai.

Gerbiame Džozefą už gebėjimą atlaikyti persekiojimą, įskaitant ilgą ir nuožmų laisvės atėmimą Liberčio kalėjime. Daug kam tuomet viskas atrodė beviltiška. Bet dangaus Viešpats įkalintąjį Džozefą

patikino, kad „žemės pakraščiai teirasis apie tavo vardą“ (DS 122:1). Dabar gyvename tokiu laiku, kuomet daug kas teiraujasi apie Džozefą Smitą ir sugrąžintąją Evangeliją.

Nuo to laiko Džozefas jau seniai išpildė savo norą pasisverti su senovės šventaisiais ant priešingų svarstyklių lėkštelių ir išlyginti svarstykles [žr. *Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas*, p. 222]. Dabar jau galime giedoti apie tai, kad Džozefas yra karūnuotas tarp pranašų (žr. *Giesmės*, nr. 19).

Gerbiame Džozefą už tai, kad ištvėrė karčias ir daugkartines išdavystes bei nusivylimus. Į Karteidžo kalėjimą jis ėjo „kaip avinėlis į skerdyklą“, „ramus kaip vasaros rytas“ ir jo „sąžinė [buvo] švari nuo nusižengimo ... visiems žmonėms“ (DS 135:4). Į Karteidžą ėjo be kartelio. Į Karteidžą ėjo nesiskųsdamas. Koks nepaprastas gebėjimas gerai tai ištvirti!

Džozefas žinojo, į kurią pusę yra atsisukęs. Jis buvo atsisukęs į Gelbėtoją Jėzų Kristų, kurio klausėsi nuo pat tada, kai Dangiškasis Tėvas jaunajam Džozefui pasakė: „Tai mano mylimasis Sūnus. Jo klausyk!“ [Džozefas Smitas–Istorija 1:17].¹³

Pranašo Džozefo Smito gyvenimas ir misija mums padeda sugrįžti į kelią, vedantį į amžinąjį gyvenimą

Esu dėkingas už šį žmogų, už jo mokymus, už jo apreiškimus, už jo palikimą, nes per jį į žemę buvo sugrąžinta Evangelija. Manau, kad visoje istorijoje nėra gražesnio pasakojimo už šį paprastą ir mielą pasakojimą apie jaunuolį, kuris nuėjo į netoli savo namų esančią giraitę, atsiklaupė maldai ir išvydo dangiškuosius lankytojus.

Dabar žvelgiame į jo gyvenimą ir jo darbus. Daug žmonių smalsaudami bando išsiaiškinti jo rašytų žodžių paslaptį, tačiau nėra jokios paslapties. [...] Tebuvo paprastas tikėjimas, vaikinuko tikėjimas, kuriam teko mokytis apie Dievo dalykus. Vėliau šis vaikinukas neįgijo nei mokslinių pasiekimų, nei išsilavinimo, bet buvo Viešpaties mokomas apie tai, kas įvyks.

Dabar jau mums suteikta sąmonė ir protas. Mums tereikia tai lavinti ir ugdyti pagal Viešpaties duotus nurodymus Džozefui, turėti paprastą tikėjimą, kokį turėjo jis, ir būti pasiruošusiems sekti

paprastais nurodymais. Jei tai darysime ir eisime Viešpaties parodytu keliu bei išmoksime Jo paruoštas mums pamokas, tai pamatysime, jog mūsų gyvenimas apsilavė nuo viso to, kas prieštarauja Dievo tikslams, kaip tai nutiko su Džozefu. Jis buvo beveik tobulas žmogus, nes buvo apvalęs savo sielą ir savo protą, gyveno arti Viešpaties, gebėjo kalbėtis su Juo ir išgirsti Jį kalbant tai, kas mums dabar yra palikta per jo apreiškimus. Savo dvasinėmis akimis jis gebėjo regėti tai, kas buvo, ir tai, kas dar bus; mes turime įrodymų apie jo regėtų dalykų tiesą. [...]

Esu dėkingas už narystę šioje Bažnyčioje. Mano liudijimas apie jos dieviškumą laikosi ant paprasto pasakojimo apie jaunuolį, kurį atsiklaupusį po medžiais aplankė dangiškieji lankytojai. Aplankė ne tik vienas Dievas, bet dvi atskiros asmenybės – Tėvas ir Sūnus – taip žemei vėl apreiškdami tai, kas sudaro Dievybę. Mano tikėjimas ir liudijimas laikosi ant šio paprasto pasakojimo. O jei jis netikras, tai mormonizmas žlugs. Bet jei jis tikras – ir liudiju, kad tikrai tikras – tai šis įvykis yra pats didingiausias įvykis visoje istorijoje.

Meldžiu, kad minėdami šį didį pranašą ir apmąstydami jo gyvenimą savo širdyje jaustumėme dėkingumą už tuos dalykus, kurie mūsų gyvenime atsirado dėl jo regėjimo ir apreiškimų mums. Jis buvo išrinktas regėtojas, Viešpaties iškeltas tam, kad vestų mus šiomis paskutinėmis dienomis, idant savo žingsnį vėl pakreiptume į tą kelią, kuris veda į išaukštinimą bei amžinąjį gyvenimą.¹⁴

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie pirmąjį Džozefo Smito regėjimą (Žr. 1 poskyrį). Kokį poveikį jūsų liudijimui yra padaręs Pirmasis regėjimas? Kodėl pastarųjų dienų šventiesiems yra būtina turėti liudijimą, kad Džozefas Smitas buvo Dievo pranašas?
- Kokį įspūdi jums palieka Prezidento Hanterio mokymai apie Bažnyčios suorganizavimą? (Žr. 2 poskyrį.) Kokių palaiminimų jūs arba jūsų šeima yra gavusi per sugrąžintąją Jėzaus Kristaus Bažnyčią?
- Kodėl naudinga suprasti, ką reiškia vardai *pranašas*, *regėtojas* ir *apreiškėjas*? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip esate laiminami pranašų, regėtojų ir apreiškėjų?

- Prezidentas Hanteris 4 poskyryje vardija tai, dėl ko gerbiame Džozefą Smitą. Kaip šie mokymai padeda jums jausti didesnę dėkingumą Pranašui Džozefui Smitui? Ko galėtumėte pasimokyti iš Džozefo Smito pavyzdžio?
- Apžvelkite Prezidento Hanterio mokymus apie Džozefo Smito tikėjimą, dvasinį išsilavinimą bei paklusnumą (žr. 5 poskyrį). Kaip šiuos mokymus galėtume pritaikyti sau? Kaip galėtume parodyti savo dėkingumą už palaiminimus, kuriuos gavome per Pranašą Džozefą Smitą?

Susijusios Raštų nuorodos

Džozefo Smito vertimas, Pradžios 50:25–33; Danieliaus 2:44; Efeziečiams 2:19–22; 4:11–14; DS 1:17–32; 5:9–10; 122:1–2; 135; Džozefas Smitas–Istorija

Patarimas studijuojantiems

„Jausdami Evangelijos supratimo džiaugsmą, jūs norėsite praktiškai pritaikyti tai, ko išmokote. Stenkitės gyventi harmonijoje su savo supratimu. Taip darydami, jūs sustiprinsite savo tikėjimą, žinias ir liudijimą“ (*Skelbti mano evangeliją* [2004], p. 19).

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 7; taip pat žr. p. 6.
2. “The Temple of Nauvoo,” *Ensign*, Sept. 1994, 63–64.
3. “Come to the God of All Truth,” *Ensign*, Sept. 1994, 73.
4. Iš Conference Report, Oct. 1963, 100–101.
5. “The Sixth Day of April, 1830,” *Ensign*, May 1991, 64.
6. “The Sixth Day of April, 1830,” 63.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 228.
8. “The Sixth Day of April, 1830,” 64–65.
9. “The Sixth Day of April, 1830,” 63.
10. “The Sixth Day of April, 1830,” 64.
11. Iš Conference Report, Oct. 1963, 101.
12. “Joseph Smith the Seer,” in *The Annual Joseph Smith Memorial Sermons*, 2 vols. (1966), 2:193–194.
13. “The Temple of Nauvoo,” 63–64.
14. “Joseph Smith the Seer,” 2:197–198.

Jėzaus Kristaus Apmokėjimas ir Prisikėlimas

„Dėl apmokančios Gelbėtojo aukos ir Prisikėlimo mes pakilsime iš mirties amžinajam gyvenimui.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

1934 m. kovo 20 d. gimė pirmasis Hovardo ir Klaros vaikas. Sūnelį jie pavadino Hovardu Viljamu Hanteriu jaunesniuoju, bet vadino jį paprasčiausiai Biliu. Vasaros metu jie pastebėjo, kad Bilis yra kažkoks apatiškas. Gydytojai jam diagnozavo mažakraujystę. Hovardas du kartus davė kraujo perpylimui, tačiau Bilio sveikata nesitaisė. Išsamesni tyrimai parodė, kad buvo didelė žarnyno problema, dėl kurios Bilis netekdavo daug kraujo. Gydytojai atliko operaciją, kurios metu Hovardas gulėjo šalia sūnelio, kad duotų kraujo, tačiau rezultatai daug vilties neteikė. Po trijų dienų, 1934 m. spalio 11 d., mažasis Bilis tyliai mirė savo lovelėje, prie kurios sėdėjo jo tėveliai. Hovardas rašė: „Naktį išėję iš ligoninės buvome labai susisieloję ir priblokšti.“¹

Per Bilio ir kitų mylimųjų mirtis prezidentą Hanterį palaikė turimas liudijimas apie Gelbėtojo Apmokėjimą ir Prisikėlimą. Jis liudijo: „Mes tvirtai tikime, kad [Apmokėjimas] yra realybė ir kad visame dieviškame išgelbėjimo plane nėra nieko svarbesnio už apmokančią Jėzaus Kristaus auką. Mes tikime, kad išgelbėjimas ateina per Apmokėjimą. Jeigu jo nebūtų, tai visas sukūrimo planas nueitų niekais. [...] Jei nebūtų šios apmokančios aukos, tai fizinė mirtis būtų pabaiga. Nebūtų nei Prisikėlimo, nei mūsų dvasinio gyvenimo prasmės. Nebūtų jokios amžinojo gyvenimo vilties.“²

Per balandžio visuotines konferencijas, vykstančias maždaug per Velykas, Prezidentas Hanteris dažnai kalbėdavo apie Jėzaus Kristaus Prisikėlimą. 1983 m. balandžio visuotinėje konferencijoje jis kalbėjo:

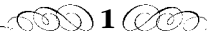
*Tuščias Gelbėtojo kapas „visam pasauliui skelbia:
„Nėra jo čia, jis prisikėlė!“ (Luko 24:6)“*

„Ši Velykų metą jaučiu stiprų raginimą liudyti apie Gelbėtojo prisikėlimo realumą. Mano broliai ir seserys, danguje tikrai yra Dievas, kuris jus ir mane myli ir rūpinasi mumis. Mes turime Tėvą Danguje, kuris pasiuntė savo Pirmagimį dvasinį vaiką, savo Vienintelį Pirmagimį kūne, kad jis mums būtų žemiškas pavyzdys, kad jis prisiimtų ant savęs pasaulio nuodėmes ir galiausiai būtų nukryžiuotas už pasaulio nuodėmes ir prisikeltų. [...]

Tikrai nuostabi žinia, kad po mirties dar bus gyvenimas; sugrįžti gyventi su savo Tėvu Danguje mes vėl galime dėl už mus pasiukojusio Gelbėtojo ir dėl savo pačių atgailavimo ir paklusnumo įsakymams.

Ši šlovingąji Velykų rytą, kuomet krikščioniškasis pasaulis kelioms akimirkoms atsigręžia į Jėzaus prisikėlimą, parodykime dėkingumą savo Dangiškajam Tėvui už mums parūpintą didįjį išgelbėjimo planą.³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Apmokėjimas buvo aukščiausias mūsų Dangiškojo Tėvo ir Jo Mylimojo Sūnaus Jėzaus Kristaus meilės poelgis

Mūsų Dangiškasis Tėvas buvo iš anksto numatęs, kad per Jėzaus Kristaus Apmokėjimą iš savo puolusios būsenos bus išpirkti jo vaikai. Mūsų Dangiškasis Tėvas, leidęs savo Viengimiui atlikti apmo-kančiąją auką, atliko meilės poelgį. O aukščiausias meilės poelgis buvo tai, kad jo mylimasis Sūnus atliko patį Apmokėjimą.

Daug kartų stovėjau Getsemanės sode. Mintyse mąstydavau apie Gelbėtojo kančią ir agoniją – tą agoniją, kurią pajuto, kai mūsų Dangiškasis Tėvas leido jam mūsų protams nesuvokiamu būdu ant savęs paimti visos žmonijos skausmus ir nuodėmes. Mano siela pritivindavo sielvarto pagalvojus apie tą didžiulę auką dėl žmonijos.

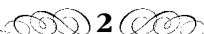
Stovėdamas prie Golgotos, kaukolės vietos, mąstydavau apie pažeminimą nukryžiuavimu, mūsų Gelbėtoją atvedusiu ne tik prie kūniškos mirties, bet ir prie jo bei visos žmonijos nemirtingumo. Mano siela vėl nurimdavo.

Stovėdamas prie sodo kapo įsivaizduodavau tą šlovingą Prisikėlimo dieną, kuomet Gelbėtojas iš to kapo išėjo gyvas, prisikėlęs ir nemirtingas. Apie tai pagalvojus, mano širdis imdavo plakti iš džiaugsmo.

Dėl šių patyrimų norėdavau mūsų Dangiškajam Tėvui išlieti savo sielą dėkingumu už meilę, kurią jis ir jo Sūnus mums parodė per šią šlovingą apmokančią auką. Čarlzo Geibrielio žodžiais tariant: „Apstulbintas Jėzaus malonės nūnai esu, Jo dieviškos meilės, aukos vardan visų. Per nuodėmes mano patyrė Jis tiek kančių ir mirė ant kryžiaus – suvirpu nuo šių minčių. O kaip puiku, kad šitiek Jam rūpiu, kad kentė, mirė už mane! Kaip nuostabu, kad Jis myli taip mane!“ [...]

Mano broliai ir seserys, liudiju jums, kad mūsų Dangiškasis Tėvas į pasaulį atsiuntė savo mylimąjį Sūnų Jėzų Kristų tam, kad padėtų įgyvendinti išgelbėjimo plano veikimą. Apmokėjimas simbolizuoja jo didžią meilę mums.⁴

Gelbėtojas ant Savęs paėmė visas mūsų nuodėmes, negalias, širdgėlas ir skausmus

Jėzus su savo Apaštalais susirinko paminėti Paschos. Tos paskutinės vakarienės metu jie visi priėmė jo įsteigtus sakramento simbolius, o po to nuėjo į Alyvų kalną.

Būdamas ištikimas mokytojo pašaukimui, jis ir toliau kalbėjo apie aukojamą avinėlį. Jis pasakojo jiems apie tai, kad jis bus ištiktas, o jie patys išsisklaidys lyg avys be piemens (žr. Mato 26:31). Jis sakė: „O kai prisikelsiu, aš nueisiu pirma jūsų į Galilėją“ (Mato 26:32).

Praėjus kelioms valandoms iš jo jau sunkėsi kraujo lašai, jis buvo plakamas tų pačių vadovų, kurie sakėsi vykde jo paties įstatymą. Galiausiai jis buvo nukryžiuotas tarp vagių. Buvo taip, kaip išpranašavo karalius Benjaminas Mormono Knygoje: „Jis iškęs gundymus ir kūno skausmą, alkį, troškulį ir nuovargį, netgi didesnę, negu žmogus gali iškęsti, nebent myriop; nes štai, kraujas sunksis iš kiekvienos poros – tokia didelė bus jo kančia dėl jo žmonių nelabumo ir bjauryščių. [...]

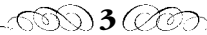
Jis ateina pas savuosius, kad išgelbėjimas ateitų žmonių vaikams ...; ir netgi po viso to jie laikys jį žmogumi ir sakys, kad jis velnio apsėstas, ir nuplaks jį, ir nukryžiuos“ (Mozijo 3:7, 9).

Esame skolingi pranašui Almai, supažindinusiame mus su jo kančių mastais: „Ir jis eis, kęsdamas visokius skausmus ir suspaudimus, ir gundymus; ir tai tam, kad galėtų išsipildyti žodis, sakantis: Jis paims ant savęs savo žmonių skausmus ir ligas.

Ir paims ant savęs mirtį, kad galėtų atrišti mirties pančius, surišusius jo žmones; ir paims ant savęs jų silpnybes, kad jo vidus prisipildytų gailestingumo pagal kūną, kad jis savo kūnu sužinotų, kaip pagelbėti savo žmonėms jų silpnybėse“ (Almos 7:11–12).

Tik pagalvokite apie tai! Kai jo kūnas buvo nuimtas nuo kryžiaus ir paskubomis patalpintas į pasiskolintą kapą, jis, tyrasis Dievo Sūnus, ant savęs jau buvo pasiėmęs ne tik kiekvieno atgailaujančio žmogaus sielos nuodėmes ir pagundas, bet ir visas įvairias mūsų ligas, širdgėlas ir skausmus. Visus tuos suspaudimus jis kentėjo lygiai taip pat, kaip ir mes juos kenčiame kūne. Jis visus juos iškentėjo. Jis tai padarė tam, kad išstobulintų savo gailestingumą ir gebėjimą pakylėti mus virš bet kokio žemiško išbandymo.⁵

Mes sugebame neteisingai pasirinkti, netgi blogai pasirinkti arba žalingai pasirinkti. Kartais mes net taip ir padarome, tačiau būtent tada visa savo jėga ir šlove pasireiškia Jėzaus Kristaus misija ir gailestingumas. [...] Jis tarpininkaudamas atlieka mūsų blogų pasirinkimų apmokėjimą. Jis yra mūsų užtarėjas pas Tėvą ir yra avansu apmokėjęs tas kaltes ir kvailystes, kurias dažnai padarome naudodamiesi valios laisve. Kad galėtume pilnai pasinaudoti šiuo Atpirkimu, mes turime priimti jo dovaną, atgailauti už tas klaidas ir sekti jo įsakymais. Šis pasiūlymas galioja visada; šis kelias atviras visada. Visuomet, net pačią tamsiausią valandą ir padarę pražūtingiausias klaidas, galime pažvelgti į Dievo Sūnų ir toliau gyventi.⁶

Jėzus Kristus pakilo iš kapo ir tapo pirmuoju prisikėlimo vaisiumi

Kartu su manimi sugrįžkime į tas paskutines scenas Šventojoje žemėje. Artinosi mūsų Viešpaties žemiškojo gyvenimo pabaiga. Jis gydė ligonius, kėlė numirusiuosius ir aiškino Raštus, tarp jų ir tuos, kuriuose parašyta apie jo paties mirtį ir prisikėlimą. Savo mokiniams jis pasakė:

„Štai pakilsime į Jeruzalę, ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas aukštesiems kunigams bei Rašto aiškintojams. Jie pasmerks jį mirti,

atiduos pagonims tyčiotis, nuplakti ir nukryžiuoti, bet trečią dieną jis prisikels“ (Mato 20:18–19). [...]

Auštant trečiai dienai, Marija Magdaliėtė ir „kita Marija“ atėjo prie kapo, kuriame buvo paguldytas jo negyvas kūnas [Mato 28:1; taip pat žr. Morkaus 16:1; Luko 24:10]. Truputį anksčiau vyriausieji kunigai ir fariziejai buvo nuėję pas Pilotą ir įtikino jį prie to kapo įėjimo pastatyti sargybą, „kad kartais atėję mokiniai neišvogtų jo ir nepaskelbtų liaudžiai: „Jis prisikėlė iš numirusių“ (Mato 27:64). Tačiau du galingi angelai nuo kapo angos nurideno akmenį, o ten stovėję sargai, tai pamatę, išsilakstė siaubo apimti.

Atėjusios prie kapo, tos moterys jį rado atidarytą ir tuščią. Likę angelai joms pranešė pačią nuostabiausią žmogaus ausiai žinią: „Jo čia nebėra, jis prisikėlė, kaip buvo sakęs“ (Mato 28:6).⁷

Jokia krikščioniškojo kanono doktrina nėra tokia svarbi visai žmonijai, kaip doktrina apie Dievo Sūnaus prisikėlimą. Jo dėka tapo įmanomas visų kada nors šiame pasaulyje gyvenusių ar dar gyveniančių vyrų, moterų ir vaikų prisikėlimas.

Kad ir kokią didelę reikšmę savo doktrinoje teiktume prisikėlimui, turbūt daugelis iš mūsų dar ne visai aiškiai matome viso to dvasinę svarbą ir amžinąjį didingumą. Jei tai matytume, tai žavėtu-mėmės šiuo grožiu, kaip tai darė Nefio brolis Jokūbas, ir pašiurp-tume pagalvoję apie tai, kas būtų buvę, jei nebūtume gavę šios dovanos. Jokūbas rašė:

„O Dievo išmintis, jo gailestingumas ir malonė! Nes štai, jei kūnas daugiau nebeprikeltų, mūsų dvasios taptų pajungtos tam angelui, kuris nupuolė iš Amžinojo Dievo akivaizdos ir tapo velniu, kad daugiau nebepakiltų“ (2 Nefio 9:8).

Prisikėlimas, be abejo, yra kiekvieno krikščionio tikėjimo šerdis; tai pats didingiausias stebuklas, atliktas pasaulio Gelbėtojo. Be jo mes tikrai būtume praradę bet kokią viltį. Leiskite pasinaudoti Pauliaus žodžiais: „Jeigu nėra mirusiųjų prisikėlimo, ... tai tuščias mūsų skelbimas, ... mes liekame melagingi Dievo liudytojai, nes liudijome Dievo akyse, kad jis prikėlęs Kristų. [...] O jei Kristus

*Netrukus po Savo prisikėlimo Jėzus Kristus pasirodė
Marijai Magdalietai (žr. Jono 20:1–18)*

nebuvo prikeltas, tai jūsų tikėjimas tuščias, ir jūs dar tebesate savo nuodėmėse“ (1 Korintiečiams 15:13–15, 17).⁸

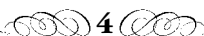
Jeigu nebūtų Prisikėlimo, tai Jėzaus Kristaus Evangelija nebūtų išmintingų posakių ir tariamai nepaaiškinamų stebuklų litanija. Tie posakiai ir stebuklai galiausiai neturėtų jokios pergalingos prasmės.

Ne, ši didžiausia pergalė yra didžiausias stebuklas: pirmą kartą žmonijos istorijoje tas, kuris buvo miręs, pats save prikėlė gyvenimui nemirtingume. Jis tikrai *buvo* Dievo Sūnus, mūsų nemirtingojo Tėvo Danguje Sūnus, o jo pergalė prieš fizinę ir dvasinę mirtis yra toji geroji naujiena, apie kurią turėtų kalbėti kiekvieno krikščionio liežuvis.

O amžinoji tiesa yra tai, kad Jėzus Kristus pakilo iš kapo ir tapo pirmuoju prisikėlimo vaisiumi. (Žr. 1 Kor 15:23.) Šio nuostabaus nutikimo liudininkais abejoti negalima.

Tarp išrinktų liudininkų yra ir Viešpaties Apaštalai. Juk pats šventosios apaštalytės pašaukimas yra liudyti pasauliui apie Viešpaties Jėzaus Kristaus dieviškumą. Džozefas Smitas sakė: „Esminiai mūsų religijos principai yra apaštalų ir pranašų liudijimas apie Jėzų Kristų: kad Jis numirė, buvo palaidotas, trečiąją dieną prisikėlė ir pakilo į dangų; o visi kiti su mūsų religija susiję dalykai tėra priedai prie to“ (*History of the Church*, 3:30). [...]

Mokydamas savo Apaštalus Kristus informavo, „jog reikia, kad Žmogaus Sūnus daug kentėtų, būtų seniūnų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmestas, nužudytas ir po trijų dienų prisikeltų“ (Morkaus 8:31). Taip ir buvo. Jis buvo nukryžiuotas ir paguldytas į kapą. Trečią dieną naujam gyvenimui tikrai prisikėlė visos žmonijos Gelbėtojas ir pirmasis Prisikėlimo vaisius. Dėl šios apmokančios aukos visi žmonės bus išgelbėti iš kapo, ir visi vėl gyvens. Apie tai visada liudijo Apaštalai, ir kartu apie tai liudiju aš.⁹

Prisikėlęs Jėzus daug kam pasirodė

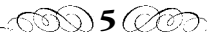
Po prisikėlimo Viešpats daug kam pasirodė. Jis rodė jiems savo penkias ypatingas žaizdas. Jis su jais vaikščiojo, kalbėjosi ir valgė, lyg nenorėdamas palikti jokių abejonių dėl to, kad prisikėlęs kūnas tikrai yra apčiuopiamas, sudarytas iš mėsos ir kaulų. Vėliau jis tarė tarp nefitų, kuriems įsakė: „Kelkitės ir ateikite pas mane, kad įkištumėte rankas į mano šoną ir taip pat kad paliestumėte vinių žymes mano rankose ir mano kojose, kad žinotumėte, jog aš -- Izraelio Dievas ir visos žemės Dievas ir buvau nužudytas už pasaulio nuodėmes.

Ir ... minia priėjo ir įkišo rankas į jo šoną, ir lieté vinių žymes jo rankose ir kojose; ir jie tai darė, prieidami po vieną, kol visi priėjo ir savo akimis pamatė, ir savo rankomis palietė, ir tikrai sužinojo ir paliudijo, kad tai tikrai jis, apie kurį pranašai rašė, jog ateisias“ (3 Nefio 11:14–15).

Visų visur esančių vyrų ir moterų pareiga bei džiaugsmas yra „ieškoti šito Jėzaus, apie kurį rašė pranašai ir apaštalai“ (Etero 12:41), ir įgyti dvasinį liudijimą apie jo dieviškumą. Liudyti apie Tėvą ir jo prisikėlusį Sūnų yra visų nuolankiai ieškančių ir įsiklausančių į Šventosios Dvasios balsą teisė ir pareiga.¹⁰

Gyvąjį prisikėlusį [Jėzų] mačiusių liudijimai niekada nebuvo paneigti. Jis pasirodė bent dešimt ar vienuolika kartų: Marijai Magdalietai ir kitai moteriai sode, dviem mokiniams kelyje į Emausą, Petru Jeruzalėje, apaštalams be Tomo, paskui su Tomu, apaštalams prie Galilėjos jūros, 500 brolių ant kalno, Viešpaties broliui Jokūbui bei apaštalams pakilimo dangun metu.¹¹

Kadangi esu pašauktas ir įšventintas liudyti pasauliui apie Jėzaus Kristaus vardą, tai šį Velykų metų liudiju, kad jis yra gyvas. Jis turi pašlovintą, nemirtingą kūną iš mėsos ir kaulų. Jis yra Tėvo Viengimis Sūnus kūne. Jis yra Gelbėtojas, pasaulio šviesa ir gyvybė. Po nukryžavimo ir mirties jis, kaip prisikėlusis asmenybė, pasirodė Marijai, Petru, Pauliui ir daugybei kitų. Jis pasirodė nefitams. Šiame mūsų Evangelijos laikotarpyje Jis pasirodė jaunajam pranašui Džozefui Smitui bei daugeliui kitų.¹²

Mes prisikelsime iš mirties ir turėsime nesibaigiantį gyvenimą

Velykos – tai visiems žmonėms duotos nemokamos nemirtingumo dovanos šventė, gyvybės sugrąžinimo ir visų žaizdų išgydymo šventė. Nors pagal amžinąjį augimo ir tobulėjimo planą mirti turėsime visi, tačiau visus mus turėtų guosti toks psalmininko pareiškimas: „Ašaros gali lietis visą naktį, bet džiaugsmas ateina su aušra“ (Ps 30:5).

Jobas uždavė klausimą, kurį drąsiai būtų galima tituluoti neblėstančiu klausimu: „Kai žmogus numiršta, ar bus jis vėl gyvas?“ (Jobo

14:14.) Iš neatmenamų iki pat šių laikų aidi toks Kristaus atsakymas: „... nes aš gyvenu ir jūs gyvensite“ (Jono 14:19).¹³

Mirties metu dvasia atsiskiria nuo kūno. Prisikėlimo metu dvasia vėl susijungs su kūnu, ir kūnas taps dvasiniu kūnu, sudarytu iš mėsos ir kaulų, tačiau gyvybę jam teiks dvasia, o ne kraujas. Tokiu būdu po prisikėlimo mūsų kūnai, atgaivinti dvasia, taps nemirtingi ir niekada nemirs. Būtent apie tai ir kalbėjo Paulius: „Jeigu esama juslinio kūno, tai esama ir dvasinio“, „kūnas ir kraujas nepaveldės Dievo karalystės“ [žr. 1 Korintiečiams 15:44, 50]. Juslinis kūnas yra sudarytas iš mėsos ir kraujo, bet atgaivintas dvasios (o ne kraujo) jis galės įeiti į karalystę. [...]

Esu įsitikinęs, kad Dievas yra gyvas ir kad Jėzus yra Kristus. Kaip Paulius prieš daugybę metų tą Velykų metų liudijo Korinto šventiesiems, taip ir aš prisidedu savo liudijimu, kad dėl Gelbėtojo apmokančios aukos ir prisikėlimo mes pakilsime iš mirties ir turėsime nesibaigiantį gyvenimą. Mintyse įsivaizduoju, kad jis ištiesia rankas į visus klausančius:

„... Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas.

Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius“ (Jono 11:25–26).¹⁴

Su Kristaus prisikėlimu gavome nemirtingumo ir galimybės įgyti amžinąjį gyvenimą palaiminimą. Jo tuščias kapas visam pasauliui skelbia: „Nėra jo čia, jis prisikėlė!“ (Luko 24:6.) Šiuose žodžiuose sudėta tiek vilties, patikinimo ir tikėjimo, kad viso to užteks mus palaikyti iššūkių ir kartais širdgėlos kupiname gyvenime.¹⁵

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Kaip Apmokėjimas parodo Dangiškojo Tėvo ir Jėzaus Kristaus meilę mums? (Žr. 1 poskyrį.) Kaip galime parodyti dėkingumą už šią meilės dovaną? (Žr. DS 42:29.)
- Peržiūrėdami 2 poskyrį suraskite, kokiais būdais mus laimina Apmokėjimas. Kaip prezidento Hanterio mokymai ir Raštų naudojimas didina mūsų suvokimą apie Apmokėjimą? Kokie patyrimai

sustiprino jūsų liudijimą apie Apmokėjimą? Kaip Apmokėjimo galia gali jus pastiprinti išbandymų metu?

- Kokį įspūdį jums palieka prezidento Hanterio mokymų apie Prisikėlimą studijavimas? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip galėtume būti dėkingesni už Prisikėlimo reikšmingumą?
- Peržiūrėkite 4 poskyrį, kuriame prezidentas Hanteris vardija daugybę Jėzaus Kristaus Prisikėlimo liudininkų. Kuo reikšmingi šių liudininkų liudijimai?
- Atkreipkite dėmesį į prezidento Hanterio mokymą, jog Prisikėlimas mums teikia „tiek vilties, patikinimo ir tikėjimo, kad viso to užteks palaikyti mus iššūkių ir kartais širdgėlos kupiname gyvenime“ (5 poskyris). Kokios vilties ir paguodos jums teikia Prisikėlimas? Kaip liudijimas apie Prisikėlimą praturtino jūsų gyvenimą?

Susijusios Raštų nuorodos

Jono 10:17–18; 2 Nefio 2:6–9, 22–27; 9:19–25; 3 Nefio 27:13–16; DS 18:10–16; 19:15–20; Mozės 6:59–60

Patarimas studijuojantiems

„Planuokite studijuoti taip, kad ugdytumėte savo tikėjimą Gelbėtoju“ (*Skelbti Mano Evangeliją* [2004], p. 22). Pavyzdžiui, studijuodami galite savęs paklausti: „Kaip šie mokymai galėtų man padėti labiau suprasti Jėzaus Kristaus Apmokėjimą? Kaip šie mokymai galėtų man padėti tapti panašesniais į Gelbėtoją?“

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 88; taip pat žr. 86–87.
2. Iš Conference Report, Oct. 1968, 139.
3. “Evidences of the Resurrection,” *Ensign*, May 1983, 16.
4. “The Atonement of Jesus Christ” (1988 m. birželio 24 d. pasakyta kalba misijų prezidentų seminare), 2–3, 7, Church History Library, Salt Lake City; taip pat žr. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 8–9.
5. “He Is Risen,” *Ensign*, May 1988, 16–17.
6. “The Golden Thread of Choice,” *Ensign*, Nov. 1989, 18.
7. “He Is Risen,” 16–17.
8. “He Is Risen,” 16.
9. “An Apostle’s Witness of the Resurrection,” *Ensign*, May 1986, 16–17.
10. “He Is Risen,” 17.
11. Iš Conference Report, Apr. 1963, 106.
12. “He Is Risen,” 17.
13. “An Apostle’s Witness of the Resurrection,” 16.
14. Iš Conference Report, Apr. 1969, 138–139.
15. “An Apostle’s Witness of the Resurrection,” 15–16.

Būdamas Dvylikos Apaštalių Kvorumo nariu Prezidentas Hovardas V. Hanteris pastarųjų dienų šventiesiems patarė sekti Bažnyčios Prezidentu

Nuolatinis apreiškimas per gyvuosius pranašus

*„Mus veda gyvasis Dievo pranašas,
gaunantis apreiškimą iš Viešpaties.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Po to, kai 1994 metų spalio visuotinėje konferencijoje buvo palaikytas kaip Bažnyčios Prezidentas, Hovardas V. Hanteris tokiais žodžiais išreiškė savo jausmus apie savo šventą pareigą:

„Mano mylimi broliai ir seserys, dėkoju jums už tai, kad palaikote mane. Stoviu prieš jus nuolankiai ir romiai, liūdėdamas dėl neseniai mirusio mūsų mylimo pranašo Prezidento Ezros Tafto Bensono. Man sopa širdį dėl brangaus draugo netekties, ypač dabar, kai gavau naujas pareigas.

Išliejau daug ašarų ir nuoširdžioje maldoje prašiau savo Tėvo Danguje padėti man būti vertam šio aukšto ir švento pašaukimo. Meldžiau, kad būčiau vertas nešti šį paskyrimą, kurį šiame Evangelijos laikotarpyje nešė kiti trylika vyrų. Turbūt tik jie, žiūrėdami iš kitos uždangos pusės, gali pilnai suprasti, kokią atsakomybės našta ir ypatingą priklausomybę nuo Viešpaties jaučiu priimdamas šį šventą pašaukimą.“

Prezidentas Hanteris aiškino, kad stiprybės ir patikinimo jis semiasi iš savo įsitikinimo, jog Bažnyčia vadovauja ne žmonės, o Pats Jėzus Kristus, kuris paruošia ir įkvepia tuos žmones, kuriuos Jis pašaukia pirmininkauti:

„Pastaruosius kelis mėnesius mane labiausiai stiprino mano tvirtas liudijimas apie tai, kad tai yra Dievo, o ne žmonių darbas. Jėzus Kristus yra šios Bažnyčios galva. Jis vadovauja jai žodžiais ir darbais. Esu neapsakomai pagerbtas už pašaukimą būti įrankiu jo rankose, kurį laiką pirmininkaujant jo Bažnyčiai. Nei aš, nei bet kuris kitas

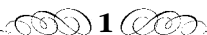
žmogus negalėtų panešti šio pašaukimo naštos, jei nežinotų, kad Kristus yra šios Bažnyčios galva.

Priimdamas šias pareigas pripažįstu, kad mano gyvenimą veikė stebuklinga Dievo ranka. Jis ne kartą pasigailėjo mano gyvybės ir atstatė mano jėgas, jis ne kartą sugrąžino mane nuo amžinybės slenksčio ir leido toliau kurį laiką tęsti žemiškąją tarnystę. Kartais susimąstydavau, kodėl jis manęs pasigailėdavo. Tačiau dabar šį klausimą atidėjau į šalį ir teprašau Bažnyčios narių tikėjimo ir maldų, kad galėtume dirbuotis išvien: kad aš galėčiau plūšėti su jumis ir įvykdyti Dievo tikslus šiuo mūsų gyvenimo periodu. [...]

Prieš trisdešimt penkerius metus buvau palaikytas kaip Dvylikos Kvorumo narys. Vis tie metai man buvo kupini pasiruošimo. [...] Nors mano eisena sulėtėjo, tačiau mano protas yra aiškus, o dvasia – jauna. [...]

Kaip ir prieš mane buvę Broliai, taip ir aš šį pašaukimą priimu su patikiniu, jog Dievas ves savo pranašą. Nuolankiai priimu pašaukimą tarnauti ir kartu su psalmininku pareiškiu: „Viešpats mano stiprybė ir mano skydas; mano širdis juo pasitiki. Jis man padėjo“(Ps 28:7).”¹

Hovardo V. Hanterio mokymai

Kiekviename Evangelijos laikotarpyje Dievas pašaukdavo Savo atstovą

Senąjį Testamentą vartantis žmogus mato didžių senovės žmonių raštus. Tie žmonės buvo vadinami pranašais. Naujojo Testamento knygos, be kitų dalykų, dar apima vėlesnio Evangelijos laikotarpio žmonių raštus, mokymus bei istoriją. Tie žmonės irgi buvo vadinami pranašais. Dar turime Vakarų pusrutulio pasaulio pranašų metraščius. Šie pranašai savo balsais skelbė pasauliui apie Viešpatį, priešindamiesi neteisumui ir mokydami Evangelijos principų. Visi jie paliko savo liudijimą.

Pranašas – tai Viešpaties pašauktas ir iškeltas žmogus, vykdan-
tis Dievo tikslus tarp jo vaikų. Jis yra gavęs kunigystę ir kalba su
įgaliojimu. Pranašai yra Evangelijos mokytojai ir gynėjai. Jie liudija
apie Viešpaties Jėzaus Kristaus dieviškumą. Pranašai yra išpranašavę

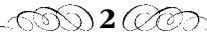
ateities įvykių, tačiau tai nėra pati svarbiausia jų pareiga, nors tai gali būti tam tikras jų pranašiškos galios įrodymas.

Teisių vadovų reikėjo kiekviename Evangelijos laikotarpyje, o Dievas juos pranašais išsirinko dar prieš jiems ateinant į šį žemišką gyvenimą [žr. Jeremijo 1:5; Abraomo 3:23].²

Šventajame Rašte esančių Viešpaties apreiškimų studijavimas patvirtina faktą, kad būtent nuolatinis apreiškimas visais amžiais vedė pranašus ir Bažnyčią. Jei nebūtų buvę nuolatinio apreiškimo, tai Nojus nebūtų pasiruošęs visą žemę pasiglemžusiam tvanui. Abraomas nebūtų buvęs atvestas iš Harano į Hebroną – Pažadėtąją žemę. Nuolatinis apreiškimas Izraelio vaikus iš vergijos atvedė atgal į pažadėtąją žemę. Apreiškimo per pranašus dėka buvo vykdomas misionieriškas darbas, atstatoma Saliamono šventykla bei pasmerktas pagoniškų tradicijų skverbimasis tarp izraelitų.

Prieš pakilimą į dangų Kristus Savo likusiems vienuolikai apaštalų pažadėjo: „Štai Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mato 28:20). Po pakilimo dangun Bažnyčiai per apreiškimą Jis vadovavo tol, kol išmirė Apaštalai, ir galiausiai Jėzaus Kristaus Bažnyčia atsimetė.³

Nuo pat savo istorijos pradžios iki pat šių dienų ši Bažnyčia turėdavo pranašą, regėtoją ir apreiškėją. Bažnyčiai vadovauja Jėzus Kristus. Jis veda savo pranašą. [...] Jo patarėjai [ir] Dvylikos Tarybos nariai ... taip pat yra pranašai, regėtojai ir apreiškėjai. [...] Bažnyčios nariams nereikia klausytis netikro trimito. Jie gali tikėti savo vadovų balsu, žinodami, kad juos veda Viešpats.⁴

Dievas Savo vaikus šiandien veda per gyvąjį pranašą

Yra vienas išskirtinis paskutiniųjų dienų ženklas, pasirodysiantis prieš antrąjį Viešpaties atėjimą. Jį regėjo tas pats Apaštalas, kuris užrašė Apreiškimo knygą. Jis sakė:

„Aš pamačiau kitą angelą, lekiantį dangaus viduriu, turintį paskelbti žemės gyventojams, visoms tautoms, gentims, kalboms ir žmonėms amžinąją evangeliją“ (Apr 14:6). [...]

Visam pasauliui liudijame, kad dangiškieji tarnai jau yra pasirodę mūsų laikais, iš dangaus jie sugrąžino įgaliojimą ir tas tiesas, kurias

buvo pražuvę dėl iškraipytų mokymų ir veiklos. Šiandien Dievas ir toliau patarinėja visiems Savo vaikams per gyvąjį pranašą. Mes skelbiame, kad Jis, kaip buvo žadėta, yra su Savo tarnais ir vadovauja Savo Bažnyčios reikalams visame pasaulyje. Kaip ir senovėje, apreiškimu vadovaujama misionieriškam darbui, šventyklų statymui, kunigijos pareigūnų pašaukimui. Apreiškimu perspėjama dėl visuomenės ydų, galinčių sutrukdyti mūsų Tėvo vaikams įgyti išgelbėjimą.

Šių laikų orakului Džozefui Smitui Viešpats pasakė:

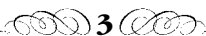
„Nes aš neatsižvelgiu į asmenis ir noriu, kad visi žmonės žinotų, kad greitai ateina ta diena; ta valanda dar neatėjo, bet jau čia pat, kai taika bus paimta nuo žemės ir velnias turės galią savo valdoms.

Ir taip pat Viešpats turės galią savo šventiesiems ir viešpataus tarp jų“ (DS 1:35–36).

Gelbėtojas tarp šventųjų šiandien viešpatauja per nuolatinį apreiškimą. Liudiju, kad šiomis dienomis jis yra su savo tarnais ir bus iki žemės pabaigos.

Tad nesusiaurinkime savo supratimo, jog apreiškimas egzistavo tik senovės laikais. Dievas visais amžiais buvo gailestingas ir mylėjo savo vaikus. Jis pasirodė ir šiuo istorijos laikotarpiu.⁵

Viešpats savo pateptiems pranašams apreiškė ir toliau apreiškė savo mintis. Iš dangaus ištakų Dievo pateptiesiems tarnams žemėje be paliovos plaukia apreiškimai. Mirus Pranašui Džozefui Smitui, Viešpaties balsas savo pranašams nesiliovė.⁶

Šiais dvasinės sausros laikais dvasinę oazę surasime įsiklausę į pranašo balsą

Senajo Testamento laikais sausros buvo įprastos baismės, tad žmonės gerai suprasdavo, kokių didelių nuostolių atneša pražuvęs derlius ir badaujantys žmonės. Amosas šį supratimą aiškiai suformulavo išpranašaudamas dvasinę sausrą. Jis pasakė: „... ne duonos badą ar vandens troškimą, bet Dievo žodžių badą“ [Amoso 8:11]. [...]

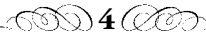
Šiais laikais įvairūs žmonės ir religinės institucijos nervingai blaškydamiesi bando išspręsti savo religines abejones bei prieštaravimus.

Mums tai primena šiuos Amoso žodžius: „[Jie] skubės šen ir ten, ieškodami Viešpaties žodžio, bet jo neras“ [Amoso 8:12].

Sprendimus jie bando rasti be apreiškimo uolos, o to daryti Viešpats nemokė [žr. Mato 16:17–18]. [...]

[...] Pasaulį kankinantis sumišimas ir nervingumas nėra dažnas tarp ištikimų Bažnyčios narių. [...] Turintieji tikėjimą ir valią tikėti girdi įtikinamą balsą. Tikrai, kaip rašė Amosas, gyvename sausros metu. [...] Vis dėlto toje sausroje nemažai žmonių yra suradę dvasinę oazę.

Nuolankiai liudiju, kad šiomis paskutinėmis dienomis turime sugrąžintąją Evangelijos pilnatvę ir kad šiandien žemėje yra pranašas, perduodantis Viešpaties mintis ir valią tiems, kurie klausosi ir su tikėjimu ją seka.⁷

Jeį seksime gyvųjų pranašų mokymais, tai nepaklysimė

Praeities Evangelijos laikotarpių ir amžių žmonėms pats svarbiausias pranašas buvo tas, kuris gyveno tuo metu ir apreiškėdavo jiems Viešpaties valią. Kiekvienu tokiu Evangelijos laikotarpiu su savitomis problemomis Viešpats Savo atstovais tarp žmonių pasiūkdavo pranašų.

Būtent dabar gyvenantis pranašas yra mūsų vadovas ir mokytojas. Tai jis šiuolaikiniame pasaulyje nurodo mums kryptį. Visuose keturiuose žemės pakraščiuose jį Viešpaties pranašu laikantys žmonės reiškia dėkingumą už šį dieviško vadovavimo šaltinį. [...]

Mintyse peržvelgdami visus pranašus nuo pat pradžios iki šių dienų, imame suvokti, koks mums yra didelis palaiminimas turėti dabar gyvenantį pranašą. Iš istorijos turėtume pasimokyti, kad, jei nebūsime pasiryžę klausytis Viešpaties pranašo įspėjimų ir sekti jo mokymais, tai patirsime Dievo teismus.⁸

Tik Bažnyčios Prezidentas turi teisę gauti apreiškimus visai Bažnyčiai arba oficialiai interpretuoti Raštus arba Bažnyčios doktrinas:

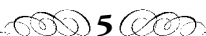
„Šioje bažnyčioje niekas, išskyrus mano tarną Džozefą Smitą jausnį, nebus paskirtas gauti įsakymus ir apreiškimus, nes jis juos gauna kaip Mozė“ (DS 28:2).⁹

Jei seksime mus mokančių Bažnyčios vadovų patarimais ir mokymais, tai nenuklysimė nuo to, kas yra labai svarbu mūsų asmeniui išgelbėjimui ir išaukštinimui.¹⁰

Esu labai dėkingas už tuos apreiškimus, pagal kuriuos yra sukurta nuostabi Bažnyčios valdymo sistema. Kiekvienas į Apaštalus įšventinamas ir Dvylikos Kvorumo nariu paskiriamas vyras yra palaikomas kaip pranašas, regėtojas ir apreiškėjas. Pirmoji Prezidentūra ir Dvylikos Apaštalų Kvorumas, pašauktas ir įšventintas turėti kunigystės raktus, turi įgaliojimą ir pareigą vadovauti Bažnyčiai, administruoti jos apeigas, aiškinti jos doktriną ir nustatyti bei prižiūrėti jos veiklą.

Kai Bažnyčios Prezidentas serga ar negali atlikti visų savo pareigų, du jo patarėjai, kartu su juo sudarantys Pirmosios Prezidentūros Kvorumą, toliau vykdo Prezidentūros darbą. Visi svarbūs klausimai, tvarka, programos arba doktrinos yra pamaldžiai apsvartomi taryboje, susidedančioje iš Pirmosios Prezidentūros patarėjų ir Dvylikos Apaštalų Kvorumo. Sprendimas nepriimamas tol, kol jo vieningai nepalaiko visi Pirmosios Prezidentūros ir Dvylikos Kvorumo nariai.

Jei Bažnyčia eis šiuo įkvėptu keliu, tai jai niekas nesukliudys. Vadovavimas Bažnyčiai ir pranašišku dovanų naudojimas visuomet priklausys tiems apaštališkiems įgaliotiniams, kurie turi ir naudoja visus kunigystės raktus.¹¹

Visuotinėje konferencijoje mus įkvėptai moko pranašai, regėtojai ir apreiškėjai

Apmąstydamas [visuotinės] konferencijos žinias savęs klausiu: kaip galėčiau padėti kitiems paragauti mūsų Dangiškojo Tėvo gerumo ir palaiminimų? Atsakymas toks: reikia sekti tų, kuriuos palaikome kaip pranašus, regėtojus ir apreiškėjus, bei kitų Visuotinių įgaliotinių mokymais. Tad studijuokime jų žodžius, išsakomus su Dvasios įkvėpimu, ir nuolat jais vadovaukimės. Šioje konferencijoje Viešpats šventiesiems apreiškia savo valią.¹²

Pranašai, regėtojai, apreiškėjai ir kiti Visuotiniai Bažnyčios įgaliotiniai visuotinės konferencijos metu duoda daug įkvėptų patarimų. Šių laikų pranašai mus ragina Bažnyčios žurnalų konferencinių

„Konferencija – tai dvasinio atgimimo laikotarpis, kuomet sustiprėja ir sutvirtėja pažinimas ir liudijimas“

numerių skaitymą padaryti svarbia ir reguliaria asmeninių studijų dalimi. Tokiu būdu visuotinės konferencijos tam tikra prasme tampa savotišku Doktrinos ir Sandorų papildymu arba priedu.¹³

Konferencija – tai dvasinio atgimimo laikotarpis, kuomet sustiprėja ir sutvirtėja pažinimas ir liudijimas, kad Dievas yra gyvas ir kad Jis laimina tuos, kurie yra ištikimi. Tai metas, kuomet pasiryžusiųjų jam tarnauti ir laikytis jo įsakymų širdyse išdeginamas supratimas, kad Jėzus yra Kristus, gyvojo Dievo Sūnus. Konferencijų metu mūsų vadovai įkvėptai moko, kaip mums elgtis savo gyvenime; jų metu pabunda mūsų sielos ir mes pasiryžtame būti geresni vyrai ir žmonos, tėvai ir motinos, paklusnesni sūnūs ir dukros, geresni draugai ir kaimynai. [...]

Šiandien susirinkę čia [į visuotinę konferenciją] galime teigti įgiję ypatingų, unikalių žinių apie Gelbėtojo Evangeliją. Pirmą kartą apie mus sužinančius žmones labiausiai nustebina mūsų pareiškimas

pasauliui, jog mums vadovauja gyvasis Dievo pranašas, kuris iš Viešpaties gauna apreiškimus, su Juo bendrauja ir yra Jo įkvepiamas.¹⁴

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Peržiūrėkite prezidento Hanterio mokymus 1 poskyryje. Kodėl Dievas kiekvienam Evangelijos laikotarpiui yra parūpinęs pranašų? Kokias funkcijas atlieka pranašai? Kaip galėtume vaikams padėti įgyti liudijimą apie pranašus?
- Kaip šiais laikais esame laiminami turėdami gyvą pranašą? (Žr. 2 poskyrį.) Kodėl svarbu, kad Dievo pranašams iš Jo „be paliovos [plauktų] apreiškimai“?
- Kas įrodo, kad gyvename „dvasinės sausros“ laikmečiu? (Žr. 3 poskyrį.) Kokių palaiminimų gavote už tai, kad įsiklausėte į gyvojo pranašo balsą?
- Prezidentas Hanteris moko, kad „tik Bažnyčios Prezidentas turi teisę gauti apreiškimus visai Bažnyčiai“ (4 poskyris). Kodėl tai naudinga žinoti? Kodėl naudinga žinoti, kad sekdami pranašus mes „nenuklysim“?
- Kuo jūsų gyvenime svarbi visuotinė konferencija? (Žr. 5 poskyrį.) Ar buvote palaiminti kurių nors mokymų per visuotinę konferenciją? Ką galite padaryti, kad visuotinė konferencija jūsų namuose ir gyvenime darytų didesnę įtaką?

Susijusios Raštų nuorodos

Amoso 3:7; Mato 10:41; Luko 1:68–70; Džozefo Smito Vertimas, 2 Petro 1:20–21; Mozijo 8:15–18; DS 1:14–16, 37–38; 21:1, 4–6; 43:2–6; 107:91–92

Patarimas mokytojui

Klasės padėdami lentoje užrašykite kelis klausimus, kurie apie šio skyriaus temą galėtų kilti kitų tikėjamų žmonėms. Pakvieskite klasės narius peržvelgti šį skyrį, surasti atsakymus į klausimus ir jais pasidalinti su kitais.

Išnašos

1. "Exceeding Great and Precious Promises," *Ensign*, Nov. 1994, 7–8.
2. Iš Conference Report, Oct. 1963, 99.
3. "No Man Shall Add to or Take Away," *Ensign*, May 1981, 65.
4. "Spiritual Famine," *Ensign*, Jan. 1973, 65.
5. "No Man Shall Add to or Take Away," 65.
6. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 196.
7. "Spiritual Famine," *Ensign*, Jan. 64, p. 64–65.
8. Iš Conference Report, Oct. 1963, 101.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 225.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 223.
11. "Exceeding Great and Precious Promises," 7. Prezidentas Hanteris apie šiuos svarbius principus kalbėjo būdamas Bažnyčios Prezidentu.
12. "Follow the Son of God," *Ensign*, Nov. 1994, 87.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 212.
14. "Conference Time," *Ensign*, Nov. 1981, 12–13.

*„Jėzaus Kristaus Evangelija ... yra pasaulinis
tikėjimas su visa apimančia žinia“*

Neškime Evangeliją į visą pasaulį

*„Darbuojamės gelbėdami sielas, kviesdami
žmones ateiti pas Kristų.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

1979 m. vyresnysis Hovardas V. Hanteris, tuomet būdamas Dvylikos Apaštalų Kvorumo nariu, pasakė: „Esu visiškai įsitikinęs, kad netolimoje ateityje matysime, kad didelių atradimų dėka Evangelija po visas tautas ims skliti taip, kaip dar nesklido nei šiame, nei bet kuriame ankstesniame Evangelijos laikotarpyje. Esu tikras, kad galėsime retrospektyviai pažvelgti ir užrašyti, kaip užrašė Lukas: „Dievo žodis klestėjo“ (ApD 6:7).“¹

Kai vyresnysis Hanteris kalbėjo šiuos žodžius, politiniai apribojimai neleido misionieriams Evangelijos mokyti daugumoje Rytų Europos bei Tarybų Sąjungos šalių. Tačiau per po to sekusį dešimtmetį dauguma tų apribojimų buvo panaikinti. 1989 ir 1990 metais buvo nuversta Berlyno siena, beveik trisdešimt metų skyrusi Vakarų ir Rytų Vokietijas. Tuo metu prezidentas Hanteris tarnavo Dvylikos Kvorumo prezidentu. Štai kokias mintis jis išsakė apie šį istorinį įvykį bei kitus tuo metu pasaulyje vykusius pokyčius:

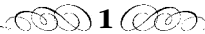
„Pastaruoju metu daug dėmesio buvo skiriama Berlyno sienai. Be abejo, mes džiaugiamės matydami, kad ši siena nuversta, nes tai simbolizuoja naujas laisves. [...] Bandydami suprasti pasaulį apimančią susitaikymo dvasią ir jos prasmę Evangelijos kontekste, turime savęs paklausti: ar tik ne Viešpaties ranka panaikino politines kliūtis ir atvėrė ertmes iki šiol neįveiktose sienose, kad būtų galima mokyti Evangelijos? Ar tai įvyko ne pagal dievišką planą ir dievišką tvarkaraštį?“²

Prezidentas Hanteris jautė, kad šie pokyčiai Bažnyčios nariams davė svarbią atsakomybę. Jis sakė, kad, atsivėrus daugiau tautų, prireiks daugiau misionierių, kad būtų įvykdytas pavedimas nešti Evangeliją visam pasauliui.³

Prezidento Hanterio troškimas padėti visiems Dievo vaikams, nepriklausomai nuo jų tautybės ar religijos, buvo akivaizdus jam dirbujantis Artimuosiuose Rytuose. Pirmoji Prezidentūra jam pavedė svarbių užduočių Jeruzalėje, tarp jų Orsono Haido atminimo sodo bei Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centro Jeruzalėje statybas. Nors tame regione misionieriškas darbas buvo draudžiamas, tačiau ten besidarbuodamas prezidentas Hanteris susirado gerų draugų – tiek žydų, tiek arabų. Jis pasakė: „Jėzaus Kristaus Evangelijos tikslas – skatinti aukščiausios tvarkos meilę, vienybę ir brolystę.“⁴

Besidarbuojant su Dievo vaikais visame pasaulyje, prezidento Hanterio žinia būdavo ta pati: „Mes esame jūsų broliai – nei vienos tautos ar tautybės nelaikome antrarūšiais piliečiais. Visus kviečiame ... pasidomėti mūsų žinia ir priimti mūsų draugystę.“⁵

Hovardo V. Hanterio mokymai

Sugrąžintoji Evangelija yra skirta visiems žmonėms, nes visi yra to paties Dievo vaikai

Jėzaus Kristaus Evangelija, mūsų mokoma Evangelija, kurios apeigas atliekame, yra pasaulinis tikėjimas su visa apimančia žinia. Ji nėra nei ribota, nei šališka, nei priklausanti nuo istorijos ar mados. Jos esmė yra visuotinai ir amžinai tikra. Jos žinia yra skirta visam pasauliui, šiomis paskutinėmis dienomis ji sugrąžinta tam, kad patenkintų kiekvienos žemės tautos, giminės, liežuvio ir liaudies poreikius. Ji vėl, kaip ir iš pat pradžių, įsteigta tam, kad ugdytų brolystę, saugotų tiesą ir gelbėtų sielas. [...]

Pagal šios Evangelijos žinią visa žmonijos rasė yra viena šeima, kilusi iš vieno Dievo. Visi vyrai ir moterys, yra ne tik fiziškai kilę iš Adomo ir Ievos, savo pirmųjų žemiškų tėvų, bet turi ir dvasinę kilmę, vedančią iki pat Dievo, Amžinojo Tėvo. Tokiu būdu visi žemės žmonės tiesiogine prasme yra broliai ir seserys Dievo šeimoje.

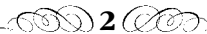
Jei visi žmonės suprastų ir priimtų šią visuotinio Dievo Tėvo sampratą, tai jie daug geriau suprastų Dievo rūpestį jais ir savo tarpusavio santykius. Būtent žinia apie gyvenimą ir meilę numalšina slogias tradicijas, grįstas rase, kalba, ekonomine ar politine padėtimi, išsilavinimo laipsniu ar kultūrine kilme – visi esame tos pačios dvasinės kilmės. Mūsų genealogija – dieviška; kiekvienas asmuo yra dvasinis Dievo vaikas.

Tokiame Evangelijos suvokime nėra vietos susitraukusiam, siauram ar žalingam požiūriui. Pranašas Džozefas Smitas pasakė: „Viena iš pagrindinių Dievybės savybių yra meilė, ir ja turi pasižymėti tie, kurie siekia būti Dievo sūnumis. Dievo meilės kupinas žmogus neapsiribos vien savo šeimos laiminimu, bet apkeliaus visą pasaulį, trokšdamas palaiminti visą žmoniją“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 319]. [...]

Sugrąžintoji Evangelija yra dieviškos meilės žinia, skirta visiems žmonėms visur, nes visi žmonės yra to paties Dievo vaikai. Pirminė Evangelijos žinia buvo gražiai išreikšta tokiame 1978 m. vasario 15 dienos Pirmosios Prezidentūros pareiškime:

„Remdamasi senovės ir šių laikų apreiškimu, Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia džiugiai moko ir skelbia krikščionišką doktriną, kad visi vyrai ir moterys yra broliai ir seserys, kraujo ryšiu susieti ne tik su žemiškais protėviais, bet ir yra tiesioginiai Amžinojo Tėvo dvasiniai vaikai“ [Statement of the First Presidency Regarding God's Love for All Mankind, Feb. 15, 1978].

Pastarųjų dienų šventieji į kitų tikėjimų žmones žiūri pozityviai ir geranoriškai. Mes tikime juos esant tiesioginiais mūsų broliais ir seserimis. Mes tikime, kad esame to paties Dangiškojo Tėvo sūnūs ir dukterys. Mes turime bendrą genealogiją, kurios pradžių pradžia – Dievas.⁶

Bažnyčios misija – skelbti Evangeliją visoms tautoms

Kadangi ši Bažnyčia yra Dievo karalystė žemėje, tai ji turi misiją visoms tautoms. „Tad eikite ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, mokydami laikytis visko, ką tik esu jums įsakęs“ (Mato

28:19–20). Šių Mokytojo lūpomis išsakytų žodžių nevaržo jokios valstybinės sienos; jie neapsiriboja viena konkrečia rase ar kultūra. Nė viena tauta nelaikoma geresne už kitą. Mokymas yra aiškus – „padarykite mano mokiniais *visų* tautų žmones“ . [...]

Kadangi esame Viešpaties Bažnyčios nariai, tai turime žvelgti toliau savo asmeninių nusistatymų. Turime atrasti tą aukščiausiąją tiesą, jog mūsų Tėvas tikrai neatsižvelgia į asmenis. Kartais mes be reikalo įžeidžiame kitų tautybių brolius ir seseris, vienos tautos žmones išskirdami iš kitos tautos žmonių. [...]

Įsivaizduokite daug sūnų turintį tėvą. Visi tie sūnūs turi skirtingus charakterius, polinkius ir dvasines savybes. Ar vieną kurį sūnų jis myli labiau už kitus? Turbūt vienam, dvasiškai silpnesniam, sūnui tėvas rodo daugiau dėmesio ir meldžiasi už jį daugiau, nei už kitus. Ar tai reiškia, kad jis mažiau myli kitus? Ar įsivaizduojate, kad mūsų Dangiškasis Tėvas vieną savo atžalų tautybę myli labiau nei kitas? Mūsų Bažnyčios nariams nederėtų pamiršti šio raginančio Nefio klausimo: „Argi nežinote, kad yra daugiau kaip viena tauta?“ (2 Nef 29:7). [...]

Mūsų broliams ir seserims visose tautose iškilmingai liudijame, kad Dievas yra prabilęs mūsų dienomis šiame laikotarpyje, kad yra atsiųsti dangiškieji pasiuntiniai ir kad savo mintis ir valią Dievas yra apreiškęs pranašui – Džozefui Smitui. [...]

Kadangi mūsų Tėvas myli visus savo vaikus, tai ir mes turime mylėti visus žmones – visų rasių, kultūrų ir tautybių – ir mokyti juos Evangelijos principų, kad jie galėtų juos priimti ir pažinti Gelbėtojo dieviškumą.⁷

Savo kukliomis pastangomis stiprindami brolybę ir mokydami apreikštos tiesos, pasaulio žmonėms sakome tai, ką su didele meile pasiūlė Prezidentas Džordžas Albertas Smitas:

„Atėjome ne tam, kad iš jūsų atimtume jūsų turimas gerąsias savybes ir tiesą. Atėjome ne tam, kad ieškotume jumyse ydų ar jus kritikuotume. [...] Išsaugokite visą tą gėrį, kurį turite, ir leiskite jums atnešti daugiau gėrio tam, kad būtumėte laimingesni ir kad būtumėte pasiruošę įeiti mūsų Dangiškojo Tėvo akivaizdon.“⁸

Mūsų darbas – gelbėti sielas, kviesti žmones ateiti pas Kristų, į krikšto vandenį juos vesti tam, kad toliau tobulėtų kelyje į amžinąjį

„Mūsų darbas – gelbėti sielas“

gyvenimą. Šiam pasauliui reikia Jėzaus Kristaus Evangelijos. Ši Evangelija pasauliui parodys vienintelį žinomą kelią į ramybę.⁹

Būdami Jėzaus Kristaus Bažnyčios nariai, mes siekiame tiesos suvienijimo. Siekiame išplėsti meilės ir supratimo ratą tarp visų žemės žmonių. Tokiu būdu stengiamės išpuoselėti taiką ir laimę, ne tik tarp krikščionių, bet ir tarp visos žmonijos. [...]

Ne be Džozefo [Smito] pagalbos įkurta Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia dabar yra pasaulinė religija; ir tai ne todėl, kad jos narių yra visame pasaulyje, o iš esmės todėl, kad jos žinia yra visapusiška ir nešališka, ji priima visą tiesą ir yra sugrąžinta visos žmonijos poreikiams patenkinti.

[...] Šią meilės ir vilties žinią mes siunčiame visam pasauliui. Ateikite pas visos tiesos Dievą, kuris ir toliau per pranašus kalba Savo vaikams. Išklauskite žinios To, kuris ir toliau siunčia Savo tarnus skelbti nesibaigiančiosios Evangelijos visoms tautoms, giminėms, liežuviams ir liaudims. Ateikite ir puotaukite prie stalo, kurį jums paruošė Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia. Prisijunkite prie mūsų ir kartu sekime ja įkūrusiu Geruoju Ganytoju.¹⁰

 3

Jėzaus Kristaus Apmokėjimo palaiminimus gavusieji turi pareigą paliudyti apie Jį

Kaip Apmokėjimas siejasi su misionierišku darbu? Kai patiriame Apmokėjimo palaiminimus savo gyvenime, mes netveriamo noru pasirūpinti [kitų] gerove.

Mormono Knygoje gausu šį principą iliustruojančių pavyzdžių. Paragavęs medžio vaisiaus (tai simbolizuoja Apmokėjimo priėmimą), Lehis pasakė: „Panorau, kad mano šeima taip pat jo valgytų“ (1 Nefio 8:12). Atsivertęs ir gavęs nuodėmių atleidimą, tikėdamas Jėzumi Kristumi Enosas pasakė: „Aš ėmiau trokšti gerovės savo broliams nefitams“ (Enoso 1:9). Po to jis meldėsi už lamanitus, nesutaikomus nefitų priešus. Dar yra pavyzdys apie keturis Mozijo sūnus – Amoną, Aaroną, Omnerą ir Himnį. Per Apmokėjimą gavę savo nuodėmių atleidimą, jie ėmėsi ištisus metus darbuotis tarp lamanitų, vesdami juos pas Kristų. Raštai byloja, kad „jie negalėjo net pagalvoti, kad pražūtų bent viena žmogaus siela“ (Mozijo 28:3).

Kilnų pavyzdį apie tai, kaip sandorą sudaręs žmogus trokšta dalintis Evangelija su kitais, geriausiai iliustruoja Almos jaunesniojo pavyzdys. Leiskite jums perskaityti jo liudijimą. [...]

„[...] Nuo to laiko net iki šiol aš neatlyždamas dirbau, kad atvesčiau sielas į atgailą; idant atvesčiau jas ragauti nepaprasto džiaugsmo, kurio aš paragavau; kad jos taip pat galėtų užgimti iš Dievo ir būti pripildytos Šventosios Dvasios“ [Almos 36:24; taip pat žr. Almos 36:12–23].

Svarbus asmens atsivertimo rodiklis yra troškimas dalintis Evangelija su kitais. Dėl šios priežasties Viešpats kiekvieną Bažnyčios narį įpareigojo būti misionieriumi.

Pasiklausykite, kokią sandorą sudaro Bažnyčioje pasikrikštijantis žmogus:

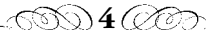
„Kadangi norite įeiti į Dievo kaimenę ir vadintis jo žmonėmis, ir pasiryžę nešti vienas kito naštas, kad jos būtų lengvos; taip, ir pasiryžę gedėti su tais, kurie gedi; taip, ir guosti tuos, kuriems reikia paguodos, ir būti Dievo liudytojais visada ir visame, ir visur, kur bebūtumėte, net iki mirties, kad būtumėte išpirkti Dievo ir

priskaičiuoti prie tų iš pirmojo prisikėlimo, kad turėtumėte amžinąjį gyvenimą“ (Mozijo 18:8–9).

Dievo liudininkai turime būti visuomet [ir] visur, net iki pat mirties. Šią sandorą atnaujiname per sakramentą, kuomet sudarome sandorą prisiimti Kristaus vardą.

Misionieriška tarnystė yra vienas iš svarbių būdų prisiimti jo vardą. Gelbėtojas yra pasakęs, kad, jei trokštame priimti jo vardą visa širdimi, esame pašaukti eiti į visą pasaulį skelbti jo Evangelijos kiekvienam kūrinui (Žr. DS 18:28). [...]

Mes, paragavę Apmokėjimo, turime pareigą ištikimai laikytis liudijimo apie savo Viešpatį ir Gelbėtoją. [...] Pašaukimas dalintis Evangelija su kitais simbolizuoja mūsų didelę meilę Dangiškojo Tėvo vaikams, o taip pat meilę Gelbėtojui už tai, ką jis dėl mūsų padarė.¹¹

Su Viešpaties pagalba galėsime įveikti visas dalinimosi Evangelija kliūtis

Kritus Rytų Europos ... ir daugelio kitų pasaulio šalių sienoms, išaugo poreikis pasiūsti daugiau misionierių, kurie dievišku pašaukimu neštų Evangeliją visai žemei. Ar esame pasirengę susitvarkyti su tokiu netikėtumu?

Kad galėtume patenkinti šį paskutinėmis dienomis išaugusį mūsų poreikį misionieriškam darbui, turbūt kai kuriems iš mūsų (ypač šeimas užauginusiai vyresnei kartai) reiktų nuspręsti, ar nereiktų nugriauti mūsų pačių mintyse pastatytų sienų.

Pavyzdžiui, ar nesame pasistatę „komforto sienos“, kuri, rodos, trukdo daugeliui porų ir nevedusiųjų vykti į misiją? Ar nesame pasistatę „finansinių sienų“, kai kuriems nariams trukdančių vykti; ar nesame pasistatę „anūkų sienos“, „sveikatos sienos“, „nepasitikėjimo savimi sienos“, „pasitenkinimo savimi sienos“, „prasižengimo sienos“ arba baimės, abejonės ar nusiramavimo sienų? Ar kas nors bent minutėlę abejoja, kad su Viešpaties pagalba tas sienas būtų galima nugriauti?

Gavome privilegiją gimti šiomis paskutinėmis dienomis, o ne ankstesniais laikais, kad padėtume nešti Evangeliją visai žemei. Šiame gyvenime nėra didesnio pašaukimo. Jei tenkinsimės tik

buvimu už savo pačių pasistatytų sienų, tai savanoriškai išsižadėsime mums priklausančių palaiminimų. Ši didelį poreikį Viešpats paaiškina šių dienų apreiškime:

„Nes štai laukas jau pabalęs pjūčiai; ir štai, tas, kuris mosuoja savo pjautuvu iš visų jėgų, tas susikrauna atsargas, tad nepražūva, bet pelno išgelbėjimą savo sielai“ (DS 4:4).

Tame pačiame apreiškime Viešpats toliau vardina gerų misionierių savybes. Puikiai žinodamas mūsų silpnybes ir abejones, kylančias atsistojus prieš pačių susikurtos sienos vartus, jis patikina, kad dieviška pagalba įveikti visas kliūtis ateis tuomet, kai atliksime savo dalį. Štai koks paprastas jo pažadas: „Prašykite, ir gausite; belskite, ir bus jums atidaryta“ (DS 4:7).

Telaimina mus Viešpats, kad mūsų protuose sustatytos sienos nesukliudytų gauti mums priklausančių palaiminimų.¹²

Mūsų Viešpats savo žemiškos tarnystės metu ne kartą kvietė, o kartu ir davė iššūkį. Petru ir Andriejui Kristus sakė: „Eikite paskui mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais“ (Mato 4:19). [...]

Ankstesnieji pranašai yra mokę, kad kiekvienas pajėgus ir vertas vaikas turėtų tarnauti nuolatinėje misijoje. Šiandien aš pabrėžiu šį poreikį. Mums taip pat labai reikia, kad pajėgios, brandžios poros tarnautų misijoje. Savo mokiniams Jėzus pasakė: „Pjūtis didelė, o darbininkų maža. Melskite pjūtis šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį“ (Luko 10:2).¹³

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Apmąstykite prezidento Hanterio mokymus: kadangi visi esame Dievo vaikai, Evangelija irgi yra skirta visiems žmonėms (žr. 1 poskyrį). Kuo gali būti naudinga, dalinantis Evangelija, omenyje turėti tai, kad kiekvienas asmuo tiesiogine prasme yra mūsų brolis ir sesuo?
- Ko prezidentas Hanteris 2 poskyryje moko apie Dangiškojo Tėvo jausmus Savo vaikams? Kaip galėtumėte geriau mylėti visus žmones ir dalintis su jais Evangelija?

- Kaip atsakytumėte į tokį prezidento Hanterio klausimą: „Kaip Ap-mokėjimas siejasi su misionierišku darbu?“ (Žr. 3 poskyrį.) Kaip galėtumėte padidinti savo troškimą dalintis Evangelija su kitais? Kokių palaiminimų esate gavę už tai, kad su kažkuo pasidalinote Evangelija arba kažkas pasidalino Evangelija su jumis?
- Išstudijavę 4 poskyrį, pagalvokite, kokios „sienos“ neleidžia jums gauti misionieriško darbo palaiminimų. Aptarkite, kaip būtų ga-lima įveikti tas kliūtis.

Susijusios Raštų nuorodos

Amoso 9:9; 2 Nefio 2:6–8; Mozijo 28:1–3; Almos 26:37; DS 18:10–16; 58:64; 68:8; 88:81; 90:11; 123:12; Džozefas Smitas–Mato 1:31

Patarimas mokytojui

„Šventoji Dvasia gali paraginti vieną ar daugiau jūsų mokomų žmonių pasidalinti tokiomis išvalgomis, kurias reikia išgirsti kitiems. Būkite atviri gaunamiems raginimams kreiptis į konkrečius žmones. Jūs netgi galite pajusti raginimą paklausti tokio žmogaus, kuris sa-vanoriškai nėra išreiškęs savo požiūrio“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 63).

Išnašos

1. “All Are Alike unto God,” <i>Ensign</i> , June 1979, 74.	<i>mokymai. Džordžas Albertas Smitas</i> (2011), p. 143.
2. “Walls of the Mind,” <i>Ensign</i> , Sept. 1990, 9–10.	9. “Follow the Son of God,” <i>Ensign</i> , Nov. 1994, 88.
3. Žr. “Walls of the Mind,” 10.	10. “Come to the God of All Truth,” <i>Ensign</i> , Sept. 1994, 73.
4. “All Are Alike unto God,” 74.	11. “The Atonement of Jesus Christ“ (1988 m. birželio 24 d. pasakyta kalba misijų prezidentų seminare), p. 4–7, Church History Library, Salt Lake City; taip pat žr. <i>The Teachings of Howard W. Hunter</i> , ed. Clyde J. Williams (1997), 248–249.
5. “All Are Alike unto God,” 74.	12. “Walls of the Mind,” 10.
6. „The Gospel—A Global Faith,” <i>Ensign</i> , Nov. 1991, p. 18–19.	13. “Follow the Son of God,” 88.
7. „All Are Alike unto God,” 72–74.	
8. “The Gospel—A Global Faith,” 19; šis Džordžo Alberto Smito teiginys yra vadovėlyje <i>Bažnyčios prezidentų</i>	

*„Dešimtinės mokėjimas stiprina tikėjimą, didina dvasingumą
ir dvasinius gebėjimus bei sutvirtina liudijimą“*

Dešimtinės įstatymas

*„Liudijimas apie dešimtinės įstatymą
įgyjamas gyvenant pagal jį.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

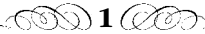
Prieš vestuves su Klara Džefs Hovardas V. Hanteris dėl šventyklos rekomendacijos lankėsi pas savo vyskupą. To pokalbio metu jį nustebino vyskupo klausimas, ar su savo pajamomis jis sugebės išlaikyti žmoną ir šeimą. Hovardas prisimena: „Kai pasakiau jam kiek uždirbu, jis paaiškino, kad abejonių jam kilo pažiūrėjus, kiek moku dešimtinės.“

Iki tol Hovardas nemokėjo visos dešimtinės, nes nesuprato dešimtinės mokėjimo svarbos. Jis aiškino: „Kai gyvenau pas tėvus, mano tėtis nebuvo Bažnyčios narys, dešimtinės klausimas mūsų šeimoje nebuvo niekada aptarinėjamas, o aš niekada nesusimąščiau apie jos svarbą.“

Hovardas sakė, kad toliau besikalbant tas vyskupas „su jam būdingu geranoriškumu ... pamokė mane šio įstatymo svarbos, o kai pasakiau, kad nuo to laiko būsiu visos dešimtinės mokėtojas, jis pokalbį tęsė. Kaip man palengvėjo, kai jis užpildė ir pasirašė rekomendacijos formą.“

Apie tai papasakojęs Klarai, Hovardas sužinojo, jog ji visuomet mokėjo visą dešimtinę. Jis sakė: „Mes įsipareigojome visos savo santuokos metu gyventi pagal šį įstatymą ir kad dešimtinė mums bus pirmaeilis dalykas.“¹

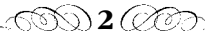
Hovardo V. Hanterio mokymai

Viešpats dešimtinės įstatymą apibrėžia paprastai

[Dešimtinės] įstatymas paprastai apibrėžiamas kaip viena dešimtoji visų mūsų pajamų (žr. DS 119:4). Pajamos – tai nauda, kompensacija, prieaugis. Tai dirbančiojo darbo užmokestis, verslininko gaunama nauda, ūkininko gaunamas prieaugis ar iš bet kurio kito šaltinio asmens gaunamas uždarbis. Viešpats pasakė, kad šis įstatymas yra „amžinas“, ir toks jis buvo praeityje.²

Kaip ir visi Viešpaties įsakymai ir įstatymai, taip ir [dešimtinės įstatymas] yra paprastas, jei tik turėsime šiek tiek tikėjimo. Apie tai Viešpats pasakė: „Paimk dešimtainį kablelį ir perkelk jį vienu skaitmeniu į priekį.“ Tai yra dešimtinės įstatymas. Tai taip paprasta.³

Dešimtinės įstatymas egzistavo nuo pat pradžių, ir jis egzistuoja šiandien

Pirmoji aiški žodžio „dešimtinė“ užuomina Biblijoje yra randama pačioje pirmojoje Senojo Testamento knygoje. Abromą ... pasitiko Melchizedekas, Salemo karalius ir Aukščiausiojo Dievo kunigas. Melchizedekas jį palaimino ir Abromas jam „davė nuo visko dešimtinę“ (Pr 14:20).

Keliais skyriais toliau toje pačioje knygoje Jokūbas Betelyje prisižadėjo tokiais žodžiais: „... iš viso, ką tu man duodi, tikrai atseikėsiu tau dešimtinę“ (Pr 28:20–22).

Trečią kartą užsimenama kalbant apie levitų įstatymą. Viešpats per Mozę kalbėjo:

„Visos žemės dešimtinės, ar tai būtų javai iš dirvos, ar medžių vaisiai, priklauso Viešpačiui. Jos šventos Viešpačiui“ (Kun 27:30).

Pagal levitų įstatymą dešimtinės levitams buvo mokamos jiems išlaikyti. Tada iš gautų dešimtinių jie patys turėjo pareigą sumokėti dešimtinę. Tai matome Mozę mokačiuose Viešpaties žodžiuose:

„Kalbėk levitams ir sakyk: „Kai paimate iš izraelitų dešimtinę, mano duotą jums kaip dalį, turite atidėti iš jos atnašą Viešpačiui – dešimtinę nuo dešimtinės“ (Sk 18:26).

Tai aiškiai parodo, kad dešimtinės įstatymas buvo levitų įstatymo dalis, ir ją turėjo mokėti visi žmonės, netgi patys levitai, nes jiems irgi buvo nurodyta mokėti dešimtines nuo jiems sumokėtų dešimtinių.

Yra manančių, kad dešimtinės įstatymas tebuvo levitų sumanymas, tačiau istorija patvirtina, kad tai buvo ir yra visuotinis įstatymas. Mozės įstatyme jis buvo vienas pagrindinių įstatymų. Jis egzistavo nuo pat pradžių ir yra aptinkamas senovės Egipto įstatyme, Babilone bei visoje Biblijos istorijoje. Apie jį minėjo Pranašai Amosas [žr. Amoso 4:4] ir Nehemijas, kuriam buvo nurodyta atstatyti Jeruzalės sienas [žr. Nehemijo 10:37–38; 12:44; 13:5, 12]. Netrukus po to Malachijas ėmėsi atstatinėti smukusią tautos tikėjimą ir dvasią. Jis ypač priešinosi godiems dievobaimingais apsimetantiems žmonėms, kaltindamas juos darant nusikaltimą prieš Dievą.

„Ar gali žmogus apsukti Dievą? Tačiau mane jūs apsukate! Bet jūs klausiate: „Kaip mes tave apsukame?“ Savo dešimtinėmis ir atnašomis!

Prakeikimą esate užsitraukę, nes mane apsukate, visa jūsų gentis!

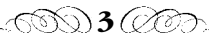
Atneškite visą dešimtinę į sandėlį, kad būtų maisto mano Namuose, ir taip mane išmėginkite, – sako Galybių Viešpats. – Aš tikrai atidarysiu jums dangaus langus ir pilte apipilsiu jus visokeriopa palaima“ (Mal 3:8–10). [...]

Malachijo žodžiai Senąjį Testamentą užveria dešimtinės įstatymo pakartojimu. Tai parodo, kad šis nuo pat pradžių egzistavęs įstatymas nebuvo nutrauktas. Tad Naujojo Testamento Evangelijos laikotarpis prasidėjo nuo tokio pamokymo. [...]

Netrukus po Evangelijos sugrąžinimo šiame Evangelijos laikotarpyje, Viešpats per paskutiniųjų dienų pranašą Savo žmonėms davė tokį šį įstatymą apibrėžiantį apreiškimą ... :

„Ir po to tie, kurie taip sumokėjo dešimtinę, kasmet mokės vieną dešimtąją savo pajamų; ir tai bus jiems nuolatinis įstatymas per amžius, mano šventos kunigstės labui, – sako Viešpats“ (DS 119:4).⁴

Savo dešimtinėmis mes duodame dovaną ir mokame skolą

Nors dešimtinė yra Dievo įstatymas Savo vaikams, tačiau pats jos mokėjimas yra visiškai savanoriškas. Šiuo atžvilgiu jis niekuo nesiskiria nuo Šabo įstatymo ar bet kurio kito įstatymo. Mes galime nesilaikyti vieno ar visų jų. Mūsų paklusnumas yra savanoriškas, tačiau toks mūsų atsisakymas nepanaikina paties įstatymo.

Jei dešimtinę laikome savanorišku dalyku, tai ar ji gali būti laikoma dovana ar skolos mokėjimu? Skirtumas, vis dėlto, yra. Dovana – tai savanoriškas ir neatlygintinas pinigų ar turto perleidimas. Ji – nemokama. Niekas nėra įpareigotas dovanoti. Jei dešimtinė yra dovana, tai galime duoti, ką tik norime, kada tik norime arba iš viso nieko nedovanoti. Mūsų Dangiškasis Tėvas niekuo nesiskirtų nuo išmaldos prašytojų gatvėse, kuriems praeidami galėtume pametėti kokią monetą.

Viešpats įsteigė dešimtinės įstatymą, ir kadangi tai yra Jo įstatymas, tai mes, Jį mylėdami, trokšdami laikytis Jo įsakymų ir norėdami gauti Jo palaiminimų, turime laikytis šio įstatymo. Tokiu būdu tai tampa mūsų skola. Jei žmogus dešimtinės nemoka todėl, kad sėdi skolose, tai jis dar turėtų savęs paklausti, ar nėra skolingas Viešpačiui. Mokytojas pasakė: „Jūs pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir jo teismo, o visa tai bus jums pridėta“ (Mato 6:33).

Negalime vienu metu eiti ir į dešinę, ir į kairę. Negalime vienu metu tarnauti Dievui ir mamonai. Dešimtinės įstatymą atmetantis žmogus yra žmogus, nesuteikęs šiam įstatymui tinkamo šanso. Žinoma, kad tai kainuoja. Gyvenimas pagal bet kurį Evangelijos įstatymą ar jos principus pareikalaus darbo, sąmoningumo ir pastangų. [...]

Tad visai įmanoma, kad savo dešimtinėmis mes duodame dovaną ir mokame skolą. Toji skola mokama Viešpačiui. O dovana duodama mūsų bendrapiliečiams Dievo karalystei statyti. Jei tik atidžiau pažiūrėtume į misionierišką darbą, į Bažnyčios mokymo programą, į nuostabią švietimo sistemą ir į garbinimo paskirties statinių statymo programą, tai suprastume, kad dešimtinės mokėjimas yra ne našta, o didelė privilegija. Mūsų dešimtinių dėka Evangelijos palaimos pasiekia kitus.⁵

„Mokėti dešimtinę – tai ne našta, o didelė privilegija“

4

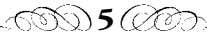

Atnaša Viešpačiui mums turėtų kainuoti kažką vertingo

2 Samuelio 24:18–25 eilutėse skaitome, kad Dovydas Viešpačiui neaukodavo to, kas jam nieko nekainuodavo. Jis be abejo manė, kad jei dovanojama dovana dovanotojui nėra vertinga, tai ji netinkama atnašauti Viešpačiui.

Kristus pasakė, kad „palaimingiau duoti negu imti“ [žr. ApD 20:35]. Tačiau yra ir tokių, kurie duoda tik tuomet, kai tai jiems nieko nekainuoja. Tai nesuderinama su Mokytojo mokymais, kuris pasakė: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada savęs“ (Mato 16:24).

Yra tokių, kurie nesilaiko dešimtinės įstatymo todėl, kad tai kainuoja. Toks mąstymas yra priešingas Dovydo mąstymui, nes Dovydas Viešpačiui neaukodavo to, kas jam kažko nekainuodavo. Dešimtinės nemokantieji neįžvelgia didžiųjų dešimtinės įstatymo moralinių principų, jie nepakankamai suvokia šį įstatymą ir jo reikalingumą.⁶

Dešimtinės mokėjimas atneša didžių palaiminimų

Viešpats davė [dešimtinės] įstatymą. Jei seksime jo įstatymu, tai klestėsime. Bet jei imsime manyti, kad radome geresnį kelią, mūsų laukia nesėkmė. Kai keliaudamas po Bažnyčią pamatau dešimtinės mokėjimo rezultatus, tai susidarau nuomonę, kad tai ne našta, o didelis palaiminimas.⁷

Mokėkite sąžiningą dešimtinę. Šis amžinas įstatymas, apreikštas Viešpaties ir praktikuotas nuo pat senųjų pranašų iki šių dienų pranašų, moko mus Viešpatį savo gyvenime laikyti pirmaeilium dalyku. Galbūt mums nereikės paaukoti savo namų ar gyvybių, kaip tai nutiko su pirmaisiais šventaisiais. Mūsų šių dienų iššūkis yra nugalėti savo savanaudiškumą. Dešimtinę mokame todėl, kad mylime Viešpatį, o ne todėl, kad turime iš ko mokėti. Galime tikėtis, kad Viešpats atvers „dangaus langus“ (Malachijo 3:10) ir apipils ištikimuosius palaimomis.⁸

Mes sekame principu, pagal kurį Viešpačiui gražiname Jo gerumo mums dalį, kurią vadiname dešimtine. Dešimtinės mokėjimas ... yra savanoriškas. Ją galime arba mokėti, arba nemokėti. Bet mokantieji gauna tokius palaiminimus, apie kuriuos kiti nežino.⁹

Meri Filding Smit [buvo] nepalenkiama pionierė motina, Pranašo brolio, Patriarcho Hairumo Smito žmona ir našlė. [...] Vieną pavasarį ji su šeima atidarė bulvių kaupą ir liepė savo sūnums parinkti geriausių bulvių ir nuvežti į dešimtinės biurą.

Prie to biuro ją pasitiko vienas iš raštininkų, kuris berniukams pradėjus krauti bulves [ėmė protestuoti]. Jis, neabejotinai prisiminęs jos išbandymus ir aukas, pasakė: „Našle Smit, kaip apmaudu, kad turite mokėti dešimtinę.“ Jis ... barė ją už dešimtinės mokėjimą, vadino ją visokiausiais žodžiais, bet tik ne protinga ir išmintinga. [...]

Būdama žemo ūgio, našlė pasitempė visu ūgiu aukštyr ir tarė: „Viljamai, turėtumei gėdytis savęs. Ar galėtum man atsakyti palaiminimą? Jei nemokėsiu dešimtinės, tai reikš, kad Viešpats manęs nepalaimins; dešimtinę moku ne vien todėl, kad tai Dievo įsakymas, bet ir todėl, kad tai darydama tikiuosi gauti palaiminimų. Laikydama šio ir kitų įstatymų aš tikiuosi suklestėti ir sugebėti aprūpinti

savo šeimą“ (Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith* [Salt Lake City, 1938], 158–159).¹⁰

Dešimtinės principas turėtų būti daugiau nei vien matematinis, mechaninis įstatymo laikymasis. Viešpats pasmerkė fariziejus už tai, kad mechaniškai mokėdami dešimtinę nuo žolelių jie pamiršo apie dvasinį mokėjimo aspektą [žr. Mato 23:23]. Jei dešimtinę mokėsime dėl to, kad mylime Viešpatį ir tai darysime laisvai ir su tikėjimu, tai sumažinsime savo atstumą nuo Jo ir mūsų ryšys su juo taps artimesnis. O išsilaisvinę iš teisinių šio įstatymo aspektų ir gavę dvasios, pajusime vienybę su Dievu.

Dešimtinės mokėjimas stiprina tikėjimą, didina dvasingumą bei dvasinius gebėjimus ir sutvirtina liudijimą. Ji teikia malonumą žinant, kad laikomasi Viešpaties valios. Ji laimina už tai, kad su kitais pasidalijama tuo, kur dešimtinė yra panaudojama. Negalime sau leisti atsisakyti šių palaiminimų. Negalime sau leisti nemokėti dešimtinės. Mes esame tampriai susieti su ateitimi ir su dabartimi. Tai, ką duodame, kaip duodame ir kaip mokame savo skolas Viešpačiui, turi amžinų pasekmių.

Liudijimas apie dešimtinės įstatymą įgyjamas gyvenant pagal jį.¹¹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Peržiūrėkite 1 poskyryje pateikiamą dešimtinės įstatymo apibrėžimą. Kas yra dešimtinė? Ko galime pasimokyti iš prezidento Hanterio apie dešimtinės įstatymo paprastumą?
- Kokių minčių jums kilo skaitant prezidento Hanterio mokymus apie dešimtinės istoriją? (Žr. 2 poskyrį.) Kodėl, jūsų manymu, prezidentas Hanteris norėjo, kad suprastume, jog dešimtinės įstatymas „buvo ir yra visuotinis įstatymas“?
- Kaip savo dešimtinėmis mes „duodame dovaną ir mokame skolą“? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip dešimtinės mokėjimas parodo mūsų meilę Viešpačiui? Kaip mes galėtume įsisąmoninti, kad dešimtinės mokėjimas yra ne našta, o privilegija?

- Kodėl atnaša Viešpačiui jos davėjui turėtų atsieiti kažką vertingo. (Žr. 4 poskyrį.) Kaip būtų galima įveikti bet kokią dešimtinės mokėjimo iššūkį ar nenorą?
- Peržiūrėkite prezidento Hanterio išvardintus gausius dešimtinės mokėjimo palaiminimus (žr. 5 poskyrį). Ar savo gyvenime esate gavę tokių palaiminimų?

Susijusios Raštų nuorodos

Almos 13:15; DS 64:23; 104:14–18; 119; 120; Raštų rodyklė, „Dešimtinės, Dešimtinės mokėjimas“

Patarimas studijuojantiems

Prieš pradėdami skaityti kokį nors skyrių stenkitės jį kuo greičiau peržvelgti arba peržiūrėkite skyriaus antraštes – taip susidarysite vaizdą apie skyriaus turinį. Po to tą skyrių skaitykite dar kelis kartus, tik šį kartą lėčiau ir atidžiau jį studijuokite. Kiekvieną poskyrį taip pat galite skaityti omenyje turėdami studijavimui skirtus klausimus. Jei taip darysite, jums gali atsiskleisti gilios įžvalgos ir panaudojimo idėjos.

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 80–81.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 105; taip pat žr. Conference Report, Apr. 1964, 35.
3. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
4. Iš Conference Report, Apr. 1964, 33–35.
5. Iš Conference Report, Apr. 1964, 35–36.
6. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 106; taip pat žr. Conference Report, Apr. 1964, 33.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
9. “Dedication of Goteborg Chapel“ (1967 m. rugsėjo 10 d. Gioteberge, Švedijoje, pasakyta kalba), p. 1, Church History Library, Salt Lake City.
10. Howard W. Hunter, *That We Might Have Joy* (1994), 136–137.
11. Iš Conference Report, Apr. 1964, 36.

Šventieji Raštai – tai pačios naudingiausios studijos

*„Tegul kiekvienas iš mūsų ... per nuoseklias
šventųjų Raštų studijas artinasi prie Tėvo
Danguje ir jo Mylimojo Sūnaus.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Prezidentas Hovardas V. Hanteris labai mylėjo Raštus ir pasišventusiai juos studijuodavo. Toji meilė ir studijavimas atsispindėjo jo mokymuose, kupinuose pasakojimų ir ištraukų iš patvirtintų Bažnyčios Raštų. Mokydamas kokio nors Evangelijos principo, ypač per visuotinę konferenciją, jis parinkdavo bent vieną pasakojimą iš Raštų, smulkiai jį perpasakodavo ir paaiškindavo, kaip jis pritaikomas.

Pavyzdžiui, mokydamas apie įsipareigojimą Dievui, jis pasakodavo apie Jozuę; apie Šedrachą, Mešachą ir Abednegą; bei apie kitus veikėjus iš Senojo Testamento, parodžiusius tokį įsipareigojimą (žr. 19 skyrių). Mokydamas apie tarnavimą, pavyzdžių jis imdavo iš Mormono Knygos ir parodydavo, kad mažai pastebimi žmonės būdavo „ne mažiau naudingi“ už tuos, kurių tarnystė būdavo pastebimesnė (žr. 23 skyrių). Mokydamas apie vidinę ramybę neramiais laikais, jis vėl panaudodavo ilgas ištraukas iš Raštų, tarp jų pasakojimą apie vandeniui einantį Petrą (žr. 2 skyrių). Mokydamas apie sakramentą, jis apžvelgdavo pasakojimą apie Izraelio vaikus ir Paschą ir taip supažindindavo su kontekstu (žr. 15 skyrių).

Prezidentas Hanteris žinojo, kad įgyti liudijimą apie Jėzų Kristų žmogui labai padeda Raštai. Tad iš juose esančių pasakojimų jis dažnai mokydavo apie Gelbėtojo tarnystę, nukryžiavimą ir Prisikėlimą. Jis pareiškė:

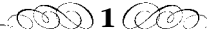
„Esu dėkingas už Raštų knygas, kurių studijoms paskyrus laiko įgyjamas didesnis pažinimas apie Jėzų Kristų. Esu dėkingas, kad, be

„Viliamės, kad Raštus jus studijuojate kiekvieną dieną – tiek asmeniškai, tiek ir su šeima“

Senojo ir Naujojo Testamentų, Viešpats per Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios pranašus apreiškė dar daugiau apie Kristų liudijančių Raštų – Mormono Knygą, Doktriną ir Sandoras bei Brangųjų Perlą. Žinau, kad visa tai yra Dievo žodis. Šie Raštai liudija apie tai, kad Jėzus yra Kristus, gyvojo Dievo Sūnus.“¹

Hovardo V. Hanterio mokymai

Raštų studijavimas – tai pats naudingiausias studijavimas, kuriuo galime užsiimti

Visos tiesos esmė – tai liudijimas, kad Jėzus iš Nazareto yra Kristus, Didysis Jehova, pasaulio Gelbėtojas ir Gyvojo Dievo Vienatinis Sūnus. Tai yra Raštų žinia. Visose šiose šventose knygose prašoma patikėti ir įtikėti Dievą, Amžinąjį Tėvą, ir jo Sūnų Jėzų Kristų; nuo pat pirmos iki paskutinės Raštų knygos kviečiama vykdyti Dievo valią ir laikytis jo įsakymų.²

Jei sekame mūsų vadovų patarimu skaityti ir studijuoti Raštus, gauname įvairiausios naudos ir palaiminimų. Tai pats naudingiausias studijavimas, kuriuo galime užsiimti. [...]

Raštuose apsireiškia Dievas, per juos Dievas kalbasi su žmogumi. Ar begali būti naudingesnis laiko leidimas nei skaitymas Šventųjų Raštų knygų, kurios mus moko pažinti Dievą ir suprasti mūsų ryšį su juo? Užimtiems žmonėms laikas yra brangus, tad ištisas valandas skaitydami ir žiūrėdami lengvabūdiškus ar mažaverčius dalykus apiplėšinėjame save tuo brangiu laiku.³

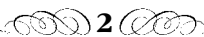
Viliamės, kad Raštus jūs studijuojate kiekvieną dieną – tiek asmeniškai, tiek ir su šeima. Negalime lengvabūdiškai žiūrėti į tokį Viešpaties įsakymą: tyrinėkite Raštus, nes juose rasite amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai liudija apie mane. (žr. Jono 5:39). Jei skaitysite apreikštą žodį, tai į jūsų namus ir gyvenimą ateis Dvasia.⁴

Mūsų Bažnyčia turėtų būti pilna vyrų ir moterų, kurie labai gerai išmanytų Raštus, kurie juose žymėtusi kryžminės nuorodos ir juos pasibraukytų, kurie Raštų rodyklės pagalba ruošęsi mokyti pamokas ir sakyti pamokslus, kurie būtų gerai išnagrinęję žemėlapius, Biblijos žodyną ir kitą pagalbinę medžiagą iš šių nuostabių Bažnyčios patvirtintų Raštų. Žinoma, ten yra daugiau, nei sugebėtume

įsisavinti per trumpą laiką. Be abejo, Raštų laukas „jau pabalęs pjūčiai“ [žr. DS 4:4]. [...]

Šiame Evangelijos laikotarpyje, kitaip nei bet kuriame ankstesniame Evangelijos laikotarpyje, Raštai – tas patvarus, apšviečiantis Dievo žodis – niekada dar nebuvo taip lengvai prieinami ir taip naudingai struktūrizuoti kiekvieno juos tyrinésiančio vyro, moters ir vaiko naudojimui. Rašytinis Dievo žodis dabar yra taip suprantamai ir nesunkiai prieinamas paprastiems nariams, kaip dar nebuvo per visą pasaulio istoriją. Tad tikrai turésime atsakyti už tai, jeigu jų neskaitysime.⁵

Raštų studijavimas mums padeda pažinti Dievą ir jam paklusti

Kad galétume paklusti Evangelijos įstatymui ir Jėzaus Kristaus mokymams, pirmiausia turime suprasti tą įstatymą ir išsiaiškinti Viešpaties valią. Tai geriausiai padarysime tyrinédami ir studijuodami Raštus ir pranašų žodžius. Tokiu būdu susipažįstame su tuo, ką Dievas yra apreiškęs žmogui.

Viename iš Tikėjimo Teiginių skelbiama: „Mes tikime visa, ką Dievas apreiškė, visa, ką jis apreiškia šiuo metu, ir tikime, kad jis dar apreikš daug didžių ir svarbių dalykų, susijusių su Dievo karalyste“ (Tikėjimo teiginių 1:9).

Raštuose yra apreikšta Dievo valia, tad būtent dėl to mums yra įsakyta juos skaityti ir ieškoti tiesos. Viešpats Oliveriui Kauderiui paaiškino, kaip šias tiesas išsiaiškinti. Jis pasakė: „Štai aš tau įsakau pasikliauti tuo, kas užrašyta; nes ten yra užrašyta viskas apie mano Bažnyčios, mano evangelijos ir mano uolos pagrindą“ (DS 18:3–4).

Paulius, rašydamas savo geram draugui Timotiejui, ragino jį skaityti Raštus. Savo laiške jis pasakė: „Tu nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi.“ Po to jis dar pridūrė: „Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui“ (2 Timotiejui 3:15–16). [...]

Mūsų Bažnyčios vadovai dažnai pabrėžia Raštų ir senovės bei šių dienų pranašų žodžio skaitymo svarbą. Tėvų ir motinų yra prašoma

Raštus skaityti tam, kad galėtų tinkamai mokyti savo vaikus. Mūsų vaikai Raštus skaito todėl, kad mato savo tėvų pavyzdį. Mes Raštus skaitome per šeimos namų vakarus, o kai kurios šeimos juos kartu skaito labai anksti ryte. [...] Būtent taip sužinoma Viešpaties valia mums padeda būti paklusniems.⁶

Štai viena Raštų ištrauka, kurioje iš pradžių raginama stropiai dėmėtis Dievo žodį, o po to pažadama, kad, jei tai darysime, galėsime įeiti jo paties akivaizdon:

„Ir dabar aš jums įsakau: saugokitės, stropiai dėmėkitės amžinojo gyvenimo žodžius.

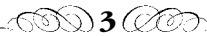
Nes jūs gyvensite kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Dievo burnos.

Nes Viešpaties žodis yra tiesa, ir kas tik yra tiesa, yra šviesa, ir kas tik yra šviesa, yra Dvasia, būtent Jėzaus Kristaus Dvasia. [...]

Ir kiekvienas, kuris įsiklauso į Dvasios balsą, ateina pas Dievą, būtent Tėvą“ (DS 84:43–45, 47).

Tai nuostabi kelionė, nes ji prasideda nuo Dievo žodžio ir baigiasi išaukštinimu. „Kristaus žodžiai pasakys jums viską, ką turėtumėte daryti“ (2 Nefio 32:3).⁷

Dievo apreiškimus jums rekomenduoju kaip standartą, kurio turėtumėte laikytis savo gyvenime ir kuriuo turėtumėte matuoti kiekvieną sprendimą bei kiekvieną veiksmą. Tad jei susiduriate su kokiais nors rūpesčiais ir iššūkiais, tai pasitikite juos atsiversdami Raštus ir pranašų žodžius.⁸

Kad suvoktume Raštus, reikia sutelkto, nuoseklaus ir pamaldaus studijavimo

Raginame visus atidžiai pamąstyti, kiek laiko šiuo metu skiriate pamaldžiam Raštų apmąstymui.

Kadangi esu vienas iš Viešpaties tarnų, raginu:

1. Bažnyčios narius, kaip atskirus asmenis, kasdien skaityti, apmąstyti ir melstis dėl Raštų.

2. Su visa šeima reguliariai studijuoti Raštus. Leiskite pagirti jus, jei tai jau darote, o jei to dar nedarote, paraginti neatidėliojant pradėti tai daryti. [...]

Tad tvirtai pasiryškime būti pamaldesni; siekime, kad mūsų gyvenime būtų daugiau Dvasios įtakos ir kad per nuoseklų Šventųjų Raštų studijavimą artintumėmės prie mūsų Tėvo Danguje bei jo Mylimojo Sūnaus.⁹

Skaitymo įpročiai labai skiriasi. Yra greitai skaitančių žmonių, yra lėtai skaitančių žmonių; vieniems užtenka vienu kartu perskaityti nedaug, kiti atkakliai skaito iki knygos pabaigos. Tačiau Šventuosius Raštus skaitantys žmonės galiausiai ima suvokti, kad jų supratimui reikės daugiau nei vien įprasto skaitinėjimo ar žiūrinėjimo – reikės sutelkto studijavimo. Tikrai tas, kuris studijuoja Raštus kiekvieną dieną, pasiekia daug daugiau už tą, kuris tam pašvenčia vieną dieną, o po to praeina daug dienų, kol jis prie to grįžta. Turėtume ne tik kasdien studijuoti, bet ir reguliariai skirti laiko netrukdomam susikaupimui.

Už maldą niekas geriau nepadės suprasti Raštų. Malda mums gali padėti suderinti savo protą ieškant atsakymų į savo klausimus. Viešpats pasakė: „Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta“ (Luko 11:9). Čia Kristus patikina, kad jei prašysime, ieškosime ir belsimės, tai Šventoji Dvasia padės mums suprasti – jei tik būsime tam pasiruošę ir to norėsime.

Dauguma žmonių mano, kad geriausias laikas Raštams studijuoti yra rytas, nes naktį mūsų protas apsivalo nuo daugybės mus trukdyti galinčių rūpesčių. Kitiems geriau studijuoti tyliomis valandomis po darbo, kai dienos rūpesčiai atidedami į šalį; tokiu būdu diena užbaigiama ramybe ir tyla, atsirandančia po bendravimo su Raštais.

Tačiau nustatytas studijų laikas ne toks svarbus kaip tai, kad tas laikas būtų reguliarus. Būtų idealu, jei kasdien tam skirtume bent valandą; bet jei tiek laiko negalite skirti, tai reguliarius pusvalandžio trukmės studijavimas bus didelis pasiekimas. Ketvirtis valandos – trumpas laikas, bet stebėtina, kiek nušvitimo ir pažinimo įmanoma gauti, jei tai darysime prasmingai. Svarbiausia užtikrinti, kad jūsų studijavimui niekada niekas netrukdytų.

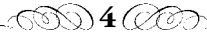
Kai kuriems labiau patinka studijuoti vieniems, tačiau studijavimas su porininku irgi gali būti naudingas. Šeimos būna labai laimiamos, kai išmintingi tėvai ir motinos sukviečia savo vaikus aplink save, kartu skaito iš Raštų bibliotekos puslapių, o po to laisvai

Raštų studijavimas yra „pats naudingiausias studijavimas, kuriuo galime užsiimti“

aptarinėja tas nuostabias istorijas ir mintis, kad visi suprastų. Dažnai jaunimas ir mažieji išsako nepakartojamų minčių ir gerai supranta elementarią religinę literatūrą.

Studijuoti reikia ne padrikai, o susidarius studijavimo planą. Vieni laikosi tvarkaraščio, kad per dieną ar savaitę perskaitytų tam tikrą puslapių ar skyrių skaičių. Toks skaitymas pasiteisintų tik tada, jei būtų skaitoma savo malonumui; tačiau tai nėra prasmingas studijavimas. Geriau suplanuokite, kiek kasdien skirsite laiko Raštų studijoms, o ne kiek skyrių perskaitysite. Kartais bus taip, kad vienos eilutės studijavimas užims visą laiką.¹⁰

Trumpo pasakojimo apie Jayrą apmąstymas padės įgyti gilesnį supratimą ir prasmę

Apie Jėzaus gyvenimą, darbus ir mokymus galima perskaityti greitai. Pasakojimai dažniausiai yra trumpi ir pasakojami paprastais žodžiais. Mokydamas Mokytojas nedaugžodžiavo. Tačiau kiekvienas jo žodis yra toks prasmingas, kad jų visuma skaitytojui atskleidžia

aiškesnį vaizdą. Tačiau kartais gali tekti praleisti daug valandų apmąstant paprastais žodžiais išreikštas galias mintis.

Gelbėtojo gyvenime buvo vienas nutikimas, apie kurį mini Matas, Morkus ir Lukas. Morkus didelę dalį to nutikimo papasakojo tik dviem trumpomis eilutėmis ir [keturiais] žodžiais. [...]

„Šit ateina vienas iš sinagogos vyresniųjų, vardu Jayras, ir, pamatęs jį, puola jam po kojų karštai maldaudamas:

Mano dukrelė miršta! Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pagytų ir gyventų.

Jėzus nuėjo su juo“ (Morkaus 5:22–24).

Šią istoriją galima perskaityti maždaug per trisdešimt sekundžių. Ji yra trumpa ir nesudėtinga. Susidaro aiškus vaizdas, net ir vaikas be didelių sunkumų galėtų ją papasakoti. Bet jei skirsime laiko apmąstymui, tai mums atsivers gilesnis suvokimas ir prasmė. [...]

[...] Jėzus ir su juo buvusieji buvo ką tik perplaukę Galilėjos jūrą. Krante, netoli Kafarnaumo, jo pasitikti susirinko minia žmonių. „Šit ateina vienas iš sinagogos vyresniųjų.“ Didesnėms tų laikų sinagogoms pirmininkavo vyresniųjų kolegija, kuriems vadovavo vyriausias vyresnysis. Tai buvo aukšto rango ir prestižo vyras, į kurį žydai žvelgė su didele pagarba.

Matas nepateikia šio vyriausio vyresniojo vardo, tačiau Morkus jį pavadina taip: „vardu Jayras“. Raštuose šis vardas daugiau niekur neminimas, tik šiame nutikime; tačiau atminimas apie jį išliko per visą istoriją, ir tai todėl, kad jis buvo trumpam susitikęs su Jėzumi. Daugybė gyvenimų išliko atmintyje, kurie antraip būtų išnykę užmarštyje, jeigu jų nebūtų palietusi Mokytojo ranka ir padariusi reikšmingą minčių ir veiksmo pokytį bei naują ir geresnį gyvenimą.

„Ir, pamatęs jį [t. y. kai Jayras pamato Jėzų], puola jam po kojų.“

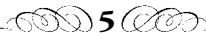
Toks elgesys buvo neįprastas tokio rango ir prestižo vyrui – sinagogos vyresniajam; jis puolė Jėzui po kojų – t. y. po kojų žmogui, kuris buvo laikomas gydymo dovaną turinčiu keliaujančiu mokytoju. Jėzų buvo matę ir daugiau išsilavinusių bei įtakingų vyrų – tačiau jie ignoravo jį. Jų protai buvo uždari. Šiandien yra ne kitaip. Daugumai atsiranda įvairių kliūčių jį priimti.

Jayras ėmė karšai maldauti: „Mano dukrelė miršta!“ Dažnai taip nutinka, kai žmogus ateina pas Kristų – ne dėl savęs, o karštingiškai prašo padėti kuriam nors savo mylimam žmogui. Jayras žodžius „mano dukrelė“ ištaria drebančiu balsu, mūsų sielas apimančiu užuojauta šiam aukšto rango sinagogos vyrui, klūpančiam priešais Gelbėtoją.

Ir tada išgirstame tokį tikėjimo išpažinimą: „Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pagytų ir gyventų.“ Šie žodžiai byloja ne tik apie sielvarto prislėgto tėvo tikėjimą, bet ir primena mums, kad ką tik Jėzus paliečia – tai atgyja. Jeigu Jėzus paliečia santuoką – ji gyvuoja. Jeigu jam leidžiama prisiliesti prie šeimos – ji gyvuoja.

Po to seka tokie žodžiai: „Jėzus nuėjo su juo.“ Nereikia manyti, kad šis įvykis buvo įtrauktas į tos dienos planą. Mokytojas buvo ką tik perplaukęs jūrą, krante jo mokymo laukė minia žmonių. [...] Jį pertraukė tėvo maldavimas. Jis galėjo tą prašymą ignoruoti, nes laukė daugybės žmonių. Jayrui jis galėjo pasakyti, kad jo dukrą aplankys rytoj, tačiau „Jėzus nuėjo su juo“. Jei sekame Mokytojo pėdomis, ar galime būti tokie užimti, kad nepaisytume savo artimojo bėdos?

Likusios šio pasakojimo dalies skaityti nebūtina. Kai jie nuėjo į vyresniojo namus, Jėzus paėmė mergaitę už rankos ir prikėlė ją iš mirties. Panašiai jis pakels ir prikels kiekvieną žmogų naujam ir geresniam gyvenimui, jei tik jis leis Gelbėtojui paimti jį už rankos.¹¹

Mormono Knyga bei Doktrina ir Sandoros priartins mus prie Kristaus

Mormono Knyga

Viena iš reikšmingiausių Viešpaties mums parūpintų pagalbinių priemonių šiame dieviškame darbe yra Mormono Knyga, kurios paantraštė yra „Dar vienas Jėzaus Kristaus testamentas“. [Prezidentas Ezra Taftas Bensonas] tiesmukai ragino mus neignoruoti šios šventos Raštų knygos skaitymo ir jos priesakų laikymosi. Jis mus mokė: „Jos didinga misija – atvesti žmones pas Kristų [o kartu ir pas Tėvą], o visa kita yra antraeilis dalykas.“ (*Ensign*, May 1986, p. 105.) Broliai ir seserys, mes viliamės, kad jūs savo dvasią maitinate reguliariu

Mormono Knygos ir kitų Raštų skaitymu ir šiuos Raštus naudojate savo tarnystėje.¹²

Mormono Knyga yra Dievo žodis. Mes kviečiame jus skaityti šį nuostabų metrašį. Tai pati nuostabiausia šiais laikais egzistuojanti knyga. Atidžiai ir pamaldžiai ją skaitykite, ir jei tai darysite, Dievas suteiks jums liudijimą apie jos tiesą, kaip tai pažadėjo Moronis (žr. Moronio 10:4).¹³

Liudijimą apie tai, kad Džozefas Smitas buvo Dievo pranašas ir kad Jėzaus Kristaus Bažnyčia žemėje yra atkurta, įgysite tik skaitydami ir studijuodami Mormono Knygą ir maldoje prašydami patvirtinimo apie jos turinį.¹⁴

[Mormono Knygos] skaitymas turės didelį poveikį jūsų gyvenimui. Ji praplės jūsų suvokimą apie Dievo darbą tarp žmonių ir suteiks jums didesnę troškimą gyventi darnoje su Jo Evangelijos mokymais. Taip pat ji jums duos galingą liudijimą apie Jėzų.¹⁵

Doktrina ir Sandoros

Doktrina ir Sandoros yra unikali knyga. Tai vienintelė knyga ant visos žemės veido, kuriai pratarinę sudarė pats Kūrėjas. Be to, šioje Raštų knygoje tiesioginių Viešpaties citatų pateikiama daugiau nei bet kurioje kitoje Raštų knygoje.

Ji nėra kokio nors senovės dokumento vertimas. Ji parašyta šiais laikais. Tai mūsų laikams skirta apreiškimų knyga. Joje surašyti unikalūs ir dieviškai įkvėpti apreiškimai, kurie per šių laikų Dievo pranašus buvo gauti kaip atsakymai į jų ir kitų žmonių klausimus, rūpesčius ir iššūkius. Joje pateikiami dieviški atsakymai į tikras gyvenimo problemas, su kuriomis susiduria tikri žmonės. [...]

Ar kada pagalvojote, jog skaitydami Doktriną ir Sandoras galite išgirsti Viešpaties balsą per Raštus? [žr. DS 18:33–36]. [...] Šis apšviečiantis balsas į protą įprastai ateina kaip „mintys“, o į širdį kaip „jausmai“ (žr. DS 8:1–3). Liudijimą apie šį pažadą ... gali įgyti kiekvienas vertas vyras, moteris ir vaikas. Tereikia pamaldžiai jo siekti. Tad ar neturėtume kiekvienas iš mūsų šių šventų apreiškimų skaityti, studijuoti, apmąstyti ir pasimelsti?¹⁶

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Kokie patyrimai jums padeda suprasti, kad Raštų studijavimas yra „pats naudingiausias studijavimas, kuriuo galime užsiimti“? (Žr. 1 poskyrį.) Kaip galėtume labiau išsipareigoti būti iš tų „vyrų ir moterų, kurie labai gerai išmano Raštus“?
- Kaip Raštų studijavimas padeda būti paklusnesniems? (Žr. 2 poskyrį.) Kaip „Kristaus žodžiai [yra pasakę] jums viską, ką turėtumėte daryti“? (2 Nefio 32:3).
- Kurie prezidento Hanterio patarimai apie Raštų studijavimą galėtų padėti jums? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip jus yra palaiminęs nuoseklus ir pamaldus Raštų studijavimas?
- Kokių išvalgų galime gauti iš prezidento Hanterio pasakojimo apie Jayro dukterį išgydžiusį Gelbėtoją? (Žr. 4 poskyrį.) Kaip vos kelių eilučių, panašių į šias, apmąstymas gali praturtinti jūsų Raštų studijavimą?
- Kaip Mormono Knyga bei Doktrina ir Sandoros yra padėję jums artintis prie Gelbėtojo? (Žr. 5 poskyrį.) Kaip dar šie šventi meta-raščiai paveikė jūsų gyvenimą? Pagalvokite, galbūt vertėtų savo liudijimu apie šiuos Raštus pasidalinti su šeimos nariais ir kitais žmonėmis.

Susijusios Raštų nuorodos

Jozuės 1:8; Patarlių 30:5; 1 Nefio 15:23–24; 2 Nefio 3:12; Almos 31:5; 37:44; Helamano 3:29–30; DS 98:11

Patarimas studijuojantiems

„Skaitymas, studijavimas ir apmąstymas yra skirtingi dalykai. Mes skaitome žodžius ir suvokiame idėjas. Studijuojame ir galime suvokti Raštų struktūrą ir juose esančias sąsajas. Tačiau, kai apmąstome, mes kviečiame Dvasios apreiškimą. Mano manymu, apmąstyti reiškia apgalvoti ir melstis po kruopštaus Raštų skaitymo ir studijavimo“ (Henris B. Airingas, „Tarnaukite su Dvasia“, 2010 m. spalio mėn. visuotinės konferencijos medžiaga).

Išnašos

1. "Reading the Scriptures," *Ensign*, Nov. 1979, 65.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 50.
3. "Reading the Scriptures," 64.
4. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 53–54.
5. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 51.
6. "Obedience" (address given at the Hawaii Area Conference, June 18, 1978), 3–5, Church History Library, Salt Lake City; taip pat žr. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 52.
7. "Eternal Investments" (address to CES religious educators, Feb. 10, 1989), 3; si.lds.org.
8. "Fear Not, Little Flock" (address given at Brigham Young University, Mar. 14, 1989), 2; speeches.byu.edu.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 51–52.
10. "Reading the Scriptures," 64.
11. "Reading the Scriptures," 64–65.
12. „The Mission of the Church“ (address given at the regional representatives' seminar, Mar. 30, 1990), 2.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 54.
14. "The Pillars of Our Faith," *Ensign*, Sept. 1994, 54.
15. "Evidences of the Resurrection," *Ensign*, May 1983, 16.
16. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 55–56.

Tikroji didybė

„Nuoseklios pastangos mažuose kasdieniuose gyvenimo dalykuose veda link tikrosios didybės.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Prezidentas Hovardas V. Hanteris mokė, kad tikroji didybė kyla ne iš pasaulietinio pasisekimo, bet iš „tūkstančių mažų darbelių ... tarnaujant ir aukojantis, t. y. dėl kitų ir dėl Viešpaties aukojant arba prarandant savo gyvenimą“¹. Prezidentas Hanteris gyveno taip, kaip pats mokė. Jis nesiekė didesnio dėmesio ar pripažinimo iš kitų, o tiesiog darė kasdienius mažai kieno pastebimus tarnystės ir pasiaukojimo darbelius.

Vienas iš tokių mažai kieno pastebimų Prezidento Hanterio tarnystės pavyzdžių yra daugiau nei dešimtmetį trukęs jo rūpinimasis savo žmona, vis prastėjant jos sveikatai. 1970 m. pradžioje Klara Hanter ėmė skųstis galvos skausmais ir atminties sutrikimais. Vėliau ji patyrė kelis nedidelius insultus, po kurių jai pasidarė sunku kalbėti ar valdyti rankas. Kai jai prireikė nuolatinės priežiūros, Prezidentas Hanteris ne tik atliko apaštališkas pareigas, bet ir kiek įmanydamas rūpinosi savo žmona. Jis pasirūpindavo, kad ją kas nors prižiūrėtų dienos metu, o pats ją rūpindavosi naktimis.

1981 metais Klarai į smegenis išsiliejo kraujas. Ji nebegalėjo nei vaikščioti, nei kalbėti. Tačiau Prezidentas Hanteris vis tiek kartais padėdavo jai atsikelti iš vežimėlio ir tvirtai ją suėmęs imdavo kartu šokti – kaip jie tai darydavo anksčiau.

Kai Klarai kraujas į smegenis išsiliejo antrą kartą, daktarai primygtinai prašė ją paguldyti į nuolatinės priežiūros namus. Ten ji praleido paskutinius 18 savo gyvenimo mėnesių. Per tuos mėnesius Prezidentas Hanteris ją lankydavo kiekvieną dieną, jei tik nebūdavo išvykęs Bažnyčios reikalais. O parvykęs namo, pas ją patraukdavo tiesiai iš oro uosto. Dažniausiai ji arba giliai miegodavo, arba jo

Hovardas ir Klara Hanteriai

neatpažindavo; tačiau jis visuomet jai sakydavo, kaip ją myli, ir rūpindavosi, kad jai būtų gera.

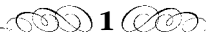
Vyresnysis Džeimsas E. Faustas iš Dvylikos Kvorumo vėliau pasakė, kad Prezidento Hanterio „švelnus ir meilės kupinas rūpinimasis daugiau nei dešimtmetį sirgusia savo žmona Klara buvo pats kilniausias vyro pasišventimas moteriai, kokį dauguma iš mūsų esame regėję savo gyvenime“².

Po Prezidento Hanterio mirties *Ensign* žurnale buvo išspausdinta jo biografija, kur buvo cituojami jo mokymai apie tikrąją didybę ir apibendrinama, kaip jis sekė jais savo gyvenime:

„Nors Prezidentas Hanteris buvo pernelyg kuklus, kad save lygintų su savo paties didybės samprata, tačiau jis tikrai gyveno pagal tą sampratą. Toji didybė pradėjo augti dar nuo tada, kai būdamas visiškai nežinomas priimdavo gyvenimą keičiančius sprendimus, po nesėkmių vėl bandydavo ir padėdavo savo artimui. Šias savybes atspindėjo jo nepaprasta sėkmė pačiose įvairiausiose sferose: muzikoje, teisėje, versle, tarptautiniuose santykiuose, dailidės darbe ir, svarbiausia, būnant „šauniu ir ištikimu“ Viešpaties tarnu [žr. Mato 25:21]. [...]

Keturioliktajam Bažnyčios Prezidentui Viešpaties tikslų vykdymas buvo toks pat nesavanaudiškas ir savaime suprantamas dalykas, kaip ir jo darbai lankant mokyklą, būnant jaunu tėveliu, atsidavusiu vyskupu ir nepailstančiu Apaštalau. Viešpaties vynuogynui, kaip į tai žiūrėjo Hovardas V. Hanteris, reikia nuolatinės priežiūros, ir viskas, ko iš jo reikalavo Mokytojas, buvo būti „geru ir ištikimu tarnu“. Tai Prezidentas Hanteris atliko su tikra didybe ir nuolatinio dėmesiu Gelbėtojo pavyzdžiui. Jam jis tarnavo iki pat galo.“³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Pasaulietiška „didybės“ samprata dažnai yra klaidinanti ir galinti skatinti žalingą savęs lyginimą su kitais

Daugelis pastarųjų dienų šventųjų yra laimingi ir mėgaujasi gyvenimo teikiamomis galimybėmis. Tačiau mane neramina, kad tarp mūsų yra ir nelaimingų žmonių. Kai kurie jaučiamės taip, lyg būtume atsilikę nuo savo išsakytų idealų. Mane ypač neramina tie

žmonės, kurie gyvendami teisiai mano, jog nieko nepasiekė, o kiti kažko pasiekė pasaulyje ar Bažnyčioje. Visi trokštame šiame gyvenime pasiekti kažkokią didybę. O kodėl neturėtume to trokšti? Kaip kažkas yra pasakęs: kiekviename iš mūsų yra galiūnas, kovojantis su celestialinių namų ilgesiu. (Žr. Hbr 11:13–16; DS 45:11–14.)

Jei suvoksime, kas iš tiesų esame ir kuo galime tapti, tai su Dievo pagalba nebus nieko neįmanomo. Nuo pat to laiko, kai sužinome, jog Jėzus nori, kad būtume Jo spindulys, iki tol, kai daugiau sužinome apie pagrindinius Evangelijos principus, esame mokomi siekti tobulumo. Tad kalbėti apie pasiekimų svarbą mums ne naujiena. Sunkumų kyla tuomet, kai išpūsti pasaulio lūkesčiai iškraipo didybės sąvoką.

Kas yra tikroji didybė? Kas žmogų daro tikrai didžiu?

Gyvename tokia pasaulyje, kuriame garbinama dirbtinė didybė ir kuriami dirbtiniai didvyriai. Neseniai atlikta 18–24 metų amžiaus jaunuolių apklausa parodė, kad šiuolaikinis jaunimas renkasi „stiprias, nepriklausomas, nepralenkiamas“ asmenybes ir akivaizdžiai siekia mėgdžioti tokių asmenybių žavingą ir „neapsakomai turtingą“ gyvenimą. XX a. šeštajame dešimtmetyje didvyriais buvo laikomi Vinstonas Čerčilis, Albertas Šveiceris, Prezidentas Haris Trumenas, Karalienė Elžbieta ir Helena Keler – akla ir kurčia rašytoja ir dėstytoja. Šios asmenybės arba padėjo pakeisti istorijos tėkmę, arba išgarsėjo savo įkvepiančiu gyvenimu. Šiais laikais didvyrių dešimtuose daugiausia kino žvaigždžių ir kitokių pramogų verslo atstovų. Tai parodo mūsų mąstysenos pokyčius. (Žr. *U.S. News & World Report*, 22 Apr. 1985, pp. 44–48.)

Tikra tiesa, kad pasaulietiniai didvyriai neilgai išlieka visuomenės atmintyje; tačiau niekada netrūksta čempionų ir daug pasiekusiųjų. Bene kasdien sužinome apie sportininkų pasiektus rekordus; apie nuostabius naujus prietaisus, mašinas ir technologinius procesus išradusius mokslininkus; apie naujais metodais gyvybes išgelbėjusius gydytojus. Mes nuolat veikiami itin apdovanotų muzikantų ir pramogų verslo atstovų, taip pat talentingų artistų, architektų ir statytojų. Žurnalai, iškabos ir televizijos reklamos mus atakuoja nuotraukomis žmonių, kurie yra nepriekaištingos išvaizdos, tobulais dantimis, vilki stilingus rūbus ir daro tai, ką daro „sėkmingi“ žmonės.

„Tikroji didybė kyla ne iš pasaulietinio pasisekimo, bet iš „tūkstančių mažų darbelių ... tarnaujant ir aukojantis, t. y. dėl kitų ir dėl Viešpaties aukojant arba prarandant savo gyvenimą“

Kadagi nuolat susiduriame su pasaulietine *didybės* samprata, tai suprantama, kad imame save lyginti su kitais, ir tai, ką turime mes, su tuo, ką, bent jau atrodo, kad turi kiti. Nors ir tiesa, kad savęs lyginimas su kitais skatina mus nuveikti daug gero ir tobulinti savo gyvenimą, tačiau neobjektyvus ir nederamas lyginimas gali sužlugdyti mūsų laimę, versdamas mus jaustis nieko nepasiekusiais, nepilnaverčiais arba nevykėliais. Kartais tokie jausmai priveda prie klaidų ir murgdymosi nesėkmėse ir neleidžia pastebėti tų savo gyvenimo aspektų, kuriuose būtų galima aptikti tikros didybės elementų.⁴

2

Nuoseklios pastangos mažuose kasdiniuose gyvenimo dalykuose veda link tikrosios didybės

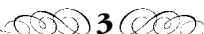
1905 metais Prezidentas Džozefas F. Smitas pasakė tokią labai gilią mintį apie tikrąją didybę:

„Nepaprasti, nepakartojami ar neįprasti dalykai dažnai įeina į istoriją, tačiau jie nėra tikrasis gyvenimas.

Galų gale geras dalykų, kuriuos Dievas paskyrė paprastam žmogui, atlikimas ir yra tikroji didybė. Būti geru tėvu ar gera mama yra žymiai didingiau, nei būti geru generolu ar geru valstybės veikėju“ (*Juvenile Instructor*, 15 Dec. 1905, p. 752).

Ši mintis iškelia kitą klausimą: „O kas yra tie Dievo paprastam žmogui paskirti dalykai?“ Be abejo, tai yra darymas tų dalykų, kurie mus padarytų gerais tėvais ar geromis mamomis, gerais sūnumis ar geromis dukromis, gerais studentais ar gerais kambario draugais, ar gerais kaimynais.

... Nuoseklios pastangos mažuose kasdieniuose gyvenimo dalykuose veda link tikrosios didybės. Konkrečiai kalbant, tai yra tūkstančių „mažų darbelių darymas... tarnaujant ir aukojantis, t. y. dėl kitų ir dėl Viešpaties aukojant arba prarandant savo gyvenimą. Į tai įeina ir siekis įgyti pažinimą apie mūsų Tėvą Danguje ir Evangeliją. Į tai taip pat įeina kitų vedimas į tikėjimą ir į Jo karalystės bendrystę. Tokie dalykai paprastai nesulaukia pasaulio dėmesio ar liaupsių.⁵

Pranašas Džozefas Smitas rūpinosi kasdiene tarnyste ir kitų priežiūra

Džozefą Smitą retai kas prisimena kaip generolą, merą, architektą, redaktorių ar kandidatą į prezidentus. Mes jį prisimename kaip Sugrąžinimo pranašą, Dievo meilei ir Dievo darbui atsidavusį žmogų. Pranašas Džozefas buvo kasdienis krikščionis. Jis rūpinosi mažais dalykais, kasdiene tarnyste ir kitų priežiūra. Trylikametis Laimanas O. Litfidlas su Sionės stovykla keliavo į Misūrį. Vėliau jis papasakojo apie nedidelį, tačiau asmeniškai reikšmingą tarnystės poelgį Pranašo gyvenime:

„Ši kelionė visiems buvo didžiulis vargas ir fizinė kančia. Žinant, kad mūsų broliai, kuriems keliavome padėti, turi kęsti persekiojimus, vieną dieną mane apėmė liūdesys. Kai stovykla ruošėsi tęsti kelionę, aš, pavargęs ir prislėgtas, atsisėdau kelkraštyje. Pranašas buvo labiausiai stovykloje užsiėmęs žmogus; tačiau pamatęs mane, jis trumpam atidėjo savo labai svarbius darbus ir atėjo paguosti vaiko. Uždėjęs ranką man ant galvos, jis pasakė: „Mano berniuk,

„Pranašas Džozefas buvo kasdienis krikščionis. Jis rūpinosi mažais dalykais, kasdiene tarnyste ir kitų priežiūra“

ar nebeliko tau vietos? Jei neliko, tai turime surasti.“ Šis įvykis man taip įstrigo atmintin, kad jo neištrynė ilgi mano brandaus gyvenimo metai ir rūpesčiai“ (Iš George Q. Cannon, *Life of Joseph Smith the Prophet*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1986, p. 344).

Dar buvo toks atvejis, kuomet Ilinojaus gubernatorius Karlinas pasiuntė Adamso apygardos šerifą Tomą Kingą ir šerifo sušauktų piliečių grupę suimti Pranašo ir perduoti jį Misūrio gubernatoriaus Bogso emisarams. Staiga šerifas Kingas mirtinai susirgo. Pranašas priėmė šerifą savo namuose Navū ir keturias dienas juo broliškai rūpinosi. (Ten pat, p. 372.) Pranašui nebuvo svetimi maži, malonūs, bet kartu ir reikšmingi tarnystės poelgiai.

Štai ką vyresnysis Džordžas K. Kenonas parašė apie [Pranašo Džozefo Smito] parduotuvės atidarymą Navū mieste:

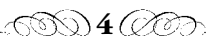
„Pranašas nevengė nei prekiautojo, nei gamybininko užsiėmimų; jo skelbta Evangelija apėmė ne tik laikinąjį išgelbėjimą, bet ir dvasinį išaukštinimą; tad jis buvo pasiryžęs prisidėti savo darbu. Tai darė nemąstydamas apie asmeninę naudą.“ (Ten pat, p. 385.)

Viename laiške Pranašas rašė:

„[Raudonų plytų parduotuvėlė Navū mieste] buvo pilna žmonių, tad visą dieną išstovėjau už prekystalio. Prekes man sekėsi padavinėti ne blogiau už bet kurį kitą jūsų matytą pardavėją. Plušėjau norėdamas padėti tiems, kurie kitaip neturėtų Kalėdų ir Naujųjų metų stalui paruošti būtinų produktų: šiek tiek cukraus, sirupo, razinų ir t. t.; be to, pats norėjau sau patikti, nes labai patiko laukti šventųjų ir visiems patarnauti. Vyliausi, kad, atėjus Viešpaties paskirtam laikui, aš būsiu išaukštintas.“ (Ten pat, p. 386.)

Džordžas K. Kenonas taip pakomentavo šį įvykį:

„Kokį vaizdelį čia matome! Vyras, kurį Viešpats išsirinko kloti Jo Bažnyčios pamatus ir būti jos Pranašu ir Prezidentu, džiaugiasi ir didžiuojasi dėl to, kad laukia savo brolių ir seserų lyg koks tarnas. ... Džozefas nepraleido nė vienos dienos nemanydamas, kad „net patiems mažiausiesiems“ rodydamas gerumą ir dėmesį jis tarnauja Dievui ir pelno Jėzaus Kristaus palankumą.“ (Ten pat, p. 386.)⁶

Tikroji didybė kyla išsveriant gyvenimo sunkumus ir dažniausiai nepastebimai tarnaujant

Tikroji didybė – tai sėkmingai eiti Vyresniųjų kvorumo sekretoriaus ar Paramos bendrijos mokytojos pareigas, mylėti savo artimą ar išklausti draugą. Tikroji didybė – tai kaip įmanoma labiau stengtis kasdienės rutinos apsuptyje – ir, greičiausiai, nesėkmės apsuptyje – ir nepaliaujamai kęsti nuolatinius gyvenimo sunkumus, ypač kai tie sunkumai prisideda prie kitų žmonių tobulėjimo ir laimės bei savo paties amžinojo išgelbėjimo.

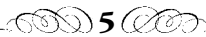
Visi norime šiame gyvenime pasiekti kokią nors didybę. Dauguma jau pasiekė didingų dalykų; kiti dar stengiasi pasiekti didybę. Leiskite man jus paraginti siekti jos ir kartu nepamiršti, kas tokie

esate. Neleiskite, kad jus apimtų laikinos pasaulietiškos didybės iliuzija. Dėl šios pagundos jau daug žmonių prarado savo sielą. Neverta perduoti savo gero vardo – nė už jokią kainą. Tikroji didybė – išlikti ištikimam: „Už mūsų senolių tikėjimą šventą, tiesą, kurią iki galo ginti verta“ (*Giesmės*, nr. 142).

Esu įsitikinęs, kad tarp mūsų yra daugybė didžiųjų, nepastebimų ir užmirštų didvyrių. Kalbu apie tuos, kurie tyliai ir nuosekliai daro tai, ką turi daryti. Kalbu apie tuos, kurie yra visuomet pasiruošę ir pasiryžę. Omenyje turiu neįprastą narsą motinos, kuri išsispa valandas, dieną ir naktį būna su sergančiu vaiku ir rūpinasi juo, kol jos vyras yra darbe ar moksloose. Kalbu ir apie tuos, kurie savanoriškai duoda kraujo arba dirba pas pagyvenusius žmones. Galvoju ir apie tuos iš jūsų, kurie ištikimai atliekate savo kunigystės bei bažnytines pareigas, ir apie tuos studentus, kurie reguliariai rašo savo tėveliams ir jiems dėkoja už meilę ir paramą.

Taip pat kalbu apie tuos, kurie kituose įžiebia tikėjimą ir troškimą gyventi pagal Evangeliją, apie tuos, kurie aktyviai darbuojasi, kad pagerintų kitų žmonių fizinį, socialinį bei dvasinį gyvenimą. Omenyje turiu tuos, kurie kasdieniame darbe yra sąžiningi, malonūs ir darbštūs, bet tuo pačiu yra Mokytojo tarnai ir jo avelių ganytojai.

Nesupraskite neteisingai, aš nesiūlau ignoruoti didingų pasaulio pasiekimų, suteikusių mums tiek daug progų ir į mūsų gyvenimą įnešusių kultūros, tvarkos ir džiugesio. Aš paprasčiausiai siūlau savo gyvenime labiau susitelkti į tuos dalykus, kurie turi didžiausią vertę. Prisiminkite, kad Gelbėtojas pasakė: „Kas iš jūsų didesnis, tebūnie jums tarnas“ (Mato 23:11).⁷

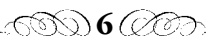

Tikroji didybė pasiekama per ilgą laiką, darant nuoseklius, mažus ir kartais paprasčiausius žingsnius

Visi pažįstame tokių žmonių, kurie sėkmę ar turtus pasiekė beveik iš karto – beveik akimirksniu. Ir nors asmeniškai tikiu, kad tokia sėkmė gali aplankyti be kokių nors ilgų pastangų, tačiau didybės akimirksniu neįmanoma pasiekti. Pasiekti tikrąją didybę – tai ilgas procesas. Jos siekiant gali pasitaikyti kliūčių. Galutinis rezultatas ne visada bus aiškiai matomas, tačiau jam pasiekti beveik visada reikia reguliarių, nuoseklių, mažų ir kartais paprasčiausių bei rutininių

žingsnių, daromų ilgą laiką. Prisiminkite, kad Viešpats pasakė: „Iš mažų dalykų kyla tai, kas didinga“ (DS 64:33).

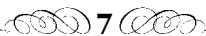
Tikroji didybė niekada nebus pasiekama atsitiktinai ar įdėjus vienkartinės pastangas ar pasiekimus. Didybei pasiekti reikia ugdyti savo būdą. Tam reikia daugybės teisingų sprendimų kasdieniame pasirinkime tarp gėrio ir blogio, apie ką kalbėjo vyresnysis Boidas K. Pakeris, sakydamas: „Metams bėgant šie maži pasirinkimai susilies į vieną ir aiškiai parodys, ką mes vertiname“ (*Ensign*, Nov. 1980, p. 21). Tie pasirinkimai taip pat aiškiai parodys, kas tokie esame.⁸

Įprasti darbai kitiems dažniausiai padaro didžiausią teigiamą poveikį

Įvertinant savo gyvenimą svarbu žiūrėti ne tik į pasiekimus, bet ir į tai, kokiomis sąlygomis darbavomės. Visi esame skirtingi ir unikalūs; visų mūsų starto pozicijos gyvenimo lenktynėse skirtingos; visi turime unikalių talentų ir įgūdžių įvairovę; visi patiriame asmeniškų iššūkių ir apribojimų, su kuriais turime kovoti. Tad vertindami save ir savo pasiekimus neturėtume atsižvelgti tik į tų pasiekimų dydį, mastą ar skaičių; turime atsižvelgti ir į tai, kokios buvo sąlygos ir kokį poveikį mūsų pastangos padarė kitiems.

Būtent pastarasis savęs įvertinimo aspektas – t. y. kokį poveikį mūsų gyvenimas padarė kitų žmonių gyvenimui – padės mums suvokti, kodėl kai kurie įprasti, paprasti gyvenimo darbai taip turėtų būti vertinami. Dažniausiai būtent mūsų atliekami įprasti darbai kitiems žmonėms padaro didžiausią teigiamą poveikį; palyginkime juos su tais dalykais, kuriuos pasaulis laiko didybės matu.⁹

Jei darysime tai, kas, pasak Dievo, yra svarbu, tai pasieksime tikrąją didybę

Pasirodo, kad didybė, kurios mūsų Tėvas Danguje norėtų, kad mes siektume, yra prieinama visiems tiems, kurie yra po Evangelijos tinklu. Turime neribotą skaičių progų daryti daugybę paprastų ir nežymių dalykų, kurie galiausiai padarys mus didžius. Tiems, kurie savo gyvenimą paskyrė tam, kad tarnautų ir aukotųsi dėl savo

šeimos, kitų ir Viešpaties, geriausias patarimas būtų: darykite tą patį dar uoliau.

Tiems, kurie Viešpaties darbą stumia pirmyn pačiais įvairiausiais tyliais, bet reikšmingais būdais, tiems, kurie yra žemės druska, pasaulio stiprybė ir kiekvienos tautos tvirtybė – visiems jums tiesiog reiškiamo savo pasigėrėjimą. Jei ištersite iki galo ir jei būsite šaunūs Jėzaus liudytojai, tai pasieksite tikrąją didybę ir vieną dieną gyvenkite mūsų Tėvo Danguje akivaizdoje.

Prezidentas Džozefas F. Smitas yra pasakęs: „Nebandykime dirbtiniu gyvenimu pakeisti tikrąjį gyvenimą“ (*Juvenile Instructor*, 15 Dec. 1905, p. 753). Nepamirškime, kad tik darydami tai, ką Dievas nurodė esant svarbiausia, reikalingiausia ir būtinausia, net jei pasaulis tai laikytų nesvarbiais ir nereikšmingais dalykais, galiausiai pasieksime tikrąją didybę.

Turime stengtis atminti šiuos Apaštalo Pauliaus žodžius, ypač jei esame nepatenkinti savo gyvenimu ir manome, kad nepasiekėme kažko didingo. Jis rašė:

„O lengvas dabartinis mūsų vargas ruošia mums neapsakomą, visa pranokstančią amžinąją garbę.

Mes nežiūrime to, kas regima, bet kas neregima, nes regimieji dalykai laikini, o neregimieji amžini“ (2 Kor 4:17–18).

Maži dalykai yra reikšmingi dalykai. Mes neatsimename, kiek davė fariziejai, tačiau atsimename našlės skatiką; mes neatsimename filistinų armijos galybės ir stiprybės, tačiau atsimename Dovydo drąsą ir įsitikinimą.

Tad neleiskime, kad mūsų ryžtą gesintų tie kasdieniai darbai, kuriuos Dievas paskyrė „paprastam žmogui“.¹⁰

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Kodėl kartais abejojame tuo, kas yra tikroji didybė? (Žr. 1 poskyrį.) Kodėl pasaulietinė didybės samprata kai kuriuos žmones verčia jausti nepasitenkinimą savimi ir būti nelaimingus?
- Kuo Prezidento Hanterio tikrosios didybės samprata skiriasi nuo pasaulietinės sampratos? (Žr. 2 poskyrį.) Kaip tokia tikrosios

didybės samprata gali padėti jūsų gyvenime? Pagalvokite, kokiems „mažiems dalykams“ būtų pravartu skirti daugiau laiko ir dėmesio.

- Kokį įspūdį jums palieka 3 poskyryje aprašyti maži Džozefo Smito tarnystės poelgiai? Kokie maži tarnystės poelgiai yra palaiminę jus?
- 4 poskyryje apžvelkite, iš ko susideda tikroji didybė. Ar esate matę tokiais būdais tikrąją didybę rodančių žmonių?
- Kaip, pasak 5 poskyrio mokymų, galime pasiekti tikrąją didybę?
- Ar kada esate matę, kaip mūsų atliekami įprasti darbai kitiems žmonėms padaro didžiausią teigiamą poveikį? (Žr. 6 poskyrį.)
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus 7 poskyryje. Kaip tarnavimas ir pasiaukojimas veda į tikrąją didybę? Kaip būvimas „šauniais Jėzaus liudytojais“ mums padeda siekti tikrosios didybės?

Susijusios Raštų nuorodos

1 Samuelio 16:7; 1 Timotiejui 4:12; Mozijo 2:17; Almos 17:24–25; 37:6; Moronio 10:32; DS 12:8; 59:23; 76:5–6; 88:125

Patarimas mokytojui

„Pamaldžiai ruošdamiesi mokyti galite nuspręsti akcentuoti tam tikrus principus. Galite imti geriau suprasti, kaip geriausiai pateikti tam tikras mintis. Kasdieniame gyvenime galite atrasti pavyzdžių, vaizdinių priemonių ir įkvepiančių pasakojimų. Pamokai praversti į pagalbą galite pasikviesti konkretų asmenį. Galite prisiminti asmeninio gyvenimo pavyzdžių, kuriais galėtumėte pasidalinti“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 48).

Išnašos

1. "What Is True Greatness?" <i>Ensign</i> , Sept. 1987, 71.	5. "What Is True Greatness?" 70–71.
2. James E. Faust, "Howard W. Hunter: Man of God," <i>Ensign</i> , Apr. 1995, 28.	6. "What Is True Greatness?" 71.
3. "President Howard W. Hunter: The Lord's 'Good and Faithful Servant,'" <i>Ensign</i> , Apr. 1995, 9, 16.	7. "What Is True Greatness?" 71-72.
4. "What Is True Greatness?" 70.	8. "What Is True Greatness?" 72.
	9. "What Is True Greatness?" 72.
	10. "What Is True Greatness?" 72.

Grižkite ir puotaukite prie Viešpaties stalo

*„Pagelbėkite mažiau aktyviems ir patirkite džiaugsmą,
kilsiantį jums ir jūsų padedamiems žmonėms.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Tapęs Bažnyčios Prezidentu, kitą dieną Hovardas V. Hanteris išsakė tokį meilės kupiną kvietimą tiems Bažnyčios nariams, kurie nebuvo aktyvūs:

„Prasižengusiems ir nuskriaustiems mes sakome – grįžkite. Įskaudintiems, kenčiantiems ir bijantiems mes sakome – leiskite mums būti su jumis ir nušluostyti jūsų ašaras. Pasimetusiems ir iš visų pusių atakuojamiems klaidų mes sakome – ateikite pas visos tiesos Dievą ir besitęsiančio apreiškimo Bažnyčią. Grįžkite. Likite su mumis. Nepasiduokite. Tikėkite. Viskas yra gerai ir viskas bus gerai. Puotaukite prie stalo, kurį jums paruošė Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia, ir stenkitės sekti Geruoju Ganytoju, kuris ją įkūrė. Turėkite viltį, panaudokite tikėjimą, gaukite – ir duokite – Meilės, tyrosios Kristaus meilės.“¹

Po kelių mėnesių vykusios kitos visuotinės konferencijos savo, kaip Bažnyčios Prezidento, pirmoje kalboje Prezidentas Hanteris sakė jautęs, kad turįs toliau tai akcentuoti. Jis kartojo: „Grįžkite. Tiesiogine prasme priimkite [Gelbėtojo] kvietimą „ateik ir sek paskui mane“. [...] Jis yra vienintelis patikimas kelias; jis yra šio pasaulio šviesa.“²

Prezidentas Hanteris per savo gyvenimą padėjo suaktyvinti nemažai Bažnyčios narių. Prisimindamas vieną tokį atvejį iš savo ankstyvos pilnametystės, jis pasakojo:

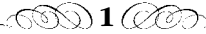
„Mano apylinkės vyskupas paskyrė mane vieno brolio, kuris gyrėsi esąs seniausias diakonas Bažnyčioje, apylinkės mokytoju. Tomis dienomis namų mokymas vadinosi apylinkės mokymu. Jo

*„Visi turėtume kelis kartus perskaityti palyginimą apie prapuolusias avis.
[...] Viliuosi, kad šio palyginimo žinia išskverbs į visų mūsų širdis“*

bėda buvo ta, kad sekmadieniais jis labai mėgo žaisti golfą. Liūdin-davo, kai ištisi mano lankymaisi pas jį ir jo žmoną neduodavo jokių rezultatų. Tačiau galiausiai buvo ištartas tinkamas žodis, palietęs jo jautrią stygą. Tas žodis buvo *sandora*. Jo paklausėme: „Ką jums reiškia krikšto sandora?“ Jo veido išraiška pasikeitė, ir pirmą kartą pamatėme jį surimtėjusį. Galiausiai jis pradėjo lankyti mūsų pamokas, metė golfą ir savo žmoną nusivedė į šventyklą.“³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Palyginimas apie prapuolusią avį moko, kad turime ieškoti paklydusiųjų

Pirmoji Prezidentūra Bažnyčios nariams išsakė reikšmingą kvietimą:

„Tiems, kurie liovėtės būti aktyvūs, ir tiems, kurie tapote kritiškai nusiteikę, mes sakome: „Grįžkite. Grįžkite ir puotaukite prie Viešpaties stalo, ir vėl ragaukite saldžių ir sočių bendrystės su šventaisiais vaisių.“

Esame tikri, kad dauguma norite grįžti, bet nenorite dėl to pasijusti nejaukiai. Leiskite jus patikinti, kad jus pasitiks ištiestos rankos, pasiryžusios padėti“ (*Ensign*, March 1986, p. 88).

Manau, kad mus visus sužavėjo šis kilniaširdiškas kvietimas, panašus į tai, ką pranašas Alma pareiškė Mormono Knygoje dėl Viešpaties išsakyto kvietimo. Jis sakė:

„Štai jis siunčia kvietimą visiems žmonėms, nes gailestingumo rankos yra ištiestos į juos, ir jis sako: Atgailaukite, ir aš jus priimsiu.

Taip, jis sako: Ateikite pas mane ir ragausite gyvybės medžio vaisius; taip, jūs laisvai valgysite ir gersite gyvybės duonos ir vandens;

taip, ateikite pas mane ir neškite teismo darbus“ (Almos 5:33–35).

Visi turėtume kelis kartus perskaityti palyginimą apie prapuolusias avis, užrašytą penkioliktame Luko skyriuje, prasidedantį nuo ketvirtos eilutės:

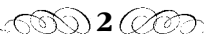

„Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vienai nuklydus, nepalieka dykumoje devyniasdešimt devynių ir neieško pražuvusios, kolei suranda?

Radęs su džiaugsmu dedasi ją ant pečių ir, sugrįžęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus, sakydamas: „Džiaukitės drauge su manimi! Radau savo pražuvėlę avį!“ [Luko 15:4–6.] [...]

Pranašas Džozefas Smitas versdamas vieną iš šių eilučių padarė joje svarbų pakeitimą. Pakeitimas toks: „Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vienai nuklydus, nepalieka devyniasdešimt devynių *ir dykumoje neieško pražuvusios*, kolei suranda?“ (JST, Luke 15:4; kursyvas pridėtas.)

Šiame vertime akcentuojama tai, kad ganytojas palieka saugioje vietoje esančią kaimenę ir išeina į dykumą – t. y. į pasaulį – ir ten ieško prapuolusios. Prapuolusios iš kur? Prapuolusios iš kaimenės, kuri yra ginama ir saugoma. Viliuosi, kad šio palyginimo žinia įsikverbs į visų mūsų širdis.⁴

Viešpats tikisi, kad tapsime Ganytojo samdiniais ir sugrąžinsime besigrumiančius su sunkumais bei prapuolusius

Kaip galėtume padėti tiems, kurie nuklydo į dykumą?

Dėl to, ką Mokytojas pasakė apie devyniasdešimt devynių palikimą ir ėjimą į dykumą ieškoti vienos prapuolėlės, ir dėl to, kad Pirmoji Prezidentūra nustojusiems būti aktyviems ar tapusiems kritiškai nusiteikusiai išsakė kvietimą „grįžti“, mes kviečiame jus įsitraukti į sielų gelbėjimą. Pagelbėkite mažiau aktyviems ir patirkite džiaugsmą, kilsiantį jums ir jūsų padedamiems žmonėms prisidedant prie kvietimo grįžti ir puotauti prie Viešpaties stalo.

Viešpats, mūsų Gerasis Ganytojas, tikisi, kad tapsime Jo samdiniais ir sugrąžinsime besigrumiančius su sunkumais bei paklydusius. Mes negalime patarti, kaip tai daryti, tačiau, kai jūs patys įsitrauksite ir ieškosite įkvėpimo, tai savo kraštuose, ... kuoluose ir apylinkėse pasieksite gerų rezultatų. Kai kurie kuolai atsiliopė į ankstesnius maldavimus, ir jiems puikiai sekasi.

Gerai žinomos giesmės žodžiuose yra toks Gelbėtojo kreipimasis į mus:

*Tik paklausk, Jis mus šaukia,
Kviečia tarnaut nuolankiai:
„Eikit, suraskit, parveskit tas,
Kur nuklydo paikai.“*

Toje dažnai giedamoje giesmėje taip pat sakoma, ką turėtume atsakyti:

*„Tavo ganytojai būsime,
Mokyk mylėti, kaip Tu;
Eisim į tyrus parvesti
Širdžiai brangių tų avių.“*

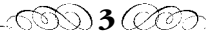
(Giesmės, nr. 124.)

Jei tai darysime, gausime amžinųjų palaiminimų.⁵

Ieškoti paklydusių, aikštingų ir atsiskyrusių – tai Viešpaties reikalas. [...] Šis pamaldus Almos maldavimas yra geras priminimas apie mūsų darbo šventumą:

„O Viešpatie, ar nesuteiktum mums sėkmės atvedant juos vėl pas tave Kristuje.

Štai, o Viešpatie, jų sielos yra brangios“ (Almos 31:34–35).⁶

Mūsų pagrindinis tikslas yra padėti žmonėms grįžti Dievo akivaizdon

Per daugelį metų Bažnyčia dėjo milžiniškas pastangas, kad sugrąžintų mažiau aktyvius narius. [...] Ir visa tai vardan ko? Vardan savo brolių ir seserų sielų išgelbėjimo, kad pamatytume juos primant išaukštinimo apeigas.

Kai tarnavau kuolo prezidentu Los Andželo krašte, mano patarėjai paprašė mūsų vyskupų rūpestingai pasirinkti keturias ar penkias poras, kurios norėtų toliau tobulėti Bažnyčioje. Kai kurios poros buvo mažiau aktyvios, kai kurios – naujai atsivertusieji, tačiau jų motyvas buvo dvasiškai tobulėti. Susikvietėme juos visus į kuolo klasę ir mokėme Evangelijos. Užuoat akcentavę šventyklą, mes pabrėžėme stipresnį ryšį su mūsų Dangiškuoju Tėvu ir jo Sūnumi Jėzumi Kristumi. Mūsų rūpestingas atrankos procesas užtikrino sėkmę, ir dauguma tų porų tikrai tapo aktyvios ir nuvyko į šventyklą.

„O Viešpatie, ar nesuteiktum mums sėkmės atvedant [sielas] vėl pas tave Kristuje. Štai, o Viešpatie, jų sielos yra brangios“ (Almos 31:34–35)

Leiskite pasidalinti [dar vienu] patyrimu. [...] Vienoje apylinkėje turėjome vieną brolių, visiškai nelankantį jokių susirinkimų. Jo žmona nebuvo narė. Ji buvo šiek tiek priešiška nusiteikusi, tad į jų namus nesiuontėme namų mokytojų. Vyskupas susitiko su šiuo broliu ir pasakė, kad jis turėtų sustiprinti ir plėtoti savo ryšį su Gelbėtoju. Tas brolis paaiškino, kokia problema yra su jo žmona, kuri nebuvo Bažnyčios narė. Vyskupas pasikalbėjo su ja, pabrėždamas tą patį dalyką – ryšio su Viešpačiu plėtojimą. Ji vis dar nelabai klausėsi, tačiau pralinksėjo, sužinojusi, kad pastarųjų dienų šventieji tiki Kristų, ir dėl to ji po truputį ėmė patikliau į mus žiūrėti.

Sėkmė nebuvo momentinė, tačiau jų namuose toliau besilankantys nariai ir toliau akcentavo tos poros ryšį su Viešpačiu. Laikui bėgant ji tapo draugiška, ir galiausiai sutiko su savo vyru atvykti į klasę, kurioje mokė Aukštosios Tarybos nariai. Mes pabrėžėme sandoras, kurias žmogus sudaro krikšto metu, bei kitas sandoras. Po kurio laiko ji tapo Bažnyčios nare, o jis – daug vaisių davusiu kunigijos vadovu. [...]

Negaliu pamiršti antraštiniame Mormono Knygos puslapyje esančio teiginio, nusakančio vieną tos šventos knygos tikslų: „Kad jie [Izraelio namai paskutinėmis dienomis] žinotų *Viešpaties sandoras*.“ (Kursyvas pridėtas.) Toks buvo akcentas, į kurį mes, kuolo

prezidentūra, jautėme turį atkreipti dėmesį tų mažiau aktyvių narių. Bandėme patraukti juos jų su Viešpačiu sudarytų sandorų svarbumu; po to juos mokėme apie krikšto sandoros svarbą ir kitas sandoras, kurias galėtų sudaryti ir kurios juos sujungtų į amžinąją šeimą.⁷

Bažnyčios veiklos sėkmė vietiniu lygiu pasiekama tada, kai nariams padedama grįžti Dievo akivaizdon. Tai pasiekama tada, kai jie priima apeigas ir šventykloje sudaro sandoras.⁸

Savo pastangas sutelkiame į visai žmonijai prieinamas gelbstinčias sandoras ir Evangelijos apeigas: nenariams jos pasiekiamos per misionierišką darbą; mažiau aktyviems nariams jos pasiekiamos per bičiuliavimosi ir aktyvinimo pastangas; aktyviems nariams jos pasiekiamos per dalyvavimą Bažnyčios veikloje ir tarnavimą; o tiems, kurie jau praėjo pro uždangą, jos pasiekiamos per mirusiųjų išpirkimo darbą.⁹

Kiekvienam Bažnyčios nariui mes siekiame to paties pagrindinio tikslo. Tas tikslas – gauti Evangelijos apeigas, sudaryti sandoras su mūsų Dangiškuoju Tėvu ir per visa tai sugrįžti Jo akivaizdon. Tai yra didžiausias mūsų tikslas. Apeigos ir sandoros yra priemonės, padedančios pasiekti tokią dievišką prigimtį, kuri sugrąžins mus atgal į Jo akivaizdą. [...]

Nepamirškite šio tikslo – kviesti visus ateiti pas Kristų. [...]

Liudiju, mano broliai ir seserys, apie jo dieviškumą ir galią išgelbėti visus tuos, kurie ateis pas jį su sudužusia širdimi ir atgailaujančia dvasia. Visi žmonės per apeigas ir jo Šventąją Dvasią gali tapti svarūs.¹⁰

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Prezidentas Hanteris ragina kiekvieną narį kelis kartus perskaityti palyginimą apie prapuolusią avį (žr. 1 poskyrį; Luko 15:4–7). Kokių minčių jums kyla skaitant tą palyginimą ir kitus pirmojo poskyrio mokymus? Pagalvokite, kaip tie mokymai galėtų jums padėti tarnaujant Bažnyčioje.

- Kokia yra mūsų, Viešpaties samdinių, pareiga? (Žr. 2 poskyrį.) Kaip galėtume padėti žmonėms vėl tapti aktyviems Bažnyčioje? Kokių palaiminimų jūs (arba jūsų pažįstamas žmogus) gavote dėl to, kad kažkas jums pagelbėjo tuomet, kai jūs „grūmėtės su sunkumais arba buvote nuklydę“?
- Ko galime pasimokyti iš Prezidento Hanterio papasakotų istorijų 3 poskyryje? Kaip Bažnyčios narius galėtų suaktyvinti sandorų akcentavimas?

Susijusios Raštų nuorodos

Ezechielio 34:1–16; Luko 15:11–32; Jono 10:1–16, 26–28; 13:35; 1 Jono 1:7; Mozijo 18:8–10; Helamano 6:3; 3 Nefio 18:32; Moronio 6:4–6; DS 38:24

Patarimas studijuojantiems

Principas – tai tiesa, padedanti priimti sprendimus ir veikti. „Skaitydami klauskite savęs: „Kokio Evangelijos principo mokoma šioje pastraipoje? Kaip jį galiu pritaikyti savo gyvenime?“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 17.)

Išnašos

1. Iš Jay M. Todd, “President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church,” *Ensign*, July 1994, 5.
2. “Exceeding Great and Precious Promises,” *Ensign*, Nov. 1994, 8.
3. “Make Us Thy True Undershepherds,” *Ensign*, Sept. 1986, 9.
4. “Make Us Thy True Undershepherds,” 7–8.
5. “Make Us Thy True Undershepherds,” 9.
6. “The Mission of the Church” (address given at the regional representatives’ seminar, Mar. 30, 1990), 4.
7. “Make Us Thy True Undershepherds,” 8–9.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 218.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 245–246.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 218.

Šventykla – didingas mūsų narystės simbolis

*„Giliausias mano širdies troškimas – kad kiekvienas
Bažnyčios narys būtų vertas įeiti į šventyklą.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Hovardo V. Hanterio mama visą savo gyvenimą buvo ištikima Bažnyčios narė, tačiau jo tėvas pasikrikštijo, tik kai Hovardui buvo devyniolika. Vėliau, būdamas kuolo prezidentu Kalifornijoje, Hovardas su savo kuolo nariais keliavo į Arizonos Mesos šventyklą atlikti šventyklos apeigų. Prieš sesijos pradžią šventyklos prezidentas paprašė jo kreiptis į susirinkimų salėje susirinkusius narius. Tą dieną buvo Prezidento Hanterio 46-asis gimtadienis. Dar vėliau jis taip rašė apie tą dieną:

„Man bekalbant susirinkusiesiems ... į salę įėjo mano tėtis ir mama, apsirengę baltai. Net nežinojau, kad tėtis buvo pasiruošęs gauti šventyklos palaiminimus, nors mama jau kurį laiką dėl to labai nekantravo. Aš taip smarkiai susigraudinau, kad nebegalėjau tęsti kalbos. Prezidentas Praisas [t. y. šventyklos prezidentas] priėjo prie manęs ir paaiškino, kas atsitiko. Tą rytą į šventyklą atvykę tėtis ir mama paprašė prezidento neužsiminti man apie jų atvykimą, nes jie norėjo, kad tai būtų gimtadienio siurprizas. To gimtadienio aš niekada nepamiršau, nes tą dieną jie gavo šventyklos apdovanojimus, turėjau privilegiją būti jų užantspaudavimo liudininku, o po to ir pats būti su jais užantspauduotas.“¹

Šiek tiek daugiau nei po 40 metų Hovardas V. Hanteris padarė savo pirmąjį viešą pareiškimą kaip Bažnyčios Prezidentas, ir viena iš pirmųjų jo žinių buvo apie tai, kad nariai su dideliu atsidavimu siektų šventyklos palaiminimų.² Tą žinią jis akcentuodavo viso savo

Arizonos Mesos šventykla, kurioje 1953 metais Prezidentas Hovardas V. Hanteris buvo užantspauduotas su savo tėvais

prezidentavimo metu. 1994 metų birželį, kalbėdamas Navū šventyklos teritorijoje vykusiame susirinkime, jis pasakė:

„Anksčiau ši mėnesį savo tarnystę aš pradėjau išreikšdamas gilų troškimą, kad kuo daugiau Bažnyčios narių taptų verti šventyklos. Kaip ir [Džozefo Smito] dienomis, verti ir endaumentą gavę nariai yra raktas į karalystės statymą visame pasaulyje. Tai, kad esame verti šventyklos, parodo, kad savo gyvenimą esame suderinę su Viešpaties valia ir kad esame nusiteikę būti kasdien Jo vedami.“³

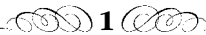
Po kelių mėnesių, 1995 metų sausį, paskutinis Prezidento Hanterio viešas pasirodymas buvo Jutos Bauntifulo šventyklos pašventinime. Pašventinimo maldoje jis prašė, kad tos šventyklos palaiminimai praturtintų visų į ją įžengiančių žmonių gyvenimą:

„Nuolankiai meldžiame, kad priimtumei šiuos rūmus ir siųstumėi į juos Savo palaiminimus. Tegul Tavoji Dvasia pasitinka ir veda visus čia patarnausiančius, kad šventumas vyrautų kiekviename kambaryje. Tegul visi įeinantieji būna švariomis rankomis ir tyromis širdimis. Tegul jie stiprina savo tikėjimą ir išvyksta jausdami ramybę ir šlovindami Tavo šventą vardą. [...]

Tegul šie Namai suteikia dvasios ramybės visiems žvelgiantiems į jų didybę, ypač tiems, kurie į juos įeina gauti šventas apeigas patiems sau ir atlikti darbą už mylimus žmones, esančius už uždangos. Tegul jie pajunta Tavo dievišką meilę ir malonę. Tegul jie įgyja privilegiją sakyti, kaip senovėje sakė psalmininkas: „Mes mėgavomės draugyste ir drauge ėjome į Dievo Namus!“

Kartu su šių rūmų pašventinimu mes iš naujo pašvenčiame savo pačių gyvenimus Tau ir Tavo darbui.“⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Esame raginami šventyklas įtvirtinti kaip didįjį savo narystės simbolį

Kai buvau pašauktas į šventą [Bažnyčios Prezidento] pareigybę, visus Bažnyčios narius pakviečiau Viešpaties šventyklą įtvirtinti kaip didįjį savo narystės ir nuostabaus švenčiausių sandorų laikymosi simbolį.

Kai tik mąstau apie šventyklą, prisimenu tokius žodžius:

„Šventykla – tai mokymo vieta, kurioje atskleidžiamos gilios tiesos apie Dievo Karalystę. Tai ramybės vieta, kur savo mintis galime sutelkti į dvasinius dalykus, o pasaulio rūpesčius atidėti į šalį. Šventykloje mes sudarome sandoras paklusti Dievo įsakymams, ir su sąlyga, kad visuomet išliksime ištikimi, joje mums duodami su amžinybe susiję pažadai“ (*The Priesthood and You, Melchizedek Priesthood Lessons—1966*, Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1966, p. 293).

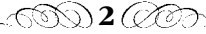
Pats Viešpats per mums skirtus Savo apreiškimus šventyklą padarė didžiuoju simboliu Bažnyčios nariams. Tik pagalvokite, kokias nuostatas ir teisų elgesį Viešpats akcentavo Savo patarime per Pranašą Džozefą Smitą šventyklą besiruošiantiems statyti Kirtlando šventiesiems. Šis patarimas vis dar tinka šiomis dienomis:

„Organizuokitės; paruoškite visa, kas reikalinga; ir įkurkite namus, būtent maldos namus, pasninkavimo namus, tikėjimo namus, mokymosi namus, šlovės namus, tvarkos namus, Dievo namus“ (DS 88:119). Ar būtent tokios nuostatos ir elgesys atspindi mumyse tai, kokie kiekvienas iš mūsų trokštame ir siekiame būti? [...]

[...] Kad šventykla mums tikrai taptų simboliu – turime to trokšti. Turime gyventi taip, kad būtume verti įžengti į šventyklą. Turime laikytis mūsų Viešpaties įsakymų. Jei savo gyvenimą darysime kuo panašesnę į Mokytojo gyvenimą ir Jo mokymą bei pavyzdį laikysime aukščiausiu savo pačių pavyzdžiu, tai būti vertam įžengti į šventyklą nebus sunku, visais gyvenimo atvejais būti nuosekliems ir lojaliems nebus sunku, nes būsime pasišventę vieninteliam, šventam elgesio ir tikėjimo standartui. Namie ar turguje, mokykloje ar po jos, būdami visiškai vieni ar būryje kitų žmonių – mūsų gyvenimo būdas turi būti aiškus, o standartai – akivaizdūs.

Gebėti apginti savo principus, gyventi dorai ir su tikėjimu pagal savo įsitikinimus – štai kas svarbiausia. Pasišventimas tikrajam principui – savo asmeniniame gyvenime, savo namuose ir šeimose bei visose kitose vietose, kuriose susitinkame ir galime daryti įtaką žmonėms – štai ko galiausiai iš mūsų prašo Dievas. Tam reikia įsipareigojimo – iš visos sielos, iš gilumos, amžinai puoselėjamo įsipareigojimo tiems principams, kuriuos žinome esant tikrus Dievo

duotuose įsakymuose. Jei būsime atsidavę ir ištikimi Viešpaties principams, tai visuomet būsime verti šventyklos, o Viešpats ir Jo šventosios šventyklos bus didūs mūsų pasišventimo Jam simboliai.⁵

Visi turime stengtis būti verti gauti šventyklos rekomendaciją

Giliausias mano širdies troškimas – kad kiekvienas Bažnyčios narys būtų vertas įeiti į šventyklą. Viešpats būtų labai patenkintas, jeigu kiekvienas suaugęs Bažnyčios narys būtų vertas turėti ir turėtų galiojančią šventyklos rekomendaciją. Tai, ką turime daryti, ir tai, ko neturime daryti, kad būtume verti šventyklos rekomendacijos, yra lygiai tie patys dalykai, nuo kurių priklauso, ar būsime asmeniškai ir kaip šeimos laimingi.⁶

Mūsų Dangiškasis Tėvas yra aiškiai nurodęs, kad įžengiantieji į šventyklą privalo būti švarūs ir nesusipančioję šio pasaulio nuodėmėmis. Jis pasakė: „Ir kiek mano žmonės statys namus man Viešpaties vardu ir neleis į juos įeiti niekam nešvariam, idant jie nebūtų suteršti, tiek ant jų bus mano šlovė; [...] Bet jeigu jie bus suteršti, aš neįeisiu į juos, ir mano šlovės ten nebus; nes aš neįeisiu į nešventas šventyklas“ (DS 97:15, 17).

Galbūt jums bus įdomu sužinoti, jog kadaise visas šventyklos rekomendacijas pasirašinėdavo Bažnyčios Prezidentas. Štai kaip rimtai ankstyvieji prezidentai žiūrėjo į vertumą įeiti šventyklon. 1891 m. ši pareiga atiteko vyskupams ir kuolų prezidentams, kurie jums užduoda kelis su jūsų vertumu gauti šventyklos rekomendaciją susijusius klausimus. Kad galėtumėte gauti šventyklos rekomendaciją, turėtumėte žinoti, ko iš jūsų tikimasi.

Turite tikėti Dievą, Amžinąjį Tėvą, ir jo Sūnų Jėzų Kristų, ir Šventąją Dvasią. Turite tikėti, kad tai yra jų šventas ir dieviškas darbas. Raginame jus kasdien stiprinti savo liudijimą apie mūsų Dangiškąjį Tėvą ir Viešpatį Jėzų Kristų. Pajusta Dvasia yra Šventoji Dvasia, jums liudijanti apie jų realumą. Vėliau, šventykloje, per apreikštus mokymus ir apeigas jūs daugiau sužinosite apie Dievybę.

Turite palaikyti visuotinius ir vietinius Bažnyčios igaliojinius. Kai skaitant šių vadovų vardus jūs pakeliate ranką, tai parodote, kad palaikysite juos jų pareigose bei klausysitės jų duodamų patarimų.

„Vyskupai ir kuolų prezidentai jums [...] užduoda kelis su jūsų vertumu gauti šventyklos rekomendaciją susijusius klausimus“

Tai nėra tik kažkoks pagerbimas tų, kuriuos Viešpats pašaukė pirmininkauti. Atvirkščiai, tai pripažinimas fakto, kad Dievas pasišaukė pranašus, regėtojus, apreiškėjus ir kitus visuotinius įgaliotinius. Tai jūsų įsipareigojimas sekti pirmininkaujančių Bažnyčios pareigūnų mokymais. Panašiai turėtumėte būti lojalūs savo vyskupui, kuolo prezidentui ir kitiems Bažnyčios vadovams. Vadovų nepalaikymas nesiderina su tarnavimu šventykloje.

Kad išengtumėte į šventyklą, turite būti moraliai švarūs. Skaistybės įstatymas reikalauja, kad neturėtumėte lytinių santykių su niekuo kitu, kaip tik su savo vyru arba žmona. Mes ypač raginame saugotis Šėtono vilionių susitepti savo moralinį švarumą.

Turite užtikrinti, kad jūsų santykiuose su šeimos nariais nebūtų nieko tokio, kas nesiderintų su Bažnyčios mokymais. Ypač raginame [jaunimą] klausyti [savo] teisių tėvų. Tėvai turi akylai stebėti, kad jų santykiai su šeimos nariais derėtų su Evangelijos mokymais ir niekada nepasitaikytų prievartos ar aplaidumo.

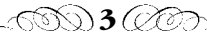
Kad išengtumėte į šventyklą, su visais žmonėmis visuomet turite elgtis sąžiningai. Kaip pastarųjų dienų šventieji, mes turime šventą

pareigą visuomet būti sąžiningi ir niekuomet neapgauđinėti. Jei su-
laužysime šią sandorą, tai rizikuosime prarasti dorą.

Kad galėtumėte gauti šventyklos rekomendaciją, turite stengtis atlikti savo bažnytinės pareigas, lankyti sakramento, kunigtijos ir kitus susirinkimus. Taip pat turite stengtis paklusti Evangelijos taisyklėms, įstatymams ir įsakymams. Išmokite [...] priimti jums suteikiamus pašaukimus ir kitas pareigas. Būkite aktyvūs savo apylinkėse ir skyriuose, būkite tie, kuriais galėtų pasikliauti jūsų vadovai.

Kad galėtumėte įžengti į šventyklą, turite būti visos dešimtinės mokėtojas ir gyventi pagal Išminties Žodį. Šie du paprasti savo mokymu, tačiau nepaprastai svarbūs mūsų dvasiniam augimui įsakymai yra esminiai mūsų asmeniniam vertumui pažymėti. Daugelio metų stebėjimai rodo, kad mokantys visą dešimtinę ir besilaikantys Išminties Žodžio paprastai yra ištikimi visuose kituose su įžengimu į šventąją šventyklą susijusiuose dalykuose.

Šių dalykų nevalia priimti lengvabūdiškai. Kai patvirtinamas mūsų vertumas įžengti į šventyklą, galime atlikti pačias švenčiausias apeigas žemėje. Tos apeigos yra susijusios su amžinybės dalykais.⁷

Šventyklos darbas suteikia didelių palaiminimų tiek paskiriems asmenims, tiek šeimoms

Koks šlovingas dalykas yra turėti privilegiją vykti į šventyklą ir gauti sau palaiminimų. Po to, kai šventykloje jau gauname palaiminimų sau, kokia šlovinga privilegija yra atlikti darbą už savo protėvius. Šis šventyklos darbo aspektas yra nesavanaudiškas darbas. Tačiau, kad ir kada darytume šventyklos darbą už kitus žmones, mums visuomet sugrįžta tam tikras palaiminimas. Tad mūsų neturėtų stebinti, kodėl Viešpats taip trokšta, kad jo žmonės būtų į šventyklą orientuoti žmonės. [...]

[...] Vykti turėtume ne tik dėl savo pasitraukusių giminaičių, tačiau ir dėl asmeninio garbinimo šventykloje palaiminimo, dėl tarpų pašvęstų sienų tvyrančio šventumo ir saugumo. Lankydami šventyklą įgyjame turtingesnių ir gilesnių žinių apie gyvenimo prasmę ir apie Viešpaties Jėzaus Kristaus pamokančios aukos reikšmingumą. Tad tebūna šventyklos, kartu su šventykliniu garbinimu, šventyklos

sandoromis ir šventyklinė santuoka mūsų aukščiausiu tikslu ir aukščiausia žemiško gyvenimo patirtimi.⁸

Lankydami šventyklą atliekame kelis dalykus: laikomės Viešpaties nurodymų atlikti apeigas už save, per užantspaudavimo apeigas laiminame savo šeimas ir savo palaiminimais dalinamės su kitais žmonėmis, atlikdami už juos tą darbą, kurio jie negali patys už save padaryti. Be viso to, mes dar pakylėjame savo pačių mintis, priartėjame prie Viešpaties, pagerbiame kunigystę ir sudvasiname savo gyvenimą.⁹

Lankydamiesi šventykloje gauname asmeninių palaiminimų. Kalbėdamas apie tai, kaip lankymasis šventykloje laimina mūsų gyvenimą, vyresnysis Džonas A. Vidsou pareiškė:

„Šventyklos darbas [...] suteikia nuostabią progą savo dvasinį pažinimą ir stiprybę išlaikyti gyvus. [...] Šventose šventyklose atskleidžiama galingoji amžinybės perspektyva; mes matome laiką nuo pat jo begalinės pradžios iki pat jo nesibaigiančios pabaigos; mums atveriamą amžinojo gyvenimo drama. Ten aš aiškiau matau savo vietą Visatoje ir kur išsitenku tarp visų Dievo tikslų; ten man geriau pavyksta susivokti, kur priklausau, geriau įvertinti ir pasverti, atskirti ir susitvarkyti savo įprastas, eilines gyvenimo pareigas, ir kad tie maži dalykai manęs neslėgtų ar neužgožtų didesnių Dievo mums duotų dalykų vizijos“ (iš Conference Report, Apr. 1922, pp. 97–98).¹⁰

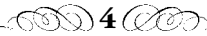
Tik pamąstykite apie nuostabioje Kirtlando šventyklos pašventinimo maldoje esančius didingus mokymus, kuriuos Pranašas Džozefas Smitas gavo per apreiškimą. Per Viešpaties kunigystės galią, kuria mums duodama pasinaudoti Jo šventose šventyklose, į šią maldą vis dar atsakoma tiek asmeniškai, tiek šeimoms, tiek apskritai žmonėms.

Pranašas Džozefas Smitas meldė: „... ir dabar, Šventasis Tėve, mes prašome tavęs, kad padėtum mums, tavo žmonėms, savo malone [...] [būti pripažintiems] vertais tavo akyse gauti išpildymą pažadų, kuriuos tu davei mums, tavo žmonėms, mums duotuose apreiškimuose;

kad tavo šlovė galėtų nusileisti ant tavo žmonių. [...]

Ir mes prašome tavęs, Šventasis Tėve, kad tavo tarnai išeitų iš šių namų apginkluoti tavo galia ir kad ant jų būtų tavo vardas, ir juos gautų tavo šlovė, ir juos sergėtų tavo angelai“ [DS 109:10–12, 22].¹¹

Šventyklos lankymas puoselėja dvasingumą. Tai yra viena iš puikiausių mūsų Bažnyčios programų dvasingumui ugdyti. Ji atveria tėvų širdis vaikams ir vaikų širdis tėvams (Malachijo 3:24). Ji skatina šeimos solidarumą ir vienybę.¹²

Skubėkime į šventyklą

Dalinkimės su savo vaikais šventykloje išgyvenamais dvasiniais jausmais. Stropiau ir suprantamiau mokykime juos to, ką galime pasakyti apie Viešpaties namų paskirtį. Turėkite namuose šventyklos paveikslą, kad jūsų vaikai galėtų ją matyti. Mokykite juos apie Viešpaties namų paskirtį. Tegul jie nuo mažų dienų planuoja vykti tenai ir išlikti verti to palaiminimo. Ruoškime kiekvieną misionierių į šventyklą vykti vertai ir tenykštę patirtį padaryti dar nuostabesniu įvykiu nei pašaukimo į misiją gavimas. Planuokime, kad mūsų vaikai tuoksis Viešpaties namuose, mokykime juos to ir maldaukime juos taip daryti. Energingiau nei kada nors praeityje dar kartą patvirtinkime, jog yra svarbu, kur mes tuokiamės ir koku įgaliojimu esame paskelbiami vyru ir žmona.¹³

Viešpačiui malonu matyti, kad mūsų jaunimas vertai eina į šventyklą ir atlieka vikarinius krikštus už tuos, kurie savo gyvenime neturėjo galimybės pasikrikštyti. Viešpačiui malonu matyti, kad būdami verti į šventyklą vykstame sudaryti savo pačių sandoras su Juo bei užsiantspauduoti poromis ir šeimomis. Viešpačiui malonu matyti, kad būdami verti į šventyklą vykstame tas pačias gelbstinčias apeigas atlikti už tuos, kurie jau mirė, kurių dauguma nekantriai laukia, kol už juos bus baigtos atlikti šios apeigos.¹⁴

Nuolankiai ir su meile raginu tuos, kurie dar negavo šventyklos palaiminimų arba dar neturi galiojančios šventyklos rekomendacijos: darykite viską, kad vieną dieną galėtumėte įžengti į Viešpaties namus. Tiems, kurie ištikimai laikysis savo sandorų, Jis yra pažadėjęs: „Ir jei mano žmonės įsiklausys į mano balsą ir į balsą mano tarnų, kuriuos aš paskyriau vesti mano žmones, štai, iš tiesų sakau jums: jie nebus pajudinti iš savo vietos“ (DS 124:45). [...] Pažadu jums,

jei reguliariai lankysite šventyklą, tai bus palaimintas ir sustiprintas jūsų asmeninis dvasingumas, ryšys su jūsų vyru arba žmona bei šeimos ryšiai.¹⁵

Būkime šventyklą lankantys ir ją mylintys žmonės. Skubėkime į šventyklą taip dažnai, kaip tik leidžia laikas, asmeniniai ištekliai ir aplinkybės. Vykime ne tik dėl savo pasitraukusių giminaičių, bet ir dėl asmeninio garbinimo šventykloje palaiminimo, dėl tarp tų pašvęstų sienų tvyrančio šventumo ir saugumo. Šventykla – tai grožio vieta, apreiškimo vieta, ramybės vieta. Ji – Viešpaties namai. Viešpačiui ji yra šventa. Šventa ji turėtų būti ir mums.¹⁶

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus 1 poskyryje. Kaip galime Viešpaties šventyklas paversti didingu [savo] narystės simboliu?
- Peržiūrėkite 2 poskyryje išvardintus reikalavimus šventyklos rekomendacijai gauti. Kaip gyvenimas pagal šiuos reikalavimus laimina jus ir jūsų šeimą? Kodėl įžengdami į šventyklą mes privalome stengtis būti „svarūs ir nesusipančioję šio pasaulio nuodėmėmis“?
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie šventyklos darbo palaiminimus (žr. 3 poskyrį). Kaip dalyvavimas šventyklos apeigose laimina jus ir jūsų šeimą? Kaip galite gauti didesnę naudą iš šventyklos palaiminimų? Galbūt galite papasakoti apie tai, kaip šventykloje pajutote dvasinę stiprybę arba gavote kokį nors atsakymą? Jei dar nebuvote šventykloje, tai pagalvokite, kaip galėtumėte pasiruošti gauti tą palaiminimą.
- Kokiais būdais galime padėti vaikams ir jaunimui mokytis apie šventyklas ir išsiugdyti meilę joms? (Žr. 4 poskyrį.) Kaip galime padėti vaikams ir jaunimui trokšti susituokti Viešpaties namuose? Kodėl svarbu, kad į šventyklą eitume „taip dažnai, kaip tik leidžia laikas, asmeniniai ištekliai ir aplinkybės“?

Susijusios Raštų nuorodos

Psalmyno 55:14; Izaijo 2:2–3; DS 97:12–17; 110:6–10; 124:39–41; 138:53–54; Raštų rodyklė, „Šventykla, Viešpaties namai“

Patarimas mokytojui

„Dažnai pamokoje yra daugiau medžiagos, nei galite išdėstyti per jums skirtą laiką. Tokiu atveju turėtumėte parinkti medžiagą, kuri labiausiai padės tiems, kuriuos mokote“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 98).

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), p. 135.
2. Žr. Jay M. Todd, "President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church," *Ensign*, July 1994, 4–5.
3. "The Temple of Nauvoo," *Ensign*, Sept. 1994, 62–63.
4. Jutos Bauntifulo šventyklos pašventinimo maldos tekstas, iš "Magnificent Edifice" Consecrated to [the] Lord," *Church News*, Jan. 14, 1995, 4.
5. "The Great Symbol of Our Membership," *Ensign*, Oct. 1994, 2, 5.
6. "Exceeding Great and Precious Promises," *Ensign*, Nov. 1994, 8.
7. "Your Temple Recommend," *New Era*, Apr. 1995, 6–9.
8. "A Temple-Motivated People," *Ensign*, Feb. 1995, 5.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 240.
10. "We Have a Work to Do," *Ensign*, Mar. 1995, 65.
11. "The Great Symbol of Our Membership," 4.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 239–240.
13. "A Temple-Motivated People," 5.
14. "The Great Symbol of Our Membership," 5.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 240–241.
16. "The Great Symbol of Our Membership," 5.

*Hovardas V. Hanterio tėvai: Džonas Viljamas (Vilis)
Hanteris ir Neli Meri Rasmusen Hanter*

Šeimos istorijos ir šventyklos darbo spartinimas

„Viešpats tikrai mus palaikys, jei mes kaip imanydami vykdysime įsakymą tyrinėti šeimos istoriją ir atlikti šventyklos darbą.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Šeimos istorija visuomet buvo Prezidento Hovardo V. Hanterio širdžiai artima tema. Jis nuo pat vaikystės su didžiausiu susidomėjimu klausydavosi pasakojimų apie savo protėvius. Užaugęs jis nemažai laiko skyrė savo šeimos istorijos tyrinėjimui.¹ 1972 metais su Bažnyčios reikalais viešėdamas Europoje jis su žmona Klara Danijoje aplankė savo protėvių gyventas vietas. Viename kaime jie surado bažnyčią, kurioje buvo pakrikštytas Prezidento Hanterio prosenelis Rasmusenas ir kurią lankė to prosenelio šeima. Visa tai pagilino Prezidento Hanterio dėkingumą proseneliams iš mamos pusės. Jis taip pat apsilankė Norvegijoje ir Škotijoje, kur kadaise gyveno kiti jo protėviai.²

Prezidento Hanterio sūnus Ričardas taip prisiminė savo tėvo meilę šeimos istorijai:

„Visą savo gyvenimą jis buvo nenuilstantis tyrinėtojas. Dažnai, atidėjęs teisininko darbus, jis vykdavo į Los Andželo viešąją biblioteką, kur tyrinėdavo jos turtingą genealoginę medžiagą. Visus savo tyrimus, grupinius šeimų aprašus, genealoginius medžius bei asmeniškai užrašytus pasakojimus jis laikė sąskaitų knygose.

Retkarčiais jį lydėdavau išvykose į įvairias konferencijas. Visada į automobilio bagažinę jis įsidėdavo kelias tokias knygas. Po kuolo konferencijos jis sakydavo: „O dabar trumpam nuvykime pas [tokį ir tokį] pusbrolių ar pusseserę. Reikia patikrinti kelias datas.“ Nuvykdavome į to pusbrolio ar pusseserės namus. Jis iš bagažinės

išsitraukdavo sąskaitų knygas ir netrukus pietų stalas svetainėje būdavo nuklotas grupiniais šeimų aprašais.

O jei kurie kiti šeimos nariai norėdavo patikrinti surastos informacijos teisingumą, tai visada skambindavo arba rašydavo tėčiui. Jie žinojo, kad jo turima informacija yra tiksli. Jis atliko milžinišką darbą.“³

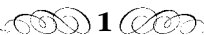
Kartą, kai Prezidentas Hanteris tarnavo Dvylikos Kvorume, jį aplankė jo namų mokytojai ir pasakė: „Mes norime jums parodyti savo paruoštus grupinius šeimų aprašus. [...] Neturime laiko šį vakarą apžiūrėti jūsiškių, tačiau norėtume tai padaryti, kai susitiksime kitą kartą.“

Prezidentas Hanteris atsakė: „Man tai pasirodė ganėtinai įdomu. Visą mėnesį ruošiausi kitam namų mokytojų apsilankymui.“⁴

Hovardas V. Hanteris nuo 1964 iki 1972 metų buvo Jutos genealogijos bendrijos prezidentas (žr. p. 19). 1994 metais vykusiame Prezidento Hanterio pagerbime ir Jutos genealogijos bendrijos šimtųjų metų minėjime jis pasakė:

„Savo 87-ojo gimtadienio išvakarėse žvelgiu į Viešpaties nuaustą šventyklos bei šeimos istorijos darbo plėtojimosi gobeleną. Kai dar buvau Jutos genealogijos bendrijos prezidentas, mes įsivaizdavome, kaip galingai šis darbas plėtosis. O dabar jau matome, kaip visame pasaulyje vyksta kažkas šlovingo. Evangelija žengia pirmyn ir apima kiekvieną tautą, giminę, liežuvį ir liaudį. Šventyklų yra visame pasaulyje, o Elijos dvasia paliečia daugybės narių širdis, kurie negirdėtu tempu atlieka šeimos istorijos bei šventyklos apeigų darbą.“⁵

Hovardo V. Hanterio mokymai

Šventyklos statomos tam, kad būtų atliekamos apeigos, būtinos Dievo vaikų išgelbėjimui ir išaukštinimui

Šventos šventyklos yra skirtos pačiam artimiausiam bendravimui tarp Viešpaties ir priimančiųjų pačias aukščiausias ir švenčiausias šventosios kunigystės apeigas. Būtent šventyklose žemiški dalykai sujungiami su dangiškais dalykais. [...] Didžioji Dievo šeima bus sujungta per gelbstinčias Evangelijos apeigas. Šventyklų tikslas – vikarinis darbas už mirusiųosius ir apeigos gyviesiems.⁶

Pastarųjų dienų šventųjų skelbiama Evangelija yra Jėzaus Kristaus Evangelija, kuri yra sugrąžinta į žemę šiame Evangelijos laikotarpyje ir kuri yra skirta visos žmonijos išpirkimui. Pats Viešpats yra apreiškęs, kas yra būtina Jo vaikų išgelbėjimui ir išaukštinimui. Vienas iš tų būtinų dalykų – šventyklų statymas atlikimui tų apeigų, kurių negalima atlikti niekur kitur.

Kada paaiškinama žmonėms iš viso pasaulio, atėjusiems apžiūrėti mūsų šventyklų, dažniausiai pasigirsta klausimas apie tai, kokios apeigos yra atliekamos šventyklose.

Krikštas už mirusiuosius

Atsakydami pirmiausia paaiškiname krikšto už mirusiuosius apeigas. Mes pažymime, jog daugelis krikščionių tiki, kad po mirties Viešpats visai amžinybei nulemia mūsų tolimesnį likimą; ar Kristus Nikodemui nesakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: kas negims iš vandens ir Dvasios, neįeis į Dievo karalystę“ (Jono 3:5)? Tačiau, kaip žinome, daug žmonių mirė be krikšto apeigų, tad, pagal Kristaus žodžius Nikodemui, jiems nebūtų leidžiama įeiti į Dievo karalystę. Tai kelia klausimą – ar Dievas teisingas?

Atsakymas – žinoma, kad Dievas teisingas. Akivaizdu, kad Gelbėtojo žodžiai Nikodemui suponuoja mintį, jog galima atlikti krikštus už tuos, kurie mirė nepasikrikštiję. Pastarųjų dienų pranašai mums pasakė, kad krikštas yra žemiškosios apeigos, kurias gali atlikti tik gyvieji. Tai kaipgi gali pasikrikštyti mirusieji, jei šias apeigas atlikti gali tik gyvieji? Apie tai laiške korintiečiams paaiškino Apaštalas Paulius. Jis jų paklausė:

„Antra vertus, ką tikisi laimėti tie, kurie krikštijasi vietoj mirusiųjų? Jei iš viso mirusieji nebus prikelti, tai kam gi jie krikštijasi už juos?“ (1 Kor 15:29.)⁷

Ar būtų logiška, jei žemėje gyvenę ir neturėję progos pasikrikštyti žmonės neturėtų galimybės to padaryti visą amžinybę? Ar yra kas nors nelogiško, jei mirusiuosius pakrikštytų gyvieji? Turbūt patį didingiausią vikarinio darbo už mirusiuosius pavyzdį mums parodė pats Mokytojas. Savo gyvybę Jis atidavė kaip vikarinį apmokėjimą tam, kad visi mirštantieji vėl gyventų ir įgytų amžinąjį gyvenimą. Jis už mus padarė tai, ko negalėtume padaryti patys. Panašiai ir mes

galime atlikti apeigas už tuos, kurie būdami gyvi neturėjo galimybės jų atlikti patys.⁸

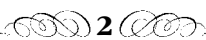
Šventyklos apdovanojimas

Šventyklos apdovanojimas yra kitos mūsų šventyklose atliekamos apeigos. Jis susideda iš dviejų dalių: pirma, kelių mokymų ir, antra, šventyklos apdovanojimą gaunančio asmens pažadų arba sandorų sudarymo. Asmuo pasižada gyventi teisiai ir laikytis Jėzaus Kristaus Evangelijos reikalavimų. Šventyklos apdovanojimas – tai tiek gyvųjų, tiek ir mirusiųjų šventųjų didžio palaiminimo apeigos. Dėl to jos irgi yra apeigos, kurias gyvieji atlieka už mirusius asmenis; jos atliekamos už tuos, už kuriuos jau yra atliktas krikšto darbas.

Celestialinė santuoka

Dar kitos šventyklos apeigos vadinamos celestialine santuoka, kurių metu visai amžinybei žmona yra užantspauduojama su vyru, o vyras yra užantspauduojamas su žmona. Mes, be abejo, žinome, kad civilinė santuoka galioja iki mirties; tačiau šventykloje atliekamos amžinosios santuokos gali galioti amžinai. Po amžinosios santuokos vyrui ir žmonai gimę vaikai yra automatiškai amžinybei užantspauduojami prie savo tėvų. Jei vaikai gimsta iki žmonos užantspaudavimo su savo vyru, tuomet yra atliekamos šventyklinio užantspaudavimo apeigos, per kurias tokie vaikai yra amžinybei užantspauduojami su savo tėvais; panašiai vaikai gali būti vikariškai užantspauduoti su savo mirusiais tėvais. [...]

Visos šios kunigystės apeigos yra būtinos mūsų Tėvo Danguje vaikų išgelbėjimui ir išaukštinimui.⁹

Šeimos istorijos darbo paskirtis – šventyklos palaiminimus padaryti prieinamus visiems žmonėms

Mums, esantiems šioje uždangos pusėje, tikrai yra daug darbo. [...] Šventyklų statymas yra ypač svarbus mums ir visai žmonijai; aiškėja ir mūsų pareigos. Turime atlikti mūsų pačių išaukštinimui būtinas kunigystės apeigas šventykloje; po to turime atlikti darbą už tuos, kurie būdami gyvi neturėjo galimybės priimti Evangelijos. Darbas už kitus atliekamas dviem žingsniais: pirma, šeimos istorijos

„Tikrai, niekas neprilygsta šventykloje atliekamam darbui“

tyrimu išsiaiškinant savo protėvius; antra, atliekant šventyklos apeigas, kad jie turėtų tas pačias galimybes kaip ir gyvieji.

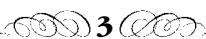
Bet dar yra daugybė Bažnyčios narių, kuriems šventyklos yra sunkiai prieinamos. Jie daro viską, ką gali. Jie atlieka šeimos istorijos tyrinėjimą, o šventyklos darbą patiki atlikti kitiems. Ir atvirksčiai, yra tokių narių, kurie atlieka šventyklos darbą, tačiau netyrinėja savo pačių šeimos medžio. Nors jie ir atlieka dievišką tarnystę ir padeda kitiems, tačiau netenka palaimų dėl to, kad neieško savo mirusių giminaičių, kaip tai prašo daryti pastarųjų dienų pranašai.

Prisimenu vieną prieš kelis metus atsitikusį atvejį, panašų į šią situaciją. Užbaigdamas liudijimų surinkimą vienas vyskupas pasakė: „Šiandien, klausydamiesi vieni kitų liudijimų, mes dalyvavome dvasiename patyrimo. Tai yra todėl, kad atėjome pasninkaudami pagal Viešpaties įstatymą. Tačiau nepamirškime, kad šis įstatymas susideda iš dviejų dalių: pasninkaujame susilaikydami nuo maisto ir gėrimo, o ką tuo būdu sutaupome paaukojame vyskupo sandėliui, kad padėtume tiems, kam sekasi prasčiau.“ Tada jis pridūrė: „Viliuosi, kad šiandien niekas neišeis tik su puse palaiminimo.“

Žinau, kad tie, kurie užsiima šeimos istorijos tyrinėjimu ir po to už surastus asmenis atlieka šventyklos apeigas, patirs papildomo džiaugsmo už tai, kad gavo abi palaiminimų puses.

Be to, mirusieji nekantriai laukia, kol pastarųjų dienų šventieji suras jų vardus ir šventyklose už juos atliks darbą, išlaisvinantį juos iš kalėjimo dvasių pasaulyje. Visi turėtume atrasti šio nuostabaus meilės darbo džiaugsmą.¹⁰

Šeimos istorijos darbo paskirtis – šventyklos palaiminimus padaryti prieinamus visiems žmonėms, tiek gyviems, tiek mirusiems. Kai lankomės šventykloje ir atliekame darbą už mirusiuosius, mes sustipriname ryšį su Dievu ir geriau suvokiame Jo išgelbėjimo planą, skirtą visai žmonijai. Išmokstame savo artimą mylėti taip, kaip mylime save. Tikrai, niekas neprilygsta šventykloje atliekamam darbui.¹¹

Viliuosi, kad drąsiai spartinsime šeimos istorijos bei šventyklos darbą

Kai šventyklose atliksime darbą už tuos, kurie išėjo, prisiminkime šį įkvėptą Prezidento Džozefo F. Smito patarimą: „Mums darbuojantis už juos, kris jų vergijos grandinės ir juos supanti tamsa išsisklaidys, kad šviesa kristų ant jų ir kad dvasių pasaulyje jie išgirstų apie čia už juos jų vaikų atliktą darbą, ir jie džiaugsis su jumis, jums įvykdžius šias pareigas“ [iš Conference Report, Oct. 1916, 6].¹²

Šis šventas darbas [t. y. šeimos istorija ir šventyklos darbas] užima reikšmingą vietą Pirmosios Prezidentūros ir Dvylikos Kvorumo narių širdyse ir mintyse. Kalbu visų Brolių vardu, kai dėkoju tiems, kurie vertingai prisidėjote atlikdami gelbstinčias apeigas už tuos, kurie išėjo kiton uždangos pusėn. [...] Esame dėkingi tai savanorių armijai, kuri visame pasaulyje plėtoja šį galingą darbą. Dėkoju jums visiems už tai, ką taip gerai darote.

Pranašas Džozefas Smitas pareiškė: „Didžiausia atsakomybė šiame pasaulyje, kurią mums uždėjo Dievas, yra ieškoti savo mirusiųjų“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 457]. Jis taip pat pareiškė: [...] „Tie šventieji, kurie nepaiso šio darbo savo mirusių artimųjų labai, rizikuoja savo pačių išgelbėjimu“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 453].

Matydamas tą pačią šio svarbaus apreiškimo viziją Prezidentas Brigamas Jangas pasakė: „Mes turime atlikti tokį darbą, kuris yra lygiai toks pats svarbus, kaip ir Gelbėtojo atliekamas darbas. Mūsų protėviai negali būti išstobulinti be mūsų; mes negalime būti išstobulinti be jų. Jie atliko savo darbą ir dabar miega. Dabar turime atlikti savo darbą, tai yra patį didingiausią darbą, kurį tik žmogus gali atlikti žemėje“ (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1941, p. 406).

Visi šiai Bažnyčiai vadovavę pranašai, nuo pat Džozefo Smito dienų iki dabartinių, kartoja tą pačią didingą tiesą. Vedama šių tiesų ši Bažnyčia nuo pat šio Evangelijos laikotarpio pradžios vykdo visų žemėje gyvenusių Dievo sūnų ir dukterų išgelbėjimo ir išaukštinimo darbą.

Mes, gyvenantieji šiomis dienomis, esame tie, kuriems dar prieš gimimą Dievas pavedė būti jo atstovais žemėje šiame Evangelijos laikotarpyje. Mes esame iš Izraelio namų. Savo rankose turime šventas galias paskutinėmis dienomis būti gelbėtojai Sionės kalne [žr. Obdijo 1:21].

Kalbant apie šventyklų ir šeimos istorijos darbą, turiu dar vieną svarbią žinią: šis darbas turi spartėti. Darbo apimtis yra stulbinanti, neapprėpiama žmogiškuoju protu. Praeitais metais [t. y. 1993 m.] atlikome penkis su puse milijonų vikarinių šventyklos apdovanojimų, tačiau tais pačiais metais mirė apie penkiasdešimt milijonų žmonių. Galima pamanyti, kad mūsų laukia bergždžias darbas, tačiau negalima taip galvoti. Viešpats tikrai mus palaikys, jei kaip įmanydami vykdysime įsakymą tyrinėti šeimos istoriją ir atlikti šventyklos darbą. Didysis šventyklų darbas ir viskas, kas su juo susiję, turi plėstis. Tai būtina! [...]

Mano mylimi broliai ir seserys, viliuosi, kad drąsiai spartinsime šeimos istorijos bei šventyklos darbą. Viešpats pasakė: „Tegul mano šventyklos darbas ir visi darbai, kuriuos jums paskyriau, bus tęsiami ir nesustos; ir tegul jūsų stropumas ir ištvėrmė, ir kantrybė, ir jūsų darbai bus padvigubinti, ir jūs jokiū būdu neprarasite savo atlygio, – sako Pulką Viešpats“ (DS 127:4).

Leiskite jus padrąsinti imtis šių darbų tokiais Pranašo Džozefo Smito žodžiais: „BroLIAI, argi mes neisime pirmyn tokiame svarbiame reikale? Eikime pirmyn, o ne atgal. Drąsos, broLIAI; ir pirmyn, pirmyn

į pergale! Tedžiūgauja jūsų širdys ir būna nepaprastai džiugios. Tepratrūksta žemė giedoti. Mirusieji teprabyla amžinojo šlovinimo himnais karaliui Imanueliui, kuris prieš pasaulio buvimą paskyrė tai, kas įgalintų mus išpirkti juos iš jų kalėjimo; nes kaliniai išeis laisvi“ (DS 128:22).

Man labai patinka šis darbas. Žinau, kad Viešpats parūpins viską šiam darbui atlikti, jei tik mes pasišventusiai darysime savo dalį. Tėlaimina Viešpats kiekvieną iš mūsų, prisidedantį prie šio nuostabaus darbo, kurį turime atlikti šiais laikais.¹³

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokytis

Klausimai

- Apmąstykite 1 poskyrio įžanginį sakinį. Kaip šventyklos apeigų atlikimas padėjo jums artėti prie Dievo? Kokia šiame poskyryje pateikta informacija galėtų jums padėti paaiškinti šventyklų paskirtį tiems žmonėms, kurie nesupranta, kam jos reikalingos?
- Ar darydami šeimos istorijos tyrimą ir šventyklos darbą esate gavę „abi palaiminimų puses“? (Žr. 2 poskyrį.) Kaip į šį svarbų darbą galėtume įtraukti vaikus ir kitus šeimos narius?
- Peržiūrėdami Prezidento Hanterio mokymus 3 poskyryje pamąstykite apie tai, koks Viešpačiui svarbus yra šeimos istorijos ir šventyklos darbas. Kaip šiais laikais yra spartinamas šeimos istorijos ir šventyklų darbas? Kaip mes galime daugiau prisidėti prie šio darbo?

Susijusios Raštų nuorodos

Izaijo 42:6–7; Malachijo 3:23–24; 1 Petro 3:18–20; 4:6; DS 2; 110:12–15; 124:28–30; 128:15–18; 138:57–59

Patarimas studijuojantiems

Kad pritaikytumėte pranašo žodžius sau, pagalvokite, kaip jo mokymai tinka jums (žr. *Teaching, No Greater Call* [1999], 170). Studijuodami galite savęs paklausti, kaip tie mokymai gali padėti jums jūsų gyvenime, kai susiduriate su rūpesčiais, klausimais ir iššūkiais.

Išnašos

1. Žr. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 186.
2. Žr. Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 16–18.
3. Nespausdintas Ričardo A. Hanterio rankraštis.
4. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, p. 192.
5. “We Have a Work to Do,” *Ensign*, Mar. 1995, 64.
6. “The Great Symbol of Our Membership,” *Ensign*, Oct. 1994, 2.
7. “A Temple-Motivated People,” *Ensign*, Feb. 1995, 2.
8. “Elijah the Prophet,” *Ensign*, Dec. 1971, 71.
9. “A Temple-Motivated People,” 2, 4.
10. “A Temple-Motivated People,” 4–5.
11. “We Have a Work to Do,” 65.
12. Jutos Baunifulo šventyklos pašventinimo maldos tekstas, iš “Magnificent Edifice” Consecrated to [the] Lord,” *Church News*, Jan. 14, 1995, 4.
13. “We Have a Work to Do,” 64–65.

„Tai darykite mano atminimui“ (Luko 22:19)

Viešpaties vakarienės sakramentas

„Paėmęs ir perlaužęs duoną, paėmęs ir palaiminęs taure Jėzus save pristatė kaip Dievo Avinėlių, suteiksiantį dvasinio peno ir amžinąjį gyvenimą.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Hovardą V. Hanterį užaugino aktyvi pastarųjų dienų šventųjų motina ir geras jokiai bažnyčiai nepriklausantis tėvas. Jo tėvas neprieštaravo, kad šeima dalyvauja Bažnyčioje; jis pats kartais su šeimos nariais lankydavosi sakramento susirinkimuose; tačiau nenorėjo, kad jo vaikai krikštytųsi sulaukę 8 metų amžiaus. Jis manė, kad tokį sprendimą jie turėtų padaryti, kai bus labiau suaugę. Sulaukęs dvylikos metų, Hovardas negalėjo gauti Aarono kunigystės ir būti išventintas į diakonus, nes nebuvo pasikrikštijęs. Hovardas labai liūdėjo, kad negali kartu su vaikinais dalinti sakramento, nors su jais ir dalyvavo įvairiose veiklose.

Jis prisiminė: „Su kitais berniukais lankydavome sakramento susirinkimus. Kai ateidavo laikas jiems dalinti sakramentą, aš susigūždavau savo kėdėje. Jausdavausi pamirštas. Norėdavau dalinti sakramentą, tačiau negalėdavau, nes nebuvau pasikrikštijęs.“¹

Praėjus beveik penkiems mėnesiams po 12-ojo gimtadienio, Hovardas galiausiai įtikino savo tėvą leisti pasikrikštyti. Netrukus po to jis buvo išventintas į diakonus. Jis pasakojo: „Prisimenu, kaip pirmą kartą dalinau sakramentą. Bijojau, bet kartu ir jaudinausi dėl tokios privilegijos. Po susirinkimo vyskupas pagyrė mane už mano elgesį.“²

Kai buvo pašauktas apaštalu, Solt Leiko šventykloje Hovardas V. Hanteris, kartu su kitais Visuotiniais įgaliotiniais, reguliariai dalyvavo sakramento apeigose. Vyresnysis Deividas B. Heitas, Dvylikos

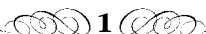
Kvorume tarnavęs kartu su vyresnioju Hanteriu, papasakojo kaip šis laimindavo sakramentą:

„Norėčiau, kad visi Bažnyčios Aarono kunigai turėtų galimybę, kokią turėjome mes šventykloje, pasiklausyti, kaip vyresnysis Horvardas V. Hanteris laimina sakramentą. Jis yra ypatingas Kristaus liudytojas. Klausydamasis, kaip jis prašo Dangiškojo Tėvo palaiminti sakramentą, pajusdavau gilų jo sielos dvasingumą. Kiekvienas žodis būdavo aiškus ir prasmingas. Jis niekur neskubėdavo. Į mūsų Dangiškąjį Tėvą jis kreipdavosi lyg visų susirinkusių apaštalų balsu.“³

Šie pasakojimai parodo, kaip Prezidentas Hanteris gerbė Kristaus apmokančią auką simbolizuojančius šventuosius simbolius.

Kaip rodo šio skyriaus mokymai, vienas iš būdų, kaip Prezidentas Hanteris siekė padėti Bažnyčios nariams suvokti sakramento reikšmę, buvo paaiškinti, kaip tai susiję su senovės Paschos šventimu, ir apžvelgti, kaip Gelbėtojas Paschos vakarienės metu Savo apaštalamis pristatė šias apeigas.

Hovardo V. Hanterio mokymai

Pascha skelbia, kad mirtis mums neturi nuolatinės galios

[Pascha] yra seniausia žydų šventė, mininti tradicinio Mozės įstatymo priėmimą. Kiekvienai kartai ji primena apie Izraelio vaikų sugrįžimą į pažadėtąją žemę ir iki to buvusius sunkius laikus Egipte. Joje minimas žmonių perėjimas nuo priklausomybės ir vergovės į laisvę ir išlaisvinimą. Tai Senojo Testamento laikų pavasario šventė, kuomet atgijęs gamtos pasaulis ima augti ir daugintis.

Pascha siejama su krikščioniškąja Velykų švente. [...] Pascha [ir Velykos] liudija apie didžiąją Dievo dovaną ir tai, ką už ją reikėjo paaukoti. Abu šie didieji religiniai minėjimai skelbia, kad mirtis pro mus „prais“ ir negali turėti jokios nuolatinės galios mums ir kad ji nenugalės.

Pats Jehova, vesdamas Izraelio vaikus iš Egipto, iš degančio krūmo prakalbo Mozei ant Sinajaus kalno, sakydamas:

„Aš mačiau savo tautos kančią Egipte, girdėjau jų skundo prieš savo engėjus šauksmus. Iš tikrųjų aš gerai žinau, ką jie kenčia, [...]

O dabar eikš! Aš siūsiu tave pas faraoną, kad išvestum mano tautą – izraelitus iš Egipto“ (Iš 3:7, 10).

Kadangi faraonas nepasidavė, Egiptui buvo pasiūsta daugybė nelaimių, tačiau „vis tiek faraono širdis liko kieta, ir jis neleido tautai eiti“ (Iš 9:35).

Atsakydamas į faraono atsisakymą, Viešpats tarė: „Egipto krašte mirs visi pirmagimiai, nuo faraono, sėdinčio savo soste, pirmagimio ligi vergės, esančios prie girnų, pirmagimio, ir visi galvijų pirmagimiai“ (Iš 11:5).

Norėdamas apsaugoti nuo šios paskutinės ir baisiausios egiptiečiams skirtos bausmės Viešpats Mozei nurodė, kad visi Izraelio vaikai susirastų po nesuteptą avinėlių.

„Paėmę jo kraujo, jie paženklinys juo abi durų staktas ir sąramą tų namų, kur jis bus valgomas.

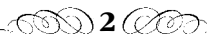
Avinėlis turi būti valgomas tą pačią naktį; jis bus iškeptas ant ugnies ir valgomas su nerauginta duona bei karčiosiomis žolėmis. [...]

Jį turėsite valgyti taip: susijuosę juosmenį, apsiavę kojas ir su lazda rankoje; valgysite jį paskubomis. Tai Viešpaties Pascha. [...]

O kai jūsų vaikai klaus: „Ką reiškia šios apeigos?“ –

atsakysite: „Tai Paschos auka Viešpačiui, nes jis apėjo Egipte izraelitų namus“ (Iš 12:7–8, 11, 26–27).

Egiptiečių pirmagimius ištiko mirtis, o izraelitai ištrūko iš faraono rankų ir galiausiai persikėlė per Jordaną. Yra parašyta, kad „būdami stovykloje prie Gilgalo Jericho lygumose, izraelitai atnašavo Paschą mėnesio keturioliktos dienos vakarą“ (Joz 5:10). Nuo to karto žydų šeimos, įskaitant Juozapą su Marija ir berniuku Jėzumi, taip darė kiekvienais metais.⁴

Per Paschos šventę Gelbėtojas įsteigė sakramento apeigas

Iš Evangelijos pagal Joną paaiškėja, kad Paschos šventė sutapdavo su svarbiais žemiškosios Kristaus tarnystės įvykiais. Per pirmąją savo tarnystės Paschą Jėzus apie savo misiją supažindino apvalydamas šventyklą, kuomet nuo jos vartų išvaikė pinigų keitėjus ir galvijų pardavėjus. Per antrąją savo tarnystės Paschą Jėzus savo galią

pademonstravo duonos ir žuvies stebuklu. Čia Kristus pirmą kartą parodė tuos simbolius, kurie vėliau aukštutiniame kambaryje turės dar didesnę reikšmę. Jis pasakė: „Aš esu gyvybės duona! Kas ateina pas mane, niekuomet nebealks, ir kas tiki mane, niekuomet nebetros“ (Jono 6:35).

Be abejo, jo paskutinė Paschos šventė turėjo atskleisti pilną šios senovinės šventės vaizdą. Artinantis paskutinei jo žemiškos tarnystės savaitei, Jėzus aiškiai suprato, ką jam reikš būtent ši Pascha. Bėda jau sklandė ore. Matas rašo:

„Baigęs visas tas kalbas, Jėzus tarė savo mokiniams:

„Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus [Pascha], ir Žmogaus Sūnus bus atiduotas nukryžiuoti“ (Mato 26:1–2).

Puikiai suvokdamas, kas jo laukia, Jėzus Petro ir Jono paprašė pasirūpinti Paschos vakariene. Jis liepė jiems vieno vietos namų šeimininko pasiteirauti: „Kur menė, kurioje galėčiau su mokiniais valgyti [Paschos] vakarienę?“ (Luko 22:11).

Tam tikra prasme jo vieatvę gimstant turėjo atkartoti jo vieatvę mirtyje. Lapės turi urvus, o paukščiai – lizdus, tačiau Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti nei gimdamas, nei paskutinėmis savo žemiškojo gyvenimo valandomis [žr. Mato 8:20].

Galiausiai pasiruošimas Paschos vakarienei baigėsi, kaip tai tradiciškai buvo daroma jau pusantro tūkstančio metų. Jėzus susėdo su savo mokiniais, pagal seną šventės paprotį su duona ir vynu valgė paaukotą avinėlį, o po to juos mokė apie naujesnę ir šventesnę šio senojo palaiminimo iš Dievo prasmę.

Jis paėmė vieną ploną apvalų neraugintos duonos kepalėlį, palaimino, sulaužė jį ir padalino apaštalams, sakydamas: „Tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas. Tai darykite mano atminimui“ (Luko 22:19).

Jis paėmė įpiltą taurę, padėjo ir pakvietė juos gerti iš jos, sakydamas: „Ši taurė yra Naujoji Sandora mano kraujyje, kuris už jus išliejamas“ (Luko 22:20). Apie tai Paulius sakė: „Kada tik valgote šitą duoną ir geriate iš šitos taurės, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis“ (1 Kor 11:26).

„Paėmęs ir perlaužęs duoną, paėmęs ir palaiminęs taure, jis save pristatė kaip Dievo Avinėlį“

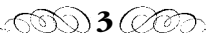
Duona ir vynas, o ne galvijai ir žolės, tapo didžiojo Avinėlio kūno ir kraujo simboliais, kuriuos reikia valgyti ir gerti pagarbiai ir jo amžinam atminimui.

Taip paprastai, bet įtaigiai, Gelbėtojas įsteigė apeigas, dabar žinomas kaip Viešpaties vakarienės sakramentas. Kentėdamas Getsemanėje, aukodamasis Kalvarijoje ir prisikeldamas iš sodo kapo Jėzus įvykdė senąjį įstatymą ir įvedė naują Evangelijos laikotarpį, pagrįstą aukštesniu, šventesniu aukos įstatymo supratimu. Žmonėms nebereikia aukoti savo kaimenės pirmagimio avinėlio, kadangi Dievo Pirmagimis atėjo paaukoti savęs, kaip „beribę ir amžiną auką“.

Tai yra Apmokėjimo ir Prisikėlimo didybė, ne tik mirties apėjimas, bet ir amžinojo gyvenimo dovana beribės aukos dėka.⁵

Kaip dera, šio senovės apsaugos sandoros šventimo metu [t. y. per Paschos vakarienę] Jėzus įsteigė naujus apsaugos sandoros simbolius – jo paties kūno ir kraujo emblemas. Paėmęs ir sulaužęs duoną, paėmęs ir palaiminęs taure, jis save pristatė kaip Dievo Avinėlį, suteiksiantį dvasinio peno ir amžinąjį gyvenimą.⁶

Dalyvaudami sakramente turime galimybę apžvelgti savo gyvenimą ir atnaujinti savo sandoras

Visai neseniai turėjau privilegiją dalyvauti sakramento susirinkime, vykusiame mūsų namų apylinkėje. [...] Kol kunigai ruošė sakramentą, mes visi giedojome:

*Dieve, girdintis maldą mūs,
Šventą dieną malonę atsiųsk.
Sakramento gili prasmė –
Viešpaties meilė be dėmės.*

[*Giesmės*, nr. 89]

„Kunigas atsiklaupė prie sulaužytos duonos ir meldėsi: „... kad valgytų tavo Sūnaus kūnui atminti ir liudytų tau, o Dieve, Amžinasis Tėve, kad jie pasiryžę priimti tavo Sūnaus vardą, visuomet jį atminti ir laikytis jo įsakymų“ (DS 20:77). Diakonai pasklido po visą salę dalinti sulaužytos duonos. Vienas jų priėjo prie mūsų eilės ir laikė sidabrinį padėklą, kol aš paėmiau duonos. Tada padėklą paėmiau aš, kad sesuo Hanter galėtų paimti duonos, po to ji paėmė padėklą, kad šalia jos sėdėjęs kitas galėtų paimti duonos. Taip padėklas nukeliavo per visą eilę, kiekvienas žmogus jį palaikė kitam žmogui.

Susimąščiau apie tai, kas įvyko prieš beveik du tūkstančius metų, kuomet buvo išduotas Jėzus. [...] Viešpaties Vakarienės sakramentas [buvo] įsteigtas tam, kad pakeistų [galvijų] aukojimą ir visiems dalyvaujantiems primintų, jog Jis tikrai dėl jų pasiaukoję; o taip pat, kad papildomai primintų apie jų sudarytas sandoras sekti Juo, laikytis Jo įsakymų ir būti ištikimiems iki galo.

Kol apie tai mažčiau, prisiminkiu vieną Pauliaus pamokymą, užrašytą jo laiške Korinto bažnyčiai. Jis sakė: „Todėl kas nevertai valgo

tos duonos ar geria iš Viešpaties taurės, tas nusikals Viešpaties Kūnui ir Kraujui.

Teištiria žmogus pats save ir tada tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės.

Kas valgo ir geria to Kūno nepaisydamas, tas valgo ir geria sau pasmerkimą“ (1 Kor 11:27–29).

Sunerimau. Uždaviau sau tokį klausimą: „Ar Dievą laikau svarbesniu už viską ir ar laikausi visų Jo įsakymų?“ Tada kilo viena mintis ir sprendimas. Sudaryti su Viešpačiu sandorą visuomet laikytis Jo įsakymų yra rimtas įsipareigojimas, o tokios sandoros atnaujinimas yra lygiai toks pats rimtas. Tokios gilios sakramento dalijimo metu kylančios mintys turi didelę reikšmę. Tokiomis akimirkomis galime save išsitiirti, stebėti, apžiūrėti; tai laikas apmąstyti ir nuspręsti.

Dabar jau kitas kunigas klūpėjo prie stalo ir meldė, kad visi, kurie gers, „darytų tai atminti tavo Sūnaus kraują, kuris pralietas dėl jų; [...] jog jie visuomet atmena jį, kad jo Dvasia būtų su jais“ (DS 20:79).

Stojo tylus susimąstymas, kurį sutrikdė tik vieno mažyčio kūdikėlio balselis – mamytė tuoj jį prisiglaudė. Bet koks triukšmas šios šventos apeigos metu atrodo netinkamas; bet tikrai nemanau, kad vieno mažyčio vaikelio balsas būtų Viešpačiui nemalonus. Juk ir Viešpatį mylinti mama liūliavo pradžioje žemiško gyvenimo, kuris prasidėjo Betliejuje, o užsibaigė ant Kalvarijos kryžiaus.

Vaikinai užbaigė sakramento apeigas. Po to buvo išsakyti paraginimo ir pamokymo žodžiai, sugiedota pabaigos giesmė ir pasakyta pabaigos malda; taip užsibaigė šventos akimirkos. Vykstant namo [...] atėjo tokia mintis: kaip būtų nuostabu, jei visi žmonės suprastų krikšto prasmę ir norėtų jį priimti; jei visi trokštų laikytis tų apeigų metu sudarytų sandorų tarnauti Viešpačiui ir gyventi pagal Jo įsakymus; jei visi trokštų Šabo dieną priimti sakramentą ir taip atnaujinti tas sandoras, Jam tarnauti ir būti ištikimi iki galo. [...]

Dalyvavimas sakramento susirinkime ir sakramento priėmimas padarė mano dieną prasmingesnę; pajutau, kad geriau suvokiu, kodėl Viešpats pasakė: „Ir kad galėtum geriau išsisaugoti nesusitėpęs pasauliu, eisi į maldos namus ir atnašausi savo sakramentus mano šventą dieną;

nes iš tiesų tai yra diena, skirta tau pailsėti nuo savo darbų ir atnašauti savo garbinimus Aukščiausiam“ (DS 59:9–10).⁷

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Apžvelkite Prezidento Hanterio mokymus apie Paschą senovės Izraelyje (žr. 1 poskyrį). Ko galime pasimokyti iš Paschos? Kaip Pascha siejasi su Velykų šventimu?
- Apžvelkite Prezidento Hanterio pasakojimą apie tai, kaip Gelbėtojas įsteigė sakramentą (žr. 2 poskyrį). Kodėl šis įvykis svarbus jums? Kokiais būdais sakramentas mums yra „saugumo sandora“?
- Kokių minčių jums kyla 3 poskyryje skaitant Prezidento Hanterio pasakojimą apie sakramento priėmimą? Kaip šis pasakojimas gali sakramentą mums padaryti prasmingesnį? Kodėl sakramento priėmimas jums yra palaiminimas?

Susijusios Raštų nuorodos

1 Korintiečiams 5:7–8; 11:23–29; 3 Nefio 18:3–14; 20:8–9; Moronio 6:5–6; DS 20:75–79; 27:1–2

Patarimas mokytojui

„Mokydami Evangelijos turėtume nuolankiai suprasti, kad tikroji mokytoja yra Šventoji Dvasia. Mes turime privilegiją tarnauti kaip įrankiai, kuriais Šventoji Dvasia gali mokyti, liudyti, guosti ir įkvėpti“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 41).

Išnašos

1. Iš Gerry Avant, “Elder Hunter—Packed Away Musician’s Career for Marriage,” *Church News*, May 19, 1985, 4.
2. Iš J. M. Heslop, “He Found Pleasure in Work,” *Church News*, Nov. 16, 1974, 4.
3. David B. Haight, “The Sacrament,” *Ensign*, May 1983, 13.
4. “Christ, Our Passover,” *Ensign*, May 1985, 17–18.
5. “Christ, Our Passover,” 18–19.
6. “His Final Hours,” *Ensign*, May 1974, 18.
7. “Thoughts on the Sacrament,” *Ensign*, May 1977, 24–25.

Santuoka – amžina partnerystė

*„Didingiausia gyvenimo partnerystė yra santuoka
– patvarią ir amžiną reikšmę turintis ryšys.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Būdamas 20-ties Hovardas V. Hanteris Bažnyčios šokiuose Los Andžele, Kalifornijos valst., sutiko Klarą Džefs, atvykusią į pasimatymą su vienu iš jo draugų. Po šokių grupelė jaunuolių nuvyko prie vandenyno pabraidyti po bangas. Hovardas pametė savo kaklaraištį, o Klara pasisiūlė jam padėti jį surasti vaikščiojant palei krantą. Vėliau Hovardas sakė: „Kitos išvykos metu aš pasikviečiau Klarą, o [mano draugas] pasikvietė kažką kitą.“¹

Tais metais jie ėmė rimtai susitikinėti, o nuo pirmojo susitikimo praėjus beveik trejiems metams, vieną pavasario vakarą Hovardas nusivežė Klarą į vietą, kur atsiveria gražus vaizdas į vandenyną. Jis rašė: „Mėnesienos šviesoje stebėjome, kaip nuo Ramiojo vandenyno atsiridenančios bangos dūžta į uolas.“ Tą vakarą Hovardas pasipiršo, o Klara sutiko. Jis pasakojo: „Tą vakarą kalbėjomės apie ateities planus, priėmėme daug sprendimų bei kelis rimtus nutarimus dėl savo gyvenimo.“²

Hovardas ir Klara susituokė Solt Leiko šventykloje 1931 m. birželio 10 dieną. Po to sekusius 52 metus jų meilė gilėjo auginant sūnus, tarnaujant Bažnyčioje ir su tikėjimu pasitinkant iššūkius.

Jų, kaip poros, laimę akivaizdžiai matė jų šeima. Robertas Hanteris, jų vyriausias anūkas, pasakė: „Kai galvoju apie senelį Hanterį, visada prisimenu, kad jis buvo geras mylinčio vyro pavyzdys. [...] Akivaizdžiai buvo jaučiamas tarp jų egzistavęs meilės ryšys.“³

Prezidento Hanterio meilė žmonai buvo ypač akivaizdi, kai jis rūpinosi ja paskutiniu jos gyvenimo dešimtmečiu; kuomet ją kamavo rimtos sveikatos problemos. 1983 m. spalio 9 dieną Prezidentui

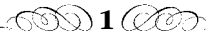
*„Šventykloje mes gauname pačias aukščiausias vyrams ir moterims
prieinamas apeigas – vyrų ir žmonių užantspaudavimą kartu amžinybei“*

Hanteriui buvo smogtas „triuškinantis smūgis“ – mirė Klara.⁴ Jis rašė, kad Klaros mirties dieną grįžus namo, „namai atrodė šalti, o vaikstant po juos viskas priminė ją“.⁵

Praleidęs beveik septynerius vienatvės metus, Prezidentas Hanteris 1990 m. balandį vedė Ainis Stenton. Jungtuves Solt Leiko šventykloje atliko Prezidentas Gordonas B. Hinklis. Prezidentui Hanteriui tarnaujant Dvylikos Kvorumo prezidentu ir Bažnyčios prezidentu, Ainis buvo didelės paguodos ir stiprybės šaltinis. Ji lydėjo jį daugybėje kelionių pas šventuosius visame pasaulyje.

Vyresnysis Džeimsas E. Faustas iš Dvylikos Kvorumo pasakojo, kokia palaima Ainis buvo Prezidentui Hanteriui: „Mirus [Klarai] buvo keleri vienatvės metai, po kurių jis vedė Ainis. Abu jie dalinosi daugybe laimingų prisiminimų ir patyrimų.“ Tada, kreipdamasis į seserį Hanter, jis pasakė: „Neįmanoma apsaakyti, kaip esame jums, Ainis, dėkingi už jūsų draugiją bei meilingą ir atsidavusį rūpestį juo. Jo žvilgsniui jūs gražinote gyvybingumą ir kulminaciniu jo gyvenimo ir tarnystės metu suteikiate jam džiaugsmo.“⁶

Hovardo V. Hanterio mokymai

Santuoka tarp vyro ir moters yra įsteigta Dievo ir paskirta būti amžina

Viešpats mums yra pateikęs santuokos apibrėžimą. Jis pasakė: „Todėl vyras paliks tėvą ir motiną ir glausis prie žmonos, ir du taps vienu kūnu“ (Mato 19:5).⁷

Didingiausia gyvenimo partnerystė yra santuoka – patvarią ir amžiną reikšmę turintis ryšys.⁸

Kai pažinimo pagrindu taps išgelbėjimo planas, kunigystę turintis vyras į santuoką žvelgs kaip į šventą privilegiją ir pareigą. Nėra gerai vyrui ar moteriai būti vieniems. Vyras nėra pilnavertis be moters. Vienas be kito jie negali pripildyti savo sukūrimo saiko (žr. 1 Kor 11:11; Mozės 3:18). Santuoka tarp vyro ir moters yra įsteigta Dievo (žr. DS 49:15–17). Tik per naujosios ir nesibaigiančios santuokos sandorą jie galės patirti amžinybės palaimų pilnatvę (žr. DS 131:1–4; 132:15–19).⁹

Santuoka dar dažnai vadinama partneryste su Dievu. Ir tai nėra vien tik žodžiai. Jei ši partnerystė bus stipri ir aktyvi, tai vyras ir moteris vienas kitą mylės taip, kaip myli Dievą, ir po jų namus pasklis amžiną sėkmę atnešiantis švelnumas ir prieraišumas.¹⁰

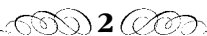
Pirmąją santuoką atliko Viešpats. Tai buvo amžinoji santuoka, nes, kai ji buvo atliekama, dar neegzistavo joks laikas. Ceremonija buvo atlikta porai, kuri dar nebuvo mirtinga; dėl to jų santykiai negalėjo niekada nutrūkti. Po nuopuolio mūsų pirmieji Tėvai buvo išvaryti iš Sodo. Nuo tada jie tapo mirtingi, tačiau jiems buvo pažadėtas prisikėlimas. Niekad nebuvo pasakyta, kad jų amžinoji santuoka kada nors baigsis.¹¹

Šventykloje mes gauname pačias aukščiausias vyrams ir moterims prieinamas apeigas – vyrų ir žmonių užantspaudavimą kartu amžinybei. Viliamės, kad mūsų jaunimas nesitenkins niekuo kitu, kaip tik santuoka šventykloje.¹²

Tiek krikštas, tiek šventyklinė santuoka yra Viešpaties įsakymai. Kaip krikštas būtinas, norint būti priimtam į Bažnyčią, taip šventyklinė santuoka būtina, norint būti išaukštintam Dievo akivaizdoje. Tai mūsų likimo dalis. Be jos negalime įvykdyti savo aukščiausiųjų siekių. Nesitenkinkite niekuo mažesniu už ją.

Juk nesitenkintumėte vien pasaulyje praktikuojamu krikštu, ar ne? Dievas turi savo krikšto būdą – panardinimu, kurį atlieka įgaliojimą turintis žmogus. Tai ar tenkintumėtės pasaulyje praktikuojama santuokos forma? Jis turi ir savo santuokos būdą. Tai šventyklinė santuoka.¹³

Meldžiu, kad Viešpats laimingų mus supratimu apie tai, kodėl mes egzistuojame ir ką turime padaryti, kad rastume kelią į išaukštinimą ir amžinąjį gyvenimą. Santuoka, kurią laikome šventa, yra amžinojo plano dalis. Jei tik jai ryšimės, tai šios apeigos galios visą amžinybę. Kaip šlovinga yra suprasti ir turėti šias mums apreikštas tiesas.¹⁴

Sprendami su kuo susituokti, būkite kantrūs, tikėkite ir likite verti dieviškos pagalbos

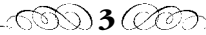
Manau, kad pats svarbiausias jūsų priimamas sprendimas [...] yra tas, kuriuo amžiams nulemsite savo gyvenimą – tai yra santuoka. Esu tikras, kad sutikssite su manimi, kad tai bus kur kas svarbiau

negu bet kas kita jūsų gyvenime, nes nei jūsų darbas, nei jūsų profesija, nei kas kita, kuo ketinate užsiimti, nėra taip svarbu kaip amžinosios vertybės. [...] [Sprendimas dėl santuokos] jums turės amžinų pasekmių; tas pasekmes matysite dar gyvendami čia žemėje.¹⁵

Neskubinkite [...] santykių, pirmiau gerai neapmąstę ir negavę įkvėpimo. Šiuo klausimu pamaldžiai ieškokite Viešpaties patarimo. Būkite verti gauti šią dievišką pagalbą.¹⁶

Dauguma jūsų [...] nerimaujate dėl piršimosi, santuokos ir šeimos sukūrimo. Savo būsimo situotinio vardo turbūt nerasite Ne-fio regėjime ar Apreiškimo knygoje; jo turbūt jums nepasakys joks angelas; nepasakys jo net jūsų vyskupas. Kai kuriuos dalykus jūs turite išspręsti patys. Tikėkite ir būkite paklusnūs – tada ateis palaiminimai. Stenkitės būti kantrūs. Neleiskite, kad kažko neturėjimas jus apakintų taip, jog nebematytumėte, ką turite. Jei pernelyg daug nerimausite dėl santuokos, tai toks nerimavimas gali net padaryti ją nebeįmanomą. Kol esate vieni – gyvenkite pilnavertį ir ištikimą gyvenimą. Nereikia be reikalo nerimauti dėl to, kaip gyvensite dviese.¹⁷

Kol lauksite pažadėtų palaiminimų, nežiūrėkite į laiką, nes bet koks stovėjimas vietoje tam tikra prasme yra judėjimas atgal. Būkite uolūs darydami gera, įskaitant savo tobulėjimą.¹⁸

Nei vienam nevedusiam asmeniui nebus sulaikytas joks palaiminimas

Čia yra Jėzaus Kristaus bažnyčia, o ne vedusių, nevedusių ar kokios nors kitos grupės ar asmens bažnyčia. Mūsų skelbiama Evangelija yra Jėzaus Kristaus Evangelija, apimanti visas gelbstinčias apeigas ir sandoras, būtinas išgelbėti ir išaukštinti kiekvieną asmenį, pasiryžusį priimti Kristų ir laikytis tų įsakymų, kuriuos davė Jis ir mūsų Tėvas Danguje.¹⁹

Nė vienam vertam asmeniui nebus sulaikytas joks palaiminimas, tarp jų ir amžinoji santuoka ir amžinoji šeima. Nors kai kuriems šių palaimų teks laukti šiek tiek ilgiau, o kartais tai bus net po šio žemiško gyvenimo, tačiau jos nebus sulaikytos. [...]

Dabar leiskite išsakyti kelis patarimo ir meilės žodžius.

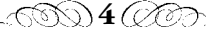

„Kol lauksite pažadėtų palaiminimų [...] būkite uolūs darydami gera, įskaitant savo tobulėjimą“

Vyrai, kurie dar *nesate vedę*: neatidėliokite santuokos todėl, kad dar nepadarėte tobulos karjeros ar nepasiekėte tobulos finansinės padėties. [...] Turėdami kunigystę turite pareigą patys imtis iniciatyvos ieškant amžinosios partnerės.

Moterys, kurios dar *nesate ištekėjusios*: Dievo pranašai visuomet patikina, kad Viešpats jūsų nepamiršta; jei būsite ištikimos, tai gausite *visus* palaiminimus. Gyvenimas be santuokos ir be šeimos šiame gyvenime yra tik laikinas dalykas, nes amžinybė yra ilgas laikas. Prezidentas Bensonas mums primena, kad „laiką skaičiuoja tik žmogus. Dievas į jus žiūri iš amžinybės perspektyvos“ (*Ensign*, Nov. 1988, p. 97). Pripildykite savo gyvenimą įdomių ir prasmingų užsiėmimų.

Žodelis *išsiskyrusiems*: neleiskite, kad nusivylimas ar nesėkmės kartėlis iškreiptų jūsų požiūrį į santuoką ar gyvenimą. Nepraraskite tikėjimo santuoka, neleiskite kartėliui draskyti jūsų sielos ir naikinti jus ar jūsų mylimuosius, ar mylėtus žmones.²⁰

Kad santuoka būtų sėkminga, reikia kaip įmanoma labiau stengtis gyventi pagal Evangelijos principus

[Santuoka] [...] yra išmokstamas dalykas. Jos sėkmę nulems mūsų sąmoningos pastangos, o ne nuojauta. Ją skatinti turėtume savo gerumu, nesuvaidintu prieraišumu ir rūpindamiesi vienas kito laime bei gerove.

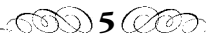
Iki santuokos į gyvenimą žvelgiame tik pro savo prizmę, bet, perėję per jos slenkstį, į ją imame žvelgti ir pro kito žmogaus prizmę. Pasitikėjimui ir meilei įgyti yra būtinas aukojimasis ir prisitaikymas.

Dažnai sakoma, kad laiminga ir sėkminga santuoka labiau priklauso ne nuo to, kokį asmenį vedei, o *koks asmuo pats esi*. Statistikos duomenys rodo didelį ištuokų skaičių, ir tai turbūt liudija, kad neišmintingai pasirenkami partneriai. Galbūt santuoka su kitu asmeniu ir išspręstų vieną problemą, tačiau kita problema vis tiek liks. Išmintingas partnerio pasirinkimas labai prisideda prie sėkmingos santuokos, tačiau sąmoningas stengimasis, kaip įmanoma geriau atlikti savo dalį, prie santuokos sėkmės prisideda labiausiai.²¹

Tikra tiesa, kad vertos poros gaus išaukštinimą celestialinėje karalystėje, tačiau amžiniais saitais užantspauduotas vyras ir moteris turi būti asmeniškai verti tokio palaiminimo.

Amžinąją santuoką sudarys vertas vyras ir verta moteris, kurie abu bus pasikrikštiję vandeniui ir Dvasiai; abu bus šventykloje gavę savo endaumentus; abu bus prisiekę ištikimybe Dievui ir savo partneriui santuokos sandoroje; ir kurie abu laikysis sudarytų sandorų, darydami viską, ko iš jų tikisi Dievas.²²

Gyvenimas pagal Evangelijos principus santuoką padaro laimingą. [...] Kai du žmonės gyvena pagal Evangelijos principus, santuoka yra maloni ir laiminga.²³

Vyrai ir žmonos turi kartu stiprinti santuokos saitus

Geraširdiškumas ir kantrybė dėl trūkumų

Dauguma partnerių turi trūkumų. [...] Ričardas L. Evansas kartą pasakė: „Turbūt visi gerai sutariame su tobulais žmonėmis, tačiau

mūsų užduotis yra sutarti su netobulais žmonėmis“ [*Richard Evans' Quote Book* (1971), 165]. Turime suprasti, kad santuokoje yra ne tobuli žmonės; mes siekiame tobulumo ir kryptingai einame link jo, tačiau turime būti supratingi, duoti ką turime geriausio ir daryti gyvenimą gražų. [...]

[...] Biblija mums sako: „Meilė kantri, meilė maloninga“ (žr. 1 Korintiečiams 13:4). Tokia meilė, į kurią žiūrима ne lengvabūdiškai, kuri neapsiriboja vien malonumais ir kuri neišmetama lyg vienkartinis plastikas, bet kuri pasitinkant mažuosius gyvenimo iššūkius partnerių sielas sujungia į vieną – tokia meilė yra aukščiausia žmogiškosios laimės išraiška.²⁴

Širdžių vienybė

Laimingiausios santuokos yra tokios, kuriose tavo skausmas tampa mano skausmu, mano pergalė – tavo pergalė, mano rūpesčiai – tavo rūpesčiai. Širdžių, sielų ir kūnų vienybė kaip niekad tampa vis didesniu iššūkiu pasaulyje, kuris, rodos, klausia: „O ką aš gausiu už tai?“ Pernelyg daug santuokų tampa lyg puošmenomis ant rankovės, o ne širdies dalimi.²⁵

Ištikimybė mintimis, žodžiais ir darbais

Kunigystę turintis vyras savo žmonai rodo tobulą moralinę ištikimybę ir nesuteikia jai progos abejoti jo ištikimybė. Vyras turi mylėti savo žmoną visa širdimi ir glaustis prie jos ir prie nieko daugiau (žr. DS 42:22–26). Prezidentas Spenseris V. Kimbolas paaiškino:

„Žodžiai *ir prie nieko daugiau* pašalina visus ir viską. Sutuoktinis įgyja pirmumą vyro ar žmonos gyvenime, ir nei visuomeninis, nei profesinis ar politinis gyvenimas, nei jokie kiti siekiai, nei asmenys, nei dalykai negali tapti svarbesni už porininką sutuoktinį“ (*The Miracle of Forgiveness*, Salt Lake City: Bookcraft, 1969, p. 250).

Viešpats draudžia ir jo Bažnyčia smerkia bet kokius intymius santykius už santuokos ribų. Vyro neištikimybė sudaužo žmonos širdį ir atima jos pasitikėjimą ir jo vaikų pasitikėjimą (žr. JokK 2:35).

Būkite ištikimi savo santuokos sandoroms mintimis, žodžiais ir darbais. Pornografija, flirtavimas ir nepadorios fantazijos ardo žmogaus charakterį ir griaua laimingos santuokos pagrindą. Tai naikina vienybę ir pasitikėjimą santuokoje. Jei savo minčių

Jei vyras ir moteris „vienas kitą mylės taip, kaip myli Dievą, [...] po jų namus pasklis amžiną sėkmę atnešiantis švelnumas ir prierašumas“

nekontroliuojantis ir širdimi svetimaujantis vyras neatgailaus, tai jis praras Dvasią, išsižadės tikėjimo, ir jį apims baimė (žr. DS 42:23; 63:16).²⁶

Švelnumas ir pagarba intymume

Laikykitės atokiau nuo bet kokio valdingumo ir netinkamo elgesio švelniame, intyviame ryšyje tarp vyro ir moters. Kadangi santuoką įsteigė Dievas, tai intymus ryšys tarp vyrų ir žmonių yra geras ir garbingas Dievo akyse. Jis įsakė jiems tapti vienu kūnu ir daugintis bei pripildyti žemę (žr. Mozės 2:28; 3:24). Savo žmoną turite mylėti taip, kaip Kristus mylėjo Bažnyčią ir už ją pasiaukėjo (žr. Ef 5:25–31).

Švelnumas ir pagarba — jokių būdu ne savanaudiškumas — turi būti tie principai, kuriais turi vadovautis vyras ir žmona intyviuose tarpusavio santykiuose. Kiekvienas partneris turi būti dėmesingas ir jautrus kito poreikiams ir norams. Viešpats smerkia bet kokią valdingą, nepadorų ar nevaldomą elgesį intyviuose vyro ir žmonos tarpusavio santykiuose.

Bet kuris savo žmoną fiziškai ar dvasiškai žalojantis ar žeminantis vyras yra kaltas sunkia nuodėme, ir jam reikia nuoširdžios ir rimtos atgailos. Santykius reikia aiškintis su meile, gerumu ir abipusio susitaikymo dvasia. Vyras su žmona visada turi kalbėtis su meile ir maloniai, elgtis su ja su didžiausia pagarba. Santuoka yra lyg gležna gėlytė, [...] tad ja reikia nuolat maitinti meile ir prieraišumu.²⁷

Dėmesingas išklausymas

Dauguma problemų ir sunkių situacijų greitai išsispręstų, jei suvoktume, kad kartais turime išklausyti. Mokykloje pamoką išmokdavome jos klausydami, pamokos neišmokdavome, jei nebūdavome dėmesingi. Santuokoje nebus jokio supratingumo, jei nebus klausomasi. [...] Be abejo, turime kalbėtis, tačiau turime išklausyti ir kito nuomonę, kad galėtume geriau suprasti, kaip priimti protingą sprendimą. Išklausymas labai dažnai yra lemiantis dalykas.²⁸

Nesavanaudiškumas

Draugystė ilgai netvers, jei stovės ant savanaudiškumo smėlio. Santuokos ilgai netvers, jei neturės jokio kito pagrindo, išskyrus fizinį potraukį, ir jei neturės gilesnės meilės ir lojalumo pagrindo.²⁹

Viliamės, kad jūs, kurie esate susituokę, nepamiršite tų meilės jausmų, kurie jus atvedė prie altoriaus Viešpaties namuose. Mes labai nuliūstame sužinoję apie daugelio žmonių išblėsusią meilę arba apie tuos žmones, kurie per savanaudiškumą ar prasižengimą pamiršo ar lengvabūdiškai žvelgė į šventykloje sudarytas santuokos sandoras. Mes meldžiame vyrus ir žmonas mylėti ir gerbti vieniems kitus. Iš tikrųjų, labai norime viltis, kad kiekviena šeima bus palaiminta tarpusavio meile ir pagarba rodančia motina ir tėvu, kad jie abu stengsis stiprinti santuokos saitus.³⁰

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- 1 poskyryje Prezidentas Hanteris akcentuoja, kad santuoka yra įsteigta Dievo ir paskirta būti amžina. Kaip ši informacija gali paveikti jūsų santykius su savo sutuoktiniu? Ką jums reiškia žodžiai, kad santuoka – tai „partnerystė su Dievu“? Kaip galime padėti vaikams ir jaunimui ruoštis santuokai šventykloje?

- Kokių minčių ir įspūdžių jums kyla studijuojant Prezidento Hanterio patarimus apie sutuoktinio pasirinkimą? (Žr. 2 poskyrį.)
- Kaip 3 poskyryje surašyti Prezidento Hanterio pažadai ir patarimai gali padėti nevedusiems žmonėms? Kaip galime pritaikyti Prezidento Hanterio žinią, jog „čia yra Jėzaus Kristaus bažnyčia, o ne vedusių, nevedusių [...] bažnyčia“?
- Ką, jūsų manymu, Prezidentas Hanteris turi omenyje sakydamas, jog santuoka „yra išmokstamas dalykas“? (Žr. 4 poskyrį.) Ar esate kada matę, jog gyvenimas pagal Evangelijos principus santuoką padarytų laimingą? Jei esate vedę, pamąstykite, ką galėtumėte daryti, kad pilniau išreikštumėte meilę savo sutuoktiniui.
- Apmąstykite Prezidento Hanterio patarimus 5 poskyryje. Kaip sutuoktiniai galėtų išsiugdyti didesnę kantrybę dėl vienas kito netobulumų? Kaip sutuoktiniai galėtų išsiugdyti didesnę „širdžių vienybę“? Kaip sutuoktiniai mintimis, žodžiais ir darbais galėtų parodyti santuokinę ištikimybę?

Susijusios Raštų nuorodos

Pradžios 2:18, 21–24; Jokūbo Knygos 2:27, 31–33; 4 Nefio 1:11; DS 42:22; Mozės 3:19–24; taip pat žr. „Šeima. Pareiškimas pasauliui“

Patarimas studijuojantiems

„Jūsų Evangelijos studijos yra veiksmingiausios, kai jus moko Šventoji Dvasia. Visada pradėkite Evangelijos studijas nuo maldos, meldami Šventosios Dvasios pagalbos“ (*Skelbti Mano Evangeliją* [2004], p. 18).

Išnašos

1. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), p. 72.
2. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, p. 79–80.
3. Iš Don L. Searle, “President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles,” *Ensign*, Apr. 1986, 24–25.
4. Gordon B. Hinckley, “A Prophet Polished and Refined,” *Ensign*, Apr. 1995, 34.
5. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 270; taip pat žr. 264, 267, 269.
6. James E. Faust, “Howard W. Hunter: Man of God,” *Ensign*, Apr. 1995, 28.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 137.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
9. “Being a Righteous Husband and Father,” *Ensign*, Nov. 1994, 49.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
11. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 132.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 131–132.
14. “Divine Creation of Women“ (address given at the Australia Area Conference, Adelaide, Australia, Nov. 30, 1979), 7, Church History Library, Salt Lake City.

15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 141–142.
16. “The Church Is for All People,” *Ensign*, June 1989, 77.
17. “Fear Not, Little Flock” (address given at Brigham Young University, Mar. 14, 1989), 4; speeches.byu.edu.
18. “The Church Is for All People,” 77.
19. “The Church Is for All People,” 76.
20. “The Church Is for All People,” 76–77.
21. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 129–130.
22. “The Church Is for All People,” 76.
23. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 137.
24. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 135–136.
25. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 137.
26. “Being a Righteous Husband and Father,” 50.
27. “Being a Righteous Husband and Father,” 51.
28. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 129.
29. 18 Conference Report, Oct. 1967, 12.
30. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130–131.

Saugokime ir ginkime šeimą

*„Namai kartais gali atrodyti nuobodūs
dėl rutinos, tačiau sėkmė namuose turėtų
būti didžiausia mūsų siekiamybė.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Hovardas V. Hanteris užaugo mylinčioje, sunkiai dirbančioje šeimoje, kurioje iš savo tėvų išmoko, kad laimingų namų kūrimas dažnai reikalauja pasiaukojimo. Prieš pat savo santuoką jis pasiaukuoja taip, kaip buvo būtina jo būsimos šeimos gerovei užtikrinti.

Dar būdamas vaikas Hovardas pamilo muziką. Pirmiausia jis išmoko groti pianinu ir smuiku, o vėliau savarankiškai išmoko groti daugybe kitų instrumentų. Paauglystėje jis subūrė muzikos grupę „Hanterio sentimentalistai“, kuri grojo šokiuose ir kituose renginiuose aplink Boisį Aidaho valstijoje. Kai jam buvo 19-ka, jį ir jo grupę pasamdė groti dviejų mėnesių kruize po Aziją.¹

Praėjus metams po grįžimo iš kruizo, Hovardas persikraustė į pietų Kaliforniją, kur grojo įvairiose muzikinėse grupėse. Kalifornijoje jis taip pat sutiko Klarą Džefs, kuriai pasipiršo 1931 metų pavasarį. Likus keturioms dienoms iki jų vedybų, Hovardas pagrojęs su savo grupe, susipakavo instrumentus ir daugiau niekada nebegrojo kaip profesionalas. Jis sakė, kad muzikavimas šokiuose ir vakarėliuose „tam tikru atžvilgiu buvo žavus ir pakankamai pelningas dalykas“, tačiau jis jautė, kad tam tikri tokio gyvenimo būdo aspektai nesiderino su tuo gyvenimu, kurį regėjo savo būsimoje šeimoje. Po daugelio metų jis pasakė: „Dėl to, kad nutraukiau mėgstamiausią užsiėmimą, atsivėrė tam tikra tuštuma, [tačiau] niekada nesigailėjau padaręs tokį sprendimą.“²

Hovardas ir Klara buvo palaiminti trimis sūnumis: Hovardu Viljamu (Biliu), Džonu ir Ričardu. Didžiam jų liūdesiui, Bilis mirė dar būdamas kūdikis. Džonui ir Ričardui augant, Hanteriai sukūrė

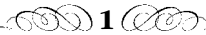
Šeima „gyvenime yra aukščiau už viską“

glaudžią šeimyną. Nors Hovardas visu pajėgumu darbavosi teisiškai ir Bažnyčios pašaukimuose, tačiau jiedu su Klara šeimą laikė prioritetu. Dar net prieš Bažnyčiai nusprendžiant pirmadienio vakarus paskirti šeimos namų vakarams, Hanteriai vieną vakarą skirdavo Evangelijos mokymui, pasakojimams, žaidimams ir pasivaikščiėjimams. Berniukai dažniausiai rūpindavosi pamokėlėmis.

Hovardas su sūnumis turėjo bendrą pomėgį – modelinius traukinukus. Iš konstruktorių jie surinkdavo traukinukus, o ant faneros lentų sumontuodavo įmantrius bėgių kelius. Jis pasakojo: „Laisvalaikiu mėgdavome nuvykti prie geležinkelio aikštelės [...], esančios netoli Sadern Pasifik geležinkelio linijos Alhambros stoties; ten semdavomės idėjų dėl manevravimo stotelių ir kitokios įrangos.“³

Galiausiai Prezidento ir sesers Hanterių šeima išaugo iki 18 vaikų. Su savo vaikais ir vaikaičiais Prezidentas Hanteris matydavosi ne tik ilgą laiką, bet dažnai ir skubomis per trumpus persėdimus oro uoste, vykdamas Bažnytinius pavedimus visoje Kalifornijoje. Kadangi per tuos persėdimus Džonas savo vaikus dažnai veždavosi į oro uostą susitikti su seneliu, tai jie kartais jį vadindavo „oro uoste gyvenančiu seneliu“.⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Šeima yra pats svarbiausias vienetas visuomenėje, Bažnyčioje ir amžinybėje

Kadangi šeima yra pats svarbiausias vienetas laike ir amžinybėje, ji gyvenime yra aukščiau už viską.⁵

Bažnyčios pareiga – ir įgaliojimas – yra saugoti ir ginti šeimą kaip visuomenės pagrindą. Pagal šeimos gyvenimo modelį, įsteigtą dar prieš šio pasaulio įkūrimą, vaikai turi gimti šeimoje, kurioje juos augintų tėvas ir motina, t. y. teisėtai susituokę vyras ir žmona. Būti tėvais yra šventa pareiga ir privilegija, o su vaikais turi būti elgiamasi kaip su „Viešpaties dovana“ (Ps 127:3).

Sunerimusi visuomenė jau pradeda matyti, kokias dideles pranašų išpranašautas nelaimes atneša šeimų irimas. Pasauliniai pasitarimai ir svarstymai bus sėkmingi tik tuomet, jeigu jie šeimą apibrėš

1994 m. spalio 2 diena: Prezidentas Hanteris su savo sūnumis, vaikaičiais ir jų šeimomis kitą dieną po jo, kaip Bažnyčios prezidento, palaikymo

taip, kaip yra apreiškęs Viešpats. „Jei Viešpats nestato namų, veltui triūsia tie, kurie juos stato“ (Ps 127:1).⁶

Rūpinantis žmonių ir šeimų gerove svarbu atminti, kad pagrindinis Bažnyčios vienetas yra šeima. Tačiau, susitelkdami į šeimą, turime atminti, kad pasaulyje, kuriame gyvename, šeima ne visada tradiciškai laikoma tik tėvo, motinos ir vaikų grupelė. Šiandieninėje Bažnyčioje šeimomis taip pat laikomos [vyrai ir žmonos] be vaikų, vieniši tėvai su vaikais ir nevedę vieni gyvenantys asmenys. [...] Kiekvienai tokiai šeimai reikalinga kunigystės priežiūra. Dažniausiai tokios priežiūros labiausiai reikia būtent netradicinės sudėties šeimoms. Kiekvieniems namams reikalingi rūpestingi ir pasišventę namų mokytojai. Niekas neturėtų būti ignoruojamas.⁷

2

Tėvai namams vadovauja kaip partneriai ir yra griežtai įpareigoti saugoti ir mylėti savo vaikus

Tėvų pareigos yra pačios svarbiausios. Mūsų pastangų rezultatai turės amžinų pasekmių mums ir mūsų auginamiems berniukams ir mergaitėms. Būsimieji tėveliai yra griežtai įpareigoti saugoti ir mylėti [savo] vaikus, ir padėti jiems sugrįžti pas savo Dangiškąjį Tėvą. Visi

tėvai turi suprasti, kad Viešpats nelaikys nekaltais tų, kurie ignoruos šias pareigas.⁸

Tėvai ir motinos turi didžiulę pareigą rūpintis jų globai patikėtais vaikais. [...] Patarlių knygoje randame tokį pamokymą tėvams:

„Kuriuo keliu eiti, mokyk dar jaunuolį; jis nenukryps nuo jo net kai pasens“ (Patarlių 22:6).

Vaikai daugiausiai išmoksta iš savo tėvų pavyzdžio. Tad tėvai turi rodyti tokį pavyzdį, kuriuo galėtų sekti jaunimas. Stiprūs yra tie namai, kuriuose mokoma teisių principų, kuriuose yra tarpusavio meilė ir pagarba, kurių šeiminiam gyvenimui įtaką daro malda ir kuriuose gerbiami Dievo dalykai.⁹

Efektyvus vadovavimas šeimai [...] reikalauja laiko, tiek jo kiekio, tiek kokybės. Mokymo ir vadovavimo šeimoje nereikia primesti [...] visuomenei, mokyklai ar net Bažnyčiai.¹⁰

Kunigystę turintis vyras šeimą laiko įsteigta Dievo. Vadovavimas šeimai yra jūsų svarbiausia ir švenčiausia pareiga. [...]

Turintis kunigystę vyras veda savo šeimą dalyvauti Bažnyčioje, kad šeima pažintų Evangeliją ir būtų sandorų ir apeigų saugoma. Jei norite džiaugtis Viešpaties palaimomis, turite įvesti tvarką savo namuose. Drauge su žmona jūs nustatote dvasinį savo namų klimatą. Pirmiausia per reguliarių Raštų studijavimą ir kasdienę maldą privalote sutvarkyti savo paties dvasinį gyvenimą. Saugokite ir gerbkite savo kunigystę ir šventyklos sandoras; skatinkite tai daryti ir savo šeimą.¹¹

Kunigystę turintis vyras pagarbiai žiūri į motinystę. Motinoms yra suteikta šventa privilegija gimdyti „žmonių sielas, nes tuo pratęsimas [...] Tėvo darbas, idant Jis būtų pašlovintas“ (DS 132:63).

[...] Be šių pagalbininkų kunigija negalės pasiekti savo paskirties, o ir Dievo tikslai nebus įvykdyti. Motinos padaro tokį darbą, kurio negali padaryti kunigija. Dėl šios gyvybės dovanos kunigija turėtų labai mylėti jų vaikų motinas.

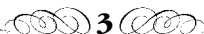
[Broliai,] gerbkite savo žmonos unikalų ir dieviškai paskirtą vaidmenį būti motina Izraelyje ir jos ypatingą gebėjimą gimdyti bei auginti vaikus. Dievas mus yra įsakęs daugintis, pripildyti žemę ir auginti savo vaikus ir vaikaičius šviesoje bei tiesoje (žr. Mozės 2:28;

DS 93:40). Jūs, kaip mylintys partneriai, bendrai rūpinatės vaikais. Padėkite jai tvarkyti ir išlaikyti jūsų namus. Padėkite mokyti, ugdyti ir drausminti jūsų vaikus.

Jūs turite savo žmonai ir vaikams reguliariai reikšti nuolankumą ir pagarbą jai. Iš tikrųjų, geriausia, ką tėvas gali padaryti dėl savo vaikų, tai mylėti jų motiną.¹²

Kunigystę turintis vyras pripažįsta savo žmoną kaip vadovavimo namams ir šeimai partnere, tiek pat žinančią ir dalyvaujančią visuose su tuo susijusiuose sprendimuose. Tiek Bažnyčioje, tiek namuose turi būti pirmininkaujantis pareigūnas (žr. DS 107:21). Dievišku pavedimu pareiga pirmininkauti namuose tenka kunigystės turėtojui (žr. Mozės 4:22). Pagal Viešpaties sumanymą, žmona turi būti vyro padėjėja (*lygi jam*) – tai yra lygiateisė ir būtina tobulos partnerystės bendražygė. Teisiam pirmininkavimui būtina, kad atsakomybė būtų padalinta tarp vyro ir žmonos; jūs veikiate kartu žinodami ir dalyvaudami visuose šeimos reikaluose. Jei vyras, vadovaudamas šeimai, veikia neatsižvelgdamas ar nepaisydamas žmonos jausmų ar patarimo, jis naudoja neteisų viešpatavimą.¹³

Raginame jus, broliai, atminti, kad kunigystė yra vien teisi valdžia. Pelnykite savo vaikų pagarbą ir pasitikėjimą per meile pagrįstus santykius su jais. Teisus tėvas apsaugo savo vaikus skirdamas jiems laiko ir dalyvaudamas jų visuomeninėse, švietimo ir dvasinėse veiklose bei pareigose. Švelnus meilės ir prieraišumo demonstravimas vaikams yra ne tik motinos, bet ir tėvo pareiga. Sakykite savo vaikams, kad juos mylite.¹⁴

Mūsų namai turėtų būti meilės, maldos ir Evangelijos mokymo vieta

Savo namuose tiesiog privalome laikytis meilės, doros ir stiprių principų. Turime būti nuolat išipareigoję santuokai, vaikams ir moralei. Mums turi pasisekti ten, kur toji sėkmė yra svarbiausia ateinančiai kartai.

Stipriausi ir gražiausi namai yra tokie, kuriuose kiekvienas žmogus yra jautrus kito žmogaus jausmams, stengiasi tarnauti kitam, namuose stengiasi gyventi pagal tuos principus, kuriuos dažniau demonstruojame viešoje aplinkoje. Turime labiau stengtis šeimos

rate gyventi pagal Evangelijos principus. Mūsų namai nusipelno mūsų ištikimiausių išipareigojimų. Vaikas turi teisę savo namuose jaustis saugiai, žinoti, kad namuose yra saugus nuo išorinio pasaulio pavojų ir blogio. Šiam poreikiui patenkinti būtina šeimos vienybė ir susitelkimas. Vaikui reikia tokių tėvų, kurie yra laimingai susituokę, kurie laimingai siekia šeimos gyvenimo idealo, kurie savo vaikus myli nuoširdžiai ir nesavanaudiška meile ir kurie yra pasišventę šeimos sėkmei.¹⁵

Kai šeimos namų vakarai buvo pristatyti kaip oficiali Bažnyčios programa, Pirmoji Prezidentūra pasakė: „Jei šventieji seks šiuo patarimu [t. y. rengti šeimos namų vakarus], pažadame, kad bus išlietos didelės palaimos. Sustiprės meilė namuose ir paklusnumas tėvams. Izraelio jaunimo širdyse augs tikėjimas, ir jie įgys galios atsispirti blogai įtakai ir pagundoms, apsupusioms juos.“ Mes dar kartą patvirtiname, kad šie palaiminimai yra pažadėti tiems, kurie ištikimai rengs šeimos namų vakarus.

Pirmadienio vakarai turi būti skiriami šeimos vakarui. Vietiniai vadovai turi užtikrinti, kad Bažnyčios pastatai būtų tą dieną uždaryti ir kad pirmadienio vakarą nebūtų planuojami jokie apylinkės ar kuolo renginiai, taip pat vengti bet kokių trukdžių rengti šeimos vakarus.

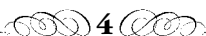
Pagrindiniu šeimos namų vakaro akcentu turi būti Evangelijos studijavimas kartu su šeima. Primename, jog Viešpats yra išpėjęs tėvus mokyti savo vaikus Evangelijos, melstis ir laikytis Šabo dienos. Raštai turi būti pati svarbiausia Evangelijos mokymo priemonė.¹⁶

Tiek vakarais, tiek rytais melskitės kaip šeima. Kokie dideli palaiminimai ateina pas tuos vaikus, kurie girdi savo tėvelius meldžiant Viešpaties padėti pasirūpinti jų gerove. Neabejotina, kad tokių teisių tėvų vaikai bus geriau apsaugoti nuo Priešo poveikio.¹⁷

Kad tėvai ir vaikai geriau suprastų vieni kitus, bažnyčia paruošė vadinamąjį „Šeimos tarybos“ planą. Šią tarybą rengia ir veda tėvai, o joje dalyvauja visi šeimos nariai. Tai stiprina šeiminius ryšius, vaikai jaučiasi „priklausą šeimai“ ir įsitikina, kad tėvams rūpi jų problemos. Tokie šeimos susirinkimai moko tarpusavio pagarbos, šalina savanaudiškumą ir akcentuoja Aukšinę taisyklę [žr. Mato 7:12] namuose bei švarų gyvenimą. Mokomasi, kaip kartu su šeima garbinti ir melstis, o taip pat gerumo ir sąžiningumo. Šeimos problemos

žmogų veikia iš tokio nedidelio atstumo, kad jų tikrąjį mastą ir reikšmingumą nėra lengva įvertinti, tačiau, jei šeimos yra stiprios ir stengiasi vieningai tarnauti Dievui ir laikytis Jo įsakymų, dauguma šiuolaikinių problemų išnyksta.¹⁸

[Broliai], rimtai žiūrėkite į pareigą savo šeimą mokyti Evangelijos per reguliarius šeimos namų vakarus, šeimos maldas, dvasines valandėles ir Raštų skaitymą bei kitokius mokymus. Ypatingą dėmesį skirkite pasiruošimui tarnauti misijoje bei susituokti šventykloje. Kaip namų patriarchas naudokite savo kunigystę atlikdamas deramas apeigas, skirtas savo šeimai ir laimindamas savo žmoną ir vaikus. Broliai, po savo pačių išgelbėjimo jums nėra nieko svarbesnio už savo žmonos ir vaikų išgelbėjimą.¹⁹

Pasiseka tiems tėvams, kurie myli, aukojasi, rūpinasi, moko ir tenkina vaiko poreikius

Visuotiniai įgaliotiniai turi privilegiją susitikti ir susipažinti su tais Bažnyčios nariais iš viso pasaulio, kurie nuosekliai gyvena gražų gyvenimą ir savo šeimas užaugino Evangelijos įtakoje. Būdami tėvai, seneliai ir proseneliai tokie šventieji, pažvelgę atgal, mėgaujasi didelėmis palaimomis ir paguoda, nes buvo dėtos ilgos ir sėkmingos auklėjimo pastangos. Kiekvienas iš mūsų tikrai to norėtumėme.

Tačiau tiek Bažnyčioje, tiek ir pasaulyje yra daug tokių, kurie gyvena jausdami kaltę ir nevertumą, nes kai kurie jų sūnūs ar dukterys klajoja arba nuklydo nuo kaimenės. [...]

[...] Mes suprantame, kad sąžiningi tėvai daro viską, ką gali, tačiau beveik visi daro klaidų. Žmogus negali imtis tėvystės ar motinystės projekto, nesitikėdamas, kad nesuklys kelyje. Dangiškasis Tėvas tikrai žino, kad savo dvasinius vaikus atiduoda į jaunų ir nepatyrusių tėvų rankas ir kad pasitaikys klaidų bei ydingo mąstymo. [...]

[...] Kiekvienas iš mūsų esame unikalūs. Kiekvienas vaikas yra unikalus. Kiekvienas šias gyvenimo lenktynes pradėdame iš skirtingos starto pozicijos, kiekvienas turime skirtingų stiprybių, silpnų ir talentų, tad kiekvienas vaikas yra palaimintas unikalių savybių rinkiniu. Neturime manyti, kad Viešpats vieno sėkmę vertins lygiai taip pat kaip ir kito. Būdami tėvai dažnai manome, kad, jei mūsų

*„Turime būti pamaldūs ir [...] parodyti savo vaikams,
kad juos mylime ir jie mums rūpi“*

vaikas netampa visišku maksimalistu, mums nepavyko. Sprendimus turime priimti atsargiai. [...]

Sekasi tam gimdytojui, kuris myli, aukojasi, rūpinasi, moko ir tenkina vaiko poreikius. Jei visa tai darote, o jūsų vaikas vis vien neklusnus ar nenuorama, ar atsidavęs pasaulietiškiems dalykams, visai gali būti, kad jūs vis vien esate puikus gimdytojas. Galbūt yra vaikų, kurie atėjo į pasaulį, kad taptų išbandymu bet kokiems tėvams bet kokiomis aplinkybėmis. Taip pat galbūt yra ir tokių vaikų, kurie teiktų džiaugsmą ir laimintų beveik bet kurį tėvą ar motiną.

Dabar mane neramina tai, kad yra tokių tėvų, kurie save smarkiai plaka ir dėl to žlugdo savo gyvenimą, tačiau iš tikrųjų jie darė viską, ką galėjo ir neturėtų prarasti tikėjimo.²⁰

[Paklydusio] vaiko tėvas ar motina nėra vieni. Mūsų pirmieji tėvai jautė skausmą ir kančią matydami, kaip kai kurie jų vaikai atmeta amžinojo gyvenimo mokymus. (Žr. Mozės 5:27.) Po kelių šimtmečių Jokūbas pamatė, kokie pavydūs ir pikti yra jo vyriausieji sūnūs jo mylimam Juozapui. (Žr. Pr 37:1–8.) Didysis pranašas Alma, kuris turėjo sūnų vardu Alma, ilgai meldėsi Viešpačiui dėl

savo maištaujančio sūnaus ir, be abejonės, buvo labai susirūpinęs ir nerimavo dėl susiskaldymo ir nelabumo, kurį jo sūnus sėjo tarp Bažnyčios narių. (Žr. Mozijo 27:14.) Mūsų Tėvas Danguje šiame pasaulyje irgi neteko daugybės Savo dvasinių vaikų; jis žino, ką jaučia jūsų širdis. [...]

[...] Nepraraskite vilties dėl paklydusio berniuko ar mergaitės. Dauguma, kurie atrodė visiškai nuklydę, galiausiai sugrižo. Turime būti pamaldūs ir, jei įmanoma, parodyti savo vaikams, kad juos mylime ir jie mums rūpi. [...]

[...] Žinokite, kad mūsų Dangiškasis Tėvas atsižvelgs į meilę bei pasiaukojimą, į rūpestį ir nerimą, nors didžiosios mūsų pastangos ir nebus sėkmingos. Tėvų širdys dažnai palūžta, tačiau jie turi suprasti, kad galiausiai turės atsakyti vaikas, jei tėvai bus mokę teisingų principų.

[...] Kad ir kiek besisielotumėte, kad ir kiek nerimautumėte, kad ir kaip jums būtų skaudu ir kad ir kiek tai teiktų kančių, ieškokite, kaip būtų galima visa tai teisingai panaudoti: galbūt padėti kitiems išvengti panašių problemų arba išsiugdyti geresnį supratimą, ką jaučia kiti, besigrumiantys su panašiais sunkumais. Mes tikrai geriau suvoksime mūsų Dangiškojo Tėvo meilę, jei per maldą išsiaiškinsime, jog Jis supranta ir nori, kad žiūrėtume į priekį. [...]

Niekada neturime leisti Šėtonui mus kvailinti, verčiant galvoti, kad viskas prarasta. Didžiukimės tuo, ką padarėme gerai ir teisingai; atmeskime ir pašalinkime iš savo gyvenimo tai, kas yra negerai; prašykite Viešpaties atleidimo, stiprybės ir paguodos; o tada eikite toliau.²¹

**Mūsų namai turi būti šventos vietos, kuriose
būtų laikomasi Evangelijos principų ir kuriose
galėtų gyventi Viešpaties Dvasia**

Viliamės, kad stengdamiesi savo šeimas užauginti teisme nepasiduosite pesimizmui. Atminkite, ką įsakė Viešpats: „Bet mano mokiniai stovės šventose vietose ir nebus pajudinti“ (DS 45:32).

Nors kai kurie sako, kad čia kalbama apie šventyklą (apie ją čia ir kalbama), tačiau čia kalbama ir apie namus, kuriuose gyvename mes. Jei stropiai darbuositės, savo šeimoms vadovaudami teisme,

ragindami ir dalyvaudami kasdienėse šeimos maldose, Raštų studijose, šeimos namų vakaruose ir mylėdami bei palaikydami vieni kitus gyvenant pagal Evangelijos mokymus, tai gausite pažadėtus Viešpaties palaiminimus užaugindami teisią ainiją.

Vis labiau nelabėjančiame pasaulyje tampa būtina, kad kiekvienas iš mūsų „stovėtume šventose vietose“ ir įsipareigotume būti atsidavę ir ištikimi Jėzaus Kristaus Evangelijai.²²

Norėdami pasiekti sėkmės šeimoje, tėvai turi vienas kitą mylėti ir gerbti. Vyrai, kunigystės turėtojai, vaikų akivaizdoje turi labai gerbti savo žmonas, o žmonos turi mylėti ir palaikyti savo vyrus. Taip vaikai ims mylėti savo tėvus ir savo brolius bei seseris. Taip namai taps šventomis vietomis, kuriose bus laikomasi Evangelijos principų ir kuriose galės gyventi Viešpaties Dvasia. Pasiekti sėkmės kaip tėvui arba motinai yra žymiai didingiau, nei tapti vadovu arba pasiekti aukštumų versle, valdžioje ar pasaulietiniuose reikaluose. Namai kartais gali atrodyti nuobodūs dėl rutinos, tačiau laimingi namai turėtų būti didžiausia mūsų gyvenimo siekiamybė.²³

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Peržiūrėdami Prezidento Hanterio mokymus 1 poskyryje pamąstykite apie šeimos svarbą. Kokia yra Bažnyčios atsakomybė dėl šeimų? Kaip galime apsaugoti ir stiprinti savo šeimas?
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie tėvus, kaip partnerius vadovaujančius namams (žr. 2 poskyrį.) Kaip tokie mokymai gali padėti tiek tėvams, tiek ir motinoms? Kaip tėvai gali susivienyti augindami vaikus? Pagalvokite, kaip galėtumėte pagerinti savo namų „dvasinį klimatą“.
- 3 poskyryje Prezidentas Hanteris pataria, kaip sukurti stiprią šeimą. Kaip galime stiprinti „šeimos vienybę ir vientisumą“? Kaip šeimos namų vakarai laimina jūsų šeimą? Kaip Raštų studijavimas su šeima ir meldimasis su šeima laimina jūsų šeimą?
- Kaip Prezidento Hanterio mokymai 4 poskyryje galėtų padėti tėvams, kurių vaikai yra nuklydę? Kaip dėl to sielvartaujantys ir kenčiantys tėvai gali tai prasmingai panaudoti? Kaip tėvai, seneliai, jaunimo vadovai ir kiti gali padėti nuklydusiems vaikams?

- Perskaite 5 poskyrių pamąstykite apie Prezidento Hanterio mokymus paversti namus „šventomis vietomis“. Su kokiais iššūkiais susiduriame tai darydami? Kaip galime stengtis savo namus paversti šventomis vietomis?

Susijusios Raštų nuorodos

Išėjimo 20:12; Pakartoto Įstatymo 6:4–7; Psalmyno 127:3–5; Efeziečiams 6:1–4; Enoso 1:1–3; Mozijo 4:14–15; Almos 56:45–48; 3 Nefio 18:21; DS 68:25–28; 93:40; 121:41–46

Patarimas mokytojui

Paprašykite klasės narius susiskirstyti poromis ir suplanuoti kurio nors šio skyriaus poskyrio mokymą šeimos namų vakare. Kaip savo mokymą pritaikytumėte vaikų ir jaunimo poreikiams? Pakvieskite vieną arba dvi poras pasidalinti savo planeliais su klase.

Išnašos

1. Žr. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 46–48.
2. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 81.
3. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 109.
4. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 252; taip pat žr. 251.
5. “Being a Righteous Husband and Father,” *Ensign*, Nov. 1994, 50.
6. “Exceeding Great and Precious Promises,” *Ensign*, Nov. 1994, 9.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 144.
8. “Parents’ Concern for Children,” *Ensign*, Nov. 1983, 65.
9. Iš Conference Report, Apr. 1960, 125.
10. “Being a Righteous Husband and Father,” 50.
11. “Being a Righteous Husband and Father,” 50, 51.
12. “Being a Righteous Husband and Father,” 50.
13. “Being a Righteous Husband and Father,” 50–51.
14. “Being a Righteous Husband and Father,” 51.
15. “Standing As Witnesses of God,” *Ensign*, May 1990, 61–62.
16. First Presidency letter, Aug. 30, 1994 (Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, and Thomas S. Monson).
17. Iš Mike Cannon, “‘Be More Fully Converted,’ Prophet Says,” *Church News*, Sept. 24, 1994, 4; taip pat žr. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 37.
18. Iš Conference Report, Apr. 1960, 125–126.
19. “Being a Righteous Husband and Father,” 51.
20. “Parents’ Concern for Children,” 63, 64–65.
21. “Parents’ Concern for Children,” 64, 65.
22. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 155.
23. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 156.

Mes tikime, jog turime būti sąžiningi

„Jei norime, kad su mumis būtų Mokytojas ir Šventoji Dvasia, tai privalome būti sąžiningi su savimi, sąžiningi su Dievu ir su savo artimu.“

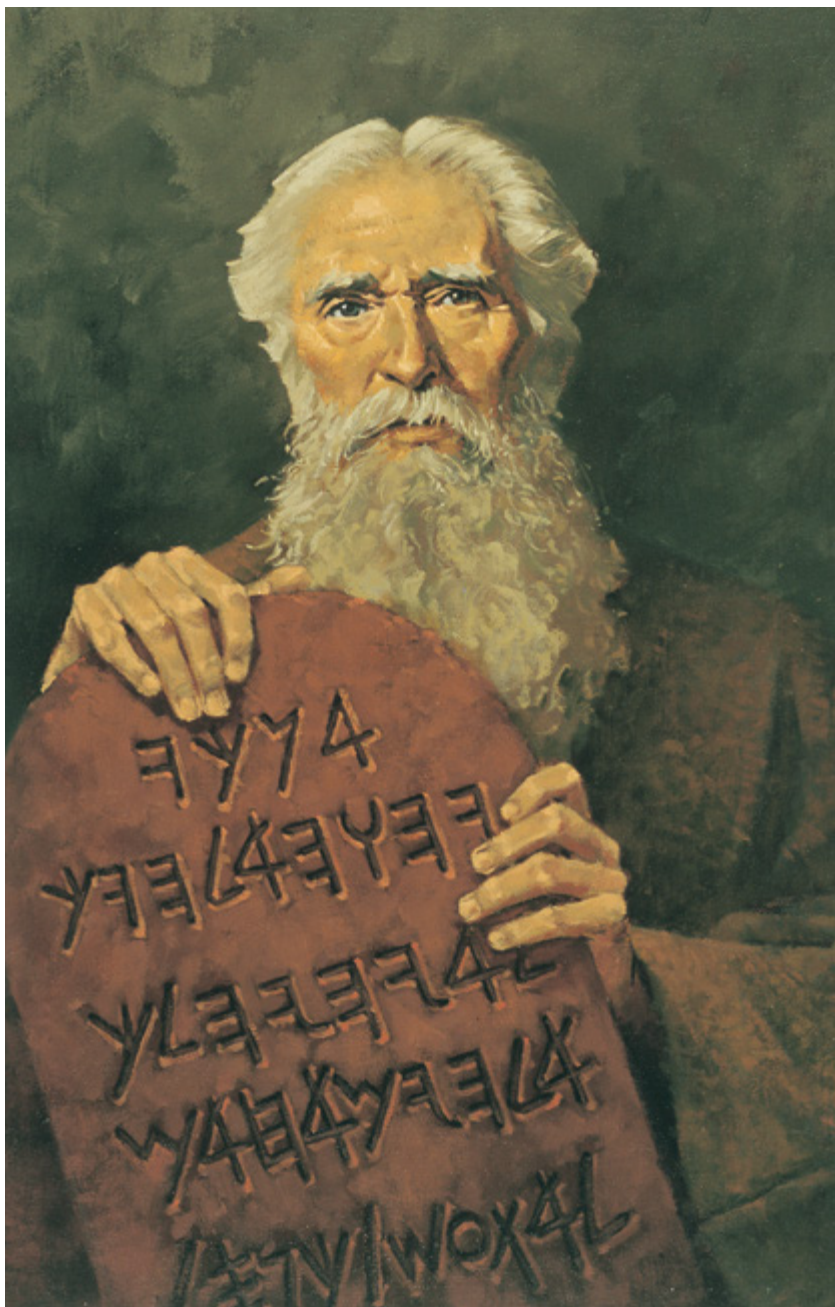
Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Laukdami ekskursijos po Hersto pilį Kalifornijoje Prezidentas ir sesuo Hanteriai ir dar kita pora nuvažiavo į nedidelę krautuvėlę. Besižvalgydamas po krautuvėlę „vyresnysis Hanteris priėjo prie prekystalio, paėmė kelis saldinius ir sumokėjo pardavėjui 10 pensų“. Abi poros sugrįžo į automobilį ir pasuko atgal į ekskursiją po pilį. Bevažiuodamas „vyresnysis Hanteris padalino visiems po saldainį vieną kartą, tada dar kartą, ir staiga jam paaiškėjo, kad, greičiausiai, jis bus neteisingai paskaičiavęs, nes iš tikrųjų jis turėjo 11 saldainių, o ne 10 – už kiek sumokėjo.

Jis galėjo paprasčiausiai nekreipti dėmesio į tokią klaidą. Galiausiai juk tai tebuvo vienas pensas, be to jie skubėjo į ekskursiją. Ar kas pastebės skirtumą, ir ar kam tai rūpės? Tačiau jis dėl to net nesuabejojo. Jis apsuko automobilį ir nuvažiavo atgal prie krautuvėlės. [...] Ten buvusiam jau kitam pardavėjui jis paaiškino problemą, atsiprašė už klaidą ir, to kito pardavėjo nuostabai, sumokėjo nesumokėtą pensą⁴¹.

Hovardui V. Hanteriui buvo svarbu būti sąžiningam tiek mažuose, tiek ir dideliuose dalykuose.

Savo sūnus sąžiningumo jis mokė savo pavyzdžiu. Ričardas Hanteris pasakė: „Tai, ką žinau apie sąžiningumą ir dorumą, didžia dalimi atėjo iš žmonių pasakojimų apie mano tėtį.“ Kartą Ričardas su tėčiu nuvyko į vieną verslo susitikimą, kuriame buvo svarstomas sudėtingas projektas. Pertraukos metu išėjęs į lauką Ričardas ėmė

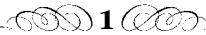
Tarp Dešimties Įsakymų yra toks išpėjimas: „Neliudysi melagingai prieš savo artimą“ (Išėjimo 20:16)

kalbėtis su vienu iš dalyvių. Ričardas pasakė, kad dėl nepaprastai didelio teisinių dokumentų kiekio tvarkymo šio projekto pradžia greičiausiai užtruks. Tas žmogus pataisė Ričardą, sakydamas, kad projektą galima pradėti dar prieš teisinių dokumentų sutvarkymą, nes žmonės žino, kad Hovardas V. Hanteris padarys tai, ką yra pasižadėjęs padaryti.²

1962 metais pasisakydamas Bažnyčios jaunimui Prezidentas Hanteris išreiškė savo įsitikinimą, kad svarbu būti sąžiningiems:

„Kiekvieno iš mūsų gyvenimas bus laimingas, jei tik būsime sąžiningi. Sąžiningi su savo tėvais ir motinomis, ypač kalbėdami su jais apie vaikščiojimą į pasimatymus, apie namų darbus, apie tai, su kokiais draugais draugaujame ir kuriuose bažnyčios susirinkimuose lankomės; sąžiningi su savo vyskupu – priimti jų patarimus, sakyti jiems tiesą apie save, mokėti sąžiningą dešimtinę, gyventi švarų ir tyrą gyvenimą; sąžiningi mokykloje – nesukčiauti per jokias veiklas, įskaitant žaidimus, filmus ar atlikti savo pareigas kokiame nors vakarėlyje; sąžiningi su savo vaikinais ir merginomis – niekada nesinaudoti jais, niekada neklaidinti jų, niekada nevesti jų į pagundą; sąžiningi su pačiu Viešpačiu.“³

Hovardo V. Hanterio mokymai

Viešpats mums primena, kad būtume sąžiningi

Raštuose pilna priminimų būti sąžiningiems ir miriadai įsakymų, sakančių mums būti sąžiningiems. Apie juos galvojame paryškintu šriftu: NEDARYSI ŠIŲ DALYKŲ: nevogsi, neludysi melagingai, negeisi [žr. Išėjimo 20:15–17]. [...]

Štai keli plačiai paplitę nesąžiningumo atvejai:

1. *Vogimas*. Retai skaitau laikraštį, kuriame nebūtų pranešama apie įsilaužimą, apiplėšimą, rankinės išplėšimą, vagystę iš parduotuvės, automobilio vagystę ir tūkstančius kitų dalykų. Girdžiu, kad net ir mūsų maldos namuose būna smulkių vagiliavimų.

2. *Apgaudinėjimas*. Laikraščiuose taip pat rašoma apie nesąžiningas vertybinių popierių operacijas, verslo operacijas, sukčiamą investuojant ir kitus dalykus, kuriuos reikia paviešinti. Yra

tokių, kurie sukčiauja visų savo mokslų metu, kiti sukčiauja per egzaminus.

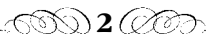
3. *Išminties Žodžio standartų pažeidinėjimas.* Tai yra Bažnyčios standartai. Tai ne pasaulietinių standartų pažeidinėjimas. Tačiau jau žinote, ką šia tema yra pasakęs Viešpats.

4. *Kelių eismo taisyklių pažeidinėjimai.* Negalima vadintis sąžiningu žmogumi ir pažeidinėti tuos įstatymus, kuriuos visuomenė ir valdžia sukūrė kitų žmonių gerovei.⁴

„Neliudysi melagingai prieš savo artimą“ [Išėjimo 20:16]. Visų pirma šis įsakymas susijęs su melagingu liudijimu teismo metu, bet jis reiškia ir bet kurį faktiškai melagingą pareiškimą. Bet kokia netiesa, daranti neigiamą poveikį kito žmogaus nuosavybei, pačiam žmogui ar to žmogaus vardui, prieštarauja šio įstatymo dvasiai ir raidei. Tuos pačius neigiamus rezultatus atnešantis tiesos nepasakymas taip pat pažeidžia šį įsakymą.

„Negeisi savo artimo namų; negeisi savo artimo žmonos ar vergo bei vergės, ar jaučio, ar asilo, ar bet ko, kas priklauso tavo artimui“ [Išėjimo 20:17]. Geisti reiškia trokšti, aistringai norėti to, kas priklauso kitam asmeniui. Pats troškimas turėti kažką nėra nusižengimas, tačiau troškimas kažką neteisėtai atimti iš kito yra blogis. Todėl čia mums būtų gerai įsisąmoninti, kad ir gėris ir blogis prasideda ne nuo darbų, bet nuo minčių.⁵

Viešpačiui nepatinka išpuikusios akys, melagingas liežuvis, nedoras pinkles rezganti širdis, pikta daryti skubančios kojos, neteisingai liudijantis melagingas liudytojas [ir] vaidus sėjantis žmogus [žr. Patarlių 6:16–19]. Ar būdami pastarųjų dienų šventieji galime sau leisti daryti kažką, kas nepatinka Viešpačiui? Kaip dažnai jis yra kalbėjęs apie nesąžiningumą!⁶

Sąžiningumas ugdomas mažuose, kasdieniuose gyvenimo dalykuose

Jei mums labai rūpi mūsų ryšys su Gelbėtoju, tai turime būti sąžiningi tiek mažuose, tiek ir dideliuose dalykuose.⁷

Stengdamiesi kažką pasiekti didelę savo laiko dalį praleidžiamė mąstydami ir studijuodami apie sudėtingus dalykus ir retai

pagalvojame apie paprastus dalykus – apie tuos paprastus, mažus dalykus, kurie realiai yra viso ko pagrindas, be kurių negalėtų egzistuoti tvirtas pamatas. Pastatas gali siekti dangų, galime į jį žvelgti susižavėję jo nepaprastu aukščiu ir dydžiu; tačiau jis neišstovėtų, jei neturėtų akmeninių pamatų arba pamatų iš plieno ir betono.

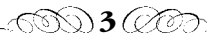
Mūsų charakteris turi turėti tokį pamatą. Atkreipiu jūsų dėmesį į sąžiningumo principą. Kodėl tiek daug žmonių tiki aukštais ir didingais sąžiningumo principais, tačiau tiek mažai ryžtasi būti tikrai sąžiningi?

Prieš [daugelį] metų mūsų maldos namų foje ir prie įėjimų kabėdavo plakatai su užrašu „Būkite sąžiningi su savimi“. Tuose plakatuose būdavo pavaizduoti maži ir kasdieniai gyvenimo dalykai. Būtent nuo tokių dalykų prasideda sąžiningumo principo laikymasis.

Yra pripažįstančių, kad nesąžiningumas dideliuose dalykuose yra moraliai neteisingas, tačiau taip pat yra įsitikinusių, jog tai atleistina mažiau svarbiuose dalykuose. [...]

Prisimenu vieną vaikiną iš savo kuolo, kai tarnavau kuolo prezidentu. Jis važinėdavo su savo draugais, kurie manė, kad buvo šaunūs elgdamiesi netinkamai. Kelis kartus jis buvo sugautas darant mažus pažeidimus. Vieną dieną man paskambino iš policijos ir pranešė, kad jis yra sulaikytas dėl kelių eismo pražangos. Jis viršijo greitį, ir jau ne pirmą kartą. Supratęs, kad taip darydamas negalės vykti į misiją, jis pasitempė ir, sulaukęs devyniolikos, gavo pašaukimą.

Niekad nepamiršiu mudviejų pokalbio jam sugrįžus. Jis man pasakojo, kad misijoje dažnai prisimindavo savo negerus poelgius, kuriuos darydavo klaidingai manydamas, jog mažų dalykų pažeidinėjimais nėra svarbūs. Tačiau jo gyvenime įvyko didelių pokyčių. Jis suprato, kad įstatymo pažeidinėjimas nesuteikia jokios laimės ar malonumo – ar tai būtų Dievo įstatymas, ar visuomenės mums paskirti įstatymai.⁸

Tarnauti Dievui galime būdami sąžiningi ir teisingi asmeniniuose bei verslo santykiuose

Religija gali būti mūsų kasdienio darbo, mūsų verslo, mūsų apsipirkinėjimo ar pardavinėjimo, statymo, transporto, gamybos, amato ar profesijos, ar bet kokio kito užsiėmimo dalimi. Tarnauti Dievui

galime būdami tokie pat sąžiningi ir teisingi savo verslo operacijose, kaip ir garbindami sekmadieniais. Tikrųjų krikščionybės principų negalima atskirti nuo verslo ir savo kasdienių reikalų.⁹

Jei religija mums kažką reiškia, ji turėtų būti motyvuojanti jėga. Nemanau, kad religija tikrai mums ką nors reiškia, jei ją suprantame kaip dvasininko pamokslo pasiklausymą vieną valandą sekmadieniais. Jei religija neaprepia mūsų asmeninio gyvenimo, mūsų šeiminio gyvenimo, mūsų verslo santykių bei visų kitų užsiėmimų, tai ji mums nedaug ką reiškia ir tėra tik aukštoje vietoje pastatytas stabas, kurį retkarčiais pagarbiname.¹⁰

Kaip smarkiai pasikeistų pasaulis, jei visi žmonės vieni su kitais elgtųsi sąžiningai. Žmonės tobulai pasitikėtų vieni kitais tiek asmeniuose, tiek ir verslo santykiuose. Neliktų nepasitikėjimo tarp [...] darbininkų ir vadovų. Būtų sąžiningi valstybės tarnautojai bei vyriausybiniai reikalai, tautos gyventų taikoje, o ne mūsų dabartiniame neramiame pasaulyje. [...]

Verslo santykiuose yra tokių, kurie nesąžiningai naudojami kitais, jei tik tokia galimybė jiems atsiranda. Jie teisinasi sakydami, kad versle būtina naudotis visa siūloma nauda. Tokios operacijos gali sudaryti dideles pinigų sumas, tačiau iš principo jos nesiskiria nuo situacijos, kai žmogus kasininkui negražina paimtos per didelės grąžos. Tai viena iš sukčiavimo formų.¹¹

Leiskite jums pateikti „garbingo darbo“ apibrėžimą. Garbingas darbas yra sąžiningas darbas. Jis vertinamas sąžiningai, be jokio klaidinimo, sukčiavimo ar apgaulės. Jo produktas ar paslauga yra aukštos kokybės, o darbuotojas, pirkėjas, klientas ar pacientas gauna daugiau, nei tikisi. Garbingas darbas yra moralus darbas. Jis nesusijęs su niekuo, kas pakirstų visuomenės gerovę ar moralę. Pavyzdžiui, jis nesusijęs su stipriųjų gėrimų, neleistinų narkotikų platinimu ar su lošimais. Garbingas darbas yra naudingas darbas. Jis parūpina tokių prekių ir paslaugų, kurios pasaulį daro geresne vieta gyventi.¹²

Jobas pareiškė: „Savo nekaltumo neatsisakysiu iki mirties“ (Jobo 27:5)

4

Dorumas saugo mus nuo blogio, prisideda prie sėkmės ir išgelbės mūsų sielas

Piktojo pagundos mus supa iš visų pusių. Be dorumo apsaugos, mes liksime visokiausių nuodėmių ir skriaudų nemalonėje.

Jobui tai nekėlė jokių problemų. Jį saugojo jo paties dorumas. Štai kaip jis jautėsi:

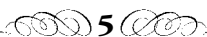
„Kol dar turiu gyvastį ir Dievo alsavimas mano šnervėse,
nekalbės mano lūpos netiesos, neištars mano burna melo. [...]

Savo teisumą ginsiu ir to neatsisakysiu; mano širdis iki gyvos galvos neprikiš man nieko“ (Jobo 27:3–4, 6).

Kokie įkvėpiantys žodžiai. Dėl turimos stiprybės jam nebuvo aktualios tos nereikšmingos pagundos, ties kuriomis dauguma žmonių suklumpa. Jobas savo gyvenimą padarė tokį stiprų ir sau malonų, kad net pats Šėtonas negalėjo jo sugriauti. Įdomu ir tai, kaip juo gėrėjosi Dievas: „Kito tokio kaip jis nėra žemėje! Tai žmogus be priekaištų ir doras, dievobaimingas ir besišalinantis pikta. Jis vis laikosi savo dorumo“ (Jobo 2:3).

Ši nuostabi dorumo savybė yra prieinama kiekvienam iš mūsų. Jeigu ja efektyviai naudosimės, tai ji išspręs visas mūsų bėdas valdžioje, religijoje, pramonėje ir asmeniniuose gyvenimuose. Ji išnaikins visas siaubingas nusikalstamumo, ištuokų, skurdo ir vargo rykštes. Ji garantuos mums sėkmę šiame gyvenime ir išgelbės mūsų sielas būsimajame.

Viena didingiausių mūsų gyvenimo užduočių yra savyje ugdyti sąžiningą ir nuoširdų dorumą. Tai reiškia, kad tampame dvasiškai stiprūs, intelektualiai nuoširdūs, moraliai sąžiningi ir visuomet asmeniškai atsakingi Dievui. Dorumas yra lyg auksinis raktelis, atrinkiantis duris į bet kokį pasisekimą.¹³

Tikrasis džiaugsmas kyla iš sąžiningumo su savimi, kitais ir su Dievu

Mes dažnai kalbame apie tokią Raštų ištrauką: „Žmonės yra, kad galėtų džiaugtis“ (2 Nefio 2:25). Džiaugsmą galime patirti ir būdami sąžiningi. Leiskite pasakyti kaip. Jei būsite sąžiningi, tai su jumis bus Mokytojas ir Šventoji Dvasia. Jei nusižengsite sąžiningumo kodeksui, tai neteksite šių dviejų didelių palaiminimų. Ar galima įsivaizduoti, kad su meluojančiais ar sukčiaujančiais [...] būtų Mokytojas ar Šventoji Dvasia?

[...] Turime visada atminti, kad niekada nesame vieni. Joks mūsų poelgis neliks nepastebėtas; joks mūsų žodelis neliks neišgirstas; jokia mūsų mintis neliks nežinoma Dievui. Jokia tamsa nepaslėps mūsų daromų darbų. Turime pirma pagalvoti, o paskui daryti.

Ar manote, kad elgdamiesi nesąžiningai tai darote būdami vieni? Ar manote, kad egzamine niekas nepastebi jūsų sukčiavimo, net jei esate vienintelis žmogus patalpoje? Turime būti sąžiningi su savimi. Jei norime, kad su mumis būtų Mokytojas ir Šventoji Dvasia, tai turime būti sąžiningi su savimi, sąžiningi su Dievu ir su savo artimaisiais. Tai jums atneš tikrąjį džiaugsmą.¹⁴

Viešpats žino pačias slapčiausias mūsų mintis [žr. DS 6:16]. Jis žino kiekvieną mūsų darbelį. Vieną dieną mes su juo susitiksim ir pažvelgsime jam į veidą. Ar mes didžiuosimės savo gyvenimo metraščiu?

Toks metraštis vedamas kasdien. Į jį įtraukiamas kiekvienas poelgis, kiekviena mintis. Ar galėsime jais didžiuotis? Tikrai galėsime, jei būsime padarę viską, ką galėjome, jei būsime buvę sąžiningi su savimi, su savo mylimaisiais, su savo draugais ir su visa žmonija. [...]

Palaiminti sąžiningieji. [...]

Palaiminti paklusnieji Dievui.

Tai yra tie, kurie yra laisvi, kurie yra laimingi, kurie gali eiti aukštai pakelta galva. Tokie turi savigarbos. Tokius gerbia tie, kurie geriausiai juos pažįsta.

O svarbiausia tai, kad tokius gerbia ir laimina mūsų Tėvas Danguje. Jėzus kviečia sekti Juo. Jo keliai yra tiesūs, švarūs, dori ir sąžiningi. Tad sekime Juo iki apstauso laimingo gyvenimo. Tai vienintelis kelias.¹⁵

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Peržiūrėkite 1 poskyryje Prezidento Hanterio pateiktus nesąžiningumo pavyzdžius. Kokių pasekmių galima sulaukti dėl tokio nesąžiningumo? Ko tos pasekmės gali mus pamokyti apie tai, kodėl Viešpats taip akcentuoja buvimą sąžiningiems?
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie buvimą sąžiningiems mažuose dalykuose ir buvimą sąžiningiems su savimi (žr. 2 poskyrį). Kodėl turime būti sąžiningi „mažuose dalykuose“? Ką reiškia būti sąžiningiems su savimi? Kaip galime įveikti pagundas pateisinti net iš pažiūros mažus nesąžiningumo poelgius?
- Prezidentas Hanteris akcentuoja, kad turėtume religiją įtraukti į visus savo kasdienius darbus (žr. 3 poskyrį). Kaip galime geriau gyventi pagal šio poskyrio mokymus? Kaip galime savo namuose efektyviau mokyti sąžiningumo?
- 4 poskyryje Prezidentas Hanteris mini kelis dorą gyvenimo palaiminimus. Kaip galima išsiugdyti dorumą? Kaip esate laiminami už tai, kad ištikimai laikotės Viešpaties standartų?
- Kaip sąžiningumas teikia mums džiaugsmo? (Žr. 5 poskyrį.) Kodėl norėdami su savimi turėti Šventąją Dvasią privalome būti sąžiningi? Kaip mus išlaisvina sąžiningumas?

Susijusios Raštų nuorodos

Jobo 27:5; 31:5–6; Psalmyno 15; Patarlių 20:7; Almos 53:20–21; DS 10:25–28; 42:20–21, 27; 51:9; 124:15; 136:20, 25–26; Tikėjimo Teiginių 1:13

Patarimas studijuojantiems

Skaitydami „pabraukite ir pažymėkite žodžius ar frazes, kad atskirtumėte idėjas, esančias vienoje [pastraipoje]. [...] Parašėse parašykite Raštų nuorodas, kurios paaikšina studijuojamas eilutes“ (*Skelbti mano evangeliją* [2004], p. 23).

Išnašos

1. Doug Brinley, “President Hunter Taught Value of a Penny’s Worth of Integrity,” *Church News*, Dec. 3, 1994, 11; taip pat žr. “Loved by All Who Knew Him: Stories from Members,” *Ensign*, Apr. 1995, 19–20.
2. Žr. Don L. Searle, “President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles,” *Ensign*, Apr. 1986, 24.
3. “We Believe in Being Honest” (transcription of an address given in the Youth Fireside Series, Apr. 10, 1962), 8–9, Church History Library, Salt Lake City; skyryba adaptuota.
4. “Basic Concepts of Honesty,” *New Era*, Feb. 1978, 4–5.
5. Iš Conference Report, Apr. 1965, 57–58; taip pat žr. “And God Spake All These Words,” *Improvement Era*, June 1965, 511–512.
6. “We Believe in Being Honest,” 8.
7. “Basic Concepts of Honesty,” 5.
8. “Basic Concepts of Honesty,” 4–5.
9. Iš Conference Report, Oct. 1961, 108.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 261–262.
11. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 90–91.
12. “Prepare for Honorable Employment,” *Ensign*, Nov. 1975, 122–123.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 92.
14. “Basic Concepts of Honesty,” 5.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 88.

Mūsų įsipareigojimas Dievui

„Sėkmingam gyvenimui [...] reikia įsipareigojimo – iš visos sielos, iš gilumos, amžinai puoselejamo įsipareigojimo tiems principams, kuriuos žinome esant tikrus Dievo duotuose įsakymuose.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Gavęs pašaukimą būti Dvylikos Kvorumo nariu, Hovardas V. Hanteris pareiškė: „Aš besąlygiškai priimu šį pašaukimą [...] skirtą man, ir esu pasiryžęs šiai tarnystei paaukoti savo gyvenimą bei viską, ką turiu.“¹

Vyresnysis Hanteris ištikimai laikėsi šio įsipareigojimo. Po įšventinimo į apaštalus jis grįžo į Kaliforniją užbaigti bažnytinių bei verslo reikalų ir pradėti persikėlimą į Solt Leik Sitį. Vyresniajam ir sesei Hanteriams buvo sunku Kalifornijoje palikti savo šeimą ir draugus; vyresniajam Hanteriui taip pat buvo sunku palikti teisininko darbą. Baigdamas advokato karjerą, jis rašė:

„Šiandien darbe baigiau didžiąją darbų dalį. Buvo baigti beveik visi neužbaigti darbai. Kabinete šiandien sėdėjau vienas ir mažiau, kad mano teisininko darbas jau eina link pabaigos. Keliose bylose parašiau pastabų ir palikau jas ant stalo. [...] Išeidamas iš kabineto jaučiausi prastai. Man labai patiko teisininko darbas, jis daug metų buvo mano gyvenimas, tačiau, nepaisant to, džiaugiuosi ir esu laimingas galėdamas priimti man tekusį nuostabų pašaukimą Bažnyčioje.“²

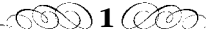
Vyresnysis Hanteris iš asmeninės patirties žinojo, kad „ne visada yra lengva vykdyti mūsų Tėvo valią“³. Tačiau jis žinojo, kaip svarbu būti visiškai įsipareigojusiam Dievui. Apie tokį įsipareigojimą jis rašė: „Dauguma žmonių nesupranta, kodėl mūsų tikėjimo žmonės priima pašaukimus tarnauti arba įsipareigoja atiduoti visą save. Man

Vienas iš būdų parodyti savo „visišką išsipareigojimą“ arba „visišką pasišventimą“ yra tarnauti stokojančioms

labai patiko teisininko darbas, tačiau šis atėjęs pašaukimas visiškai nustelbs profesinius siekius ar finansinę naudą.“⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Mūsų Tėvas Danguje reikalauja visiško mūsų įsipareigojimo, o ne tik prisidėjimo

Kai galvoju apie gausybę mums duodamų Dievo palaimų ir daugybę Jėzaus Kristaus Evangelijos grožio aspektų, nepamirštu, kad už visa tai turime kažkaip atsilyginti, turime prisidėti savo laiku, prisidėti pinigais ar kokiomis kitomis priemonėmis. Visa tai yra vertinga ir būtina, tačiau tai nėra visa mūsų atnaša Dievui. Mūsų Tėvas Danguje iš mūsų labiausiai prašo daugiau nei prisidėjimo; Jis prašo visiško įsipareigojimo; visiško pasišventimo, viso savęs ir viso, kuo begalime būti.

Prašau suprasti, kad nekalbu tik apie pareigas Bažnyčiai ir jos veiklai, nors ir tai visada reikia stiprinti. Ne, labiau kalbu apie tokį įsipareigojimą, kuris atsispindi mūsų asmeniniame elgesyje, mūsų asmeninėje doroje, mūsų lojalume namams, šeimai, bendruomenei ir Bažnyčiai. [...]

Leiskite man trumpai pateikti vieną tokį nuostabų pavyzdį iš Raštų, kuriame trys ganėtinai jauni vyrai laikėsi savo principų ir gynė savo dorybę, nors, buvo akivaizdu, kad tai jiems galėjo kainuoti gyvybes.

Maždaug 586 metais prieš Kristų Nebukadnecaras, Babilonės karalius, surengė žygį prieš Jeruzalės miestą ir jį užėmė. Jį taip nustebinio Izraelio vaikų savybės ir mokytumai, kad kelis jų išsivežė su savimi į karaliaus rūmus [Babilonėje].

Bėdų izraelitams atsirado tą dieną, kai Nebukadnecaras pastatė auksinį stabą ir įsakė visiems Babilonės srities gyventojams jį garbinti. Šiam įsakymui tyliai prieštaravo trys jauni izraelitai: Šedrachas, Mešachas ir Abed Negas. Karalius „įtūžo iš pykčio“ ir pareikalavo juos atvesti pas jį. (Dan 3:13.) Jis jiems pasakė, kad jeigu duotu metu jie neparpuls priešais auksinį stabą, tai bus „tuojau pat įmesti į krosnį, plieskiančią ugnimi“. Savimi patenkintas dar pridūrė: „Koks dievas gali išgelbėti jus iš mano rankų?“ (Dan 3:15.)

Trys vaikinai atsakė pagarbiai, bet nesvyruodami:

„Jei mūsų Dievas, kuriam tarnaujame, gali mus išgelbėti iš ugnimi plieskiančios krosnies ir tavo rankos, karaliau, teišgelbsti.

Bet jeigu ne [kad ir kokia būtų priežastis negelbėti mūsų nuo ugnies], karaliau, tebūna tau žinoma, kad mes tavo dievams netarnausime ir aukso statulos, kurią tu pastatei, negarbinsime“ (Dan 3:17–18).

Nebukadnecaras, aišku, kaip niekad dar labiau įtūžo ir liepė pakurti krosnį septynis kartus smarkiau, negu paprastai buvo kūrenama. Tada jis liepė tuos tris narsius vaikus nenurengtus įmesti į krosnį. Karalius taip skubino, o liepsnos buvo tokios karštos, kad Šedrachą, Mešachą ir Abed Negą nešusieji ir krosnin įmetusieji kariai žuvo nuo jos karščio.

Tada nutiko vienas iš tų didelių stebuklų, pagal Dievo valią galinčių nutikti ištikimiesiems. Tie trys vaikinai atsistoję ėmė ramiai vaikščioti po krosnį ir nedegė. Kai apstulbęs karalius vėliau pasikvietė juos iš krosnies, jų drabužiai buvo nesutepti, jų oda – visiškai nenudegusi, o plaukai – visiškai nenusvilę. Net dūmo kvapo nesijautė nuo šių drąsių, pasišventusių vaikinių.

Karalius tarė: „Tebūna pašlovintas Šedracho, Mešacho ir Abed Nego Dievas! Jis [...] išgelbėjo savo tarnus, kurie juo pasitikėjo! [...] [kurie] sutiko verčiau atiduoti savo kūnus, negu kokiam kitam dievui tarnauti ir jį garbinti, išskyrus jų pačių Dievą.

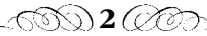
[...] Tada karalius paaukštino Šedrachą, Mešachą ir Abed Negą Babilono srityje“ (Dan 3:28, 30).

Gebėti apginti savo principus, gyventi dorai ir su tikėjimu pagal savo įsitikinimus – štai kas svarbiausia, štai kuo skiriasi prisidėjimas nuo įsipareigojimo. Pasišventimas tikrajam principui – savo asmeniniame gyvenime, savo namuose ir šeimose bei visose kitose vietose, kuriose susitinkame ir galime daryti įtaką žmonėms – štai ko galiausiai iš mūsų prašo Dievas. [...]

Sėkmingas gyvenimas, geras gyvenimas, teisus krikščioniškas gyvenimas reikalauja kažko daugiau nei prisidėjimas, nors bet koks prisidėjimas yra vertingas. Galiausiai tam reikia įsipareigojimo – iš visos sielos, iš gilumos, amžinai puoselėjamo įsipareigojimo

tiems principams, kuriuos žinome esant tikrus Dievo duotuose įsakymuose. [...]

Jei būsime atsidavę ir ištikimi savo principams, įsipareigoję sąžiningam ir doram gyvenimui, tai mūsų nesukompromituos joks karalius ar varžybos, ar ugnimi plieskianti krosnis. Kad žemėje klestėtų Dievo karalystė, būkime Jo liudytojai „visada ir visame, ir visur, kur [bebūtumėme], net iki mirties“ (Mozijo 18:9)⁵.

Įsipareigokite paklusti Viešpačiui, nepaisydami, ką kiti nusprendžia daryti

Kai Jozuei buvo nurodyta sunaikinti priešais [Izraelio gentis] stovėjusį Jericho miestą, to miesto didžiosios sienos buvo lyg įspūdinga ir fiziškai neįveikiama kliūtis Izraelio sėkmei – arba taip atrodė. Nežinodamas kaip, bet patikintas dėl baigties, Jozuė vykdė Viešpaties pasiuntinio duotus nurodymus. Jo įsipareigojimas buvo visiškas paklusnumas. Kad išsipildytų Viešpaties pažadas, jam rūpėjo viską smulkiai padaryti pagal nurodymus. Nurodymai, be abejo, atrodė keistoki, tačiau tikėjimas galutiniu rezultatu jį skatino nenuleisti rankų. O tas rezultatas, aišku, buvo dar vienas stebuklas iš ilgos izraelitų patirtų stebuklų serijos, kuomet juos ilgus metus vedė Mozė, Jozuė ir daugybė kitų pranašų, pasišventusių sekti Viešpaties įsakymais ir nurodymais.

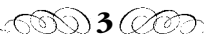
Jozuei su savo žmonėmis prie Jericho prisiartinus tiksliai pagal Viešpaties nurodymus, kaip Raštai sako, „siena nugriuvo. Žmonės veržėsi į miestą, kiekvienas tiesiai iš savo vietos, ir užėmė jį“ (Joz 6:20).

Rašoma, kad, Izraeliui atsikvėpus nuo karų su savo priešais, Jozuė, dabar jau labai pasenęs, susikvietė visą Izraelį. Atsisveikinimo kalboje jis priminė jiems, kad sėkmė juos lydėjo todėl, jog Dievas kovėsi už juos; ir jei dabar jie liausis tarnavę Viešpačiui ir laikėsi jo įstatymo, tai bus sunaikinti. [...]

Tada šis didis karinis bei dvasinis vadovas paragino įsipareigoti ir pats, kartu su šeima, įsipareigojo: „... rinkitės šiandien, kam tarnausite; [...] bet aš ir mano šeima tarnausime Viešpačiui“ (Joz 24:15).

Štai koks didis pareiškimas apie visišką žmogaus įsipareigojimą Dievui; apie pranašo įsipareigojimą Viešpaties troškimams; apie

Jozuės asmeninį įsipareigojimą savo Dievui, iki tol daugybę kartų laiminusiam jį už paklusnumą. Izraelitams jis sakė, kad nepaisydamas jų sprendimo jis vis tiek elgsis taip, kaip jam atrodo teisinga. Jis sakė, kad jo sprendimas tarnauti Viešpačiui nepriklauso nuo jų sprendimo; kad jų veiksmai nedaro įtakos jo veiksams; kad jo įsipareigojimo vykdyti Viešpaties valią nepakeis jokie jų ar kieno nors kitų veiksmai. Jozuė tvirtai kontroliavo savo veiksmus ir nenukreipė savo žvilgsnio nuo Viešpaties įsakymų. Jis buvo įsipareigojęs paklusnumui.⁶

Dabar pat pasirinkite griežto paklusnumo kelią

Kai skaitydami ir studijuodami Raštus bei pranašų žodžius imate suprasti Evangelijos įstatymą ir Viešpaties valią, tada imate labiau suvokti, kodėl paklusnumas dažnai vadinamas pirmuoju dangaus įstatymu ir kodėl jis būtinas, kad būtume išgelbėti. Mums tai bus labai didelis išbandymas. Ar esame pasiryžę tapti visiškai paklusnūs Dievo įstatymui? Gyvenime ateis toks metas, kai turėsime priimti aiškų sprendimą.⁷

Tikrai Viešpačiui labiau už viską patinka nesvyruojantis apsisprendimas paklusti Jo nurodymui. Tikrai yra užrašyti didžiųjų Senojo Testamento pranašų patyrimai, padėsiantys mums suprasti, kaip svarbu pasirinkti griežto paklusnumo kelią. Koks patenkintas Viešpats turėjo būti Abraomu, kai šis, gavęs nurodymą paaukoti savo vienintelį sūnų Izaoką, elgėsi pagal nurodymus, neklausinėdamas ir nesvyruodamas. Rašoma, kad Dievas Abraomui tarė:

„Paimk savo sūnų, [...] savo vienturtį sūnų Izaoką, kurį myli, nueik į Morijos kraštą ir paaukok jį kaip deginamąją auką ten viename kalne, kurį tau nurodysiu“ (Pr 22:2).

Kitoje eilutėje parašyta paprastai:

„Pakilęs anksti rytą [...] [Abraomas] pasiėmė su savimi [...] sūnų Izaoką [...] [ir] leidosi kelionėn į vietą, apie kurią jam buvo kalbėjęs Dievas“ (Pr 22:3).

O kai po daugelio metų Rebekos paklausė, ar ji sutiktų eiti su Abraomo tarnu, kad taptų Izaoko žmona, (ji, be abejo, žinojo, kad

„Koks patenkintas Viešpats turėjo būti Abraomu, kai šis [...] elgėsi pagal nurodymus, neklausinėdamas ir nesvyruodamas“

to tarno misiją buvo palaiminęs Viešpats) ji paprasčiausiai atsakė: „Eisiu“ (Pr 24:58).

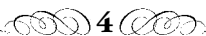
Nuo tada praėjus vienai kartai, Jokūbui buvo nurodyta grįžti į Kanaano žemę, o tai reiškė, kad jis turės palikti viską, ką užsidirbo per daugelį metų. Pasišaukęs Rachelę ir Lėją į ganyklą, kurioje ganė avis, jis paaiškino, ką jam pasakė Viešpats. Rachelės [ir Lėjos] atsakymas buvo paprastas ir tiesus, parodantis [jų] išipareigojimą: „Tad daryk visa taip, kaip Dievas tau įsakė“ (Pr 31:16).

Tad Raštuose turime pavyzdžių apie tai, kaip turėtume spręsti ir vertinti Viešpaties įsakymus. Jei rinksimės reaguoti taip, kaip reagavo Jozuė, Abraomas, Rebeka, Rachelė [ir Lėja], tai mūsų atsakymas bus paprasčiausiai eiti ir daryti tai, ką įsako Viešpats.

Yra gera priežastis, kodėl jau *dabar* turėtume apsispręsti tarnauti Viešpačiui. Šį [visuotinės konferencijos] sekmadienio rytą, kai trumpam dingsta gyvenimiški sunkumai ir pagundos, kai turime laiko ir

esame labiau linkę žvelgti iš amžinybės perspektyvos, galime aiškiau įvertinti tai, kas mūsų gyvenime suteiks didžiausią laimę. Dabar pat, šio ryto šviesoje, apsispręskime, kaip elgsimės atėjus nakties tamsai ir pagundų audroms.

Meldžiu, kad turėtume stiprybės jau dabar apsispręsti daryti tai, ką turėtume daryti. Meldžiu, kad jau dabar apsispręstumė tarnauti Viešpačiui.⁸

Vien tikėjimo nepakanka; dar turime vykdyti Dangiškojo Tėvo valią

Kalbėdamas miniai Mokytojas sakė: „Ne kiekvienas, kuris man šaukia: „Viešpatie, Viešpatie!“ – įeis į dangaus karalystę, bet tik tas, kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią“ (Mt 7:21).

Kai girdžiu šiuos žodžius, man atrodo, kad Viešpats sako: „Jei žmogus pripažįsta mano įgaliojimą, tiki mano dieviškumu, mano mokymais ar mano atlikta apmokančia auka, tai dar nereiškia, kad jis įeis dangaus karalystėn ar įgis aukštesnį išaukštinimo laipsnį.“ Jis netiesiogiai pasako: „Vien tikėjimo nepakanka.“ Po to aiškiai priduria: „[...] bet tik tas, kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią“, t. y. tas, kuris darbuojasi ir geni vynuogyną, kad šis duotų gerų vaisių. [...]

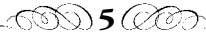
Atrodo, kad net visa gamta, kuri yra Dievo nuosavybė, atspindi šį principą. Nedirbanti bitė neilgai trūkus bus išvyta iš avilio. Kai stebiu judančias skruzdės ant kelio ir ant skruzdėlyno, mane stebina tai, kad jos yra darytojos, o ne tik tikėtojos. Vien kudakavimas vištai neparūpins sėklų; ji turi kapstyti. Stovintis tvenkinys, pažaliavęs nuo dumblių ir žaliaukių, traukia į save įvairias pelkines ligas; o skaidrus kalnų upelis, skubantis žemyn kanjono šlaitais, kviečia atsigerti.

Mokytojo žodžiai apie namą be pamatų man byloja, kad žmogus negali sau leisti paviršutiniškai ir neapdairiai manyti, jog jam pakanka jo paties ir kad savo gyvenimą gali statyti ant tokio pamato, kuris tiesiog yra lengvas ir priimtinas [žr. Mato 7:26–27]. Jo kvailumo nepastebėsi tol, kol bus geras oras. Tačiau vieną dieną ateis potvyniai, purvini staigios aistros vandenys, plūstanti nenumatytos pagundos srovė. Jeigu jo charakteryje nebus jokio tvirto pamato, išskyrus žodžius, tai sugrius visa jo moralės konstrukcija.⁹

Jokūbas sakė: „Tyras ir nesuteptas pamaldumas Dievo, mūsų Tėvo, akyse yra rūpintis našlaičiais ir našlėmis jų sielvarte ir sergėti save nesuterštą šiuo pasauliu“ (Jok 1:27).

Kitais žodžiais tariant, pamaldumas yra daugiau nei Dievo pažinimas ar tikėjimo išpažinimas, tai yra daugiau nei teologija. Pamaldumas yra Dievo žodžio vykdymas. Tai, be viso ko, yra buvimas savo brolio sargu. [...]

Galime būti pamaldūs tiek garbindami Šabo dieną, tiek ir atlikdami savo pareigas kitas šešias savaitės dienas. [...] [Kaip] svarbu turi būti tai, kad visos mūsų mintys, sakomi žodžiai, veiksmai, elgesys, reikalai su artimu, verslo operacijos ir visi kiti kasdieniai reikalai derėtų su mūsų religiniais įsitikinimais. Pauliaus žodžiais tariant: „... visa darykite Dievo garbei“ (1 Korintiečiams 10:31). Tad ar galime išbraukti pamaldumą iš savo kasdieninių reikalų ir jį paskirti tik Šabo dienai? Tikrai ne, jei sekame Pauliaus raginimu.¹⁰

„Gyvieji nariai“ stengiasi būti visiškai įsipareigoję

Doktrinos ir Sendorų pratarinėje Viešpats apreiškė, kad čia yra vienintelė tikra ir gyva bažnyčia ant visos žemės veido. Ir dar pridūrė: „kuria aš, Viešpats, esu labai patenkintas, kalbant bažnyčiai bendrai, o ne pavieniui“ (žr. DS 1:30). Tai mūsų mintyse turėtų iškelti amžinosios reikšmės klausimą: Žinome, kad čia yra tikrosios ir gyvosios bažnyčios organizacija, tačiau ar asmeniškai esame tikri ir gyvi nariai?

[...] Kai klausiu „ar esu tikrasis ir gyvasis narys?“, klausiu, ar esu giliai ir visiškai įsipareigojęs laikytis su Viešpačiu sudarytų sendorų? Ar esu visiškai įsipareigojęs gyventi pagal Evangeliją ir būti žodžio vykdytojas, o ne tik klausytojas? Ar gyvenu pagal savo religiją? Ar išliksiu ištikimas? Ar tvirtai stoviu prieš Šėtono pagundas? [...]

Teigiamas atsakymas į klausimą „ar esu gyvasis narys“ patvirtina mūsų įsipareigojimą. Tai reiškia, kad nuo dabar ir visada mylėsime Dievą ir savo artimą taip, kaip save. Tai reiškia, kad mūsų veiksmai atspindės tai, kas esame ir kuo tikime. Tai reiškia, kad esame krikščionys kiekvieną dieną ir elgiamės taip, kaip norėtų Kristus.

Gyvieji nariai stengiasi būti visiškai įsipareigoję. [...]

Gyvieji nariai supranta savo pareigą veržtis pirmyn. Krikštas yra pirmasis jų gyvosios kelionės žingsnis. Tai yra ženklas Dievui, angelams ir dangui, kad jie seks Dievo valia. [...]

Gyvieji nariai paiso Dvasios, atgaivinančios vidinį gyvenimą. Jie nuolat siekia jos vadovavimo. Jie meldžia stiprybės ir įveikia sunkumus. Jų širdys prisirišusios ne prie šio pasaulio dalykų, o prie beribio pasaulio. Dvasinis atsinaujinimas neaukojamas dėl fizinio pasitenkinimo.

Gyvieji nariai Kristų laiko pirmaeiliu dalyku savo gyvenime ir žino, kur yra jų gyvasties ir tobulėjimo šaltinis. Yra tendencija, kad žmogus laiko save Visatos centru ir tikisi, kad kiti ims tenkinti jo norus, poreikius ir troškimus. Tačiau gamta nepripažįsta tokios klaidingos prielaidos. Esminis gyvybės vaidmuo priklauso Dievui. Nesiderėjime su Juo, o stenkimės susiderinti su Jo valia ir taip tęskime savo, kaip gyvųjų narių, tobulėjimą. [...]

O kai gyvieji nariai atsiverčia, jie vykdo įsakymą stiprinti savo brolius ir seseris [žr. Luko 22:32]. Jie nekantrauja savo džiaugsmu pasidalinti su kitais ir niekada nepraranda šio troškimo. [...]

Gyvieji nariai suvokia, kad savo įsitikinimus turi išreikšti veiksmais. Šie šventieji savo laisva valia ir noru yra uoliai užsiėmę gerų ir kilnių darbų vykdymu [žr. DS 58:27]. [...]

Gyvieji nariai myli vieni kitus. Jie rūpinasi našlaičiais ir našlėmis jų sielvarte. Jie sergisi, kad nesusiteptų pasauliu [žr. Jokūbo 1:27]. [...]

Mes tvirtai tikime pareiškimu, kad čia yra tikroji ir gyvoji tikrojo ir gyvojo Dievo bažnyčia. Bbelieka mums atsakyti į tokį klausimą: ar aš esu pasišventęs, įsipareigojęs, tikrasis ir gyvasis narys?

Tad būkime tvirti ir tikrieji bei gyvieji šios Bažnyčios nariai, kad, kaip rašoma Doktrinoje ir Sandorose, pažadėtą atlygį gautų tie, „kurie atėjo prie Sionės kalno ir prie gyvojo Dievo miesto, dangiškosios vietos, švenčiausios iš visų“ (DS 76:66).¹¹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Peržiūrėkite Prezidento Hanterio mokymus apie skirtumą tarp „prisidėjimo“ ir „visiško įsipareigojimo“ (1 poskyris). Kaip

pasikeičia gyvenimas, kai visiškai pasišvenčiame Dievui? Kaip galėtume sau pritaikyti pasakojimą apie Šedrachą, Mešachą ir Abed Nega?

- Peržiūrėkite Prezidento Hanterio pasakojimą apie Jozuę 2 poskyryje. Ko šis pasakojimas moko apie visišką įsipareigojimą Dievui? Kaip galėtume išsiugdyti įsipareigojimą paklusti Dievui nepaisydami kitų elgesio? Kaip galime padėti vaikams išsiugdyti tokį įsipareigojimą?
- Kokių minčių jums kyla skaitant 3 poskyryje pateiktus pasakojimus iš Raštų? Kokie kiti Raštų pasakojimai apie paklusnumą turėjo jums įtakos? Kodėl, jūsų manymu, „Viešpačiui [...] patinka nesvyruojantis apsisprendimas paklusti Jo nurodymui“?
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus 4 poskyryje. Kodėl neužtenka vien tikėjimo? Kaip Dangiškojo Tėvo valios vykdymas mus paruošia sunkiems laikams? Kaip galėtume pritaikyti Prezidento Hanterio mokymus apie gyvenimą pagal savo religiją?
- Peržiūrėkite visus Prezidento Hanterio pateikiamus „gyvojo nario“ apibūdinimus 5 poskyryje. Kaip galėtume išsiugdyti šias „gyvųjų narių“ savybes? Pamąstykite, kaip galėtumėte būti geresni „tikrieji ir gyvieji [šios Bažnyčios] nariai“?

Susijusios Raštų nuorodos

1 Samuelio 15:22–23; Psalmyno 1:1–3; Jokūbo laiško 2:14–26; 2 Nefio 32:9; Omnio 1:26; Mozijo 2:41; Almos 37:35–37; 3 Nefio 18:15, 18–20; DS 58:26–29; 97:8; Abraomo 3:24–26

Patarimas mokytojui

Visi kartu perskaitykite kelias citatas iš šio skyriaus. Perskaitytą citatą, paprašykite klasės narių pasidalinti tokiais pavyzdžiais iš Raštų ir savo patirties, kurie siejasi su perskaitytos citatos mokymais.

Išnašos

1. Iš Conference Report, Oct. 1959, 121.
2. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 153.
3. “The Opening and Closing of Doors,” *Ensign*, Nov. 1987, 54.
4. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 151.
5. “Standing As Witnesses of God,” *Ensign*, May 1990, 60–62.
6. “Commitment to God,” *Ensign*, Nov. 1982, 57–58.
7. “Obedience“ (address given at the Hawaii Area Conference, June 18, 1978), 5, Church History Library, Salt Lake City.
8. „Commitment to God,“ 58.
9. Iš Conference Report, Oct. 1967, 11, 12–13.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 111–112.
11. “Am I a „Living“ Member?“ *Ensign*, May 1987, 16–18.

Sekime Gelbėtojo parodytu tikrosios meilės taku

*„Mūsų mokinystės prabavimo akmuo yra atjauta,
t. y. kiek mylime Dievą ir vieni kitus.“*

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Prezidentas Hovardas V. Hanteris mokė, kad Gelbėtojas „mums davė Savo meilę, Savo tarnystę ir Savo gyvybę. [...] Tad turėtume stengtis duoti tai, ką davė Jis“¹. Prezidentas Hanteris ypač ragindavo Bažnyčios narius kasdieniame savo gyvenime sekti Gelbėtojo tikrosios meilės pavyzdžiu.

Tikroji meilė ypač aiškiai atsispindėjo Hovardo V. Hanterio kaip teisininko karjereje. Jo kolega paaiškino kaip:

„Nemažai laiko jis skirdavo [nemokamoms] teisinėms paslaugoms [...] nes jam tiesiog širdis neleisdavo išsiųsti sąskaitos. [...] Į jį būdavo žvelgiama kaip į draugą, vadovą, patarėją ir tokį profesionalą, kuris labiau rūpindavosi tuo, kad žmonėms būtų suteikta reikiama pagalba, o ne tuo, kad jam būtų už ją kompensuota.“²

Tikroji meilė taip pat buvo skiriamasis Prezidento Hanterio tarnystės Bažnyčioje ženklas. Viena moteris, kuri jį laikė pačiu įtakingiausiu savo mokytoju, iš dalies paaiškino kodėl:

„Visada matydavau, kad šis žmogus kitus mylėdavo laikydamas juos didžiausiu prioritetu, išklausydamas juos, kad suprastų, ir dailindavosi su kitais žmonėmis savo patyrimais, ką jis labai mėgdavo daryti. Jis mokė mane suprasti šių dorybių svarbą ir jausti džiaugsmą jas praktikuojant.“³

Kita moteris iš Prezidento Hanterio kuolo Kalifornijoje apie jį taip pasakojo:

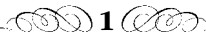
Jėzus Kristus „mokė apie meilę ir ne kartą rodė nesavanaudišką tarnystę kitiems. Visi pajuto jo meilę“

„Kai prieš daugelį metų su savo šeima gyvenome Pasadinose kuole, Prezidentas Hovardas V. Hanteris buvo mūsų kuolo prezidentas. Mirė mano tėtis, palikdamas mano motiną auginti mano vyresniąją seserį ir mane. Nors nebuvome labai gerai žinoma šeima kuole, apimančiame didžiulį geografinį plotą, Prezidentas Hanteris vis tiek asmeniškai mus pažinojo.

Ryškiausiai jį prisimenu dėl to, kad jis prisidėjo prie mano saviwertės jausmo. Po kiekvienos kuolo konferencijos mes sustodavome į eilę paspausti jam ranką. Jis visuomet paimdavo mano motinos ranką ir tardavo: „Kaip laikotės, sese Sešins, ir kaip laikosi Betė su Karolina?“ Šiurpuliukai bėgiodavo kūnu vos išgirsdavau jį minint mūsų vardus. Žinojau, kad jis žino apie mus ir rūpinasi mūsų gerove. Šie prisiminimai vis dar šildo mano širdį.“⁴

Prezidentas Hanteris kartą pasakė: „Jaučiu, kad mūsų misija yra tarnauti ir gelbėti, formuoti ir išaukštinti.“⁵ Brolių iš Dvylikos komentarai parodo, kaip gerai jis vykdė šią misiją. Vienas iš jų kalbėjo: „Jis moka žmones nuraminti, jis bendrauja su jais kaip su sau lygiais. Jis yra geras klausytojas.“ Kitas pridūrė: „Kai su juo keliauji, jis visuomet žiūri, ar visais yra pasirūpinta, ar niekam neiškilo kokių nors nepatogumų ar trikdžių.“ Dar kitas pridūrė: „Jam rūpi kiti, ir jis jautriai žiūri į juos. Jis turi tikrosios meilės ir atlaidžių širdį. Jis yra Evangelijos, žmonijos ir žmogiškosios prigimties mokinys.“⁶

Hovardo V. Hanterio mokymai

Du didieji įsakymai yra Viešpaties prabavimo akmuo mūsų mokinystei matuoti

Senovėje aukso grynumas buvo tikrinamas glotniu, juodu, silicio turinčiu akmeniu, vadinamu prabavimo akmeniu. Braukiant per tą akmenį auksu, šis jo paviršiuje palikdavo dryželį arba žymę. Tuomet auksakalys tos žymės spalvą palygindavo su savo spalvine palete. Kuo žymė būdavo raudonesnė, tuo daugiau aukse būdavo vario ar kitų priemaišų, ir kuo žymė būdavo geltonesnė, tuo grynesnis būdavo auksas. Šis procesas ganėtinai tiksliai parodydavo aukso grynumą.

Aukso grynumo nustatymas prabavimo akmeniu būdavo greitas testavimo metodas ir dažniausiai visiškai tikdavo praktiniams

tikslams. Tačiau aukso grynumu vis dar abejojantis auksakalys atlikdavo dar tikslesnį testą, panaudodamas ugnį.

Darykime prielaidą, kad Viešpats yra jums ir man paruošęs prabavimo akmenį, išorinį mūsų vidinės mokinystės matą, žymintį mūsų ištikimybę ir atlaikysiantį būsimą ugnį.

Kartą Jėzui mokant žmones, prie jo priėjo vienas Įstatymo mokytojas ir paklausė: „Mokytojau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?“

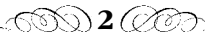
Jėzus, didysis mokytojas, tam vyrui, kuris akivaizdžiai gerai išmanė įstatymą, atsakydamas uždavė tokį kontrklausimą: „O kas parašyta Įstatyme? Kaip skaitai?“

Vyras atsakė tvirtu dviejų didžiųjų įsakymų apibendrinimu: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą kaip save patį.“

Kristus pritardamas atsakė: „Tai daryk, ir gyvensi“ (Luko 10:25–28).

Amžinasis gyvenimas, Dievo gyvenimas, mūsų siekiamas gyvenimas remiasi dviem įsakymais. Raštuose sakoma, kad „šiais dviem įsakymais remiasi visas Įstatymas ir Pranašai“ (Mato 22:40). Mylėkite Dievą ir mylėkite savo artimą. Šie du įsakymai veikia išvien, jie neišskiriami. Aukščiausia prasme jie gali būti laikomi sinonimais. Ir tai yra tokie įsakymai, pagal kuriuos kiekvienas iš mūsų galime gyventi.

Jėzaus atsakymas Įstatymo mokytojui galėtų būti laikomas Viešpaties prabavimo akmeniu. Dar kitą kartą jis pasakė: „Kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“ (Mato 25:40). Mūsų atsidavimą jam jis nustatys pagal mūsų meilę ir tarnystę savo artimui. Kokią žymę paliekame ant Viešpaties prabavimo akmens? Ar tikrai esame geri kaimynai? Ar tas testas parodys, jog esame 24 karatų auksas, ar kad tiesiog apgaulingai spindime?⁷

Gelbėtojas mokė mylėti kiekvieną žmogų, net jeigu jį ir sunku mylėti

Lyg atsiprašinėdamas už Mokytojui pateiktą pernelyg paprastą klausimą, Įstatymo mokytojas bandė save pateisinti toliau klausinėdamas: „O kas gi mano artimas?“ (Luko 10:29).

Mes visi turėtume būti amžinai dėkingi už tą klausimą, nes Gelbėtojo atsakyme glūdi vienas iš turtingiausių ir vertingiausių palyginimų, kurį visi esame ne kartą skaitę ir girdėję:

„Vienas žmogus leidosi žemyn iš Jeruzalės į Jerichą ir pakliuvo į plėšikų rankas. Tie išrengė jį, sumušė ir nuėjo sau, palikdami pusgyvį.

Atsitiktinai tuo pačiu keliuėjo vienas kunigas. Jis pamatė, bet praėjo kita puse kelio.

Taip pat ir levitas, pro tą vietą eidamas, jį matė ir praėjo kita kelio puse.

O vienas pakeleivis samarietis, užtikęs jį, pasigailėjo.

Jis priėjo prie jo, užpylė ant žaizdų aliejaus ir vyno, aptvarstė jas; paskui, užkėlęs ant savo gyvulio, nugabeno į užėigą ir slaugė jį.

Kitą dieną jis išsiėmė du denarus, padavė užėigos šeimininkui ir tarė: „Slaugyk jį, o jeigu išleisi ką viršaus, sugrižęs aš tau atsilygin-siu.“ (Luko 10:30–35).

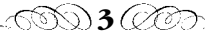
Tada Jėzus paklausė Įstatymo mokytojo: „Kas iš šitų trijų tau at-rodo buvęs artimas patekusiam į plėšikų rankas?“ (Luko 10:36). Ir štai Mokytojas iškelia krikščioniškumo prabavimo akmenį. Jis kviečia išmėginti savo žymę ant jo.

Tiek kunigas, tiek levitas tame Kristaus palyginime turėjo prisiminti įstatymo reikalavimą: „Matydamas parkritusį ant kelio savo artimo asilą ar jautį, nepraeisi pro šalį, bet turi jam padėti parkritusį pakelti ant kojų“ (PakĮst 22:4). Jei taip su jaučiu, kodėl ne su į bėdą papuolusiu broliu? Vyresnysis Džeimsas E. Talmidžas rašė: „Pasi-teisinimą [kažko nedaryti] rasti lengva; jie želia taip pat lengvai ir gausiai, kaip ir piktžolės pakelėse“ (*Jesus the Christ*, 3d ed., Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1916, p. 431).

Tas samarietis parodė mums tyrosios krikščioniškosios meilės pavyzdį. Jis pasigailėjo; jis priėjo prie sužeisto žmogaus ir sutvarstė jo žaizdas. Jis nugabeno jį į užėigą, slaugė jį, apmokėjo jo išlaidas ir pasiūlė papildomą pagalbą rūpintis juo – jei tik reikės. Tai yra pasakojimas apie artimo meilę artimui.

Sena aksioma sako: „Iš savimybės naudos nedaug.“ Tačiau meilė duoda daug naudos. Svarbiausia – mylėti savo artimą, įskaitant ir tą, kurį sunku pamilti. Turime atminti, kad draugus galime rinktis,

tačiau Dievas aplink mus apgyvendino artimuosius. Meilei sienu nėra; neturėtume rinktis, ką mylėti, o ką ne. Kristus pasakė: „Jei mylite tik tuos, kurie jus myli, tai kokį atlygį gausite? Argi taip nesielgia ir muitininkai?!“ (Mato 5:46.)⁸

Mes turėtume mylėti ir padėti kitiems jų sielvarte

Mėnraštyje *Messenger and Advocate* buvo išspausdintas Džozefo Smito laiškas šventiesiems apie tai, kad prieš Dievą pateisina tarpusavio meilė. Jis rašė:

„Brangūs broliai, kiekvieno šventojo pareiga yra savo laisva valia visuomet mylėti ir pagelbėti savo broliui. Kad būtume teisūs priešais Dievą, turime vieni kitus mylėti: turime įveikti blogį; turime rūpintis našlaičiais ir našlėmis jų sielvarte ir sergėti save nesuterštą šiuo pasauliu, nes šios dorybės yra tyras nesutepto pamaldumo šaltinis. Maldos metu stiprinkime savo tikėjimą visomis įmanomomis dorybėmis, puošiančiomis pašlovintojo Jėzaus vaikus; savo artimą mylėkime taip, kaip mylime save; likime ištikimi sunkumuose, žinodami, kad atpildas tokiems yra didesnis dangaus karalystėje. Kokia tai paguoda! Koks tai džiaugsmas! Tebūna man leista gyventi teisingo gyvenimą, tebūna mano atpildas panašus į šį!“ (*History of the Church*, 2:229.)

Šios dvi dorybės – meilė ir tarnystė – yra būtinos mums, jei norime būti geri kaimynai ir savo gyvenime atrasti ramybę. Šios dvi dorybės neabejotinai buvo vyresniojo Vilardo Ričardso širdyje. Džozefo ir Hairumo nužudymo popietę Karteidžo kalėjimo sargas pasakė, kad jiems geriau likti kamerose. Džozefas atsisuko į vyresnįjį Ričardną ir paklausė: „Jei eisime į kamerą, ar eisi su mumis?“

Vyresniojo Ričardso atsakymas buvo kupinas meilės: „Broli Džozefai, neprašėte manęs su jumis bristi per upe, neprašėte manęs eiti į Karteidžą, neprašėte manęs eiti į kalėjimą su jumis, tai ar galėčiau dabar nuo jūsų nusisukti? Leiskite pasakyti, ką padarysiu: jei jus nuteis pakarti už „tėvynės išdavystę“, tai aš būsiu pakartas už jus, ir galėsite sau laisvas eiti.“

Džozefas, turbūt labai susigraudinęs, atsakė: „Bet tu negali.“

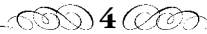

*Viešpats „mūsų atsidavimą Jam [...] nustatys pamatuodamas
mūsų meilę ir tarnystę savo artimui“*

Vyresnysis Ričardas atsakė: „Esu tam pasiryžęs“ (žr. B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 2:283).

Vyresniojo Ričardso išbandymas turbūt buvo didesnis nei kurio nors iš mūsų: išbandymas ugnimi, o ne prabavimo akmeniu. O jei tai paprašytų padaryti mus, ar atiduotume savo gyvybę už savo šeimą? už draugus? už kaimyną?

Mūsų mokinystės prabavimo akmuo yra atjauta, t. y. kiek mylime Dievą ir vieni kitus. Ar paliksime grynojo aukso žymę, ar, kaip tas kunigas ir levitas, praeisime kita kelio puse?⁹

Jėzaus parodytu tikrosios meilės taku turėtume žengti ryžtingiau

Vienoje svarbioje žinioje pastarųjų dienų šventiesiems Navū mieste, likus metams iki savo tragiškos ir priešlaikinės žūties, Pranašas Džozefas Smitas pasakė:

„Jei norime užsitikrinti ir išlaikyti kitų meilę mums, tai privalome patys mylėti kitus, savo priešus mylėti taip kaip ir draugus.“

[...] Krikščionys turėtų liautis vaidijęsi ir ginčijęsi vieni su kitais; jie turėtų puoselėti tarpusavio vienybės ir draugystės principus“ (*History of the Church*, 5:498–499).

Šis patarimas yra toks pat nuostabus šiais laikais, kaip ir buvo [tada]. Pasauliui, kuriame gyvename, artimam ar tolimam reikia Jėzaus Kristaus Evangelijos. Ji pasauliui parodys vienintelį žinomą kelią į ramybę. Turime būti malonesni vieni kitiems, švelnesni ir atlaidesni. Turėtume neskubėti pykti, o skubėti padėti. Turėtume ištiesti draugystės ranką ir vengti tiesti atpildo ranką. Trumpai tariant, vieni kitus turėtume mylėti tyra Kristaus meile, nuoširdžiai atjauta ir, jei būtina, dalintis skausmu, nes taip mus myli Dievas.

Bažnyčios susirinkimuose dažnai giedame gražią giesmę, kuriai žodžius parašė Siuzana Evans Maklaud. Leiskite jums priminti kelis tos giesmės posmelius.

*Viešpatie, prašau, išmokyk
Taip mylėt, kaip myli Tu:
Stabelėt padėti žmogui,
Rasti dieviškų vaistų. [...]*

*Kas aš toks, kad kitą teisčiau,
Juk ir pats dažnai klumpu.
Gal jo širdyje daug skausmo –
To matyti negaliu. [...]*

*Savo brolio sargas būsiu,
Sielas gydysiu, kaip Tu.
Pakeleiviui, sužeistajam
Stengsiuos būt tikru draugu.
Savo brolio sargas būsiu –
Noriai Tavim seku.*

(*Giesmės*, nr. 123.)

Jėzaus parodytu tikrosios meilės taku turėtume žengti ryžtingiau. Jei „[stabtelsime] padėti žmogui“, tai tikrai „[rasime] dieviškų vaistų“. Jei labiau pasistengsime „sielas gydyti kaip [Jis]“, tai atsiras neišpaskaitytų progų tai daryti, padėti „pakeleiviui, sužeistajam“ ir visiems „būt tikru draugu“. Taip, Viešpatie, seksime paskui Tave.¹⁰

Tikroji meilė yra tyra Kristaus meilė, kuri nesibaigia

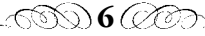
Jėzus sakė: „Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte; [...] Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus“ (Jono 13:34–35). Meilė, kurią turėtume jausti visiems savo broliams ir seserims žmonijos šeimoje ir kuria Kristus myli kiekvieną mūsų, yra vadinama tikra meile arba „tyra Kristaus meile“ (Mor 7:47). Tai meilė, kuri paskatino Kristaus apmokėjimo kančią ir auką. Tai pati aukščiausia viršūnė, kurią gali pasiekti žmogaus siela, ir pati giliausia žmogiškos širdies išraiška.

[...] Tikroji meilė apima visas kitas dieviškas dorybes. Nuo jos prasidėjo išgelbėjimo planas, su ja jis ir baigiasi. Kai visa kita baigiasi, tikroji meilė – Kristaus meilė – *nesibaigs*. Ji yra pati didingiausia iš visų dieviškų savybių.

Jausdamas jausmų perteklių Jėzus kalbėjosi su vargšais, prislėgtaisiais, našlėmis, mažais vaikais, ūkininkais ir žvejais, ožkų ir avių prižiūrėtojais, pašaliečiais ir svetimšaliais, turtingaisiais, politiškai galingaisiais, o taip pat ir su nedraugiškais fariziejais bei Rašto aiškintojais. Jis tarnavo vargšams, alkstantiems, skurstantiems ir ligoniams. Jis laimino luošus, aklus, kurčius ir kitus neįgalius žmones. Jis išvarinėjo demonus ir piktąsias dvasias, sargdinusias žmones protiškai ar emociškai. Jis grynino tuos, kuriuos slėgė nuodėmė. Jis mokė apie meilę ir ne kartą rodė nesavanaudišką tarnystę kitiems. Visi gavo jo meilės. Visi buvo „privilegiuoti, kaip vienas, taip ir kitas, ir niekam [nebuvo uždrausta]“ (2 Nef 26:28). Visai tai yra Jo neabejotinos tikrosios meilės pavyzdžiai ir išraiškos.

Pasauliui, kuriame gyvenime, būtų labai naudinga, jei visur esantys vyrai ir moterys naudotų tyrą Kristaus meilę, kuri yra maloni, romi ir kukli. Ji nepavydi ir nesipuikuoja. Ji nesavanaudiška, nes nereikalauja gražos. Ji netoleruoja blogio ar pikto, nesidžiaugia neteisybe; joje nėra vietos fanatiškumui, neapykantai ar smurtui. Ji atsisako toleruoti pajuoką, vulgarumą, piktnaudžiavimą ar atstūmimą. Per krikščionišką meilę ji skatina sugyventi skirtingus žmones, kad ir kokie būtų jų religiniai įsitikinimai, rasė, tautybė, finansinė padėtis, išsilavinimas ar kultūra.

Gelbėtojas yra mums įsakęs mylėti vienam kitą taip, kaip Jis myli mus; apsirengti „tikrosios meilės raiščiu“ (DS 88:125), kaip kad Jis pats apsirengė. Esame šaukiami išsigryninti savo jausmų vidų, pakeisti savo širdis, savo išorinį elgesį ir išvaizdą suderinti su savo įsitikinimais ir vidiniais jausmais. Turime tapti tikraisiais Kristaus mokiniais.¹¹

Mylėti kitus yra „pranašesnis kelias“

Būdamas jaunuoliu Brolis Vernas Kraulis išmoko esminę pamoką, kurios Pranašas Džozefas mokė ankstyvuosius šventuosius Navū mieste. [Džozefas] jiems pasakė: „Mylėkite kitus, net ir priešus mylėkite taip, kaip savo draugus.“ Tai gera pamoka kiekvienam iš mūsų.

Pasiligojus tėvui, Vernas Kraulis, tebūdamas penkiolikos, pradėjo rūpintis šeimai priklausiusia automobilių laužo aikštele. Kai kurie klientai kartais nesąžiningai pasinaudodavo jaunuoju vaikinu, naktimis iš aikštelės dingdavo įvairių dalių. Supykęs Vernas prisiekė, ką nors pagausiąs ir visiems jį parodysiąs. Jis atkeršys.

Tėvui vos pradėjus sveikti, Vernas vieną vakarą prieš užsidarydamas apeidinėjo aikštelę. Buvo beveik tamsu. Atokiamе aikštelės kampelyje jis pastebėjo kažką, nešantį didelį kažkokio įrenginio gabalą link galinės tvoros. Lyg koks sporto čempionas jis nuskuodė ir sugavo jauną vagį. Iš pradžių jis norėjo atsikeršyti paleisdamas jį darbą kumščius, tada nutempti berniuką prie priekinių raštinės vartų ir iškvieisti policiją. Jo širdis buvo pritvinkusi pykčio ir keršto. Jis pagaliau sugavo savo vagį ir planavo jam atkeršyti.

Lyg iš niekur atėjo Verno tėvas, uždėjo savo silpną ir netvirtą ranką ant sūnaus peties ir tarė: „Sūnau, matau, kad esi šiek tiek supykęs. Ar galiu pats su juo susitvarkyti?“ Tuomet jis priėjo prie jaunojo įtariamąjo vagies, apkabino jį per pečius, trumpai pažvelgė jam į akis ir tarė: „Taigi, pasakyk man, kodėl taip darai? Kodėl bandei pavogti šią pavarų dėžę?“ Ponas Kraulis, apkabinęs berniuką, pradėjo eiti link raštinės, klausinėdamas apie vaikino automobilio problemas. Priėjęs prie raštinės tėvas tarė: „Ką gi, manau, kad sugedo tavo sankaba ir dėl to tau kyla problemų.“

Tuo tarpu Vernas tūžo. Jis mąstė: „Kam rūpi jo sankaba? Iškvieskime policiją ir baikime visą šį reikalą.“ Tačiau jo tėvas toliau

kalbėjosi. „Vernai, atnešk jam sankabą. Ir dar atnešk jam išminamąjį guolį. Dar atnešk sankabos diskatorių. Manau, kad viso to pakaks.“ Tėvas visas tas dalis atidavė vogti bandžiusiam vaikinui ir tarė: „Imk. Ir dar pavarų dėžę. Vaikine, tau nebūtina vogti. Tereikia paprašyti. Kiekvienai problemai galima rasti išeitį. Žmonės pasiruošę padėti.“

Brolis Vernas Kraulis pasakojo tą dieną išmokęs amžinąją meilės pamoką. Tas vaikinai į aikštelę sugrįždavo dažnai. Jis savanoriškai kas mėnesį mokėjo už visas dalis, kurias Vikas Kraulis jam atidavė, įskaitant pavarų dėžę. Lankydamasis jis paklausė Verno, kodėl jo tėtis yra toks, koks yra, ir kodėl jis pasielgė taip, kaip pasielgė. Vernas paminėjo kažką apie pastarųjų dienų šventųjų įsitikinimus ir kaip jo tėvas myli Viešpatį ir žmones. Galiausiai tas tariamas vagis buvo pakrikštytas. Vernas vėliau pasakė: „Sunku dabar apibūdinti, ką tuo metu jaučiau ir ką patyriau. Aš irgi buvau jaunas. Juk buvau pričiupęs vagį. Ir norėjau jam griežčiausios bausmės. Tačiau mano tėvas parodė kitą kelią.“

Kitą kelią? Geresnį kelią? Aukštesnį kelią? Pranašesnį kelią? O, kiek naudos pasauliui duotų ši nuostabi pamoka. Moronis skelbia:

„Todėl kiekvienas, kuris tiki Dievą, gali tikrai viltis geresnio pasaulio. [...]“

Per savo Sūnaus dovaną Dievas paruošė pranašesnį kelią“ (Etero 12:4, 11)¹².

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokytis

Klausimai

- Ką Prezidentas Hanteris turi omenyje du didžiuosius įsakymus vadindamas „Viešpaties prabavimo akmeniu“? (Žr. 1 poskyrį.) Pamažtykite, kaip jūs atsakytumėte į 1 poskyrio pabaigoje pateiktus Prezidento Hanterio klausimus.
- Apžvelkite Prezidento Hanterio pasakojimą apie gerojo samariečio palyginimą (žr. 2 poskyrį). Ko iš šių mokymų galime pasimokyti apie meilę savo artimui? Kaip galime stipriau pamilti tuos, kuriuos „sunku pamilti“?
- 3 poskyryje Prezidentas Hanteris moko, kad turime mylėti ir tarnauti kitiems jų sielvarte. Kaip buvote palaiminti kažkieno, kas mylėjo ir tarnavo jums tuomet, kai buvote bėdoje?

- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie Gelbėtojo rodytą tikrosios meilės pavyzdį (žr. 4 poskyrį). Kaip galime išsiugdyti didesnę meilę kitiems? Kokiais būdais galėtume aktyviau rodyti savo meilę?
- 5 poskyryje Prezidentas Hanteris apžvelgia kelis atvejus, kaip Kristus rodė Savo meilę. Ar kada nors savo gyvenime esate jautę Gelbėtojo meilę? Kokių palaiminimų esate gavę už tai, kad „naudo[-jote] tyrą Kristaus meilę“?
- Ko galime pasimokyti iš Prezidento Hanterio pasakojimo apie Verną Kraulį? (Žr. 6 poskyrį.) Kaip „pykčio ir keršto“ jausmus galėtume pakeisti tikrosios meilės jausmais? Kokie patyrimai jums padėjo suprasti, kad tikroji meilė yra „pranašesnis kelias“?

Susijusios Raštų nuorodos

Mato 25:31–46; 1 Korintiečiams 13; Efeziečiams 4:29–32; 1 Jono 4:20; Mozijo 4:13–27; Almos 34:28–29; Etero 12:33–34; Moronio 7:45–48; DS 121:45–46

Patarimas studijuojantiems

„Elgdamiesi taip, kaip esate mokomi, įgysite daugiau ilgalaikio supratimo (žr. Jono 7:17)“ (*Skelbti mano Evangeliją* [2004], p. 19). Galite paklausti savęs, kaip galite pritaikyti šiuos mokymus namuose, darbe ir vykdydami bažnytines pareigas.

Išnašos

1. “The Gifts of Christmas,” *Ensign*, Dec. 2002, 18.
2. John S. Welch, iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 119.
3. Betty C. McEwan, “My Most Influential Teacher,” *Church News*, June 21, 1980, 2.
4. Carolyn Sessions Allen, iš “Loved by All Who Knew Him: Stories from Members,” *Ensign*, Apr. 1995, 20.
5. Iš Thomas S. Monson, “President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons,” 33.
6. Iš Knowles, *Howard W. Hunter*, 185.
7. “The Lord’s Touchstone,” *Ensign*, Nov. 1986, 34.
8. “The Lord’s Touchstone,” 34–35.
9. “The Lord’s Touchstone,” 35.
10. “A More Excellent Way,” *Ensign*, May 1992, 61.
11. “A More Excellent Way,” 61–62.
12. “A More Excellent Way,” 62.

Tikėjimas ir liudijimas

„Pats didžiausias gyvenimo pasiekimas yra surasti Dievą ir žinoti, kad Jis gyvas.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Hovardo V. Hanterio liudijimas augo jau nuo ankstyvos vaikystės Boisyje, Aidaho valstijoje. Nors jo tėvas nebuvo Bažnyčios narys, tačiau mama augino jį pagal Evangeliją. Jis prisiminė: „Melstis išmokome iš jos. Liudijimą, būdamas berniukas, gavau iš savo mamos.“¹

Metams bėgant Hovardo liudijimas augo. Trečiajame savo gyvenimo dešimtmetyje, gyvendamas Los Andžele, Kalifornijoje, jis suprato, kaip svarbu yra studijuoti Evangeliją. Jis rašė: „Nors didelę savo gyvenimo dalį lankiau Bažnyčios pamokas, tačiau Evangeliją ėmiau giliau suprasti Adams apylinkės sekmadieninės mokyklos pamokose, kurias vedė brolis Piteris A. Kleitonas. Jis labai daug žinojo ir mokėjo įkvėpti jaunimą. Išstudijuodavau pamokas, perskaitydavau papildomus jo mums duotus skaitinius ir pasisakydavau paskirtomis temomis. [...] Šį savo gyvenimo periodą laikau metu, kuomet ėmė atsiverti Evangelijos tiesos. Visada turėjau liudijimą apie Evangeliją, tačiau staiga pradėjau ją suprasti.“²

Po daugelio metų Prezidentas Hanteris paaiškino: „Ateina metas, kuomet suprantame mūsų sukūrimo principus ir kas tokie esame. Staiga šie dalykai mums ima švytėti, ir mūsų širdžių stygos ima virpėti. Tai metas, kuomet liudijimas pasiekia mūsų sielų gelmes ir be jokios abejonės imame žinoti, kad Dievas yra mūsų tėvas, kad jis yra gyvas, kad jis yra realus ir kad tiesiogine prasme mes esame jo vaikai.“³

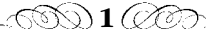
Kalbėdamas apie Prezidento Hanterio tikėjimą ir liudijimą, Prezidentas Gordonas B. Hinklis pasakė:

„Svarbiausios paieškos yra Dievo paieškos – sužinoti, ar jis yra realus, kokios yra jo asmeninės savybės, ir užsitikrinti pažinimą apie jo Sūnaus Jėzaus Kristaus Evangeliją“

„Prezidentas Hanteris [...] turėjo galingą tikėjimo jėgą. Jautėsi neabejotinas jo žinojimas apie dieviškus ir amžinuosius dalykus. [...] Jis turėjo tvirtą ir neabejotiną liudijimą apie Dievo, mūsų Amžinojo Tėvo, realumą. Su dideliu įsitikinimu jis išsakydavo savo liudijimą apie Viešpaties Jėzaus Kristaus, žmonijos Išpirkėjo, dieviškumą.“⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Per tikėjimą galime surasti Dievą ir sužinoti, kad Jis yra gyvas

Pats didžiausias gyvenimo pasiekimas yra surasti Dievą ir žinoti, kad Jis gyvas. Kaip ir visus kitus vertus pasiekimus, taip ir šį pasiekti gali tik tie, kurie įtikės ir tikės tuo, kas iš pradžių bus neakivaizdu.⁵

Kai žmogus mintimis atsigręžia į Dievą ir į su Dievu susijusius dalykus, tada jis patiria dvasinį pasikeitimą. Tai pakylėja jį aukščiau kasdienybės ir suteikia jam kilnesnį charakterį, panašų į Dievo. Jei tikime Dievu, tai naudojames vienu iš didžiųjų gyvenimo įsakymų. Pati galingiausia žmogiškosios prigimties jėga yra dvasinė tikėjimo galia.⁶

Svarbiausios paieškos yra Dievo paieškos – sužinoti, ar jis yra realus, kokios yra jo asmeninės savybės, ir užsitikrinti pažinimą apie jo Sūnaus Jėzaus Kristaus Evangeliją. Nelengva surasti tobulą Dievo supratimą. Tokios paieškos reikalauja atkaklių pastangų, tačiau yra ir tokių, kurie net nepajuda, kad pradėtų ieškoti šio pažinimo. [...]

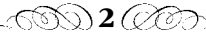
Nesvarbu, ar žmogus ieško pažinimo apie mokslo tiesas ar apie Dievą – jis privalo tikėti. Tai yra pradinis taškas. Tikėjimas yra apibūdinamas labai įvairiai, tačiau klasikinis jo apibrėžimas yra pateiktas laiško Hebrajams autoriaus tokiais prasmingais žodžiais: „Tikėjimas laiduoja mums tai, ko viliamės, įrodo tikrovę, kurios nematome“ (Hbr 11:1). Kitaip tariant, tikėjimas padaro mus tikrus tuo, kuo viliamės ir įsitikinusius tuo, ko nematome. [...] Nuoširdžiai ieškantieji Dievo jo nemato, tačiau apie jo realumą jie žino tikėjimu. Tai yra daugiau nei viltis. Tikėjimas tai paverčia įsitikinimu – nematomų dalykų įrodymu.

Laiško Hebrajams autorius [Apaštalas Paulius] toliau tęsia: „Tikėjimu suvokiame, kad pasauliai buvo sutverti Dievo žodžiu, būtent iš neregimybės atsirado regima“ (Hbr 11:3). Čia tikėjimas

apibūdinamas kaip įsitikinimas tuo, jog pasaulis buvo sutvertas Dievo žodžiu. Nėra liudytojų šiam faktui įrodyti, tačiau tikėjimas leidžia mums sužinoti, kad tai, ką matome Žemės stebukluose ir visoje gamtoje, yra sukurta Dievo. [...]

Esu tikrai įsitikinęs, kad Dievas yra realus ir kad jis yra gyvas. Jis yra mūsų Dangiškasis Tėvas, ir mes esame jo dvasiniai vaikai. Jis sukūrė dangų ir Žemę bei visa tai, kas yra ant Žemės; jis yra kūrėjas amžinųjų įstatymų, pagal kuriuos yra valdoma Visata. Šiuos įstatymus ieškanti žmonija atranda pamažu, tačiau jie egzistavo visuomet ir liks nepakitę per amžius.⁷

Kad įgytumėme pažinimą apie Dievo realumą, privalome dėti tikėjimo pastangas, vykdyti Jo valią ir melsti supratimo

Kad sužinotume apie Dievo realumą, mes privalome sekti tuo keliu, kurį jis parodė ieškantiems. Tas kelias veda aukštyn; juo eiti reikia su tikėjimu ir dedant pastangas, tai nėra lengvas kelias. Būtent dėl to daugelis žmonių nepasišvenčia tokiam atkakliam darbui, kad įrodytų sau Dievo realumą. Atvirkščiai, kai kurie pasirenka lengvesnį kelią ir neigia jo egzistavimą arba tiesiog eina abejojančiojo nežinios keliu. [...]

[...] Kartais tikėjimas reiškia tikėti, kad kažkas yra tiesa, nors nėra pakankamai įrodymų žinojimui įtvirtinti. Turime tęsti tyrimą ir sekti tokiu patarimu: „Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta. Nes kiekvienas, kuris prašo, gauna; ir kuris ieško, randa; ir tam, kuris beldžiasi, bus atidaryta“ (Mato 7:7–8). [...]

Yra įprasta kažko nevertinti tol, kol nesame pasiryžę už tai sumokėti kainos. Mokslo žmogus netampa mokytu tol, kol neįdėda darbo ir pastangų, kad jam pasisektų. Jeigu jis nėra pasiryžęs to padaryti, ar jis gali teigti, kad išsimokslinimas neegzistuoja? [...] Lygiai taip pat kvaila žmogui sakyti, kad nėra Dievo vien todėl, kad jis net nebandė jo ieškoti.

[...] Kad žmogus įgytų nesvyruojantį žinojimą apie Dievo realumą, jis privalo gyventi pagal tuos įsakymus ir doktrinas, kurias savo asmeninės tarnystės metu paskelbė Gelbėtojas. [...] Tie, kurie

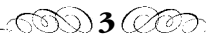
ryžtasi ieškoti, įdėti į tai pastangų ir vykdyti Dievo valią, tie sužinos apie Dievo realumą.

Kai žmogus atranda Dievą ir suvokia jo kelius, jis sužino, kad Visatoje niekas nevyksta atsitiktinai, o pagal iš anksto dieviškai paruoštą planą. Jo gyvenimas įgyja neapsakomą prasmę! Jis įgyja tokį supratimą, kuris pranoksta pasaulietinį pažinimą. Pasaulio grožis tampa dar gražesnis, Visatos tvarka tampa dar prasmingesnė, o visa Dievo kūrinija tampa labiau suprantamesnė, kai jis regi ateinančias ir praeinančias Dievo dienas, kai vieną metų laiką tvarkingai keičia kitas metų laikas.⁸

Savo tarnystės metu Kristus paaiškino, kaip žmogui sužinoti tiesą apie Dievą. Jis sakė: „Kas nori vykdyti jo valią, supras, ar tas mokslas iš Dievo, ar aš kalbu pats iš savo galvos“ (Jono 7:17). Šis Mokytojas taip aiškino apie Tėvo valią ir didįjį įsakymą: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu“ (Mato 22:37). Besistengiantieji vykdyti Dievo valią ir laikytis jo įsakymų gaus asmeninį apreiškimą apie Viešpaties darbo liudyti apie Tėvą dieviškumą.

Trokštantiems supratimo Jokūbas aiškina, kaip jį gauti: „Jei kuriam iš jūsų trūksta išminties, teprašo Dievą, kuris visiems dosniai duoda ir neprieikąištaija, ir jam bus suteikta“ (Jok 1:5). Atrodo, kad Jokūbas omenyje turėjo ne mokslinį pažinimą, o į žmonių klausimus atsakančią apreiškimą, kuris ateina iš aukštybės, kai vykdomė raginimą pasimelsti. [...]

Štai formulė ir priemonės ieškantiems Dievo: tikėjimas, meilė ir malda. Mokslas žmonijai davė nuostabių dalykų, tačiau jis negali duoti to, ką žmogus turi padaryti pats – išsiaiškinti apie Dievo realumą. Ši užduotis nėra lengva; šis darbas nėra paprastas; tačiau Mokytojas yra pareiškęs: „Didis bus jų atlygis, ir amžina bus jų šlovė“ (DS 76:6)⁹.

Jeį norime matyti, turime tikėti

Prieš įtikėdamas Tomas pirmiau norėjo pamatyti

Prisikėlimo dienos vakarą savo mokiniams uždaramė kambaryje pasirodė Jėzus. Jis parodė jiems vinių perkaltas savo rankas ir ietimi

pradurtą šoną. Tomo nebuvo, kai tai nutiko, tačiau kiti papasakojo jam matę Viešpatį, kalbėjusį su jais. [...] Tomas nepatikėjo ir tarė mokiniams:

„[...] Jeigu aš nepamatysiu jo rankose vinių žaizdų ir neįbesiu piršto į vinių žaizdą, ir jeigu neįkišiu rankos į jo šoną, netikėsiu“ (Jono 20:25).

[...] Tam tikra prasme Tomas simbolizuoja mūsų laikų tendenciją. Jį netenkino niekas, ko negalėjo pamatyti, nors jau buvo buvęs su Mokytoju ir žinojo jo mokymus apie tikėjimą ir abejonę. [...] Tikėjimas nėra pirmoje vietoje, kai abejojama, kai norint įtikėti, pirmiau norima pajauti arba pamatyti.

Tomas nenorėjo vadovautis tikėjimu. Jam reikėjo realaus faktinio įrodymo. Jam reikėjo žinojimo, ne tikėjimo. Žinios yra susijusios su praeitimi, nes praeities patyrimai suteikia tas žinias, tačiau tikėjimas yra susijęs su ateitimi, su nežinia, kurioje dar nebuvome.

Apie Tomą galvojame kaip apie žmogų, kuris vaikščiojo ir kalbėjo su Mokytoju ir kuris buvo Jo išrinktas. Viduje mes norėtume, kad Tomas drąsiau žvelgtų į ateitį dėl tų dalykų, kurie nėra matomi, o ne sakytų: „Matyti reiškia tikėti.“ [...]

Tikėjimas mus patikina apie tai, kas nėra matoma

Po savaitės mokiniai vėl susirinko į tuos pačius namus Jeruzalėje. Tąkart su jais buvo ir Tomas. Durys buvo uždarytos, tačiau Jėzus įėjo ir atsistojo tarp jų, sakydamas: „Ramybė jums!“

Paskui kreipėsi į Tomą: „Įbesk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Ištiesk ranką ir įkišk į mano šoną; jau nebebūk netikintis, būk tikintis“ (Jono 20:26–27). [...]

„Jėzus jam ir sako: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę!“ ([Jono] 20:29.)

Šis pasirodymas laikomas viena didžiausių visų laikų pamokų. Tomas sakė: „Matyti reiškia tikėti“, tačiau Kristus atsakė: „Tikėti reiškia matyti“. [...]

Klasikinis tikėjimo pavyzdys randamas Apaštalo Pauliaus laiške hebrajams: „Tikėjimas laiduoja mums tai, ko viliamės, įrodo tikrovę, kurios nematome“ (Hbr 11:1).

Šiame teiginyje kalbama ne apie tobulą žinojimą, o apie tai, kad tikėjimas patikina apie būsimus dalykus. Tie dalykai gali egzistuoti, tačiau jie realizuojasi tik per tikėjimą. Tikėjimas patikina apie tai, kas nėra matoma ar realiai užčiuopiama.

Atrodo, jog Tomas nepasitikėjo ateitimi. Jis žvelgė į praeitį. Jis norėjo įrodymo apie tai, kas tuomet nebuvo matoma. Praradusieji arba stokojantys tikėjimo gyvena praeitimi, praranda viltį ateitimi. Kaip nepaprastai pasikeičia gyvenimas to, kuris tvirtą tikėjimą atranda tam, kad patikintų ir užtikrintų.

Aklas gimęs vyriškis neabejojo; jis tikėjo Gelbėtoju

Atsivertę Evangelijos pagal Joną devintą skyrių, perskaitysime apie dar vieną Jeruzalėje nutikusį įvykį, kai nuo gimimo buvęs aklas vyras pradėjo matyti. Buvo Šabo diena, Jėzus greičiausiai buvo netoli šventyklos, nes pamatė akląjį. Mokiniai jo paklausė:

„Rabi, kas nusidėjo – jis pats ar jo tėvai, – kad gimė neregys?“

Jėzus atsakė: „Nei jis nenusidėjo, nei jo tėvai, bet jame turi apsi-reikšti Dievo darbai.

Man reikia dirbti darbus to, kuris mane siuntė, kolei diena. Ateina naktis, kada niekas negali dirbuotis.

Kol esu pasaulyje, esu pasaulio šviesa!“ (Jono 9:2–5.)

Tuomet Jėzus spjovė ant žemės ir padarė purvo iš seilių. Patepė purvu neregio akis ir liepė jam eiti nusiplauti Siloamo tvenkinyje. Jei tai būtų buvęs Tomas, ar jis būtų nuėjęs, kaip buvo liepta, ar būtų klausęs: „Kas gero gali nutikti nusiplovus purvinu užsistovėjusio tvenkinio vandeniui?“ arba „Kokių gydymųjų savybių gali turėti su žeme sumaišytos seilės?“ Atrodo, kad tai pagrįsti klausimai, tačiau, jei tas neregys būtų abejojęs ir klausinėjęs, tai ir būtų likęs neregiumi. Jis tikėjo ir padarė taip, kaip buvo nurodyta. Jis nuėjo, nusiplovė tvenkinyje ir sugrįžo regintis. Tikėti reiškia matyti. [...]

„Palaiminti, kurie tiki nematę“

Aklasis įtikėjo, ir jam buvo leista matyti. Tomas nenorėjo patikėti tol, kol nepamatys. Pasaulyje pilna Tomų, tačiau nemažai ir tokių kaip neregys iš Jeruzalės. Bažnyčios misionieriai, pasauliui nešdami žinią apie sugrąžintąją Jėzaus Kristaus Evangeliją, šias abi žmonių

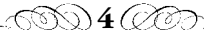
grupės sutinka kasdien. [...] Kai kurie įtiki ir pasikrikštija. Kai kurie nepriima žinios, nes negali nei matyti, nei jausti.

Nėra jokio tikslaus, konkretaus, apčiuopiamo įrodymo, kad Dievas yra gyvas, tačiau milijonai apie Jį žino per tikėjimą, sudarantį nematomų dalykų įrodymą. Daug žmonių misionieriams sako: „Pasikrikštyčiau tuomet, jei tikėčiau, kad Džozefą Smitą aplankė Tėvas ir Sūnus.“ Šiam faktui nėra jokių aiškių, konkrečių ir apčiuopiamų įrodymų, tačiau Dvasios palytėtiems tikėjimas atstos tuos įrodymus apie nematomus dalykus. Atminkite priešais Tomą stovėjusio nukryžiuotojo Mokytojo žodžius:

„Palaiminti, kurie tiki nematę“ ([Jono] 20:29).

Tie, kurie patiki per tikėjimą – praregės

Pridedu savo liudijimą prie tūkstančių misionierių liudijimų, kad Dievas tikrai yra gyvas, kad Jėzus yra pasaulio Gelbėtojas, kad patikėjęs per tikėjimą praregės.¹⁰

Veikimas iš tikėjimo veda link asmeninio liudijimo

Būdami maži vaikai patikėdavome viskuo, ką mums pasakydavo mūsų tėveliai ar mūsų mokytojai, nes jais pasitikėdavome. Mažas berniukas nesibaimindamas nušoks nuo aukštos vietos, jei tėvelis bus pažadėjęs jį sugauti. Mažasis berniukas tiki, kad jo tėtis sugaus jį ir neleis jam nukristi. Augdami vaikai ima galvoti patys, ima klausinėti ir abejoti tais dalykais, kurių negalima apčiuopti. Prijaučiu tiems vaikinams ir merginoms, kurių mintis apima nuoširdžios abejonės ir jie įsitraukia į didelę abejonių išsklaidymo kovą. Abejones galima išsklaidyti, jei tik yra nuoširdus troškimas sužinoti tiesą. Tereikia įdėti moralinių, dvasinių ir protinių pastangų. Po tokios kovos jie taps tvirtesni, stipresni ir didesnio tikėjimo. Jų paprastas, pasitikėjimu grįstas tikėjimas, perėjęs per abejonę bei kovą, tapo tvirtu tikėjimu, subrendusiu iki liudijimo.¹¹

Studentai mokslinėse laboratorijose valandų valandas eksperimentuoja bandydami išsiaiškinti tiesą. Jeigu jie visa tai darytų su tikėjimu, malda, atlaidumu, nuolankumu ir meile, tai jie atrastų liudijimą apie Jėzų Kristų, šių principų davėją.¹²

„Aklasis ėtikėjo, ir jam buvo leista matyti“

Jėzaus Kristaus Evangelija nėra vien patikėjimo Evangelija; ji yra veiksmų planas. [...] Jis nesakė „stebėkite“ mano Evangeliją; Jis sakė „gyvenkite“ pagal ją! Jis nesakė „atkreipkite dėmesį į jos nuostabią sandarą ir išvaizdą“; Jis sakė „Eikite, darykite, pamatykite, pajuskite, duokite, patikėkite!“ [...]

Veiksmas yra vienas iš svarbiausių asmeninio liudijimo pagrindų. Pats tikriausias liudijimas yra tas, kuris pirmiausia gimsta iš asmeninės patirties. Kai žydai paprieštaravo šventykloje Jėzaus pasakytam mokymui, jis atsakė: „[...] Mano mokslas ne mano, bet to, kuris yra mane siuntęs.“ Tada jis pridūrė tai, kas yra raktas į asmeninį liudijimą: „Kas nori vykdyti jo valią, supras, ar tas mokslas iš Dievo, ar aš kalbu pats iš savo galvos“ (Jono 7:16–17).

Ar šį Gelbėtojo pareiškimą girdime liepiamąja nuosaka? „Kas nori *vykdyti* jo valią, *supras*“! Jonas tai tikrai išgirdo ir tai akcentavo savo [laiške]. Jis sakė: „Kas tvirtina esąs jame, tas turi pats taip vaikščioti, kaip ir jis vaikščiojo“ (1 Jono 2:6).

Vien žodžių, sutikimo, patikėjimo neužtenka. Jie nebus pilni tol, kol nepradėsime pagal juos kasdien gyventi. Būtent tai ir bus pats tikriausias asmeninio liudijimo šaltinis. Žmogus žino, nes patyrė. Jam nereikia sakyti: „Brolis Petraitis sako tai esant tikra, tad aš juo tikiu.“ Jis gali sakyti: „Pats laikausi šio principo ir iš asmeninės patirties galiu pasakyti, kad yra būtent taip. Pats pajutau jo įtaką, praktiškai išbandžiau jo naudą ir žinau, kad tai yra gerai. Galiu paliudyti iš asmeninio žinojimo, kad tai yra tikras principas.“

Daug žmonių savo gyvenime turi tokį liudijimą ir nesuvokia jo vertės. Neseniai viena jauna dama pasakė: „Neturiu liudijimo apie Evangeliją. Norėčiau jį turėti. Pritariu jos mokymams. Žinau, kad jie veikia mano gyvenime. Matau, kad jie veikia kitų gyvenime. Jei tik Viešpats atsakytų į mano maldas ir suteiktų man liudijimą, tai būčiau viena iš laimingiausių žmonių!“ Ši jauna dama norėjo stebuklingo įsikišimo; tačiau ji jau mato, kaip Evangelijos stebuklas praplečia ir pakylėja jos pačios gyvenimą. Viešpats *jau* atsakė į jos maldas. Ji *jau* turėjo liudijimą, tik nesuprato, kas tai yra.¹³

Būdamas įšventintasis apaštalas ir ypatingasis Kristaus liudytojas, aš jums iškilmingai liudiju, kad Jėzus Kristus tikrai yra Dievo Sūnus. [...] Apie tai liudiju Šventosios Dvasios galia. Žinau, kad Kristus yra realus, lyg būčiau jį matęs savo akimis ir girdėjęs savo ausimis. Taip pat žinau, kad Šventoji Dvasia apie mano liudijimo tikrumą paliudys širdyse visų tų, kurie klausysis tikėjimo ausimis.¹⁴

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Prezidentas Hanteris moko, kad „pats didžiausias gyvenimo pasiekimas yra surasti Dievą ir žinoti, kad Jis gyvas“ (1 poskyris). Kokį vaidmenį tame pasiekime atlieka tikėjimas? Kokie patyrimai jums padėjo surasti Dievą ir žinoti, kad Jis yra gyvas?

- Prezidentas Hanteris, aiškindamas, kaip sužinoti apie Dievo realumą, pasakė, kad „ši užduotis nėra lengva“ ir „šis darbas nėra paprastas“. Kodėl, jūsų manymu, šiam pažinimui įgyti yra būtinas pasiaukojimas? Kodėl įsakymų laikymasis yra svarbus norint pažinti Dievą?
- 3 poskyryje Prezidentas Hanteris, Tomą sugretindamas su nuo gimimo aklu vyriškiu, moko apie tai, kad, jei įtikėsime, galėsime praregėti. Kaip Prezidento Hanterio įžvalgas apie šias istorijas galima pritaikyti jūsų gyvenime? Kaip tikėjimo panaudojimas jums padėjo praregėti?
- Peržiūrėkite Prezidento Hanterio mokymus apie tai, kad liudijimui įgyti reikalingas veikimas su tikėjimu. Kokiais būdais galite veikti su tikėjimu? Kaip tikėjimas gali įveikti abejonę? Kaip veikimas su tikėjimu yra jums padėjęs sustiprinti savo liudijimą?

Susijusios Raštų nuorodos

Jono 17:3; Hebrajams 11:1–6; Almos 5:45–48; 30:40–41; 32:26–43; Etero 12:4, 6–22; Moronio 10:4–5; DS 42:61

Patarimas mokytojui

„Užduokite tokius klausimus, kurie skatintų mokinius atsakymų ieškoti Raštuose ir pastarųjų dienų pranašų mokymuose“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 62).

Išnašos

1. Iš J. M. Heslop, „He Found Pleasure in Work,“ *Church News*, Nov. 16, 1974, 4, 12.
2. Iš Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 70–71.
3. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 48.
4. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined,“ *Ensign*, Apr. 1995, 35.
5. „Faith as the Foundation of Accomplishment,“ *Instructor*, Feb. 1960, 43.
6. Iš Conference Report, Apr. 1960, 124–125.
7. „To Know God,“ *Ensign*, Nov. 1974, 96–97.
8. Iš Conference Report, Apr. 1970, 7–10.
9. „To Know God,“ 97.
10. Iš Conference Report, Oct. 1962, 22–24.
11. „Secretly a Disciple?“ *Improvement Era*, Dec. 1960, 948.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 48.
13. Iš Conference Report, Apr. 1967, 115–16.
14. „An Apostle’s Witness of Christ,“ *Ensign*, Jan. 1984, 70.

Vaikų mokymas bažnyčioje papildo tėvų mokymus namuose

Evangelijos mokymas

„Mokymo tikslas [...] [yra] tai, kad galėtume būti įrankiai Viešpaties rankose keičiant asmens širdį.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

1972 m. balandžio visuotinėje konferencijoje vyresnysis Hovardas V. Hanteris, tuometinis Dvylikos Apaštalų Kvorumo narys, buvo vienas iš paskutinių kalbėtojų. Jis buvo paruošęs kalbą, tačiau paskutinės sesijos metu visai nebeliko laiko ją pasakyti. Vyresnysis Hanteris sakė: „Pažiūrėjęs į laikrodį, aš susilanksčiau paruoštus užrašus ir įsidėjau į vidinę kišenę. Tačiau leiskite man trumpai paminėti vieną nutikimą, kuris man paliko įspūdį, kai dar buvau berniukas. Apie tai prisiminiau, kai buvo užsiminta, kad šią popietę su mumis yra didelė grupė pasišventusių žmonių, kurie moko mūsų jaunimą.

Tai nutiko vieną ankstyvą vasaros rytą. Stovėjau netoli lango. Užolaidos užstojo man stebėti du mažus padarėlius ant pievelės. Vienas iš jų buvo didelis paukštis, o kitas – mažas paukštelis, akivaizdžiai vos išlindęs iš lizdo. Pamačiau, kad didesnysis paukštis pašoko pievelėje, tvojo savo kojėlėmis ir pakreipė galvą. Jis ištraukė didelį storą slieką iš pievelės ir nušuoliavo atgal. Mažesnysis paukštelis plačiai atvėrė savo snapelį, tačiau didesnysis ėmė ir prarijo slieką.

Tada pamačiau, kad didesnysis paukštis užskrido ant medžio. Kurį laiką stuksenęs į medžio kamieną, jis nusileido su dideliu vabalu burnoje. Mažesnysis paukštelis plačiai atvėrė savo snapelį, tačiau didesnysis ėmė ir prarijo vabalą. Mažesnysis ėmė spiegti prieštaraudamas.

Didesnysis paukštis nuskriejo, ir daugiau jo nebemačiau, tačiau toliau stebėjau mažąjį paukštelį. Truputį vėliau mažasis paukštelis pašoko pievelėje, tvojo savo kojėlėmis, pakreipė galvą ir iš pievelės ištraukė didelį slieką.

Telaimina Dievas tuos gerus žmones, kurie moko mūsų vaikus ir mūsų jaunimą.“

Vyresniojo Hanterio trumpas pasisakymas vėliau buvo išspausdintas pavadinimu „Mokytojas“.¹

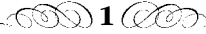
Hovardas V. Hanteris dažnai akcentuodavo gero mokymo Bažnyčioje svarbą. Jis supažindindavo su tais principais, pavyzdžiui, mokymo pavyzdžiui svarbą, iliustruodamas pasakojimu apie paukščius, kurie padėtų mokytojams efektyviau laiminti savo mokinių gyvenimą. Jis dažnai kalbėdavo apie vaikų ir jaunimo mokytojus, padėdamas jiems suprasti jų šventą pareigą augančiai kartai. Vienos tokios kalbos metu jis pasakė:

„Prieš save dabar matau rinktines žemės sielas. [...] Bandau įsivaizduoti kiekvieną iš jūsų [mokytojų], besidarbuojantį savo konkrečiame pavedime. Mąstau, kokių vaisių duos jūsų darbas. Ar kai kurie vaisiai suges dėl to, kad nepakankamai rūpinotės jums patikėta dirva; ar visa dirva bus rūpinamasi taip, kad maksimaliai duotų gerų vaisių?

Jūsų apylinkėse ir kuoluose [...] gyvena daug mūsų Tėvo vaikų. Kaip ir jūs, taip ir jie Jo akyse yra rinktiniai; tačiau kitaip nei jūs dauguma jų yra nepatyrę, ir Evangelija jiems yra naujas dalykas. Jus turite didelę atsakomybę dėl jų. Jų gyvenimas yra lankstus, lengvai lenkiamas, lengvai formuojamas, lengvai vedamas, jei tik jūs įgysite jų pasitikėjimą ir palankumą. Jūs esate jų „ganytojai“. Turite juos vesti į „žaliuojančias ganyklas“. [...]

Koks iššūkis, koks džiaugsmingas darbas, kokia šventa pareiga jums tenka dabar! [...] Kokie apdairūs, kokie dėmesingi, kokie malonūs, kokie švelnūs, kokie tyraširdžiai, kokie turintys nesavanau-dišką Viešpaties meilę, kokie nuolankūs, kokie pamaldūs jūs turite būti iš naujo pradėdami darbuotis maitinant aveles taip, kaip jums liepia Viešpats!“²

Hovardo V. Hanterio mokymai

Padėkite kitiems išsiugdyti pasitikėjimą Raštais

Aš stipriai raginu jus, kad mokydami naudotumėtės Raštais ir darytumėte viską, ką galite, kad padėtumėte mokiniams naudotis jais ir priprasti prie jų. Norėčiau, kad mūsų jaunimas pasitikėtų Raštais, ir norėčiau, kad šią frazę interpretuotumėte dvejopai.

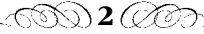
Pirma, norime, kad mokiniai pasikliautų Raštų teikiama stiprybe ir tiesomis, patikėtų, kad jų Dangiškas Tėvas tikrai kalba jiems per Raštus, ir įsitikintų, kad, atsivertę Raštus, jie gali rasti atsakymus į savo maldas ir problemų sprendimo būdus. Tai vienas iš būdų, kaip savo mokiniams galėtumėte duoti pasitikėjimo, o duoti jį galėtumėte kasdien, kas valandą parodydami jiems, kad Raštais pasitikite būtent tokiu būdu. Parodykite jiems, kad ir jūs pasitikite Raštais, kad juose yra atsakymai į daugelį – net daugumą – gyvenimo problemų. Taigi, kai mokote, mokykite iš Raštų.

[Antra] prasmė frazėje „pasitikėti Raštais“ yra mokyti mokinius patvirtintų Raštų taip išsamiai, kad jie gebėtų juos skaityti su pasitikėjimu, mokydamiesi juose esančių esminių Raštų, pamokslų ir tekstų. Tikimės, kad nė vienas mokinys, išeidamas iš jūsų pamokos, nejaus baimės ar gėdos dėl to, kad negali rasti jam reikiamos pagalbos, nes nepakankamai gerai žino Raštus, kad galėtų rasti tinkamas ištraukas. Suteikite šiam jaunimui pakankamai patirties su Biblija, Mormono Knyga, Doktrina ir Sandoromis, Brangiuoju Perlu, kad jie įgytų dvigubą pasitikėjimą, apie ką prieš tai minėjau.

Dažnai pagalvoju, kad mūsų jaunimas Bažnyčioje nelabai skirtųsi nuo jaunimo pasaulyje, jei kažkiek neišmanytų ir neįvaldytų patvirtintų Raštų. Visi pamenate, ką Pranašas Džozefas parašė būdamas uždarytas Liberčio kalėjime. Jis rašė: „Nes žemėje tarp visų sektų, grupių ir religinių bendruomenių dar yra daug žmonių, kurie apakinti žmonių klastingo gudravimo, kuriuo šie tykoja apgauti ir *kurie dar nepažįsta tiesos tik todėl, kad nežino, kur ją rasti*“ (DS 123:12; kursyvas pridėtas).

Mes, [mokytojai], Bažnyčioje turime didelę atsakomybę užtikrinti, kad mūsų pačių nariai, mūsų pačių jaunimas nepatektų į tą

nelaimingą apakintųjų kategoriją, kurie būdami geri, puikūs ir verti vaikinai ir merginos tiesos nepažįsta tik todėl, kad nemoka [panaudoti] turimų patvirtintų Raštų.³

Mokykite su Dvasia

Ruoškitės ir gyvenkite taip, kad jums mokant su jumis būtų Viešpaties Dvasia. Mūsų pasaulyje yra tiek daug visko, kas naikina Dvasios pojūčius ir trukdo Jai būti su mumis. Turime daryti viską, ką galime, dėl šio jaunimo, kurį iš visų pusių puola ir atakuoja pasaulietiškas. Turime daryti viską, kas tik įmanoma, kad jie galėtų pajusti mielą ir patikinantį Viešpaties Dvasios buvimą. [...]

Viename iš pagrindinių šio Evangelijos laikotarpio apreiškimų Viešpats pasakė: „Ir per tikėjimo maldą jums bus duota Dvasia; ir jei Dvasios negausite, jūs nemokysite“ (DS 42:14).

Suprantu, kad ši eilutė reiškia ne tik, kad *nemokysite* be Dvasios, bet ir *negalėsite* mokyti be jos. Mokymasis apie dvasinius dalykus tiesiog neįmanomas be pamokančio ir patvirtinančio Viešpaties dvasios buvimo. Manau, kad ir Džozefas Smitas su tuo sutinka: „Visi turi skelbti Evangeliją Šventosios Dvasios galia ir įtaka; ir niekas negali skelbti Evangelijos be Šventosios Dvasios“ [*Bažnyčios prezidentų mokymai. Džozefas Smitas* (2010), p. 321].

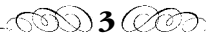
[...] Man kelia rūpestį, kai stiprios emocijos ar nevaržomai besiliejančios ašaros priskiriamos Dvasios pasireiškimui. Be abejo, Viešpaties Dvasia gali sukelti stiprias emocijas, taip pat ir ašaras, tačiau toks išoriškas pasireiškimas neturi būti painiojamas su pačios Dvasios buvimu.

Daugelį metų stebiu daugumą iš savo brolių, su kuriais kartu patyrėme retų ir neapsakomų dvasinių patyrimų. Visi tie patyrimai yra skirtingi, visi jie savaip ypatingi; tokiais šventais momentais galima pravirkti arba ne. Dažnai pravirkstama, tačiau tai vyksta absoliučioje tyloje. Kitais atvejais tai įvyksta imant džiaugtis. Visais tokiais atvejais nuostabiai pasireiškia tiesa, apreiškimas širdžiai.

Suteikite savo mokiniams Evangelijos tiesų per galingą mokymą; būtent taip reikia jiems suteikti dvasinės patirties. Tegul ji ateina natūraliai, o kai ateis – galbūt ištrykš ašaros, galbūt ir ne. Jei tai, ką

sakote, bus tiesa ir tai sakysite aiškiai ir su tikru įsitikinimu, tai tie mokiniai pajus mokomos tiesos dvasią ir suvoks, kad į jų širdis atėjo įkvėpimas ir apreiškimas. Štai kaip reikia auginti tikėjimą. Štai kaip reikia stiprinti liudijimą – su Dievo žodžio galia, kurio mokoma aiškiai ir su įsitikinimu.

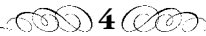
Stenkitės išgirsti tiesą, klausykitės doktrinos ir leiskite Dvasiai reikštis visomis jai įmanomomis formomis. Mokykite grynų principų; mokykite iš tyros širdies. Jei taip darysite, tai Dvasia persmelks jūsų protą bei širdį ir visų jūsų mokinių protus ir širdis.⁴

Kvieskite mokinius patiems ieškoti Dievo Tėvo ir Jėzaus Kristaus

Esu tikras, kad suvokiate, koks pavojus kyla, [...] kai jūsų mokiniai ugdo ištikimybę jums, o ne Evangelijai. [...] Štai kodėl turite kviesti savo mokinius pačius pasinerti į Raštus, ne tik duoti jiems savo aiškinimus ir pasakoti apie juos. Štai kodėl turite kviesti savo mokinius pajauti Viešpaties Dvasią, o ne tik pasidalinti su jais savo pamąstymais. Galiausiai, štai kodėl jūs turite kviesti savo mokinius eiti tiesiai pas Kristų, o ne pas tą, kuris moko savo doktrinų, kad ir kaip gerai tai darytų. Jūs ne visada būsite šalia tų mokinių. [...]

Mūsų didžiausia užduotis yra įtvirtinti šiuos mokinius į tai, kas *galėtų* būti su jais visą jų gyvenimą, parodyti jiems Tą, kuris juos myli ir gali jiems padėti ten, kur nė vieno iš mūsų nebus. Prašau rūpintis, kad šie mokiniai būtų lojalūs Raštams, Viešpačiui ir atkurtosios Bažnyčios doktrinoms. Nukreipkite juos į Dievą Tėvą, į jo Viengimį Sūnų Jėzų Kristų ir į tikrosios Bažnyčios vadovus. [...] Duokite jiems tokias dovanas, kurias jie su savimi turėtų tada, kai liks vieni. Jei taip darysite, tai Bažnyčia bus laiminama išstis kartas.⁵

Stenkitės padėti kiekvienam individualiai

Mane visuomet žavi tai, kad Viešpats su mumis užsiima asmeniškai, individualiai. Bažnyčioje daug ką darome grupėmis, o kad Bažnyčia gerai funkcionuotų, mums reikia tam tikro dydžio organizacijų, bet tiek daug svarbių dalykų – *pačių svarbiausių* dalykų – yra daroma individualiai. Kūdikius laiminame po vieną, net jei

„Pamąstykite, kaip galėtumėte kaip įmanoma geriau padėti kiekvienam mokiniui atskirai, kad jie jaustų asmeninį ir ypatingą dėmesį iš jūsų, jų mokytojo“

jie yra dvynukai ar trynukai. Vaikus krikštijame ir patvirtiname po vieną. Sakramentą priimame, į kunigystę iššventiname, šventyklos apeigas atliekame individualiai – kaip vienas asmuo, stiprinantis ryšį su mūsų Tėvu Danguje. Kartu su jumis visa tai šalia galbūt darys kiti, panašiai kaip kiti jūsų klasėje, tačiau dangus rūpinasi kiekvienu individualiai, kiekvienu asmeniu atskirai.

Pasirodęs nefitams Kristus tarė:

„Kelkitės ir ateikite pas mane, kad įkištumėte rankas į mano šoną, taip pat kad paliestumėte vinių žymes mano rankose ir mano kojose. [...]

Ir buvo taip, kad minia priėjo ir įkišo rankas į jo šoną, ir lietė vinių žymes jo rankose ir kojose; ir jie tai darė *prieidami po vieną*, kol visi priėjo ir *savo akimis pamatė, ir savo rankomis palietė*, ir tikrai sužinojo ir paliudijo“ (3 Nefio 11:14–15; kursyvas pridėtas).

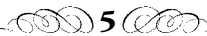
Toks įvykis šiek tiek užtrūko, tačiau buvo svarbu, kad kiekvienas jame dalyvautų individualiai, kad kiekvienas savo akimis ir

kiekvienas savo rankomis galėtų įgyti patvirtinantį *asmeninį* liudijimą. Vėliau Kristus lygiai tą patį darė su nefitų vaikais. „Ir jis ėmė jų mažus vaikus *vieną po kito* ir laimino juos, ir meldėsi Tėvui dėl jų“ (3 Nefio 17:21; kursyvas pridėtas).

Nebus lengva kai kuriems mokiniams skirti visą savo asmeninį dėmesį, kurio jie norės arba jiems jo reikės; tačiau pasistenkite į juos žvelgti individualiai, tegul jie iš jūsų, jų mokytojų, pajunta kažką asmenišką ir ypatingą jiems. Melskitės, kad žinotumėte, kokiems mokiniams kokia pagalba reikalinga, ir būkite jautrūs gaunamiems raginimams. [...] Atminkite, kad pats geriausias mokymas yra akis į akį ir dažniausiai vyksta už klasės ribų. [...]

Bandydami suvokti, kaip mokyti individualiai, greičiausiai pamatysite, kad kai kuriems sekasi ne taip gerai kaip kitiems ir kad kai kurie iš viso neateina į pamoką. Tokiais mokiniais rūpinkitės asmeniškai; įdėkite papildomų pastangų kviesdami ir padėdami paklydusiai avelai sugrįžti į kaimenę. „Atminkite, kad Dievo akyse sielų vertė yra didžiulė“ (DS 18:10). Gelbėtojas už kiekvieną iš mūsų yra sumokėjęs nesuskaičiuojamą kainą, tad mes privalome daryti viską, ką galime, kad padėtume Jam Jo darbe. Privalome pasirūpinti, kad Apmokėjimo dovana pasiektų kiekvieną vaikiną ir merginą, už kuriuos esame atsakingi. Jūsų atveju tai reiškia, kad savo pamokose juos turite išlaikyti aktyvius.

Ypatingą dėmesį skirkite tiems, kuriems sunku ir, jei būtina, eikite ieškoti paklydusios avelės. Daugumoje atvejų nuostabių rezultatų duos parašyta atvirutė, telefono skambutis arba, jei įmanoma, asmeninis apsilankymas namuose. Vos pradedančiam išklysti vaikui laiku skirdami asmeninį dėmesį galbūt sutaupysime valandų valandas, o gal net ir metų metus laiko, bandydami jį padaryti vėl aktyvų. Darykite viską, ką galite, kad sutvirtintumėte tokio amžiaus stipriuosius ir sulaikytumėte pradedančius nuklysti.⁶

Mokykite pavyzdžiu

Kaip reikia, kad mes [mokytojai] rodytumėme tinkamą pavyzdį, būtume stropūs ir budrūs asmeniniame gyvenime, laikytumėmės Šabo dienos ir gerbtume apylinkės, kuolo bei Bažnyčios vadovus. Iš mūsų lūpų neturėtų pasigirsti nieko nederamo, kad jokiai vaikui

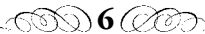

nesuteiktume dingsties elgtis netinkamai. Be abejo, jei pasakysime ar padarysime ką nors netinkamo, tai vaikai irgi manys turį teisę elgtis panašiai.

Pavyzdys daro daug didesnį poveikį nei principas. Kitus raginantis elgtis teisiai, pats turi elgtis teisiai. Tikra tiesa, kad tas, kuris laikosi gerų principų dėl to, kad jie yra geri, ir neleidžia, kad jį veiktų netinkamas kitų žmonių elgesys, gaus didesnį atlygį už tuos, kurie taip nedaro. [...] Vaikai yra linkę elgtis taip, kaip elgiasi tie, kuriais jie pasitiki. Kuo labiau jie pasitiki, tuo labiau juos galima nukreipti į gera ar į blogą. Kiekvienas geras šventasis gerbs bet kokį neapsimestinį gerumą ir bandys mėgdžioti bet kokį gerą pavyzdį.⁷

Geru mokytoju tampama ne tik laikantis Viešpaties įsakymų ir juos propaguojant, bet ir per maldą įgyjant mokymo dvasią. Įgiję tą dvasią, laikydamiesi Viešpaties įsakymų ir būdami Jam paklusnūs keisime mūsų veikiamų žmonių gyvenimus, tad jie bus motyvuoti gyventi teisų gyvenimą.⁸

Kiekvienam mokytojui reikia turėti liudijimą, kad Dievas yra gyvas, apie dievišką Jėzaus Kristaus misiją, ir kad Džozefui Smitui tikrai pasirodė Tėvas ir Sūnus. Tai jis turi ne tik žinoti ir turėti liudijimą apie tai, bet ir nekantrauti tuos įsitikinimus be išsisukinėjimo išsakyti ateinantiems mokyti.⁹

Būkite įrankiai Viešpaties rankose padėdami mokiniams patirti stebuklingą širdies permainą

Kai mokytojas dirba taip, kaip nori Viešpats, įvyksta didžiųjų stebuklų. Šių dienų Bažnyčioje stebuklas yra ne pagijimai, kurių vyksta tiek daug, ne vaikščioti pradedantys luošieji, regėjimą atgaunantys aklieji, girdėti pradedantys kurtieji ar išgyjantys nuo visokių negalių. Šių dienų ir laikų Bažnyčioje ir Dievo karalystėje stebuklas yra žmogaus sielos pasikeitimas. Keliaudami po Bažnyčios kuolus ir misijas matome, kaip pasikeičia žmogaus siela, kai kažkas pamoko tiesos principo.

Savo dienomis mokydamas žmones Alma pasakė: „Ir dabar štai, aš klausiu jūsų, mano bažnyčios broliai [ir seserys], ar jūs dvasiškai užgimėte iš Dievo? Ar įgijote jo atvaizdą savo veiduose? Ar patyrėte šią galingą permainą savo širdyse?“ (Almos 5:14.) Tai yra mokymo

Efektyvus Evangelijos mokymas veda į „žmogaus sielos pasikeitimą“

tikslas. Tai yra priežastis, kodėl taip sunkiai darbuojamės, siekiame Dvasios ir savo protus ruošiame gerais dalykais, kaip įsakė Viešpats, – kad galėtume būti įrankiai Viešpaties rankose asmens širdžiai keisti. Mūsų siekis yra sėti vaikų širdyse troškimą būti geriems, troškimą būti teisiems, troškimą laikytis Viešpaties įsakymų ir būti nuolankiems priešais Jį. Jei būdami įrankiai Viešpaties rankose įgyvendinsime tokią galingą vaikų širdžių permainą, tai padarysime didelį mokytojo stebuklą. Ir tai tikrai bus stebuklas. Mes nesuprantame, kaip Viešpats keičia žmonių širdis, tačiau Jis tikrai keičia. [...]

Liudiju jums apie atgimimą skatinančią Dvasios galią Bažnyčios narių gyvenime. Meldžiu jūsų [...] nepaliaujamai dirbuotis teisume ir šventume priešais Viešpatį, vykdant jums paskirtą užduotį.¹⁰

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

Pastaba: kai kuriuos iš žemiau pateiktų klausimų galite aptarti iš vaikų tėvų perspektyvos.

- Prezidentas Hanteris ragina mokytojus padėti mokiniams įgyti „pasitikėjimą Raštais“ (1 poskyris). Kada jums Raštai padėjo jūsų gyvenime? Kada atsakymus į savo klausimus suradote Raštuose?

Kaip galime padėti kitiems, tarp jų ir savo namiškiams, pamilti Raštus ir gauti naudos iš jų galios?

- Ko 2 poskyryje mokoma apie mokymą su Dvasia? Kokių patyrimų esate turėję mokydami ir mokydamiesi su Dvasia? Kaip galėtumėte sau padėti mokytis su Dvasia?
- Kaip mokytojai gali padėti mokiniams stiprinti lojalumą Raštams ir Evangelijai, o ne sau? (Žr. 3 poskyrį.) Kaip mokytojas gali nukreipti mokinius į Dangiškąjį Tėvą ir Jėzų Kristų? Kaip mokytojas gali padėti mokiniams įsitvirtinti Evangelijoje, kad jie išliktų stiprūs, „kai liks vieni“?
- Apmąstykite Prezidento Hanterio mokymus apie kiekvieno asmens svarbą (žr. 4 poskyrį). Kaip galite padėti savo mokiniams išsiugdyti liudijimą apie tai, kad Dievas juos asmeniškai pažįsta ir myli? Apmąstykite, kaip jūs, mokytojas, galėtumėte kiekvieną mokinį pažinti asmeniškai.
- Prezidentas Hanteris akcentuoja mokymo pavyzdžiu svarbą (žr. 5 poskyrį). Kodėl mūsų pavyzdys yra stipresnis nei mūsų žodžiai? Kaip jūs buvote palaiminti geru mokytojo pavyzdžiu? Kaip tėvų pavyzdys moko jų vaikus?
- Ar būdami mokytojais ar mokiniais esate patyrę tą „didį stebuklą“, apie kurį Prezidentas Hanteris kalba 6 poskyryje? Pamažtykite apie kelis mokytojus, kurie jums gyvenime darė teigiamą įtaką. Kodėl jie taip efektyviai jus veikė? Kaip Evangeliją galėtume mokytis su didesne galia – tiek namie, tiek klasėje, tiek kitomis aplinkybėmis?

Susijusios Raštų nuorodos

Jono 21:15–17; 1 Korintiečiams 12:28; 2 Timotiejui 3:14–17; 2 Nefio 33:1; Almos 17:2–3; 31:5; DS 11:21–22; 50:17–22; 88:77–80

Patarimas mokytojui

Ant atskirų popieriaus lapelių surašykite klausimus iš šio skyriaus pabaigos (ar kitokius su šiuo skyriumi susijusius klausimus). Pakvieskite klasės narius išsirinkti klausimą ir šiame skyriuje surasti tokius mokymus, kurie padėtų jį atsakyti. Paprašykite jų pasidalinti, ko išmoko.

Išnašos

1. "A Teacher," *Ensign*, July 1972, 85.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 210–211.
3. "Eternal Investments" (address to CES religious educators, Feb. 10, 1989), 2; si.lds.org.
4. "Eternal Investments," 3–4.
5. "Eternal Investments," 2-3.
6. "Eternal Investments," 4-5.
7. "Formula for a Great Teacher" (address given at Primary conference, Apr. 1965), 3–4, Church History Library, Salt Lake City.
8. "Formula for a Great Teacher," 1.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 188.
10. "Formula for a Great Teacher," 4–6.

*Gyvenimą keičiančių tarnystę daugumą atlieka
„be rampos šviesų, be pasaulio dėmesio“*

„Ne mažiau naudingi“

„Dauguma mūsų būsime tylūs, mus mažai kas pažinos, ir savo darbą atliksime be fanfarų. Tiems, kurie mano, kad dėl to jausis [...] nereikšmingi, sakau, kad esate „ne mažiau naudingi“ nei patys išpūdingiausi jūsų bendradarbiai.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Prezidentas Hovardas V. Hanteris buvo žinomas ne tik dėl to, kad buvo pasišventęs vadovas ir mylimas pranašas, bet ir dėl savo tylios tarnystės. Jis žinojo, kad svarbi yra pati tarnystė, o ne tai, ar bus už ją įvertintas. Vyresnysis Nylas A. Maksvelas iš Dvylikos Kvorumo kartą apie jį pasakė: „Prezidentas Hovardas V. Hanteris yra nuolankus žmogus. [...] Tai tas pats kuklus žmogus, kuris man pabudus po vienos kartu su juo išvykoje į Egiptą praleistos iššvarginusios ir dulkėtos dienos tyliai blizgino mano batus, vildamasis tai užbaigti niekieno nepastebėtas“.¹

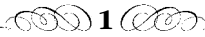
Prezidentas Tomas S. Monsonas pirmą kartą pastebėjo nuolankų Prezidento Hanterio tarnavimo būdą Kalifornijos Los Andželo šventyklos pašventinime 1956 metais, likus keliems metams iki jų abiejų pašaukimo į Apaštalus. Jis prisiminė:

„Su Prezidentu Hanteriu susipažinau jam tarnaujant Kalifornijos Pasadinos kuolo prezidentu. Jis tuomet buvo atsakingas už (Kalifornijos) Los Andželo šventyklos pašventinimo vietinius koordinavimo reikalus. Man teko privilegija spausdinti bilietus. Jo užduotis buvo milžiniška. Aš temačiau tik su bilietais susijusią dalį. Bilietai turėjo būti pažymėti skirtingomis spalvomis, įmantriai surūšiuoti ir sunumeruoti man dar nematytu metodiškumu. Visus nuopelnus jis dosniai priskyrė kitiems, bandydamas užtikrinti, kad jo vardas nebūtų plačiai minimas, nors būtent jis buvo visų šių didžiulių darbų varomoji jėga.“²

Vyresnysis Džeimsas E. Faustas iš Dvylikos Kvorumo dar pastebėjo: „Jam visai nereikėdavo pagyrų. Turėdamas tiek išminties, jis galėdavo tiesiog sėdėti tarp brolių ir beveik nieko nepasakyti. Jis būdavo visiškai ramus.“³

Prezidentas Hanteris suprato, kad kiekvienas tarnystės darbas yra svarbus Dievo akyse – kad ir koks neįvertintas ar nematomas jis būtų. Likus kelioms savaitėms iki Prezidento Hanterio mirties, vienas draugas paklausė: „Brangus Prezidente, kuri pareiga ar pašaukimas yra labiausiai išaukštinta – būti brangiu ir patikimu draugu, ar būti Dievo pranašu?“ Išgirdęs tokį klausimą, „Prezidentas tyliai pamąstė, rodės lyg kelias minutes; tada, lėtai suimdamas savo draugo ranką, atsisuko į jį ir su ašara, riedančia jo netvirtu skruostu, atsakė: „Jie *abu* yra šventi pasitikėjimo pašaukimai.“⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Tyliai ir nematomi tarnaujantieji yra „ne mažiau naudingi“, nei pelnantieji pasaulinį pripažinimą

Apie jaunąjį ir narsųjį kapitoną Moronį yra pasakyta: „Jeigu visi žmonės, kurie buvo ir yra, ir bet kada bus, būtų kaip Moronis, štai, pačios pragaro jėgos būtų amžinai sudrebtos; taip, velnias niekuomet neturėtų galios žmonių vaikų širdims“ (Almos 48:17).

Koks komplimentas žymiam ir galingam žmogui! Negaliu net įsivaizduoti geresnių pagyrimo žodžių vieno žmogaus kitam žmogui. Po dviejų eilučių yra parašyta apie Helamaną ir jo brolius, atlikusius mažiau matomą vaidmenį nei Moronis: „Dabar štai Helamanas ir jo broliai buvo ne mažiau naudingi žmonėms negu Moronis“ (Almos 48:19).

Kitaip tariant, nors Helamanas nebuvo toks žymus arba išsiskiriantis kaip Moronis, tačiau jis buvo naudingas; tai yra jis buvo naudingas kaip Moronis.

Akivaizdu, kad mums būtų labai naudinga pastudijuoti kapitono Moronio gyvenimą. Jis yra tikėjimo, tarnavimo, pasišventimo, atsidaavimo ir daugybės kitų dieviškų savybių pavyzdys. Tačiau pasirinkau kalbėti ne apie šį nuostabų žmogų, o apie tuos, kurių nepasiekia

rampų šviesa, kurie nepelno pasaulio pripažinimo, tačiau yra „ne mažiau naudingi“, kaip parašyta Raštuose.

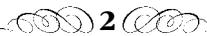
Ne visi būsime kaip Moronis, kasdien sulaukiantys audringų plojimų iš savo bendradarbių. Dauguma mūsų būsime tylūs, mus mažai kas pažinos, ir savo darbą atliksime be fanfarų. Tiems, kuriems tokia [mintis] atrodo vieniša, gąsdinanti arba tiesiog nereikšminga, sakau, kad esate „ne mažiau naudingi“ nei patys įspūdingiausi jūsų bendradarbiai. Jūs taip pat esate Dievo armijos dalis.

Pavyzdžiui, pagalvokite apie didžiulę tarnystę, kurią tyliai ir anoniškai atlieka motina arba tėvas vertuose pastarųjų dienų šventųjų namuose. Pagalvokite apie Evangelijos pagrindų mokytojus, Pradinukų organizacijos muzikos mokytojus, skautų vadovus, Paramos bendrijos lankančias mokytojas – visus, kurie tarnauja ir laimina milijonus, tačiau jų vardų niekada viešai nepagerbsime ir neišvysime visuotinėje žiniasklaidoje.

Dešimtys tūkstančių nepastebimų žmonių kiekvieną dieną suteikia mums galimybių ir laimę. Kaip moko Raštai, jie yra „ne mažiau naudingi“ nei tie, kurių vardai skelbiami laikraščių pirmuosiuose puslapiuose.

Per dažnai istorijoje iškeliamas į šviesą ir suteikiamas dėmesys *vienam*, o ne *daugeliui*. Iš bendraamžių rato yra dažnai išskiriami asmenys ir iškeliami kaip didvyriai. Pripažįstu, kad toks dėmesys yra vienas iš būdų išreikšti tai, kas žmonėms patinka, ar tai, ką jie vertina. Tačiau kartais toks dėmesys yra nepelnytas arba net išaukštinantis nederamas vertybes.

Turime išmintingai rinktis savo didvyrius ir pavyzdžius ir tuo pačiu metu dėkoti tiems draugų ir piliečių legionams, kurie nėra tokie žymūs, tačiau yra „ne mažiau naudingi“ nei Moronis mūsų gyvenime.⁵

Raštuose pasakojama, kad daug šešėlyje tarnavusių žmonių nuveikė daug svarbių dalykų

Galbūt galėtume kartu pakalbėti apie kelis įdomius žmones iš Raštų, kurie negavo rampos šviesų dėmesio, bet, žvelgiant pro ilgą istorijos objektyvą, atrodo tikri didvyriai.

Dauguma skaitančių pasakojimą apie didįjį pranašą Nefį beveik visiškai nepastebi kito narsaus Lehio sūnaus, vardu Samas. Nefis yra vienas žymiausių asmenų visoje Mormono Knygoje. O Samas? Samo vardas joje paminėtas tik dešimt kartų. Lehis, patardamas ir laimindamas savo ainiją, Samui tarė:

„Palaimintas esi tu ir tavo sėkla; nes tu paveldėsi žemę kaip tavo brolis Nefis. Ir tavo sėkla bus skaičiuojama su jo sėkla; ir tu būsi lygiai kaip tavo brolis, ir tavo sėkla lygiai kaip jo sėkla; ir tu būsi palaimintas per visas savo dienas“ (2 Nef 4:11).

Pagrindinis Samo vaidmuo buvo palaikyti ir padėti savo labiau pripažintam jaunesniajam broliui, tačiau galiausiai jis gavo tuos pačius palaiminimus, kurie buvo pažadėti Nefiui ir jo ainijai. Ištikimasis Samas gavo viską, kas buvo pažadėta Nefiui, tačiau apie Samo tarnystę ir jo indėlį mes žinome labai nedaug. Žvelgiant iš dabartinio mūsų gyvenimo perspektyvos, jis buvo beveik nežinomas asmuo, tačiau amžinybės analuose jis užrašytas kaip triumfuojantis vadovas ir nugalėtojas.

Daugelis prisideda neapdainuotais būdais. Keliaudamas su Nefio šeima Izmaelis turėjo daug ką paaukoti, iškentėti „daug suspaudimų, alkį, troškulį bei nuovargį“ (1 Nef 16:35). O visų šių suspaudimų metu jis pražuvo tyruose. Tik nedaugelis iš mūsų tegalime įsivaizduoti tokio žmogaus aukojimąsi tais primityviais laikais ir sąlygomis. Jei mes būtume labiau nuovokūs ir supratingesni, galbūt ir imtume gedėti, kaip gedėjo jo dukros tyruose, dėl to, ką šis vyras davė – ir ko išsižadėjo! – kad galėtume šiandien turėti Mormono Knygą.

Mormono Knygoje yra legionai vardų ir prisiminimų apie tokius vyrus ir moteris, kurie buvo „ne mažiau naudingi“. Tiek motina Sarija, tiek lamanitų karalienės tarnaitė Abišė – abi padarė kažką, ko nepastebėjo žmonių akys, tačiau pastebėjo Dievo akys.

Apie Mozijo, Zarahemlos žemės karaliaus ir žymiojo karaliaus Benjamino tėvo, gyvenimą Raštuose parašyta tik dvylika eilučių. Tačiau jo tarnystė žmonėms buvo nepakeičiama. Žmonėms jis vadovavo „gausiais pamokslavimais ir pranašavimais“ ir nuolat „[mokydamas] Dievo žodžiu“ (Omnia 1:13). Limhis, Amulekas ir Pahoranas, paskiausias kurių turėjo kilnią dvasią ir nepasmerkė jį nepelnytai

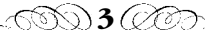
*Abiše (kairėje) palietus lamanitų karalienės ranką,
toji pakilo nuo žemės (žr. Almos 19:15–29)*

apkaltinusių – yra dar keli pavyzdžiai žmonių, kurie nesavanaudiškai tarnavo kitų žmonių rampos šviesos šešėlyje.

Karys Teankumas, atidavęs savo gyvybę; vyriausiasis teisėjas Lachonijus, Gadiantonų sukeltų sunkumų metu mokęs žmones atgailauti; arba beveik nepaminėti misionieriai Omneras ir Himnis – visi jie buvo „ne mažiau naudingi“ nei jų porininkai, tačiau jiems Raštuose yra skirta labai nedaug dėmesio.

Nedaug težinome apie Šibloną, ištikimąjį Almos sūnų, kurio istorija yra įgrūsta tarp būsimo vadovo Helamano ir prasižengėlio Koriantono istorijų; tačiau svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad jis yra apibūdinamas kaip „teisus vyras, [kuris] teisiai vaikščiojo priešais Dievą“ (Almos 63:2). Helamano knygoje minimas didysis pranašas

Nefis turėjo brolių Lehį, kuris, rodos, paminimas tik prabėgomis, tačiau apibūdinamas kaip „nė kiek [neatsilikęs] nuo [Nefio] teismo dalykais“ [Helamano 11:19; taip pat žr. 18 eil.].⁶

Nors nebūsime gerai žinomi, tačiau karalystėje galime atlikti didelę tarnystę

Šiame Evangelijos laikotarpyje taip pat yra pavyzdžių apie gerai tarnavusius asmenis. Oliveris Greindžeris buvo tylus, paslaugus asmuo šiomis paskutiniuosiomis dienomis, apie kurį Viešpats prisiminė 117-ame Doktrinos ir Sandorų skyriuje. Oliverio vardas daugumai nėra pažįstamas, tad leisiu sau supažindinti jus su šiuo ankstyvųjų dienų stipruoliu.

Oliveris Greindžeris buvo vienuolika metų vyresnis už Džozefą Smitą ir, kaip ir Pranašas, buvo iš šiaurinės Niujorko valstijos dalies. Būdamas trisdešimt trejų metų Oliveris dėl nuožmaus šalčio ir dėl neapsisaugojimo nuo jo prarado didžiąją savo regėjimo dalį. Tačiau, nepaisydamas savo riboto regėjimo, jis atitarnavo tris nuolatines misijas. Jis taip pat statė Kirtlando šventyklą ir tarnavo Kirtlando Aukštojoje taryboje.

Kai dauguma šventųjų buvo išvyti iš Kirtlando Ohajuje, Bažnyčia paliko kelias neapmokėtas skolas. Oliveris buvo išrinktas Džozefo Smito ir Pirmosios Prezidentūros atstovu, kuris turėjo sugrįžti į Kirtlandą ir sutvarkyti Bažnyčios reikalus. Apie šią užduotį Doktrinoje ir Sandorose rašoma: „Todėl tegul jis uoliai kovoja dėl mano Bažnyčios Pirmosios Prezidentūros išpirkimo, – sako Viešpats“ (DS 117:13).

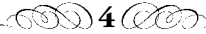
Tai jis atliko su tokiu kreditorių pasitenkinimu, kad vienas jų parašė: „Oliveris Greindžeris taip sutvarkė neužbaigtus į Far Vestą išsikėlusius žmonių reikalus ir išpirko jų užstatus, taip išlaikydamas jų dorą vardą, kad yra tikrai vertas pagyrimo ir pelnė mano aukščiausios pagarbos bei kiekvieno dėkingo atsiminimo“ (Horace Kingsbury, cituota Joseph Smith, *History of the Church*, 3:174).

Oliveriui būnant Kirtlande, kai kurie žmonės, įskaitant buvusius Bažnyčios narius, stengėsi diskredituoti Pirmąją Prezidentūrą ir melagingais kaltinimais suteršti jos gerą vardą. Oliveris Greindžeris savo ištikima tarnyste tikrąja to žodžio prasme „išpirko Pirmąją Prezidentūrą“. [...] Apie Oliverį Greindžerį Viešpats pasakė: „Jo

vardas bus minimas kaip šventas iš kartos į kartą, per amžių amžius“ (DS 117:12). „Aš iškelsiu savo tarną Oliverį ir duosiu jam didį vardą žemėje ir tarp savo liaudies dėl jo doros sielos“ (*History of the Church*, 3:350).

Nors Kirtlando rajone buvo likę nedaug šventųjų ir dar mažiau šventųjų draugų, 1841 metais mirus Oliveriui Greindžeriui, į jo laidotuvės susirinko būriai žmonių iš kaimyninių miestų.

Nors šiandien Oliveris Greindžeris nėra gerai žinomas, kaip kiti ankstyvieji Bažnyčios vadovai, tačiau jis vis tiek buvo didis ir svarbus vyras dėl karalystėje atliktos tarnystės. Ir nors jo vardą teatmins tik Viešpats, vis tiek tai jam pakankamas palaiminimas – arba bet kuriam iš mūsų.⁷

Nefis parodė pavyzdį, kaip Dievą laikyti savo stiprybės ir palaimų šaltiniu

Manau, kad turime žinoti, koks dvasinis pavojus kyla tiems, kurie neteisingai supranta, ką reiškia nuolat būti dėmesio centre. Jie gali imti geisti išgarsėti ir užmiršti atliekamos tarnystės svarbą.

Mes negalime sau leisti susikoncentruoti į trumpalaikę populiarumo šviesą ar šią patrauklią šviesą iškeisti į tikrąjį, tačiau dažnai anonimišką darbą, pritraukiantį Dievo, o ne vakaro žinių dėmesį. Iš tikrųjų, aplovismentai ir dėmesys gali tapti Achilo kulnu net patiems mūsų talentingiausiems.

Jeigu jūsų gyvenime sušvis populiarumo rampos šviesa, jums būtų gerai pasekti pavyzdžiais tų Raštuose minimų žmonių, kurie irgi tapo žymūs. Nefis yra vienas iš tokių didžiųjų pavyzdžių. Po viso to, ką su šeima keliaudamas per tyrus padarė, jis vis dar galvojo apie tai, kas yra svarbiausia. Jis sakė:

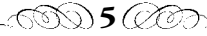
„Ir kada aš noriu džiaugtis, mano širdis dejuoja dėl mano nuodėmių; tačiau aš žinau, kuo pasitikėjau.

Mano Dievas buvo mano ramstis; jis vedė mane per mano suspaudimus tyruose; ir jis išsaugojo mane ant didžiosios gelmės vandenų.

Jis tiek pripildė mane savo meilės, kad ji degina mano kūną.

Jis pergalejo mano priešus, priversdamas juos drebėti priešais mane“ (2 Nef 4:19–22).

Ramos šviesa Nefio niekada neapakino taip, kad jis nebematytų savo stiprybės ir palaiminimų šaltinio.⁸

Jei suprasime, kodėl tarnaujame, nebesijaudinsime dėl to, kur tarnaujame

Dėmesio ir matomumo laikais mums gali būti naudinga atsakyti į klausimą: kodėl mes tarnaujame? Jei suprasime kodėl, tai mums nerūpės, kur tarnaujame.

Prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaunesnysis šio gyvybiškai svarbaus principo mokė savo gyvenimu. 1951 m., po Prezidento Džordžo Alberto Smito mirties, balandžio visuotinėje konferencijoje Prezidentas Devidas O. Makėjus buvo palaikytas kaip Bažnyčios prezidentas. Iki tol Prezidentas Klarkas tarnavo Pirmuoju Prezidento Heberio Dž. Grantto patarėju, o paskui Prezidento Džordžo Alberto Smito patarėju. Prezidentas Makėjus buvo Antruoju šių dviejų vyrų patarėju.

Per paskutinę konferencijos sesiją, kurios metu buvo tvarkomi Bažnyčios reikalai, brolis Styvenas L. Ričardas buvo pašauktas į Pirmąją Prezidentūrą ir palaikytas kaip Pirmasis patarėjas. Prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaunesnysis tuomet buvo palaikytas kaip Antroasis patarėjas. Po Bažnyčios pareigūnų palaikymo Prezidentas Makėjus paaiškino, kodėl jis patarėjus pasirinko tokia tvarka. Jis sakė:

„Jaučiau, kad vienas pagalbinis principas tokiam pasirinkimui būtų vadovautis vyresnumu [Dvylikos] Taryboje. Šie du vyrai toje pirmininkaujančioje Bažnyčios organizacijoje sėdėjo savo vietose ir jaučiau, kad būtų protinga vyresnumą tęsti naujajame Pirmosios Prezidentūros kvorume“ (Iš Conference Report, 9 April 1951, p. 151).

Prezidento Klarko buvo paprašyta pasisakyti po Prezidento Makėjaus. Apie visa tai jis nedaug kalbėjo, bet pamokė galingos pamokos: „Viešpaties tarnystėje svarbu, ne kur tarnauji, o kaip tarnauji. Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčioje žmogus užima tą vietą, į kurią yra deramai pašaukiamas ir kurios jis nei siekia, nei atsisako. Pasižadu Prezidentui Makėjui ir Prezidentui Ričardui tarnauti visu lojaliu atsidavimu ir man paskiriamas užduotis atlikti

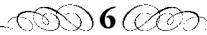
visa savo stiprybe ir gebėjimais, tiek, kiek jie leis man jas vykdyti, koks netinkamas besijausčiau.“ (Ten pat, p. 154.)

Prezidento Klarko pamoka kitokiu būdu yra išreikšta šiose daug kartų skambėjusiose Medės Magvair eilėse:

*„Tėve, kur šiandien darbuotis man?
Meilė mano liejasi šiltai ir laisvai.“
Tada parodė Jis į mažytį taškelį
Ir tarė: „Prižiūrėk jį už mane.“
Skubiau atsakiau: „O ne, tik ne tai!
Kodėl? Juk niekas niekada nepamatys,
Kad ir kaip gerai jį prižiūrėčiau;
Tik ne tą mažytį tašką man duok.“
Jis man atsakė, ne griežtai,
o pakankamai švelniai:
„O, mažoji, paieškok savoj širdy atsakymo:
Dirbi dėl jų, ar dėl manęs?
Nazaretas buvo maža vieta,
Tokia buvo ir Galilėja.“*

[Žr. *Best-Loved Poems of the LDS People*, comp. Jack M. Lyon and others (1996), 152.]

Karalius Benjaminas pareiškė: „Štai, sakau jums, kad sakydamas, jog praleidau savo dienas tarnaudamas jums, aš nenoriu pasigirti, nes iš tikrųjų tik tarnavau Dievui. Ir štai, sakau jums tai, kad pasimokytumėte išminties; kad pasimokytumėte, jog tarnaudami savo artimiesiems, jūs tik tarnaujate savo Dievui“ (Mozijo 2:16–17)⁹.

Tarnauti turime ištikimai ir tyliai, sergėdamiesi pagyrų iš kitų

Gyvenime yra laimingiausi ir geriausiai sekasi tiems, kurie į savo pomėgius įtraukia pagalbą kitiems ir padeda jiems rasti kelią.

Geležinkelio ženklas perėjoje, įspėjantis mus sustoti, apsižvalgyti ir įsiklausyti, gali būti mūsų vedliu. Sustokime, kai skubame per gyvenimą. Apsižvalgykime ir paieškokime, kokių draugiškų, dėmesingų ir paslaugių dalykų galėtume padaryti, kokius nedidelius žmogiškus poreikius galėtume patenkinti. Įsiklausykite į kitus

„Gyvenime būname laimingiausi ir mums labiausiai sekasi“ tuomet, kai „į savo pomėgius įtraukiame pagalbą kitiems ir padedame jiems rasti kelią“

ir sužinokite apie jų viltis ir problemas, taip, kad mažais dalykais galėtumėte prisidėti prie jų sėkmės ir laimės.¹⁰

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas pasakė [...]: „Tarnystė, panaši į Kristaus, išaukština. [...] Viešpatys pažadėjo, kad tie, kas praranda savo gyvybę tarnaudami kitiems, atras save. Pranašas Džozefas Smitas sakė mums, kad siekdami įgyvendinti Viešpaties tikslus, turime „išseikvoti savo gyvenimus“ (DS 123:13).“ (*Ensign*, Nov. 1989, pp. 5–6.)

Jei jaučiate, kad jūsų darbų gausa nepadaro jūsų labai žymių, nenusiminkite. Dauguma pačių geriausių kada nors gyvenusių žmonių irgi nebuvo labai žymūs. Tarnaukite ir aukite – ištikimai ir tyliai. Sergėkitės pagyrų iš kitų. Kalno pamoksle Jėzus pasakė:

„Venkite daryti savo teismo darbus žmonių akyse, kad būtumėte jų matomi, antraip negausite užmokesčio iš savo Tėvo danguje.

Todėl, dalydamas išmaldą, netrimituok sinagogose ir gatvėse, kaip daro veidmainiai, kad būtų žmonių giriami. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį.

Kai tu daliji išmalda, tenežino tavo kairė, ką daro dešinė, kad tavo išmalda liktų slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins“ (Mt 6:1–4).

Tad tegul taip jums visada atlygina mūsų Tėvas Danguje.¹¹

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokyti

Klausimai

- Ką Prezidentas Hanteris bando padėti mums suprasti, akcentuodamas, jog Helamanas ir jo broliai buvo „ne mažiau naudingi“ nei kapitonas Moronis? (Žr. 1 poskyrį.) Kaip šis supratimas gali padėti jums?
- Ko mus galėtų pamokyti 2 poskyryje pateikti pavyzdžiai iš Raštų? Kaip šie pavyzdžiai galėtų paveikti mūsų pačių jausmus tarnaujant? Kaip buvote palaiminti tų, kurie tarnavo tyliais, neapdainuotais būdais?
- Ko galime pasimokyti iš Prezidento Hanterio pasakojimo apie Oliverį Greindžerį? (Žr. 3 poskyrį.) Kodėl mums nereikia rūpintis dėl pripažinimo tarnaujant?
- Kuo „populiarumo rampos šviesa“ arba išgarsėjimas gali būti pavojingas? (Žr. 4 poskyrį.) Ko Nefio pavyzdys gali jus pamokyti apie neatsitraukimą nuo to, „kas yra svarbiausia“?
- Peržiūrėkite pasakojimą apie Prezidentą Dž. Rubeną Klarką jaunesnįjį 5 poskyryje. Kokį įspūdį jums daro Prezidento Klarko požiūris ir žodžiai? Pagalvokite, kaip atsakytumėte į klausimą „Kodėl aš tarnauju?“ Kaip galėtume išsiugdyti tokį požiūrį, kad labiausiai stengtumėmės nepriklausomai nuo to, kur tarnaujame?
- 6 poskyryje Prezidentas Hanteris užsimena apie Viešpaties pažadą, „kad tie, kas praranda savo gyvybę tarnaudami kitiems, atras save“ (žr. Mato 10:39; 16:25). Ką tai reiškia? Kaip supratote, kad tai yra tiesa? Kaip tarnavimas jums teikia laimės?

Susijusios Raštų nuorodos

Mato 6:2–7, 24; 20:25–28; Jokūbo 1:27; DS 76:5–7; 121:34–37

Patarimas studijuojantiems

„Dalinkitės sužinotais dalykais. Taip darant, jūsų mintys aiškės, o jūsų sugebėjimas atsiminti didės“ (*Teaching, No Greater Call* [1999], 17).

Išnašos

1. Neal A. Maxwell, “Meek and Lowly“ (Brigham Young University devotional, Oct. 21, 1986), 8; speeches.byu.edu.
2. Thomas S. Monson, “President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons,” *Ensign*, Apr. 1995, 31.
3. James E. Faust, “Howard W. Hunter: Man of God,” *Ensign*, Apr. 1995, 27.
4. Jon M. Huntsman Sr., “A Remarkable and Selfless Life,” *Ensign*, Apr. 1995, 24.
5. “No Less Serviceable,” *Ensign*, Apr. 1992, 64–65.
6. “No Less Serviceable,” 65.
7. “No Less Serviceable,” 65–66.
8. “No Less Serviceable,” 66.
9. “No Less Serviceable,” 66–67.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 267.
11. “No Less Serviceable,” 67.

Sekimas Jėzaus Kristaus pavyzdžiu

„Bet kokia proga turėtume savęs klausti: „Kaip pasielgti Jėzus?“, o po to sekdami atsakymu drąsiau elgtis.“

Iš Hovardo V. Hanterio gyvenimo

Prezidentas Tomas S. Monsonas, tarnavęs antruoju Prezidento Hanterio patarėju, sakė, kad šis „gyveno pagal tai, ko pats mokė, pagal Gelbėtojo, kuriuo sekė, pavyzdį“¹.

Vienas artimas draugas pastebėjo, kad „Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus savybės nuostabiai atsispindėjo nepaprastame ir nesavanaudiškame Prezidento Hanterio gyvenime. Jo draugai buvo visa žmonija“².

Kitas su Prezidentu Hanteriu daugiau nei tris dešimtmečius artimai darbavęsis kolega pasakė: „[Jis] instinktyviai žinojo, kokių kelių turi eiti. O tas kelias buvo sekti Gelbėtojo Jėzaus Kristaus pavyzdžiu.“³

Visos savo tarnystės metu Prezidentas Hanteris ragino Bažnyčios narius sekti Gelbėtojo pavyzdžiu. Savo, kaip Bažnyčios Prezidento, pirmajame pareiškime jis sakė:

„Noriu pakviesti visus Bažnyčios narius gyventi su dar didesniu dėmesiu Viešpaties Jėzaus Kristaus gyvenimui ir ypač Jo rodytam meilės, vilties ir atjautos pavyzdžiui.

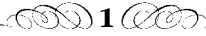
Meldžiu, kad vieni su kitais elgtumėmės maloniau, mandagiau, nuolankiau, kantriau ir atlaidžiau. Mes daug ko tikimės vieni iš kitų, ir visi galime pasitaisyti. Mūsų pasauliui verkiant reikia drausmingesnio gyvenimo pagal Dievo įsakymus. Tačiau raginti tai daryti turime taip, kaip Viešpats pasakė Pranašui Džozefui atšiauriose Liberčio kalėjimo gelmėse, „įtikinimu, didžiu kantrumu, malonumu,

„Jei norime sekti Kristaus pavyzdžiu ir eiti jo pėdomis, turime stengtis daryti tuos pačius dalykus pagal jo parodytą pavyzdį“

romumu ir neveidmainiška meile; [...] be veidmainystės ir klastos“ (DS 121:41–42).⁴

Hovardo V. Hanterio mokymai

Jėzus Kristus parodė mums tobulą pavyzdį

Būti šviesa reiškia būti pavyzdžio rodytoju – žmogumi, kuris pateikia pavyzdį ir yra modelis, kuriuo kiti sektų. [...] [Mes sudarėme sandorą] sekti Kristumi, didžiuoju pavyzdžio rodytoju. Turime pareigą mokytis apie jį, apie jo mokytus dalykus ir apie jo darytus dalykus žemiškosios tarnystės metu. Kai išmoksime šių pamokų, mums įsakyta sekti jo pavyzdžiu, ir štai keli Jo mums pateikti pavyzdžiai:

1. Kristus priešmirtiniame gyvenime buvo paklusnus ir narsus, todėl įgijo privilegiją ateiti į mirtingąjį gyvenimą ir gauti kūną iš mėsos ir kaulų.

2. Jis pasikrikštijo tam, kad būtų atvertos celestialinės karalystės durys.

3. Jis turėjo kunigystę ir atliko visas gelbstinčias ir išaukštinančias Evangelijos apeigas.

4. Jėzus maždaug trejus metus tarnavo mokydamas Evangelijos, liudydamas tiesą ir mokydamas žmones, ką jie turi daryti, kad šiame gyvenime surastų džiaugsmą ir laimę, o ateinančiame gyvenime – amžiną šlovę.

5. Jis atliko apeigas, tarp jų vaikų laiminimą, krikštus, patarnavimą ligoniams ir kunigystės išventinimus.

6. Jis darė stebuklus. Jam įsakius, aklieji praregėdavo, kurtieji imdavo girdėti, luošieji pašokdavo ir mirusieji atgaudavo gyvybę.

7. Veikdamas pagal Tėvo mintis ir valią Jėzus gyveno tobulą gyvenimą be nuodėmės ir įgijo visas Dieviškumo savybes.

8. Jis nugalėjo pasaulį; t. y. kad galėtų gyventi ir vadovautis Dvasia, jis pažabojo visas aistras ir pakilo virš kūniškumo ir jusliškumo.

9. Jis įgyvendino Apmokėjimą, taip išpirkdamas žmones iš [dvasinės ir fizinės] mirčių, atsiradusių dėl Adomo nuopuolio.

10. Dabar, prisikėlęs ir pašlovintas, Jis turi visą galią danguje ir žemėje, gavo Tėvo pilnatvę ir yra viena su Juo.

Jei norime sekti Kristaus pavyzdžiu ir eiti jo pėdomis, turime stengtis daryti tuos pačius dalykus pagal Jo parodytą pavyzdį.⁵

Svarbu atminti, kad Jėzus gebėjo nusidėti, kad jis galėjo pasiduoti, kad gyvenimo ir išgelbėjimo planas galėjo žlugti, tačiau jis liko ištikimas. Jei nebūtų buvę galimybės pasiduoti Šėtono vilionėms, tai nebūtų buvę jokio tikro išbandymo ir dėl to nebūtų buvę jokios realios pergalės. Jeigu jis nebūtų turėjęs gebėjimo nusidėti, jis nebūtų turėjęs jokios pasirinkimo laisvės. Jis būtent tam ir atėjo, kad apsaugotų žmogaus valios laisvę ir užtikrintų jos buvimą. Jis turėjo išlaikyti gebėjimą nusidėti, jei tik to panorėtų.⁶

Iki pat savo žemiškojo gyvenimo pabaigos Jėzus demonstravo savo dvasios ir savo stiprybės didybę. Net ir paskutinę valandą jis nebuvo savanaudis ir neįniko sielvartauti ar mąstyti apie besiantinančius skausmus. Jis nekantraudamas rūpinosi dabartiniais ir būsimais savo mylimų pasekėjų poreikiais. Jis žinojo, kad jų pačių saugumą, tiek individualiai, tiek visos bažnyčios, garantuos besąlygiška tarpusavio meilė. Panašu, kad jų poreikiams tenkinti jis nukreipė visą savo energiją ir pavyzdžiu mokė to, ko mokė žodžiu. Jis juos ir guosdavo, ir jiems įsakydavo, ir juos įspėdavo.⁷

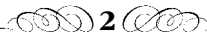
Tiek žemiškosios tarnystės tarp savo kaimenės Šventojoje Žemėje metu, tiek pomirtinės tarnystės tarp savo išsibarsčiusių avių Vakarų pusrutulyje metu Viešpats rodė meilę ir rūpestį kiekvienam.

Būdamas minios spūstyje jis pajuto vienos moters, panorusios išgyti nuo dvylika metų kamavusios ligos, prisilietimą. (Žr. Luko 8:43–48.) Kitą kartą jis giliau nei pasmerkė linkusi ribotų pažiūrų minia pažvelgė į nuodėmę tos, kuri buvo apkaltinta. Galbūt pajutęs jos pasiryžimą atgailauti, Kristus pasirinko įžvelgti jos asmeninę vertę ir paleido ją sakdamas daugiau nebenusidėti. (Žr. Jono 8:1–11). Dar kitą kartą „jis ėmė jų mažus vaikus *vieną po kito* ir laimino juos, ir meldėsi Tėvui dėl jų“ (3 Nef 17:21; kursyvas pridėtas).

Besiantinant Getsemanės ir Kalvarijos išbandymams, jausdamas didelį psichologinį spaudimą Gelbėtojas skyrė laiko atkreipti dėmesį į paskutinį skatiką atidavusią našlę. (Žr. Morkaus 12:41–44.) Panašiai jis pastebėjo ir smulkaus sudėjimo Zachiejų, kuris, negalėdamas

pamatyti Gelbėtojo dėl aplink jį susibūrusių žmonių, įlipo į šilk-medį, kad pamatytų Dievo Sūnų. (Žr. Luko 19:1–5.) Kęsdamas kabėjimo ant kryžiaus agoniją jis nekreipė dėmesio į savo paties kančią ir susirūpino jam gyvybę davusia verkiančia moterimi. (Žr. Jono 19:25–27.)

Koks nuostabus sektinas pavyzdys mums! Net būdamas asmeninės kančios ir skausmo sukaustytas mūsų Pavyzdžio davėjas rūpinosi kitų laiminimu. [...] Savo gyvenime jis orientavosi ne į tai, ko neturi. Savo gyvenime jis rūpestingai tarnavo kitiems.⁸

Sekime Dievo Sūnumi visuose gyvenimo keliuose ir srityse

Vieną svarbiausių klausimų, kada nors užduotų mirtingiesiems žmonėms, uždavė pats Dievo Sūnus, pasaulio Gelbėtojas. Grupelei mokinių Naujajame pasaulyje, nekantravusiai išgirsti jo mokymus ir dar labiau nekantravusiai dėl jo artėjančio pasitraukimo, jis uždavė klausimą: „Kokie vyrai jūs turėtumėt būti?“ Ir tada, net neatsikvėpęs, pats atsakė: „Tokie, kaip aš esu“ (3 Nef 27:27).

Pasaulyje pilna žmonių, norinčių mums pasakyti „daryk, kaip aš sakau“. Tikrai, mums netrūksta patarinėtojų beveik kiekvienu klausimu. Tačiau yra labai nedaug tokių, kurie būtų pasiruošę pasakyti „daryk, kaip aš darau“. Tad, aišku, žmonijos istorijoje tėra tas Vienintelis, kuris turėjo teisę ir kuriam tiko pasakyti tokius žodžius. Istorija duoda daug pavyzdžių apie gerus vyrus ir moteris, tačiau net ir geriausi mirtingieji turi vienokių ar kitokių trūkumų. Nė vienas jų negalėtų būti tobulas ar neklįstantis sektinas pavyzdys, kad ir kokie geri būtų jų ketinimai.

Tik Kristus gali būti mūsų idealu, mūsų „žėrinčia aušrine žvaigžde“ (Apr 22:16). Tik jis be *jokių* išlygų gali mums sakyti: „Eikite paskui mane [ir] darykite taip, kaip matote mane darant. Gerkite mano vandens ir valgykite mano duonos. Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas. Aš esu įstatymas ir šviesa. Žiūrėkite į mane, ir jūs gyvensite. Vienas kitą mylėkite, kaip aš jus mylėjau“ (Žr. Mato 11:29; 16:24; Jono 4:13–14; 6:35, 51; 7:37; 13:34; 14:6; 3 Nef 15:9; 27:21).

Oho, koks aiškus ir skambus kvietimas! Koks užtikrintumas ir pavyzdys neužtikrintumo ir pavyzdžio nebuvimo laikais. [...]

[...] Kokie dėkingi turėtume būti už tai, kad savo Viengimį Sūnų Dievas į žemę atsiuntė tam, kad [...] šis parodytų tobulą teisus gyvenimo, gerumo, gailesčio ir atjautos pavyzdį ir kad visa likusi žmonija žinotų, kaip gyventi, kaip pasitaisyti ir kaip tapti panašesniais į Dievą.

Sekime Dievo Sūnumi visuose gyvenimo keliuose ir srityse. Tebūna jis mums pavyzdžio davėju ir mūsų vedliu. Bet kokia proga turėtume savęs klausti: „Kaip pasielgtų Jėzus?“, o po to sekdami atsakymu drąsiau elgtis. Privalome sekti Kristumi pačia geriausia to žodžio prasme. Turime užsiimti jo darbais, kaip jis užsiėmė savo Tėvo darbais. Mes turime stengtis būti panašūs į jį, panašiai kaip dainuoja pradinukai: „Tokie kaip Jėzus stenkimės būt“ (*Vaikiškų dainelių knyga*, nr. 34). Kiek tik mūsų fizinės jėgos leidžia, turime kaip įmanydami stengtis tapti panašūs į Kristų – į tokį vienintelį tobulą ir nenusidėjusį pavyzdį, kokį tik šis pasaulis yra regėjęs.⁹

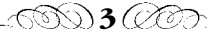
Tikrai ne kartą mūsų Viešpats savo žemiškos tarnystės metu kvietė, o kartu ir davė iššūkį. Petru ir jo broliui Andriejui Kristus pasakė: „Eikite paskui mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais“ (Mato 4:19). Turtingajam jaunuoliui, paklausiusiam, ką turi daryti, kad įgytų amžinąjį gyvenimą, Jėzus atsakė: „Eik parduok, ką turi, išdalyk vargšams [...] atėik ir sek paskui mane“ (Mato 19:21). O kiekvienam iš mūsų Jėzus sako: „Kas nori man tarnauti, tegul seka paskui mane“ (Jono 12:26).¹⁰

Studijuokime kiekvieną Mokytojo mokymą ir dar pilniau pasišvėskime jo pavyzdžiui. Jis davė „mums visa, kas praverčia gyvenimui ir maldingumui“. Jis „pašaukė mus savo šlove ir jėga“ ir „mums padovanėjo [...] brangius bei didžius pažadus, kad per juos [taptumėme] dieviškosios prigimties dalininkais“ (2 Pt 1:3–4).¹¹

Kas seka Kristumi, tas stengiasi sekti Jo pavyzdžiu. Jo kančios dėl mūsų nuodėmių, trūkumų, sielvartų bei ligų turėtų motyvuoti mus panašiai pagelbėti, su tikrąja meile ir užuojauta tiems, kurie aplink mus. [...]

[...] Ieškokite progų tarnauti. Pernelyg nesirūpinkite savo statusu. Ar pamenate Gelbėtojo pamokymą tiems, kurie mėgsta „pirmąsias vietas“ arba „pirmuosius krėslus“? „Kas iš jūsų didesnis, tebūnie jums tarnas“ (Mato 23:6, 11). Svarbu būti vertinamam. Tačiau turėtumėte

dėmesį kreipti į teisumą, o ne į pripažinimą; į tarnavimą, o ne į statusą. Ištikima lankančioji sesuo, kiekvieną mėnesį darydama savo darbą, yra lygiai tokia pat svarbi Viešpaties darbui, kaip ir tie, kurie, kaip kai kuriems atrodo, užima aukštesnes pareigas Bažnyčioje. Matomumas nelygu vertei.¹²

Mūsų išgelbėjimas priklauso nuo mūsų įsipareigojimo sekti Gelbėtoju

Viešpaties kvietimas sekti juo yra individualus ir asmeniškias, o taip pat ir įtikinamas. Negalime amžinai likti tarp dviejų nuomonių. Ateis laikas, kai visi susidursime su esminiu klausimu: „O jūs kuo mane laikote?“ (Mato 16:15.) Mūsų asmeninis išsigelbėjimas priklauso nuo mūsų atsakymo į šį klausimą ir mūsų įsipareigojimo šiam klausimui. Petras atsakė taip: „Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus“ (Mato 16:16). Daug, tikrai daug liudytojų gali pasakyti tą patį atsakymą tokia pačia galia, ir aš prie jų jungiuosi su nuolankiu dėkingumu. Tačiau kiekvienas iš mūsų turėsime sau atsakyti į šį klausimą – jei ne dabar, tai vėliau; nes paskutiniąją dieną kiekvienas kelis klaupsis ir kiekvienas liežuvis išpažins, kad Jėzus yra Kristus. Iššūkis mums yra gyventi teisingai ir tinkamai, kol dar nėra per vėlu amžiams. Kadangi Jėzus tikrai yra Kristus – ką mes turime daryti?

Aukščiausioji Kristaus auka daugiausiai vaisių mūsų gyvenime duos tada, kai priimsime kvietimą sekti paskui jį [žr. DS 100:2]. Šis kvietimas nėra nereikšmingas, nerealus ar neįmanomas. Sekti asmeniu reiškia stebėti jį ir atidžiai jo klausytis; paklusti jo valdžiai, pripažinti jį kaip vadovą ir paklusti jam; palaikyti ir propaguoti jo idėjas ir laikyti jį savo pavyzdžiu. Kiekvienas iš mūsų galime priimti šį iššūkį. Petras pasakė: „Kristus kentėjo už jus, palikdamas jums pavyzdį, kad eitumėte jo pėdomis“ (1 Pt 2:21). Lygiai kaip mokymai, kurie nesiderina su Kristaus doktrina, yra neteisingi, taip ir gyvenimas, kuris nesiderina su Kristaus pavyzdžiu, yra klaidingas ir gali nepasiekti savo aukštumų. [...]

Teisumas turi prasidėti nuo mūsų asmeninio gyvenimo. Jis turi būti integruotas į šeimos gyvenimą. Tėvai turi pareigą vadovautis Jėzaus Kristaus Evangelijos principais ir mokyti jų savo vaikus [žr. DS 68:25–28]. Religija turi būti mūsų gyvenimo dalis. Jėzaus Kristaus

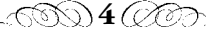

Vienas iš būdų kaip galėtume imti pavyzdį iš Gelbėtojo yra sekti Jo įsakymu Petriui: „Ganyk mano avinėlius. [...] Ganyk mano avelės“ (Jono 21:15–17)

Evangelija turi tapti mūsų visos veiklos motyvuojančia jėga. Jei norime tapti panašesni į jį, tai turime labiau stengtis iš vidaus tam, kad galėtume sekti didžiuoju Gelbėtojo nustatytu pavyzdžiu. Ir tai bus mūsų didysis iššūkis.¹³

Jei savo gyvenimą darysime kuo panašesni į Mokytojo gyvenimą ir Jo mokymus bei pavyzdį laikysime aukščiausiu pavyzdžiu sau patiems, tai visais gyvenimo atvejais nebus sunku būti nuosekliems ir lojaliems, nes būsime pasišventę vieninteliam, šventam elgesio ir tikėjimo standartui. Namie ar turguje, mokykloje ar išėjus iš jos, būnant visiškai vieniems ar būryje kitų žmonių – mūsų gyvenimo būdas turi būti aiškus, o standartai – akivaizdūs. Mes būsime apsišprendę, kaip pasakė Alma, „būti Dievo liudytojais visada ir visame, ir visur, kur [bebūtumėme], net iki mirties“ (Mozijo 18:9).¹⁴

Turime rasti vietas Kristui

Tą naktį Betliejaus užėjo jam nebuvo vietos, ir tai per visą jo trisdešimt trejus metus trūkusią žemišką kelionę buvo ne pirmas kartas, kai jam nebuvo vietos. Erodo pasiuntė į Betliejų kariauną liepdamas išžudyti vaikus. Erodo valdose Jėzui vietos nebuvo, tad jo tėvai išsivežė jį į Egiptą. Jo tarnystės metu buvo daug tokių, kurie nerado vietos jo mokymams, nerado vietos jo mokytai Evangelijai. Nerado vietos jo stebuklams, jo palaiminimams, nerado vietos jo kalbėtoms dieviškoms tiesoms, nerado vietos jo meilei ar tikėjimui. Jiems jis sakė: „Lapės turi urvus, padangių sparnuočiai – lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti“ (Mato 8:20).

Net ir mūsų dienomis, nors jau praėjo du tūkstančiai metų, yra daug sakančių tuos pačius žodžius, kaip ir tą naktį Betliejuje. „Nėra jokios vietos, nėra vietos“ (žr. Luko 2:7). Randame vietas dovanoms, tačiau kartais nerandame vietos jų davėjui. Randame vietas Kalėdų komercializmui, net ir malonumams Šabo dieną, tačiau kartais neberandame vietos garbinimui. Mūsų mintys užpildytos kitais dalykais – tad nebėra vietos.¹⁵

Nors kalėdinės švieselės ir yra gražus reginys [...], tačiau daug svarbiau įžiebtį žmonių gyvenimus priimant tą, kuris yra pasaulio šviesa [žr. Almos 38:9; DS 10:70]. Išties, jį turėtume laikyti savo vedliu ir savo pavyzdžio rodytoju.

Jo gimimo išvakarėse angelai giedojo: „[...] o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms!“ (Luko 2:14). Jei žmonės seks jo pavyzdžiu, tai pasaulyje bus ramybė ir meilė visiems žmonėms.¹⁶

Kokia šiandien mūsų, Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios narių, pareiga? Rūpintis, kad mūsų asmeninis gyvenimas žodžiais ir darbais atspindėtų tą Evangeliją, kurios moko mūsų Viešpats ir Gelbėtojas Jėzus Kristus. Visi mūsų daromi darbai ir sakomi žodžiai turi derėti su pavyzdžiu vienintelio nenuodėmingo žmogaus žemėje – paties Viešpaties Jėzaus Kristaus.¹⁷

Pasiūlymai, kaip studijuoti ir mokytis

Klausimai

- Peržiūrėkite daugybę būdų, kuriais Gelbėtojas mums parodė pavyzdį (žr. 1 poskyrį). Kaip jus yra paveikęs Gelbėtojo pavyzdys? Ko galime pasimokyti iš Jo pavyzdžio, parodyto paskutinėje Jo žemiškojo gyvenimo dalyje?
- Prezidentas Hanteris pataria mums „savęs klausti: „Kaip pasielgtų Jėzus?“, o po to gavus atsakymą drąsiau elgtis pagal atsakymą“ (2 poskyris). Pagalvokite, kaip galėtumėte drąsiau sekti Gelbėtojo pavyzdžiu. Kaip šio principo galėtumėte mokytis savo šeimose?
- Kaip mokymai 3 poskyryje galėtų mums padėti suprasti apie sekimą Jėzumi Kristumi? Koks būtų jūsų gyvenimas, jeigu jo nebūtų paveikę Gelbėtojo mokymai ir pavyzdys? Kaip galėtume religiją labiau integruoti į savo kasdienį gyvenimą?
- Pamąstykite apie Prezidento Hanterio žodžius, jog Gelbėtojui „nėra vietos“ (4 poskyris). Kaip savo gyvenime Gelbėtojui galėtume rasti daugiau vietos? Kaip buvote palaiminti už tai, kad Jam radote daugiau vietos?

Susijusios Raštų nuorodos

Mato 16:24–27; Jono 10:27–28; 14:12–15; 1 Petro 2:21–25; 2 Nefio 31:12–13; 3 Nefio 12:48; 18:16; 27:20–22; DS 19:23–24

Patarimas mokytojui

Kiekvienam žmogui duokite po giesmyną. Pakvieskite dalyvius giesmyne surasti ir pasidalinti tokia giesme, kuri sietųsi su konkrečią jų skaityta ištrauka šiame skyriuje.

Išnašos

1. Thomas S. Monson, "President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons," *Ensign*, Apr. 1995, 33.
2. Jon M. Huntsman Sr., "A Remarkable and Selfless Life," *Ensign*, Apr. 1995, 24.
3. Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 152.
4. Iš Jay M. Todd, "President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church," *Ensign*, July 1994, 4–5.
5. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 40–41.
6. "The Temptations of Christ," *Ensign*, Nov. 1976, 19.
7. "His Final Hours," *Ensign*, May 1974, 19.
8. "The Church Is for All People," *Ensign*, June 1989, 76–77.
9. "What Manner of Men Ought Ye to Be?" *Ensign*, May 1994, 64; taip pat žr. "He Invites Us to Follow Him," *Ensign*, Sept. 1994, 2–5; "Follow the Son of God," *Ensign*, Nov. 1994, 87.
10. "An Apostle's Witness of Christ," *Ensign*, Jan. 1984, 69.
11. "Exceeding Great and Precious Promises," *Ensign*, Nov. 1994, p. 8.
12. "To the Women of the Church," *Ensign*, Nov. 1992, 96–97.
13. "He Invites Us to Follow Him," 2, 4; taip pat žr. "An Apostle's Witness of Christ," 69–71; Conference Report, Oct. 1961, 109.
14. "Standing As Witnesses of God," *Ensign*, May 1990, 60.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 41–42.
16. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 44–45.
17. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 45.

Iliustracijų sąrašas

- 21 puslapyje: BJU centro Jeruzalėje nuotrauka © Deseret News.
- 38 puslapyje: *Nuklydusi avis*, aut. Delas Parsonas.
- 40 puslapyje: fragmentas iš *Jėzus moko žmones pakrantėje*, aut. Džeimsas Tisotas.
- 43 puslapyje: *Iš baimės į tikėjimą*, aut. Hovardas Lyonas
- 48 puslapyje: *Prieš vėją*, aut. Liz Lemon Svindl
- 54 puslapyje: *Nes ji labai pamilo*, aut. Džefas Hainas
- 60 puslapyje: *Kristus išgydo ligonį Betzatoje*, aut. Karlas Heinrichas Blochas, panaudota BJU meno muziejui leidus
- 64 puslapyje: *Džozefas Smitas Liberčio kalėjime*, aut. Gregas K. Olsenas
- 72 puslapyje: fragmentas iš *Dovana, verta didesnio rūpestingumo*, aut. Valteris Reinas
- 84 puslapyje: *Džozefas Smitas jaunesnysis*, aut. Alvinas Gitinsas
- 90 puslapyje: *Džozefui Smitui duodamas apreiškimas Bažnyčios suorganizavimo metu*, aut. Džiudis A. Mer
- 101 puslapyje: *Nelaikyk manęs*, aut. Minerva K. Tišert
- 153 puslapyje: *Džozefas Smitas duoda savo lazdą Džozefui Naitui vyresniajam*, Paulas Manas
- 160 puslapyje: fragmentas iš *Paklydusios avelės išgelbėjimas*, aut. Minerva K. Tišert
- 188 puslapyje: fragmentas iš *Mano atminimui*, aut. Valteris Reinas, © IRI
- 193 puslapyje: *Visuomet jį atminti*, aut. Robertas T. Baretas
- 212 puslapyje: Busath Photography nuotrauka
- 222 puslapyje: *Mozė įstatymdavys*, Tedas Heningeris
- 227 puslapyje: *Jobas*, Garis L. Kapas
- 237 puslapyje: *Abraomas vedasi Izaoką aukoti*, aut. Delas Parsonas, © IRI
- 244 puslapyje: *Moteris liečia Gelbėtojo apsiausto apvadą*, aut. Džiudis A. Mer
- 256 puslapyje: *Kristus gydo ligonius*, aut. Džefas Hainas
- 263 puslapyje: *Neregio pagydimas*, aut. Karlas Heinrichas Blochas, panaudota Frederiksborgo pilies Nacionaliniam istorijos muziejui Hilerode, Danijoje, leidus. Nekopijuoti.
- 283 puslapyje: *O pašlovintas Jėzus*, aut. Valteris Reinas
- 292 puslapyje: *Žodžiai, kurių neįmanoma užrašyti*, aut. Garis L. Kapas
- 311 puslapyje: *Ganyk Mano avis*, aut. Kamilė Kori

Abėcėlinė rodyklė

A

Apmokėjimas. *Žr.* Jėzus Kristus, Apmokėjimas

B

Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centras Jeruzalėje, 21–23, 49, 118

C

Centras Jeruzalėje. *Žr.* Brigamo Jango universiteto Artimųjų Rytų studijų centras Jeruzalėje

D

Dangiškasis Tėvas
įsipareigojimas Jam, 231–240
Jo meilė, 97–98, 118–120
Jo suradimas yra didžiausias gyvenimo pasiekimas, 257–258
malda Jam, 78–81
mokytojai kviečia mokinius ieškoti, 271
pasirodė per Pirmąjį Regėjimą, 86–87
pažada mums padėti ir mus vesti, 74
pažinimo apie Jį įgijimui reikia pastangų, paklusnumo ir maldų, 258–259

Dešimtinė

Hovardas V. Hanteris tampa visos dešimtinės mokėtoju, 127
yra dovana ir pareiga, 130
jos įstatymas egzistavo nuo pradžių, 128–129
jos įstatymas yra paprastas, 128
jos panaudojimas, 130

mokėjimas yra privilegija, o ne našta, 130
mokėjimo palaiminimai, 132–133
Viešpaties apibrėžimas, 128

Didingumas

įgyjamas darant tai, kas Dievui yra svarbu, 156–157
įgyjamas mažais žingsneliais per ilgą laiką, 155–156
įgyjamas nuosekliai darant mažus dalykus, 151–152
įgyjamas per atkaklumą, 154–155
įgyjamas tarnaujant ten, kur dažniausiai nebūsi pastebimas, 154–155
parodytas Pranašo Džozefo Smito, 152–154
pasaulio apibrėžimas yra dažnai klaidinantis, 149–151

Dievas Tėvas. *Žr.* Dangiškasis Tėvas
Džozefas Smitas. *Žr.* Smitas, Džozefas

E

Evangelija

gyvenimas pagal ją santuoką daro laimingą, 203
yra dieviškas planas dvasiniam augimui, 82
yra dieviškos meilės žinia visiems žmonėms, 119
yra veiksmų planas, 263
kliūčių dalintis ja įveikimas, 123–124
mokymas, 214–216, 267–275
nešimas į visą pasaulį, 117–124
pasauliui yra vienintelis žinomas kelias į ramybę, 51–53, 121, 250

pasauliui reikia, 52, 121, 250
sugrąžinta jos pilnatvė, 86, 88,
111, 181

G

Gerovės programos projektai, 15

Gimdytojai

jų partnerystė, 212–214
nuklydusių vaikų, 216–218
turi apsaugoti ir mylėti savo vai-
kus, 212–214
turi mokyti savo vaikus Evangeli-
jos, 212–216, 297

H

Hanter, Ainis Bernisė Igan Stenton
(antroji žmona), 27–28, 199

Hanter, Doroti (sesuo), 3–6, 16

Hanter, Džonas Viljamas (Vilis) (tė-
vas), 3–4, 6–7, 15–16, 167, 178

Hanter, Klara Mei Džefs (pirmoji
žmona), 8–10, 12, 13, 24–26, 49,
127, 147–149, 197, 199, 209, 211

Hanter, Neli Meri Rasmusen (mo-
tina), 3–5, 15–16, 167, 178

Hanteris, Hovardas V.

advokato karjera, 10, 12, 18, 33,
231–233, 243

dalina ir laimina sakramentą,
4–5, 189, 190

gimimas, 3

ir Brigamo Jango universiteto
Artimųjų Rytų studijų centras
Jeruzalėje, 21–23, 49, 118

išmoksta melstis iš savo motinos,
4, 73

jo darbštumas, 5, 9–10, 15

jo gimdytojai, 3–7, 15–16, 167, 178

jo išventinimas į Aarono kuni-
gystę, 5, 189

jo liudijimas, 4, 29, 30, 33, 37, 61,
85, 86, 95, 97, 255, 257

jo meilė Evangelijos studijavimui,
8, 135, 255

jo meilė Raštams, 135–137

jo meilė šeimos istorijai, 179, 180

jo meilė Šventajai Žemei, 21–23,
37–39

jo mirtis, 32–33

jo muzikiniai įgūdžiai, 6, 7, 9, 209

jo nuolankumas, 147, 149, 278, 280

jo santuoka su Ainis Stenton,
27–28, 199

jo santuoka su Klara Džefs, 8–9,
24–26, 147, 149, 197, 199, 209,
211

jo sąžiningumas, 12, 221–223

jo sveikatos problemos, 23, 25,
26–27, 32–33

jo tikroji meilė, 5–6, 243–245

jo vaikystė, 4–6

jo vidinė ramybė, 27–28, 49, 50, 280

kaip tėvas ir senelis, 12, 209, 211
kaip vyras santuokoje, 25–26, 49,
147, 149, 197, 199

krikštas, 4–5, 189

reaguoja į grasinimą susprogdinti,
27–28, 49, 50

suorganizuoja kuolus Meksike,
24, 32

tampa Bažnyčios Prezidentu,
29–33, 107, 108

tampa visos dešimtinės mokė-
toju, 127

tarnauja Bažnyčios istoriku, 20–21

tarnauja Dvylikos Apaštalų Kvo-
rumo prezidentu, 26–28

tarnauja Dvylikos Kvorumo nariu,
16–18, 231–233

tarnauja Jutos genealogijos drau-
gijoje, 18–19, 31, 180

tarnauja kuolo prezidentu, 13–16

tarnauja Polinezijos kultūros

centro prezidentu, 19–20

tarnauja vyskupu, 10–11

užantspaudavimas su gimdytojais,
15–16, 167

užsitarnauja Erelio skauto apdo-
vanojimą, 5

Hanteris, Hovardas Viljamas jaun.
(Bilis) (sūnus), 9–10, 95

I I

Īsipareigojimas

Abraomo, 236–238

gyvieji nariai stengiasi būtī visiš-
kai ģsipareigojē, 239–240

yra daugiau nei tik prisidējimas,
233–235

Jozuēs, 235–236

rodyti, nežiūrint kā daro kiti,
235–236

Šadracho, Mešacho ir Abed Nego,
233–235

Īšbandymai. Žr. Sunkumai

J

Jēzus Kristus

ant Savēs paēmē mūsū nuo-
dēmes, negalias, širdgēlas ir
skausmus, 98–99

yra Bažnyčios galva, 107, 108

yra mūsū gyvenimo ašis, 1, 44–45

yra vienintelis tikrasis kelias, 37, 159

įsteigē sakramentą, 98, 191–194

Jo Apmokējimas, 42, 95, 97–99,
122–123, 194

Jo dieviška misija, 37

Jo meilē, 97–98, 243, 251–252,
294–295

mokytojai kviečia mokinius ieš-
koti, 271

mums yra ramybės šaltinis, 41,
50–57

mums yra vienintelis tikrasis vilties
ir džiaugsmo šaltinis, 40–41

Nukryžiavimas, 98

padeda mums per sunkumus,
43–46, 50–57, 65–66, 99

pasirodē per Pirmąjį Regējimą,
76, 86–87

poreikis pažinti, 39–40

Prisikēlimas, 42, 95, 97, 99–104, 194

rasti vietas Jam, 299

Raštų studijavimas suartina mus
su, 143–144

Savo Bažnyčią atkūrē per pranašą
Džozefą Smitą, 87–88

sekti Jo pavyzdžiu ir mokymais,
1, 31, 42, 149, 229, 249–250,
291–299

tikējimas Juo, 42–46, 52–57, 65–66

Jutos genealogijos draugija, 18–19,
31, 180

K

Krikštas

Hovardo V. Hanterio, 4–5, 189

Hovardo V. Hanterio tėvo, 6, 167

Jėzaus, 293

jo teisinga forma, 200

sandora, 122, 161, 165

Krikštas už mirusiuosius, 175, 181–182

Kristus. Žr. Jėzus Kristus

Kunigystē

ir šventykla, 180–181, 181–182

namuose, 213–214, 216

santuokoje, 204, 219

L

Laimē

kyla iš sąžiningumo, 223, 229

kyla laikantis įsakymų, 66

kyla stengiantis pažinti Jėzų

Kristų ir Juo sekti, 37

kyla tarnaujant kitiems, 287

netinkami palyginimai gali sunai-
kinti, 149–151

santuokoje, 203, 204

sunkumų metu, 64–65

Liudijimas

atpažinimas, 264

kaip įgyti, 257–264
tikėjimo praktikavimas veda į,
262–264

M

Malda

Džozefo Smito pavyzdys, 74–77
ir Raštų studijavimas, 139–140,
143–144
namuose, 213, 214–216
norint pažinti Dievą, 258–259
pažinimo ir vadovavimo įgijimas
per, 77–78, 80–81
visuomet, 78–80

Mažiau aktyvūs nariai

kviečiami tapti aktyvesni Bažny-
čioje, 29, 159–165
paklydusių avių ieškojimas,
161–165

Meilė

apima visas kitas dieviškas dory-
bes, 251
Hovardo V. Hanterio, 243–245
nesibaigs, 251–252
pasauliui suteiktų daug naudos, 251
ryžtingiau eiti jos keliu, 249–250
santuokoje, 203–204
teikia mums ramybės, 52
Taip pat žr. Meilė

Meilė

esantiems suspaudimuose, 248–249
yra mokinystės prabavimo ak-
muo, 245–246, 249
yra pranašesnis kelias, 252–253
santuokoje, 200, 203–206
šeimoje, 212–219
tiems, kuriuos sunku mylėti,
246–248
visiems žmonėms, 51–52, 118–
119, 245–253
Taip pat žr. Meilė

Misionieriškas darbas

Bažnyčios misija vykdyti, 119–122

yra asmeninė pareiga, 122–123
ir Apmokėjimas, 122–123
yra visoms tautoms, 118–122
kliūčių įveikimas jame, 123–124
Viešpaties ranka jame, 117

Mokymas

Bažnyčioje, svarba gero, 267–275
pavyzdžiu, 267, 268, 273–274
su Dvasia, 270–271

Mokytojai

kviečia mokinius ieškoti Dievo
Tėvo ir Jėzaus Kristaus, 271
moko pavyzdžiu, 267, 268, 273–274
moko su Dvasia, 270–271
neturi ugdyti savanaudiškos išti-
kimybės, 271
padeda mokiniams išsiugdyti
pasitikėjimą Raštais, 269–270
padeda mokiniams patirti širdies
permainą, 274–275
stengiasi padėti asmeniškai,
271–273

Mormono Knyga, 137, 143–144

Motinos

jų pareigos, 138–139, 140–141,
212–214
Taip pat žr. Gimdytojai; Šeima

N

Namai

dorumas juose, 214
gimdytojai juose kuria dvasinį
klimatą, 213
gimdytojai juose rodo pavyzdį, 213
gimdytojai juose vadovauja kaip
partneriai, 212–214
kunigystė juose, 213–214
sėkmė juose turi būti visų di-
džiausias siekis, 219
turi būti meilės, maldos ir mo-
kymo vieta, 214–216
turi būti šventa vieta, 218–219

Namų mokymas, 6–7, 159–161,
180, 212
 Novel, Nensė (propromočiutė), 85
 Nuolankumas
     Hovardo V. Hanterio, 147, 149,
     278, 280
     sunkumai gali padėti išsiugdyti,
     28, 61, 62, 78

P

Paklusnumas
     Abraomo, 236–237
     ir Raštų studijavimas, 138–139
     Jozuės, 235
     nepaisant ką daro kiti, 235–236
     rinkis griežto paklusnumo kelią,
     236–238
     turi lydėti tikėjimą, 238–239
     Taip pat žr. Įsipareigojimas
 Pascha, 98, 190–194
 Paskutinės dienos
     didelės vilties ir jaudulio laikas,
     68–70
     ištikimi šventieji neturi baimintis
     negandų, 66–69
 Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus
     Kristaus Bažnyčia
     buvo atkurta per pranašą Džozefą
     Smitą, 87–88
     Jėzus Kristus yra jos galva, 107, 107
     turi misiją skelbti Evangeliją vi-
     soms tautoms, 119–122
     vadovaujama per apreiškimą,
     109, 110, 111–112
 Pavyzdys
     gimdytojų, 213
     mokymas per jį, 267, 268, 273
 Pirmasis regėjimas, 74–77, 86–87
 Polinezijos kultūros centras, 19–20
 Pranašai
     buvo išrinkti prieš gimimą, 109
     yra tiesos mokytojai, 89

įsiklausymas į juos padeda išsilai-
 kyti teisingame kelyje, 111–112
 įsiklausymas į juos veda į dvasiš-
 kai gausų gyvenimą, 110–111
 kaip Dievo atstovai kiekviename
 Evangelijos laikotarpyje, 89,
 108–109
 kaip regėtojai, 88–91
 nuolatinis apreiškimas per,
 107–114
 palaikymas, 171–172
 veda mus šiandien, 109–110
 Prisikėlimas, 42, 45, 95, 97, 99–104,
 194

R

Ramybė
     Evangelija pasauliui parodys
     vienintelį žinomą kelią į, 51–53,
     121, 250
     Jėzus yra jos šaltinis, 41, 50–57
     maišaties metu, 54–56
     pajuntama besąlygiškai atsiduo-
     dant Gelbėtojų, 52
     šventykla yra jos vieta, 3, 170, 176
     ugdymas, gyvenant pagal Evan-
     geliją, 51–53
 Raštai
     kad juos suprastumei, juos reikia
     studijuoti nuosekliai ir pamal-
     džiai, 139–141
     mokyti iš, 271
     nuodugnaus studijavimo pavyz-
     dys, 141–143
     padėti kitiems ugdyti pasitikėjimą
     jais, 269–270
     studijavimas artina mus prie Kris-
     taus, 143–144
     studijavimas yra pačios nau-
     dingiausios studijos iš visų,
     137–138
     studijavimas mums padeda
     pažinti Dievą ir jam paklusti,
     138–139

studijavimas padeda būti mokiems iš aukštybių, 74–77
 studijavimas šeimose, 137–138, 138–139, 139, 140–141

S

Sakramentas

Hovardas V. Hanteris išdalina ir laimina, 4–5, 189, 190
 įsteigtas Gelbėtojo, 98, 191–194
 sandorų atnaujinimas priimant, 123, 194–196

Santuoka

Hovardo V. Hanterio Ainis Stenton, 27–28, 199
 Hovardo V. Hanterio Klarai Džefs, 8–9, 24–26, 147, 149, 197, 199, 209, 211
 intymumas joje, 205–206
 yra išmokstamas dalykas, 203
 yra partnerystė su Dievu, 200
 įsteigta Dievo ir paskirta būti amžina, 199–200
 ištikimybė joje, 204–205
 jos saitų stiprinimas, 203–206
 laimė, 203, 203–206
 meilė, 200, 203–206
 nei vienam vertam nevedusiam asmeniui nebus sulaikytas joks palaiminimas, 201–202
 nesavanaudiškumas joje, 206
 patarimas sprendžiantiems apie, 200, 201
 reikalauja geriausių pastangų gyventi pagal Evangeliją, 203
 šventykloje, 175, 182, 200
 tikroji meilė joje, 204
 vienybė joje, 204

Sąžiningumas

asmeniniuose ir verslo santykiuose, 225–226
 atneša tikrąjį džiaugsmą, 228–229
 Hovardo V. Hanterio, 12, 221–223
 įžengiant į šventyklą, 172–173

namuose, 214
 su Dievu, 228–229
 su kitais, 228–229
 su savimi, 225, 228–229
 ugdomas per mažus, kasdienius dalykus, 224–225

Viešpaties raginimai apie, 223–224

Taip pat žr. Teisumas

Seminarijos programa, 14

Skaistybė, 172

Smitas, Džozefas

Bažnyčia sugrąžinta per, 87–88
 buvo pranašas, regėtojas ir apreiškėjas, 88–91
 jo gyvenimas ir darbai, 91–93
 jo patirti sunkumai, 62–64
 meldimosi pavyzdys, 74–77
 Pirmasis regėjimas, 74–77, 86–87
 Raštų panaudojimo pavyzdys, 74–77
 rūpinosi ir tarnavo kitiems, 152–154

Sunkumai

Apmokėjimas padeda mums atlaikyti, 43–46, 50–57, 64–65, 99
 atgręžia į Gelbėtoją per, 28, 43–46, 52–57, 65–66
 daro mus nuolankius ir grynina, 28, 61, 62, 78
 yra būtina žemiškojo gyvenimo dalis, 44, 55
 yra Dievo plano dalis, skirta mūsų tobulėjimui, 61–64
 yra skirti mūsų augimui ir patirčiai, 62–64
 išlikti optimistais per, 64
 jų ištvėrimas veda į tikrąjį didingumą, 154–155
 patirti Džozefo Smito, 63–64
 patirti Hovardo V. Hanterio, 28, 33, 95

Š

Šeima

- gimdytojai yra partneriai vadovaudami jai, 212–214
- gimdytojai turi apsaugoti ir mylėti vaikus, 212–214
- gyvenime yra aukščiau už viską, 211
- yra laiminama per šventyklos darbą, 173–155
- yra pats svarbiausias vienetas Bažnyčioje ir visuomenėje, 211–212
- malda joje, 215
- Raštų studijavimas, 137–138, 138, 139, 140–141
- taryba, 215

Šeimos istorijos darbas

- drąsiai darbuotis darant, 184–186
- Hovardo V. Hanterio meilė šiam darbui, 179, 180
- paskirtis, 182–184
- privalo spartėti, 31, 184–186

Šeimos namų vakaras, 13, 215

Šventykla

- apeigos joje yra būtinos išgelbėjimui, 180–181
- būkime šventyklą lankantys žmonės, 1, 3, 175–176, 184–186
- būkime verti rekomendacijos, 1, 171–173
- darbas joje privalo spartėti, 31, 184–186
- yra ramybės vieta, 3, 170, 176
- kaip narystės simbolis, 1, 30, 167–171
- krikštai už mirusiuosius joje, 181–182
- santuoka joje, 175, 182, 199–200
- šventyklos darbo palaiminimai, 173–176

Šventoji Dvasia

atgaivina dvasinę regėtojų regą, 91

- Jos turėjimui reikalingas sąžiningumas, 228–229
- mokymas su, 270–271
- suteikia dvasinį pažinimą, 77–78, 80–81, 139–140

Šventoji Žemė, 21–23, 37–39

T

Tarnavimas

- atneša laimę, 287
- atneša tikrąjį didingumą, 147, 149, 152, 154–155
- ieškoti progų, 296–297
- juo matuojamas mūsų atsidavimas Dievui, 246
- kitiems jų suspaudimuose, 248–249
- mažais ir paprastais būdais, 280–289
- rūpintis kodėl, o ne kur, 286–287, 296–297
- sergėkitės pagyrų iš kitų dėl, 287–289
- teikia ramybę, 52
- tylus ir nepastebimas, 278, 280–289, 287–289

Teisumas

- Hovardo V. Hanterio, 12, 221–223
- įžengiant į šventyklą, 172–173
- Jobo, 227
- saugo mus nuo blogio ir padeda mums siekti sėkmės, 227–228
- Šadracho, Mešacho ir Abed Nego, 233–234

Tėvai

- pareigos, 138–139, 140, 212–214, 216

Taip pat žr. Gimdytojai; Šeima

Tikėjimas

- Gelbėtoju yra tai, ko pasauliui labiausiai trūksta, 42

Gelbėtoju sunkumų metu, 43–46,
52–57, 65–66
gimusio aklu vyro, 261
mus patikina apie tai, kas nėra
matoma, 260–261
padeda surasti Dievą ir žinoti,
kad Jis yra gyvas, 257–258
veikimas pagal jį veda į liudijimą,
262–264

V

Vaikai

Evangelijos mokymas, 268
gimdytojų pareigos, 211–219
mokymas apie šventyklą, 175
mokymas pavyzdžiu, 267, 268, 273
nuklydę, 216–218

PASTARŲJŲ DIENŲ
ŠVENTŲJŲ
JĖZAUS KRISTAUS
BAŽNYČIA

